

КАРІН СЛОТЕР

ЛЮТЬ

Роман

ВИДАВНИЦТВО

КЛУБ СІМЕЙНОГО ДОЗВІЛЛЯ

Харків

2012

УДК 821.111(73)

ББК 84.7СПО

С48

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

This edition is published by arrangement
with Victoria Sanders and Associates, LLC

Перекладено за виданням:
Slaughter K. Triptych : A Novel / Karin Slaughter. —
Dell, 2006. — 484 p.

Переклад з англійської *Олени Любенко*

Дизайнер обкладинки *Віталія Котляр*

ISBN 978-966-14-4439-2 (PDF)

© Karin Slaughter, 2006
© DepositPhotos.com / Dmitrii
Fadeev, обкладинка, 2012
© Hemiro Ltd, видання україн-
ською мовою, 2012
© Книжковий Клуб «Клуб Сі-
мейного Дозвілля», переклад
та художнє оформлення, 2012

Роман «Лють» є літературним твором. Усі імена, персонажі, місця подій та самі події були або народжені в уяві автора, або використані незумисно. Будь-яка схожість із живими або померлими людьми, з якими-сь подіями чи з місцями реальної дії є випадковою.

Для Кейт і Кейт

ЧАСТИНА 1

У Декатурі вбито неповнолітню

Учора вранці батьки знайшли п'ятнадцятирічну Мері-Еліс Фінні мертвою у своєму будинку на Адамс-стрит. Жодних деталей злочину поліція поки не оприлюднила. Відомо лише, що цю смерть вважають убивством і що тих, кого останніми бачили у товаристві Фінні, викликали на допит. Напередодні ввечері Пол Фінні, батько дівчини і заступник окружного прокурора округу Дікеб, заявив журналістам, що він не має жодного сумніву в тому, що поліція знайде вбивцю його дочки. Мері-Еліс була відмінницею, брала активну участь у групі спортивної підтримки, нещодавно її обрали президентом десятого класу. Джерела, близькі до слідства, підтвердили, що тіло дівчини було понівечено.

SID

Reflect

There
The of
Eoke
ball sta
The
dolls a
play w
Stag
chart
We
eat Bu
the go
gave

The Celebration Saturday Night.

A small celebration, consisting of a

We

who

Розділ 1

5 лютого 2006 року

Їдучи по Дікеб-авеню в Грейді, до Домівки, детектив Майкл Ормвуд слухав по радіо футбол. Що ближче він був до кварталу, то більшу напругу відчував. Коли він повернув праворуч, у бік району, який копи дружно називали зоною бойових дій, його тіло аж вібрувало від напруження. Управління житлового господарства Атланти потроху пожирало само себе, і субсидування мікрорайонів на кшталт Грейді зійшло нанівець. Надто дорогою була міська нерухомість, надто великими — можливості отримати відкат. Далі по дорозі простяглося місто Декатур з його модними ресторанами й будинками за мільйони доларів. Менш ніж за милю в протилежний бік сяяв золотий купол капітолія штату Джорджія. Грейді, що лежить між ними, лишався живим нагадуванням про те, що місто надто заклопотане, щоб ненавидіти, але не має часу й на те, щоб піклуватися про своїх.

Ішов матч, тож вулиці були майже безлюдні. Продавці наркотиків і сутенери взяли собі вихідний, щоб подивитися найдивовижніше з усіх див: «Атланта Фолконз» грали в Суперкубку. Але повії того недільного вечора ще заробляли собі на життя, аби дати чоловікам, які регулярно відвідували церкву, матеріал для сповіді. Одна з дівчат помахала Майклу, коли він проїжджав повз них, і він помахав у відповідь, думаючи про те, скільки поліцейських машин без розпізнавальних знаків зупинялися тут посеред ночі. Копи казали диспетчеру, що в них десятихвилинна перерва, потім знаками показували когось із дівчат підійти й допомогти їм розрядитися.

Дев'ятий корпус стояв у глибині кварталу. То була стара споруда з червоної цегли, позначена графіті Щурів, нової банди, яка нещодавно з'явилася в Домівці. Перед корпусом стояли чотири патрульні машини й ще одна без розпізнавальних знаків, оберталася «маячки», потріскували рації. На парковці мешканців стояли чорний «БМВ» і крутезний «Лінкольн Навігатор». Диски за десять тисяч доларів мерехтіли золотом у сяйві ліхтарів. У Майкла було величезне бажання викрутити кермо й здерти трохи фарби з позашляховика за сімдесят тисяч доларів, але він стримався. Він скаженів, коли бачив дорогі машини, на яких їздили клієнти повій. За останній місяць Майклів малий витягнувся вгору на чотири дюйми, виріс із усіх своїх джинсів, але купівлю нового одягу довелося відкласити до наступної зарплатні. Тім наче повені чекав, а татові податки йшли на те, щоб полегшувати життя цим бандитам.

Майкл не вийшов з машини одразу, він чекав. Іще кілька секунд послухав гру, насолоджуючись хвилиною спокою, поки його світ не перевернувся догори дригом. Він служив у поліції майже п'ятнадцять років, пішов туди одразу після армії, надто пізно збагнувши, що різниці між цими двома силами нема ніякої (хіба що зачіски різні). Майкл знав, що варто йому вийти з машини, й усе закрутиться, наче заведений до межі годинник. Безсонні ночі, нескінченні зачіпки, які вестимуть у глухий кут, начальство, яке дихатиме йому в потилицю. Напевно, ще й преса устрягне. І тоді йому в лице тицятимуть камерами щоразу, коли він виходитиме з відділка, навперейми викрикуватимуть «Чому ви досі не розкрили справу?», його син бачитиме це все в новинах і запитуватиме, чому ці люди такі сердиті на татка.

У шибку постукав Кольєр, молодий патрульний, який мав такі накачані біцепси, що його руки не притискалися щільно до боків. Він жестом попросив Майкла опустити вікно: покрутив м'ясистою рукою, хоча сам був ще такий зелений, що навряд чи їздив у старих машинах, де скло опускалося за допомогою ручки.

Майкл натиснув на кнопку консолі. Поки скло опускалося, сказав:

— Так?

— Хто виграє?

— Не «Атланта», — відповів Майкл, і Кольєр кивнув, наче нічого іншого й не очікував. Востаннє «Атланта» грала в Суперкубку кілька років тому. «Денвер» розгромив їх із рахунком 34:19.

— Як там Кен? — спитав Кольєр.

— Кен є Кен, — коротко відповів Майкл, не бажаючи розвивати тему про здоров'я напарника.

— Його допомога нам не завадила б. — Патрульний кивнув головою в бік корпусу. — Там кошмар.

Майкл промовчав. Хлопцеві нещодавно виповнилося двадцять, він, напевно, досі жив у підвалі в будинку своєї матері й думав, що є справжнім мужиком тільки тому, що кожного ранку надягає кобуру з пістолетом. Кількох таких кольєрів Майкл зустрічав у іракській пустелі, коли Буш-старший надумав розв'язати війну. Усі вони були щенятами, аж стрибали від нетерплячки й мали характерний блиск в очах, який свідчив про те, що воювати вони пішли не лише заради триразового харчування і безкоштовної освіти. Вони були одержимі честю й обов'язком, усією тією фігнею, яку бачили в телевізорі та якою їх годували вербувальники, зриваючи зі старших класів, мов стиглі вишні. Їм обіцяли технічну підготовку і виконання завдань у тилу — що завгодно, аби вирвати підпис на пунктирній лінії. Більшість із них відправили в пустелю першим транспортним літаком, а там їх перестріляли ще до того, як хлопці встигли надіти шоломи.

Із будівлі, смикаючи себе за краватку, наче йому бракувало повітря, вийшов Тед Грір. Як на чорношкірого, лейтенант був блідим, бо час проводив здебільшого за письмовим столом, гріючись у променях флуоресцентних ламп і чекаючи пенсії, щоб сконати.

Побачивши, що Майкл досі сидить у машині, він насупився.
— Ти сьогодні працюватимеш чи покататися надумав?

Майкл без поспіху витяг ключа із запалювання, саме тоді, коли по радіо почався коментар між періодами, і вийшов з машини. Як на місяць лютий, вечір видався теплий, і кондиціонери, що їх люди вставляли у вікна, дзижчали, як бджоли довкола вулика.

— А ти чого байдики б'єш? — гаркнув Грір на Кольєра.

Кольєру вистачило клепки, щоб, опустивши підборіддя до грудей, наче йому дали щигля по носі, щезнути з очей.

— Понівечили її добряче, — повідомив Грір Майклу. Витяг з кишень хусточку і стер із лоба піт. — Психований збоченець якийсь.

Це Майкл уже чув, коли відповів на дзвінок, який змусив його злізти з дивана у вітальні.

— Де вона?

— Шостий поверх. — Грір згорнув хустинку в охайний квадрат і поклав її до кишень. — У поліцію дзвонили з того телефону. — Він махнув рукою, показуючи на інший бік вулиці.

Майкл побачив пережиток минулого — телефонну будку. Нині в усіх були мобілки, особливо у дилерів і бандитів.

— Жіночий голос, — сказав йому Грір. — Запис буде в нас завтра.

— Скільки часу наші сюди їхали?

— Тридцять дві хвилини, — відповів Грір. Майкла здивувало тільки те, що їхали не довше. За даними дослідження, яке провели журналісти місцевих новин, час реагування на екстрені виклики з Грейді становив приблизно сорок п'ять хвилин. А «швидка» їхала ще довше. Грір повернувся до будинку з таким виглядом, ніби там йому гарантували відпущення гріхів. — Самі ми з цією справою не впораємося, доведеться попросити допомоги.

Майкла така думка обурила. За статистикою, Атланта була осередком злочинності в Америці, тож смерть якоїсь повії

навіть чи можна вважати чимось екстраординарним, а коли зважити на те, де її знайшли, і поготів.

— Єдине, чого мені не вистачало для повного щастя, — щоб якісь кретини вказували, як мені виконувати свою роботу, — відрізав він.

— Кретин, який стоїть перед тобою, вважає, що саме цього тобі бракує, — не змовчав лейтенант. Майкл вирішив не сперечатися. І не тому, що Грір не терпів непокори. Просто він погодиться з Майклом, аби той замовк, а потім зробить по-своєму. — Це важкий випадок, — додав Грір.

— Вони всі важкі, — нагадав йому Майкл, відчиняючи задні дверцята своєї машини, щоб дістати піджак від костюма.

— У дівчини не було ні найменшого шансу, — вів далі Грір. — Її били, різали, трахали всіма можливими способами. Ми маємо справу з хворою на голову тварюкою.

Майкл надягав піджак, і йому спало на думку, що Грір говорить так, наче проходить кастинг на НВО¹.

— Кена виписали з лікарні. Сказав, що ми могли б як-небудь до нього заскочити, навідати.

Грір щось пробелькотів про надзвичайну заклопотаність і потупцяв до машини, весь час озираючись через плече, наче боявся, що Майкл піде слідом. Майкл дочекався, коли його шеф сяде в машину і виїде з паркувального майданчика, а тоді попрямував до будинку.

Біля дверей, поклавши руки на руків'я пістолета, стояв Кольєр. Напевно, він думав, що несе варту, але Майкл знав, що людина, яка скоїла цей злочин, не повернеться. Жінку він прикінчив, і робити йому тут нічого.

— А швидко шеф поїхав, — відзначив Кольєр.

— Дякую, що тримаєш у курсі подій.

¹ НВО — американський кабельний телевізійний канал, належить до корпорації Time Warner. Відомий своїми популярними в усьому світі телесеріалами. (Тут і далі прим. пер., якщо не вказано інше.)

Майкл зібрався з духом і відчинив двері, дозволивши вогкому темному будинку всмоктати себе всередину. Той, хто проектував Домівку, явно думав не про щасливих дітлахів, які повертаються додому зі школи, щоб пополуднувати молоком і теплим, щойно з духовки печивом. На першому плані була безпека, тому відкритих місцин тут мінімум, а всі лампочки в під'їзді заграбовані сталевією сіткою. На голих бетонних стінах траплялися вузьенькі віконця, загнані в тісні кутки. Сталеві прожилки дроту у склі нагадували рівномірну павутину. Поверхні, які колись давно пофарбували у білий колір, вкривала фарба з балончиків. Тепер тут ряботило від міток різних банд, попереджень і різноманітних повідомлень. Праворуч від вхідних дверей хтось, мов курка лапою, нашкрябав: «Кім — курва! Кім — курва! Кім — курва!»

Майкл подивився вгору на сходову клітку й нарахував шість поверхів. Раптом біля нього з тихим скрипінням прочинилися двері. Він повернувся й побачив стару темношкіру жінку, яка пильно його роздивлялася. Її вугільно-темні очі визирали з-за краю сталевих дверей.

— Поліція. — Він підняв угору посвідчення. — Не бійтеся.

За спиною в неї юрмилися четверо стареньких жінок; усі, крім однієї, афро-американки. Майкл знав, що вони не мають жодного наміру йому допомагати. Грейді, як і будь-який невеликий район, багатів плітками, і перед ним були ті роти, завдяки яким конвеєр постачання свіжих пліток ніколи не зупинявся.

Та все ж він мусив запитати.

— Хто-небудь із вас щось бачив?

Вони разом похитали головами — достоту песи́ки на дошці приладів Грейді.

— Чудово, — сказав Майкл, ховаючи в кишеню посвідчення, і попрямував до сходів. — Дякую, що допомагаєте підтримувати правопорядок у вашому районі.

— Це твоя робота, козел, — відрізала жінка.

Уже поставивши ногу на нижню сходинку, він зупинився. Повернувся до старої й подивився їй в очі. Вона відповіла таким самим прямим поглядом — старечі очі сльозилися, ходили зліва направо, неначе вона читала книгу його життя. Ця мініатюрна жінка була молодша за інших, їй нещодавно перевалило за сімдесят, але її волосся здавалося сивішим, ніж у приятельок. Шкіру довкола рота прорізали зморшки-павутинки — результат довгих років смоктання цигарок. Густа сивина вкривала не лише її голову, на підборідді стирчали такі самі сиві завитки, схожі на дреди. Помада в неї була якогось лячного відтінку помаранчі, найдивнішого з усіх, які йому доводилося бачити на жіночих губах.

— Як вас звати? — запитав Майкл.

Виклично випнувши підборіддя, вона, тим не менше, відповіла:

— Нора.

— Хтось подзвонив у службу порятунку з телефонної будки, що надворі.

— Сподіваюсь, опісля ця людина помила руки.

Майкл мимоволі всміхнувся.

— Ви її знали?

— Ми всі її знали. — Її тон промовисто свідчив, що вона багато замовчує, але тупоголовому копу нічого розказувати не збирається.

Нора точно не мала за плечима університетського диплома, проте і Майкл ніколи не йняв довіри до цих штук. Очі жінки вказували гострий розум. Вона мала вуличну кмітливість. У таких нетрях, як Грейді, важко дожити до старості, якщо ти дурний.

Майкл прибрав ногу зі сходинки й пішов до зграйки жінок.

— Вона працювала?

Нора пильно дивилася на нього, погляд досі був обережним.

— Ночами.

— Вона була чесна дівчина, — додала одна з жінок з-поза Нориної спини.

Нора цокнула язиком.

— Така молоденька. — У тоні, яким вона промовила наступні слова, звучала нотка виклику. — Таке життя для неї не годилося, але що ще вона могла вдіяти?

Майкл кивнув, наче розуміючи, про що йдеться.

— Постійні клієнти в неї були?

Усі жінки знову похитали головами, а Нора сказала:

— Вона додому роботи ніколи не брала.

Майкл чекав, у надії, що вони ще щось скажуть. Подумки він лічив секунди, вирішивши рахувати до двадцяти. Над будинком пролетів вертоліт, на одній із сусідніх вулиць заверещали, тручись об асфальт, шини, але ніхто не звернув на те ні найменшої уваги. У такому районі, як цей, люди нервувалися, якщо принаймні двічі на тиждень не чули пістолетних пострілів. То був природний порядок їхніх життів, і насильство (чи його загроза) було такою самою його частиною, як фаст-фуд і дешева випивка.

— Гарзд, — сказав Майкл, долічивши до двадцяти. Він витяг із кишені візитівку і простягнув її Норі. — Цим зручно підтирати зад.

Вона гидливо гмикнула і взяла картку великим і вказівним пальцями.

— У мене срака більша, ніж цей клаптик.

Майкл змовницьки підморгнув і промовив оксамитовим голосом:

— Не думай, що я не помітив, лялечко.

Стара коротко реготнула й захряснула двері в нього перед носом. Але картку сховала. Він сприйняв це як хороший знак.

Майкл повернувся до сходів і перший сходовий марш подолав, переступаючи через сходинку. В усіх будинках у Грейді були ліфти, проте навіть на тих, що працювали, їздити було небезпечно. Ще у свій перший рік служби патрульним

Майкл отримав виклик у Домівку з приводу побутового насильства і застряг в одній такій іржавій пастці з поламаною рацією. Він провів дві години, щосили намагаючись не зробити свій внесок у навколишній нестерпний сморід сечі й блювотиння, аж поки його сержант не допетрав, що Майкл чомусь не виходить на зв'язок, і відправив людей на пошуки. Старі бувалі копи ще півгодини реготали над його тупістю і лише потім визволили з кабіни ліфта.

Ласкаво просимо в братство.

Уже на другому марші Майкл відчув якусь зміну в повітрі. Спершу в ніс ударив сморід — смажена їжа, пиво й піт, нічого екстраординарного, — у якому вчувалися незвичні, проте явні домішки запаху насильницької смерті.

Будинок відреагував на смерть звично: замість незмінного гупання репу з багатьох колонок Майкл чув лише бурмотіння за зачиненими дверима. Звук телевізорів прикрутили, шоу в перерві між періодами слугувало фоновим шумом, поки люди розмовляли про дівчину на шостому поверсі й дякували Господу, що це спіткало її, а не їхніх дітей, дочок, їх самих.

У цій відносній тиші сходовою кліткою ширилася луна від знайомих ритмічних звуків з місця злочину: збирання доказів, фотографування. На четвертому майданчику Майкл зупинився, щоб перевести подих. Курити він покинув два місяці тому, проте легені йому не повірили. Піднімаючись далі, він почувався астматиком. Хтось розсміявся у нього над головою, і він почув, як до того сміху приєдналися ще кілька копів — звичайна дурнувата бравада, яка тільки й рятувала їх на цій роботі й давала змогу виконувати свої обов'язки.

Унизу розчинилися настіж двері, й Майкл перехилився через поруччя, щоб побачити, хто зайшов. Дві жінки закотили у вестибюль каталку. На них були темно-сині плащі, на спинах ясніли жовтогарячі літери слова «МОРГ».

— Сюди! — гукнув Майкл.

— Високо? — спитала одна з працівниць моргу.

— Шостий.

— От срака, — вилаялася вона.

Майкл подолав іще кілька поверхів, слухаючи, як дві жінки, піднімаючись, клянуть усе на світі, а каталка дзенькає об металеве поруччя, наче поламаний дзвін. Не дійшовши один поверх до останнього, він відчув, як стає сторч волосся на потилиці. Сорочка прилипла до спини від поту, проте від якогось шосто-го чуття поза шкірою пробіг мороз.

Сяйнув спалах, застрекотав фотоапарат. Майкл обережно обійшов червону туплю на шпильці, що лежала на сходинці, наче її власниця сама скинула її тут. На наступній сходинці був ідеальний відбиток скривавленої руки, а далі — ще один, і ще один, немовби хтось повз угору сходами.

На майданчику п'ятого поверху стояв Білл Берджес, досвідчений патрульний, що бачив на своєму віку практично всі види злочинів, які могла запропонувати Атланта. Біля нього розтеклася темна калюжа вже загуслої крові, а її краї перетікали зі сходинки на сходинку. Майкл одразу зрозумів, що тут сталося. Жертва впала і намагалася підвестися, розмазуючи кров у спробі порятуватися втечею.

Білл дивився вниз на сходи, уникаючи видава крові. Він був мертвотно-блідий, ледь рожеві губи витяглися у вузьку смужку. Майкл рвучко зупинився, бо ніколи не бачив колегу знервованим. Білл був із тих, хто йде купувати курячі крильця через кілька годин після того, як знайде шість відрізаних пальців у сміттовому баку за китайським рестораном.

Майкл обережно переступив калюжу крові. Зробив це мовчки, і Білл теж не промовив ні слова. Не знімаючи руки з поруччя, Майкл повернув на наступний сходовий марш, і по-тай подякував, що має за що триматися, коли побачив ту жахливу сцену.

Жінка була вдягнена лише частково. Її обтислу червону сукню розрізали навпіл, і та розійшлася, мов халат, відкриваючи темно-шоколадну шкіру і жмутик лобкового волосся, виголе-

ного в тонку лінію, що спускалася до щілини. Груді (імплантована досконалість) неприродно стирчали догори. Одна рука відкинулася вбік, інша спочивала за головою, пальці тяглися до поруччя, неначе останньою думкою жінки було підтягнутися. Її права нога була зігнута в коліні й вивернута назовні, ліва стирчала під таким кутом, що Майкл бачив розкриту піхву.

Він ступив ще один крок, відганяючи від себе зайві звуки й метушню, намагаючись побачити жінку очима вбивці. Макіяж розтікся по її обличчю, яскрава губна помада й рум'яна темними лініями підкреслювали риси. У кучерявому чорному волоссі, що розсипалося по підлозі, прозирали пасма, фарбовані в помаранчевий. Її тіло було гарним, гарнішим, ніж можна було сподіватися від жінки зі звичкою, про яку чітко свідчили сліди від голок на згинах ліктів: звичкою, на яку вона заробляла, розсуваючи ноги. Синці на стегнах міг залишити вбивця чи клієнт, який любив жорсткий секс. Якщо так, тоді вона терпляче витримала біль, знаючи, що за нього матиме більше грошей, а більше грошей означало більшу насолоду потім, коли у вену встромиться голка і тілом розійдеться приємне тепло.

Її широко розкриті очі порожнім поглядом втупилися в стіну. Одна накладна вія відклеїлася, й під лівим оком утворилася наче третя вія. Ніс був поламаний, вилиця змістилася вбік, кістки під оком було роздроблено. У роті щось зблискувало, і Майкл ступив іще крок до жертви. Рот до країв наповнювала рідина, і тією рідиною була кров. Лампочка при стелі відсвічувала від кривавої калюжі, мов повний місяць.

На горішньому сходовому майданчику стояв, розмовляючи з Лео Донеллі, Піт Генсон, черговий судмедексперт. Лео був козлом, завжди розігрував з себе крутого копа, усе брав на глум, сміявся занадто голосно й довго, але Майкл надто часто бачив його в барі: Лео глушив одну чарку віски за одною, намагаючись вимити з рота присмак смерті.

Помітивши Майкла, Лео розплився в усмішці, неначе вони були давніми друзями, що зібралися весело провести разом

час. Він тримав у руці закритий пластиковий пакет із доказами і то підкидав його в повітря на кілька дюймів, то ловив, наче готувався подавати м'яча.

— Казна-що, а не вечір для того, хто на чергуванні, — сказав Лео.

Свої згоди Майкл не висловив.

— Що тут сталося?

Лео й далі підкидав пакет, зважуючи його в руці.

— Док каже, що вона померла від втрати крові.

— Можливо, — уточнив Піт. Майкл знав, що доктор симпатизує Лео не більше, ніж решта поліцейських, тобто терпіти не може гада. — Більше зможу сказати, коли вона лежати-ме в мене на столі.

— Лови. — Лео жбурнув прозорий пакет Майклу.

Майкл побачив цей кадр мовби в уповільненій зйомці — ось пакет пливе в повітрі з одного кінця в інший, як прямокутний м'яч. Він упіймав його на льоту, поки пакет не гепнувся на підлогу. Пальці зімкнулися на чомусь щільному і явно мокрому.

— Ласощі для твого кота, — сказав Лео.

— Що це за... — та раптом Майкл затнувся. Він зрозумів, що в пакеті.

— Гля, як його перекосило! — Сміх Лео, схожий на постріли з дробовика, луною відскакував від стін.

Майкл лише мовчки дивився на пакет. У горлі він відчував присмак крові, металеве жало несподіваного страху. Коли він нарешті заговорив, то власний голос здався йому чужим — наче він говорив під водою і, цілком можливо, тонув.

— Як це сталося?

Лео досі сміявся, тож відповів йому Піт:

— Він відкусив їй язика.

Розділ 2

6 лютого 2006 року

Після повернення з Перської затоки Майкла мучили кошмари. Щойно він заплющував очі, бачив кулі, що мчали на нього, руки й ноги, відірвані у вибухах бомб, дітей, які бігли дорогою й кричали, кличучи маму. Майкл знав, де їхні матері. Він безпорадно стояв і дивився, як жінки розпачливо стукали в зачинені вікна школи, намагаючись врятуватися й згораючи живцем у полум'ї підірваної гранати.

Тепер його переслідувала Аліша Монро. Жінка без язика на сходах будинку супроводжувала його додому, несучи з собою якусь магію в його сні, тож уві сні тепер Майкл гнався за нею сходами, Майкл силоміць повертав її на сходовий майданчик і розрізав навпіл. Вона відбивалася, і він відчував, як її довгі червоні нігті впинаються йому в шкіру, душать його. Він не міг дихати. Роздирав собі горло, віддирав її руки, щоб вона припирила його душити. Майкл прокинувся з таким гучним криком, що Джина підірвалася в ліжку й сіла, притискаючи ковдру до грудей, наче боялася, що до них у спальню вскочив маніяк.

— Господи, Майкле, — видихнула вона, тримаючись за серце. — Ти мене до смерті налякав.

Він простягнув руку до склянки з водою, що стояла на тумбочці біля ліжка, і жадібно пив, прагнучи загасити пожежу, яка палала в горлі, і проливаючи воду собі на груди.

— Любий? — Джина торкнулася пучками пальців його шиї. — Що це таке?

Майкл відчув, як пече шкіра на шиї, і приклав пальці до того місця, звідки йшло це відчуття. На шкірі був поріз, і коли

Майкл встав з ліжка, щоб подивитися у дзеркало над туалетним столиком, то побачив, що зі свіжої подряпини сочиться кров.

Дружина підійшла й стала біля нього.

— Ти подряпався уві сні?

— Не знаю. — Але він добре знав. Досі не міг нормально дихати через той сон.

Джина взяла його за руку і зморщила носа, підносячи її собі до рота. Якусь секунду він думав, що вона її поцілує, але на томість вона запитала:

— Чому від тебе пахне хлоркою?

Він намагався відмитися від того липкого смороду, який чіпляється, коли перебуваєш поряд із трупом. Але дружині Майкл цього не сказав, не хотів починати цієї розмови. Він примружився, дивлячись на годинник, і запитав:

— Котра тепер?

— Чорт, — простогнала вона, відпускаючи його руку. — Уже час вдягатися. За дві години починається моя зміна.

Майкл узяв будильник, щоб подивитися самому. Шоста тридцять. Пропрацювавши на місці злочину, перевернувши догори дригом квартиру покійної й оформивши всі документи, він спав лише чотири години.

Увімкнувся душ, забурчали в стінах труби, коли ними пішла гаряча вода з обігрівача. Майкл зайшов у ванну й побачив, як Джина скидає нічну сорочку.

— Тім уже встав, — сказала вона, знімаючи трусики. — Піді подивися, щоб він чогось не накоїв.

Майкл прихилився до стіни, милуючись її пласким животом і м'язами на руці, що випиналися, коли вона розпускала волосся.

— З ним усе добре.

Помітивши, що він її роздивляється, Джина промовисто на нього подивилася.

— Піді глянь, як він.

Майкл мимоволі всміхнувся. Її груди зберегли пружність після народження Тіма, і Майклів рот мало не наповнювався слиною, коли він на них дивився.

— Подзвони на роботу й скажи, що захворіла.

— Аякже.

— Подивимося кіно, цілуватимемося на канапі. — Він помовчав, потім обережно спитав: — Пам'ятаєш, як ми годинами просто цілувалися? — Господи, ось уже багато місяців він не отримував нічого, крім хіба що скупого дзьобання в щок. — Джино, нумо, поцілуймося, як тоді. Більше нічого. Просто поцілуймося.

— Майкле. — Джина нахилилася перевірити, чи не занадто гаряча вода, і зайшла в душову кабінку. — Годі витріщатися на мене, наче я хвойда, і піди подивись, як там твій син.

Вона зачинила дверцята кабінки, і він ще цілу хвилину чекав, дивлячись на її силует за склом і думаючи про те, коли саме в їхніх стосунках усе пішло шкереберть.

Із Джиною він познайомився незадовго до того, як його підрозділ відправили в Перську затоку. Ніхто не думав там про поранення, але Майкл і його товариші відірвалися на повну, намагаючись узяти від життя якомога більше, перш ніж їх перекинуть у пустелю. Еллен Маккаллем була мініатюрною фарбованою білявкою, не надто розумною — саме такою, яку хотілося згадувати, коли застрягнеш у брудному, вкритому кіркою піску наметі за мільйон миль від дому, й розповідати хлопцям, що залишив удома дівчину, яка може засмоктати всю шкіру з дивана.

Більшу частину тижня, що лишався до від'їзду, Майкл намагався залізти під спідницю до Еллен, коли його зацапала Джина, її двоюрідна сестра. Вона добряче вичортувала Майкла за те, що він чіпляється до її улюбленої молодшенької кухні, але через кілька днів, коли відбув на війну, то думав уже про Джину: її кучеряве каштанове волосся, витончені риси обличчя, звабливий вигин дупки. Він написав їй, і, на його по-

див, вона відповіла. Спочатку сердито, та згодом трохи подобрішала, стала майже люб'язною. Він був у Кувейті, буцімто підтримуючи мир, коли якийсь дурнуватий підліток, що бавився з пістолетом, ненароком стрільнув йому в ногу. Стрілець з малого був паскудний, проте рана ніяк не загоювалася. Коли Майкла відправили на базу в Німеччину, щоб прооперувати, першою, кому він зателефонував, була Джина.

Вони побралися через тиждень після його звільнення з армії. А минуло два тижні, і він записався в лави поліцейських в управління поліції Атланти. Джина закінчила школу медсестер при баптистському коледжі штату Джорджія і влаштувалася на хорошу роботу в лікарні імені Кроуфорда Лонга. Через два роки вона перейшла у лікарню Підмонт, де платили більше. Майкл отримав золоту відзнаку і підвищення — з патрульного в Ірейді його перевели до відділу моралі, з відповідним підвищенням зарплатні. Їхнє життя складалося краще, ніж Майкл коли-небудь мріяв. Вони купили будинок на півночі Атланти, почали відкладати гроші на чорний день, планували народити дитину чи двох дітей, щоб стати справжньою сім'єю. Потім з'явився Тім.

Він був тихим немовлям, але в його великих блакитних оченях Майкл бачив іскорку. Пригортаючи Тіма до себе вперше, він відчув, наче тримає в руках своє серце. Те, що з малюком щось негаразд, першою помітила Барбара, Джинина мати. Він ніколи не плакав. Не вступав у контакт. Годинами міг сидіти, втупившись у стіну. Майкл боровся за нього щосили, проте лікар підтвердив підозри Барбари. На якомусь етапі Джининої вагітності Тіму забракло кисню. Його мозок не розвиватиметься, назавжди залишиться мозком шестирічної дитини. Вони не знали, чому і як, проте так сталося.

Майкл завжди недолюблював Барбару, а після Тімового діагнозу люто її зненавидів. Нічого особливого в цьому не було (у чоловіків заведено ненавидіти тещ), але вона завжди вважала, що її дочка могла знайти собі когось кращого, і тепер вину

за проблеми з Тімом покладала на Майкла. Вона була якоюсь релігійною фанатичкою, готовою добачити найменшу поросинку в чужому оці та впритул не помічати колоди у своєму. Для неї склянка була не просто наполовину порожня: склянка була наполовину порожня, і за це вони всі горітимуть у пеклі.

— Тіме? — погукав Майкл, обходячи будинок і дорогою натягаючи на себе футболку. — Синку, ти де?

З-за канапи долинуло хихотіння, проте Майкл удав, що нічого не почув, і пішов далі, у кухню.

— Де ж це наш Тім? — запитав він, помічаючи, що його син розсипав по всьому столі цілу пачку пластивців «Чіріоз»¹.

Тімова синя миска була по вінця повна молока, і перед внутрішнім зором Майкла на мить промайнула картина: червоний-червоний рот Аліші Монро, наповнений її кров'ю.

— Гав! — крикнув Тім, хапаючи Майкла обома руками ззаду за пояс.

Майкл перелякано сіпнувся, хоча Тім робив це практично щоранку. Серце важко гупало в грудях, коли він взяв сина на руки. Тіму було вже вісім років, заважкий, щоб брати на руки, проте Майклу дуже хотілося це зробити. Він погладив синів чубчик.

— Тобі добре спалося, маленький?

Тім кивнув, ухиляючись від Майклової руки і штовхаючи батька в плече, щоб поставив на землю.

— Поприбираймо цей гармидер, поки Ба-Ба не прийшла, — запропонував він, згрібаючи пластивці в долоню і вкидаючи їх назад у коробку.

Барбара приходила в робочі дні, щоб глядіти Тіма. Вона водила його в школу, забирала зі школи, перевіряла, чи він пообідав і чи виконав домашні завдання. Загалом проводила з ним більше часу, ніж Майкл чи Джина, та особливого вибору вони не мали.

¹ *Cheerio* — марка сухого сніданку.

— Ба-Ба не сподобається цей безлад, — сказав Майкл.

— Угу, — погодився Тім.

Він сидів на столі, підібгавши під себе ноги. Ширінка штанів його піжами зі Спайдерменом була розстібнута.

— Друзяко, заховай своє хазяйство, — зробив сину зауваження Майкл, і на нього накотила хвиля смутку, поки він дивився, як Тім незграбно вовтузиться з гудзиками. Та він відігнав від себе сумні думки.

Майкл був єдиною дитиною у батьків, тож його балували, як могли. Коли з'явився Тім, він не знав нічого про догляд за немовлятами. Поміняти йому підгузок було чимось соромітним — це треба зробити якнайшвидше і поменше доторків. А тепер Майкл думав тільки про те, що за кілька років Тім досягне підліткового віку. Його тіло ростиме, змінюватиметься, хлопчик поволі перетвориться на чоловіка, та розум так ніколи й не наздожене тіло. Він ніколи не дізнається, як воно — кохатися з жінкою, як скористатися знаряддям, яке дав йому Бог, щоб давати насолоду іншій людині. Він ніколи не матиме власних дітей. Тім ніколи не зазнає радощів і щему в серці від батьківства.

— Хто це тут насмітив? — запитала Джина. Вона зайшла в кухню, вбрана у блакитний шовковий халат, який подарував їй Майкл на Різдво, із закрученим банним рушником на голові. — Це ти насмітив, га? — жартома насварила вона Тіма, взяла його за підборіддя і поцілувала в губи. — Ба-Ба це не сподобається.

Майкл потай підозрював, що його дитина просто не здатна називати Барбару бабусею, як вона того хотіла.

Тім узявся допомагати в прибиранні, та тільки ще більше насмітив.

— Ой-ой. — Він опустився на коліна і став визбирувати кружальця «Чиріоз» по одному, голосно їх рахуючи і віддаючи матері.

— Ти хоч сьогодні ввечері прийдеш раніше? — спитала Джина.

— Я ж тобі казав, у мене справа.

— У барі? — поцікавилася вона, і він повернувся до неї спиною, щоб витягнути з шафки кілька чашок.

Минулого вечора він був надто заведений, щоб одразу йти додому. Лео запропонував перехилити по чарчині, обговорити справу, й Майкл ухопився за цю пропозицію, щоб мати виправдання закинутися кількома бурбонами й зняти стрес від побаченого.

— Одинадцять... — лічив Тім. — Дванадцять...

— Від тебе тхне, як од попільнички, — зауважила Джина.

— Я не кури́в.

— А я не сказала, що кури́в. — Вона вкинула жменю пластівців у коробку і простягнула сину руку за наступною порцією.

— Чотирнадцять... — продовжував Тім.

— Мені потрібен був час. — Майкл розлив каву в чашки. — Лео хотів поговорити про справу.

— Лео хотів мати привід нажертися до всирачки.

— Ой-ой, — проспівав Тім.

— Пробач, маленький, — перепросила Джина сина, а тоді сказала вже значно м'якшим тоном: — Ти пропустив число. Куди поділося тринадцять?

Тім стенив плечима. Поки що він міг лічити лише до двадцяти восьми, та Джина завжди дбала про те, щоб він жодної цифри не пропускав.

— Іди вдягнися, Ба-Ба скоро прийде, — сказала вона сину.

Тім підвівся і пострибав геть з кухні, перестрибуючи з однієї ноги на іншу.

Джина вкинула пластівці в коробку і зі стогоном сіла. На цих вихідних вона відпрацювала подвійну зміну, щоб заробити трохи більше грошей. День ще навіть не почався, а вигляд у неї вже був геть змучений.

— Важке чергування? — запитав Майкл.

Вона сьорбнула кави й подивилася на нього крізь пару, що курилася над чашкою.

— Мені потрібні гроші на нового логопеда.

Майкл зітхнув і прихилився до стола. Попередній логопед лікувала Тіма, як могла. Малому потрібен був хороший фахівець, а хороші фахівці не входили у програму обов'язкового державного страхування.

— П'ятсот доларів, — сказала Джина. — Цього б вистачило до кінця місяця.

— Господи. — Майкл потер очі пальцями, відчуючи наближення головного болю. Йому згадалися «БМВ» і «лінкольн», які він учора бачив біля будинку в Грейді. За гроші, на які було куплено ті машини, Тіма можна було б зводити до п'ятдесятьох хороших логопедів.

— Візьми з заощаджень, — сказав він.

Вона зневажливо пирхнула від сміху.

— Яких заощаджень?

Різдво. Вони витрусили всі відкладені гроші на Різдво.

— Я попрошу в лікарні ще одну зміну. — Вона підняла руку, попереджаючи його протест. — У нього має бути все найкраще.

— У нього має бути мати.

— А як щодо твоєї матері? — відбила вона.

Майкл міцно стиснув зуби, і на його обличчі з'явився затаєний вираз.

— Я більше ні цента в неї не попрошу.

Вона поставила чашку на стіл, так грюкнувши, що кава вишлюпнулася на руку. Майкл не мав ані шансу на перемогу в цій суперечці — він знав, бо за останні п'ять років ця розмова відбувалася між ними мало не щотижня. Він працював понаднормово, намагаючись заробити більше, щоб у Тіма було все необхідне. Джина двічі на місяць відпрацьовувала зміни у вихідні, але щодо її роботи у свята Майкл був непохитний: у жодному разі. Він майже її не бачив. Іноді йому здавалося, що такий був її задум. Вони більше не були подружжям — вони стали партнерами, неприбутковою корпорацією, яка працювала задля

покращення Тімового здоров'я. Майкл уже не пригадував, коли в них востаннє був секс.

— Учора ввечері дзвонила Синтія, — сказала Джина. Їхня розбещена сусідка. — У неї там дошка від підлоги відстала чи щось таке.

— Дошка відстала? — повторив він. — А де Філ?

Джина сперлася долонями на стіл і встала.

— У Ботсвані. Блін, Майкле, я не знаю. Вона спитала, чи зможеш ти її полагодити, і я сказала, що зможеш.

— А зі мною порадитися ти не могла?

— Хочеш — роби, не хочеш — не роби, — відрізала дружина, рвучко виливаючи недопиту каву в раковину. — Мені час вдягатися на роботу.

Він провів її поглядом до коридору. Такими були всі їхні ранки: Тім створював безлад, потім вони разом прибирали і спалахувала суперечка про якісь дурні поломки. Для повного щастя от-от мала приїхати Барбара. Майкл не сумнівався, що теща неодмінно знайде, на що поскаржитися: хай то біль у спині, мізерна сума чеку соціального страхування чи те, що він нагородив її розумово відсталим онуком. Останнім часом у неї з'явилася нова фішка: чіпляти на холодильник статті про синдром війни у Перській затоці — прозорий натяк на те, що Майкл в Іраку скоїв щось жахливе і за це на голови її рідних пала ця кара.

Майкл пішов у спальню і швидко вдягнувся. Душ він не приймав, щоб не йти у ванну і знову не зустрічатися з Джинною. Він побачив, що на під'їзну доріжку заїжджає Барбарина «тойота», і витяг з ящика для інструментів молоток. Потім прокрався через чорний хід, поки Барбара заходила через парадний.

Частина сітчастої огорожі навколо заднього подвір'я провалилася, бо під час останньої хуртовини на неї впало дерево, але грошей на те, щоб її полагодити, не було. Він перестрибнув через поламану секцію, обережно, щоб не зачепитися хо-

лошею штанів за погнутий метал і не впасти лицем додоу. Вдруге.

Він постукав у задні двері й зазирнув у вікно, чекаючи, коли Синтія відчинить. Та вона не квапилася: повільно йшла коридором у коротенькому ляльковому халатику, такому відкритому, що під ним було видно топик і стрінги. Усе було біле, майже прозоре. Майкл подумав, де це носить Філа. Якби Джина відчинила Філу в такому вбранні, Майкл убив би її, не роздумуючи.

Повільно відмикаючи двері, Синтія нахилилася вперед і трохи оголила груди. Її довге біляве волосся впало на обличчя. Виріз у топику був такий низький, що Майклу було видно кінчики її рожевих пиптиків.

Майкл зважив у руці молоток, відчуваючи, як у голові народжується електричне дзижчання. Він повинен був розвернутися й піти, нехай сама лагодить свою дошку. Чорт, і цей Філ, мав він хоч колись приходити додому! Нехай би прийшов тепер.

Синтія відчинила двері й осяяла його усмішкою.

— Привіт, сусіде.

— Де Філ?

— В Індіанapolisі. — Вона демонстративно прикрила ротика рукою, наче позіхала від нудьги. — Продає гумові панчохи народу, щоб забезпечити мені стильне життя, до якого я звикла.

— Авжеж.

Він зиркнув понад її плечем. Кухня була схожа на свинарник. Раковина завалена тарілками з засохлою їжею, скрізь коробки з-під піцци, недопалки вивалювалися з переповнених попільничок. У склянці з помаранчевим соком (начебто) росла цвіль.

— Джина сказала, у тебе дошка відстала.

Вона хитро, по-котячому всміхнулася.

— Її треба підтягти.

Майкл поклав молоток.

— Навіщо ти їй подзвонила?

— Сусіди мають допомагати одне одному, — сказала вона тоном «це ж так просто». — Ти обіцяв Філу, що подбаєш про мене, поки його не буде вдома.

Філ мав на увазі інше.

Синтія взяла його за комір сорочки й затягла в дім.

— У тебе дуже напружений вигляд.

— Я більше не можу це робити.

— А що ти робиш? — Вона підтягнула його ближче до себе.

Він думав про Джину, про те, що вона більше й не дивиться в його бік, про те, як боляче було, коли вона його відштовхувала.

— Просто не можу.

Її рука щільно притислася спереду до його штанів.

— А мені здається, ще й як можеш.

Майкл затамував дух, його погляд помандрував вигином її маленьких грудей до тугих сосків. Він відчував, що мимохіть облизує губи, і думав, як приємно буде припасти до цих грудей ротом.

Вона розстібнула йому ширінку і ковзнула рукою всередину.

— Тобі подобається? — спитала, водячи великим пальцем по колу.

— Господи, — видихнув він крізь зуби. — Так.

У справі Фінні розшукуються свідки

Поліція просить озватися всіх, кому бодай щось відомо про вбивство Мері-Еліс Фінні. Минулої неділі дівчину знайшли вбитою в її будинку в Декатурі. На прес-конференції начальник поліції Гарольд Воллер повідомив, що того вечора Мері-Еліс ходила в торговельний центр на Ленокс-сквер, потім відвідала вечірку в сусідів у Декатурі. Востаннє п'ятнадцятирічну дівчину бачили, коли вона йшла з вечірки з незнайомцем. Усіх, хто бачив дівчину чи має інформацію про незнайомця, просять зателефонувати у поліційний відділок округи Дікеб. Родина відмовилася давати інтерв'ю, але в офіційній заяві Пол Фінні, заступник окружного прокурора округи Дікеб і батько вбитої, попросив не тривожити сім'ю розпитуваннями. Джерела, близькі до слідства, повідомляють, що мертвою дівчину знайшла Саллі Фінні, коли зайшла до неї розбудити перед відвідинами церкви.

SID

Reflect

There
The of
Eoke
ball sta
The
dolls a
play w
Stag
chart
We
eat Bu
the go
gave

The Celebration Saturday Night.

A small celebration, consisting of a

We

who

Розділ 3

Майкл почувався препаскудно. Чорт, та паскудою він і був.

Його перший раз із Синтією був випадковістю. Майкл знав, що це не виправдання. Справді-бо, не міг же він сказати, що перечепився й отямився вже в її піхві. Але йому здавалося, що десь так воно й вийшло. Якось увечері Філ зателефонував аж із Каліфорнії. Він був дуже схвилюваний, бо не міг додзвонитися до Синтії. Філ постійно подорожував, продаючи жіночі панчішні вироби великим універмагам, і, напевно, дорогою стрибав у гречку. Доказів у Майкла не було, але він три роки працював у відділі моралі і знав бізнесменів, які, коли були в дорозі, не гребували місцевими ціпами. Постійні телефонні дзвінки з проханнями перевірити, як там Синтія, були радше голосом сумління, такий собі Філів спосіб тримати в шорах її, коли вже не зміг тримати в шорах себе.

Джина тоді вже працювала по ночах, відштовхувала Майкла щоразу, коли він бажав близькості. Тімові проблеми стали більш очевидними, і її реакцією було поринути в роботу, працювати по дві зміни, бо сама думка про те, щоб повернутися додому й спілкуватися з неповноцінним сином була для неї нестерпною. Майкл ходив хворий від смутку, виснажений від сліз перед сном щовечора і просто самотній, трясця його матері.

А Синтія була доступна й готова його розрадити. Після першого сексу він сказав собі, що це більше ніколи не повториться, і дотримав слова. Принаймні на рік. У Майкла була робота і був Тім, і більше ні про що він і думати не міг — аж до

того дня минулої весни, коли Джина сказала Синтії, що у неї раковина підтікає.

— Іди відремонтуй їй раковину, — сказала йому Джина. — Філа ніколи нема вдома. Бідній дівчині нема до кого звернутися.

Майкл не був закоханий у Синтію і мав достатньо кебети, щоб розуміти: вона теж не палає до нього почуттями. У своєму зрілому сорокарічному віці він уже знав, що жінка, яка, щойно тебе побачить, виявляє повну боєготовність зробити тобі мінет, не закохана. Вона чогось шукає. Можливо, Синтії подобався адреналін від того, що вона трахається з Майклом у ліжку Філа. Може, їй подобалося бачити Джину у вікні й знати, що вона забрала щось, що належало іншій жінці. Майкл не хотів навіть думати, чого вона прагне. Достатньо було знати, що потрібно йому самому. На ті п'ятнадцять-двадцять хвилин, що їх він проводив у сусідньому будинку, його розум просто вимикався і він не думав про те, чим заплатити логопедам, погасити щомісячну суму кредиту за будинок, про телефонні дзвінки від представників банку із запитаннями, коли вони отримають назад бодай якісь гроші, взяті ним з кредитної картки. Майкл думав лише про маленький ідеальний ротик Синтії та свою втіху.

Втім, рано чи пізно вона чогось зажадає. Він був не такий дурний, щоб цього не розуміти.

— Йоу, Майк. — Лео постукав кісточками пальців об дошку Майклогового письмового стола. — Харе витати у хмарах.

— Що таке? — Майкл відкинувся на спинку стільця.

У відділку було безлюдно, не рахуючи їх двох і Гріра, котрий сидів у себе в кабінеті за зачиненими дверима й затуленими жалюзі.

Майкл показав на двері.

— Він там знов дровичь?

— З ним там чувак з ДжБР, схожий на Ларча¹.

¹ Ларч — дворецький, персонаж «Сімейки Адамсів».

— Для чого?

Але Майкл уже знав відповідь на своє запитання. Минулого вечора Грір сказав, що попросить допомоги з цією справою, а наступним щаблем драбини було Бюро розслідувань штату Джорджія.

— Зі мною він не радився. — Лео всівся на край Майклогового стола, розкидавши документи. Майкл безліч разів просив його так не робити, та Лео ніколи не слухався.

— Що, насварила тебе жінка вчора? — поцікавився Лео.

— Ні, — збрехав Майкл і обвів поглядом кімнату відділку.

Враження вона справляла гнітюче, у ній було темно, вікна, темні від сажі, що в'їлася, виходили на склад компанії «Хоум Депо», який затуляв собою ранкове сонце. Дванадцятиповерхова споруда Східного Муніципалітету (колишній універмаг «Сірз»), що розташовувалася на вигині дороги Понс-де-Леон, займала собою цілий квартал. Від старої фабрики «Форд», яку перетворили на будинок з дорогими лофтами¹, будівлю відділяла залізнична колія. Багато років тому покинуту будівлю «Сірза» викупила держава, і тепер там розташовувалися різноманітні урядові установи. Там було щонайменше тридцять різних відділів і працювали понад п'ятсот службовців. Майкл працював тут уже десять років, але все, що він бачив за цей час, — переповнений гараж, три поверхи, які займало поліційне управління Атланти, та морг.

— Йоу, — повторив Лео, знову постукуючи по столу.

Майкл від'їхав на стільці від столу, подалі від Лео. Між безупинним курінням і постійними перекусами Лео прикладався до пляшки, яку тримав у себе в шафці, тож віддих у нього смердів, як собачі газ.

— Мрієш про якусь курвочку?

¹ Лофт — простора квартира, розташована в колишній індустріальній будівлі.

— Заткнися, — обірвав його Майкл, хоча Лео поціливі майже в яблучко. Йому це вдавалося завжди, не тому, що він був хорошим детективом, а тому, що не вмів тримати язика на припоні.

— Я тут подумав, непогано було б сходити навідати Кена. — Лео витяг з кишені костюма мандарин і взявся його обчищати. — Як він там?

— Нормально, — відповів Майкл, хоча насправді не розмовляв з Кеном ось уже тиждень.

Вони вже досить давно були напарниками, близькими, як брати, поки одного дня Кен не вчепився йому в руку і не повалив на землю. Він розповідав Майклу про розкішну ціпу, яку зустрів минулого вечора, і на якусь частку секунди Майкл подумав, що то якийсь прикол. Та потім Кен став сіпатися. Його рот безвільно розтулився, і Кен обмочився просто на місці, на підлозі у відділку. У свої п'ятдесят три він, мов стара людина, пережив інсульт. Усю праву частину тіла відняло, рука й нога стали ні до чого не придатними, як мокра газета. Рот навіки спотворила гримаса, й підборіддям стікала тонкою цівкою слина, немов у малої дитини.

Ніхто з відділка не хотів з ним бачитися, слухати, як він намагається щось сказати. Кен був живим нагадуванням про те, що в недалекому майбутньому чекало на більшість із них. Забагато курива, забагато алкоголю, два чи три невдалі шлюби, а в результаті свої останні дні ти проводиш у кататонічному ступорі, самотній, перед телевізором у якомусь задрипаному державному закладі для старих людей.

Двері кабінету Гіра відчинилися, і звідти вийшов довготелесий чоловік у костюмі-трійці, зі шкіряним портфелем, що у великій чоловічій руці здавався поштовою маркою. Тепер Майкл зрозумів, чому Лео назвав цього типа Ларчем. Він був високий, приблизно шість футів чотири чи п'ять дюймів¹,

¹ 6,4 фута = 1 м 95 см.

і худий, мов хорт. Брудне біляве коротко стрижене волосся мало проділ на один бік. Верхня губа теж була якась дивна: здавалося, хтось розрізав її навпіл, а потім криво зшив. Та Лео, як завжди, переплутав фільми. Якби приставити цьому типу з обох боків шиї ручки, він був би викапаним Германом з «Сімейки монстрів».

— Ормвуд! — гукнув Майкла Грір, підкликаючи рукою. — Це спеціальний агент Вілл Трент із ЗРЗ.

— Що за таке ЗРЗ? — як завжди, тактовно поцікавився Лео.

— Оперативне захоплення і розшук злочинців, — розтлумачив Грір.

Майкл відчував, яких зусиль коштує Лео не сказати, що насправді це звучить як «зараза». Особливою тактовністю його колега-детектив не вирізнявся. Але над Лео нависав Трент. Рухи у представника правоохоронних органів були величезні, ними він, напевно, міг би стиснути голову Лео і розчавити її, як кокосовий горіх.

Лео, звісно, був ідіотом, проте аж ніяк не дурним.

— Я з відділу особливого призначення Бюро розслідувань штату Джорджія, створеного, щоб сприяти місцевим правоохоронцям у всьому штаті у затриманні осіб, які вчинили насильницькі злочини. Я буду лише консультантом.

Він говорив так, наче читав з підручника, ретельно артикулюючи кожне слово. Усе це укупі з костюмом-трійкою робило його схожим на викладача коледжу.

— Майкл Ормвуд. — Майкл примирливо простягнув руку. Трент відповів на рукостискання — не надто твердо, проте й не надто мляво, наче брав рибу. — Це Лео Донеллі, — відрекомендував Майкл, бо Лео саме був зайнятий — запихував половину мандарина собі до рота. Тильним боком його долоні стікав сік.

— Здрастуйте, детективе. — Трент зневажливо кивнув Лео. Потім глянув на годинник і сказав, звертаючись до Майкла: — Результати розтину будуть готові не раніше, ніж за годину. Якщо у вас є вільна хвилина, я хотів би обмінятися думками.

Майкл глянув на Гріра, не розуміючи, що змінилося в харчовому ланцюжку за останні дві хвилини. У нього з'явилося відчуття, що його усувають на найнижчий щабель, і йому це не сподобалося.

Грір повернувся до них спиною і перевальцем подався до себе в кабінет. Кинув через плече: «Тримайте мене в курсі», — і зачинив двері.

Кілька секунд Майкл мовчки дивився на Трента. Представник уряду не був схожий на копа. Попри високий зріст, він не заповнював собою всю кімнату. Він стояв, тримаючи руку в кишені й майже недбало зігнувши ногу в лівому коліні. Якби він випростався, то його плечі були б доволі широкими, та здавалося, що він не має бажання хизуватися своїми габаритами. У нього не було тієї бравади особи «при виконанні», яка дозволяє посилати всіх під три чорти лише на підставі того, що йому доводилося заарештовувати покидьків усіх мастей, які тільки водяться на землі.

Майкл дивився на нього і думав, що було б, якби він сам послав цього красеня під три чорти. Але після ранкової сварки з Джиною і зустрічі з Синтією вирішив хоч комусь зробити поблажку і махнув рукою в бік дверей.

— Конференц-зала там.

Трент рушив коридором. Майкл пішов слідом. Він роздивлявся плечі гостя й щиро не розумів, як той опинився у ДжБР. Найчастіше слідаки були наркоманами, що стирчали від адреналіну. Їхні тіла були такі накачані тестостероном, що на лобах постійно блищав піт.

— І давно ви працюєте? — запитав Майкл.

— Дванадцять років.

Майкл порахував, що Трент щонайменше на десять років молодший за нього, проте це не давало йому тієї інформації, на яку він сподівався.

— Колишній військовий?

— Ні, — відповів Трент, відчиняючи двері конференц-зали.

Вікна тут були чистими, і в сонячному світлі Майкл побачив, що Трентову щоку перетинає другий шрам. Рожевий біля вуха, він ставав майже білим, спускаючись по шиї вздовж яремної вени і зникаючи у комірі сорочки.

Хтось досить-таки глибоко його порізав.

— Перська затока. — Майкл приклав руку до грудей, думаючи, що це зробить співрозмовника трохи відвертішим. — А ви точно ніде не воювали?

— Точно, — кивнув Трент і сів за стіл.

З портфеля він витяг стос яскравих тек. У профіль Майкл бачив, що його ніс було зламано щонайменше кілька разів, і подумав, що Трент міг бути боксером. Хоча для цього він був надто худий: довготелесий, із кутастих обличчям. Та байдуже, яким було його минуле, — щось у цьому типі дратувало Майкла.

Трент проглядав теки, розкладаючи їх у певному порядку, і раптом звернув увагу на те, що Майкл досі стоїть.

— Детективе Ормвуде, я у вашій команді.

— Справді?

— Лаври переможця мені не потрібні, — пояснив Трент, хоча Майкл вважав, що гонитва за лаврами була саме сутністю ДжБР. У слідаків була репутація хлопців, які приходили, робили половину роботи, а потім привласнювали всю заслугу за розкриття злочину.

— Я не хочу красти у вас місце під прожекторами чи давати інтерв'ю телевізійникам, коли ми впіймаємо маніяка. Єдине, чого я хочу, — допомогти вам у цій справі й просуватися далі.

— Чому ви думаєте, що мені потрібна допомога?

Трент підвів погляд від своїх тек і декілька секунд роздивлявся Майкла. Потім розгорнув яскраво-рожеву папку, поклав її на стіл і підштовхнув до Майкла.

— Джулі Купер із Такера. — Він назвав місто, розташоване за двадцять миль від Атланти. — П'ятнадцять років. Чотири місяці тому її зґвалтували й побили, мало не до смерті.

Майкл кивнув і прогортав папку, не завдаючи собі клопоту вчитуватися у подробиці. Зупинився він, дійшовши до фотографії жертви. Довге біляве волосся, густа підводка навколо очей, забагато помади для такої юної дівчинки.

Трент розгорнув іншу папку — неоново-зелену.

— Анна Ліндер, чотирнадцять років, зі Снелвіла.

На північ від Такера.

— Третього грудня минулого року Ліндер схопили й викрали, коли вона вийшла з дому й пішла в гості до своєї тітки, котра мешкала у будинку неподалік. — Трент передав теку Майклові. — Згвалтування, побиття. Той самий почерк.

Майкл прогортав папку, шукаючи фотографію. Волосся в Ліндер було темне, а синці довкола очей — ще темніші. Він узяв фото дівчини, щоб ліпше роздивитися. Її рот було спотворено від побиття, губа порізана і кров стікала підборіддям. Шкіра обличчя в неї чомусь блищала, і це зафіксував спалах камери.

— Наступного дня її знайшли в канаві у Стоун-Маунтін-парк, де вона ховалася.

— Зрозуміло, — сказав Майкл, чекаючи продовження.

— Обидві дівчинки розповіли, що на них напав чоловік у чорній лижній масці. — Трент виклав на стіл помаранчеву папку, де фотографію було причеплено скріпкою до першої сторінки. — Дон Сімонз із Б'юфорда.

На це фото Майкл подивився двічі — йому здалося, що цій дівчинці було десять, не більше.

— Вона молодша за інших, — сказав він.

Сама думка про те, що якийсь хворий на голову виродок торкався дитини, була йому огидною. Дівчинка була не набагато старшою за Тіма.

— На неї напали півроку тому, — повідомив Трент. — Поліції вона розповіла, що нападник був у чорній лижній масці.

Майкл похитав головою. До Б'юфорда було годину їхати, та й дівчинка була занадто маленька.

— Випадковий збіг.

— Я теж так думаю, — погодився Трент. — Такі типи не виходять на полювання за межі своєї зони комфорту.

Не усвідомлюючи цього, Майкл сів за стіл. Поклав на нього фото десятирічної та посунув назад Тренту, думаючи, що його знудить, якщо він ще хвилину на нього дивитиметься. Господи, бідолашні її батьки. Як, чорт забирай, люди переживають такі кошмари?

— Що це означає? Зона комфорту? — запитав Майкл.

До Трента повернувся його професорський тон.

— Ївалтівники, які полюють на дітей, цікавляться певними віковими групами. Чоловік, якого вабить до десятирічних, може вважати, що п'ятнадцять-шістнадцять років — це вже багато. Те саме стосується чоловіка, якого цікавлять підлітки. Від думки про розбещення такої маленької дівчинки у нього може виникнути така сама огида, як і у вас.

Майкл відчув, як стискається у нього шлунок. Трент говорив про це так спокійно, наче погоду обговорював.

— У вас є діти? — не міг не спитати Майкл.

— Ні, — похитав головою Трент, але про те саме не запитав. Можливо, він уже знав відповідь — наприклад, від Гріра. Хотів би Майкл знати, що цей старий гад наплів про Тіма.

— У кожній справі я звернувся до батьків з проханням дозволити нам поговорити з дівчатами. Можливо, тепер, коли минув певний час, вони згадають якісь деталі, дадуть нам нову інформацію, бо досвід підказує, що жертви таких злочинів пригадують подробиці, коли приходить здатність сприймати цю подію на відстані. Може, ми тільки даремно згаємо час, але можемо почути щось таке, чого вони одразу не пригадали.

— Так, — погодився Майкл, намагаючись приховати роздратування. На своєму віку він розслідував чимало справ про зґвалтування і не потребував, щоб його навчали.

— На мою думку, злочинець — добре освічена особа, — вів далі Трент. — Можливо, йому років тридцять п'ять-сорок. Невдоволений ситуацією на роботі, нещасливий удома.

Майкл прикусив язика. На його думку, цей аналіз був хріновий. Окрім тієї частини, де йшлося про хорошу освіту, під Трентів опис підпадала більшість поліцейських на їхній дільниці. Якби Трент додав пункт про трахання сусідки, то маніяком міг виявитися сам Майкл.

— У цих справах чітко простежується певна схема, — провадив Трент. — На першу дівчинку, Купер, напали біля кінотеатру: швидко, зі знанням справи. На все про все у нього пішло хвилин десять, і жодного разу він не потрапив у поле огляду камер спостереження кінотеатру. Другу жертву, Анну Ліндер, схопили просто на вулиці. Він кудись відвіз її на машині — куди саме, вона не знає. А покинув біля брами Стоун-Маунтін-парку, де її наступного ранку знайшли поліцейські.

— Сліди від шин були?

— Були. Близько двох сотень, — відповів Трент. — У парку щойно розпочалися різдвяні світлові шоу.

На таке шоу Майкл ходив з Джиною і Тімом. Вони відвідували їх щороку.

— ДНК? — запитав Майкл.

— Він користувався презервативом.

— Зрозуміло, — кивнув Майкл. Отже, їхній клієнт — не дурень. — А як це пов'язано з моєю вчорашньою дівчиною?

Трент звузив очі, неначе розмірковував, чи чув Майкл бодай слово з усього, що він казав.

— Язики, детективе. — Він посунув теки зі справами в бік Майкла. — Усім жертвам відкусили язики.

Розділ 4

— Язик — це наче шматок твердого біфштекса, — сказав Піт Генсон, знімаючи латексні рукавички. Його погляд упав на Трента, і той завмер. — Сер, мені здається, ви бігун. Я не помиляюся?

Запитання, схоже, нітрохи не спантеличило Трента. Двадцятирічний стаж роботи привчив і Майкла не дивуватися на ексцентричних судмедекспертів.

— Так, сер, — відповів Трент.

— Довгі дистанції?

— Так.

— Марафони?

— Так.

— Ну, я так і думав. — Піт кивнув сам до себе, наче заробив очко, хоча Майкл відзначив, що Вілл Трент ніякої інформації про себе добровільно не повідомляв.

Піт повернувся до трупа, що лежав на столі посередині кімнати. Тіло Аліші Монро було загорнуто в біле простирадло, виднілася тільки голова. Третя вія зникла, макіяж змили. Там, де скальп і шкіру обличчя знімали, щоб оглянути череп і виїняти мозок, залишилися грубі шви.

— Ви коли-небудь прикушували собі язика? — запитав Піт. Трент не відповів, тож Майкл просто сказав: «Так».

— Заживає доволі швидко. Язик — дивовижний орган. Звісно, якщо він на місці. Хай там як, щоб прокусити язика, великих зусиль не треба. — Піт відкотив простирадло, оголюючи Y-подібний розріз до грудей Монро.

— Ось, — сказав він, і Майкл побачив великі чорні синці у жінки над лівим плечем. — Посмертне посиніння вказує на те, що вона померла на тому місці, де ви її знайшли. На сходах, лежачи на спині. Моя думка така, що її побили, потім згвалтували і, гвалтуючи, він відкусив їй язика.

Майкл замислився над цим. Уявив собі, як вона лежала на сходах. Спочатку розслабилася, щоб витерпіти згвалтування, та потім, коли до неї дійшло, що має статися, забилася в конвульсіях від страху.

— Ви можете отримати зразок ДНК зі слини на язиці? — нарешті озвався Трент.

— Беручи до уваги її професію, думаю, я зможу отримати з нього чимало ДНК. — Піт знижав плечима. — А мазки з її піхви дадуть вам цілий букет підозрюваних, але я вважаю, що ваш убивця користувався презервативом.

— Чому ви так думаєте? — запитав Майкл.

— Порошок, — відповів Піт. — На правому стегні в неї був слід кукурудзяного крохмалю.

Майкл знав, що при пакуванні презервативів часто застосовують порошок, щоб полегшити користування. Усі виробники застосовували однакові складники, тож виявити марку презерватива неможливо. Та й знаття того, що вбивця скористався «Трояном» чи «Рамзесом», коло підозрюваних не звузило б.

— Здогадуюся, що на ньому була змазка, — додав Піт. — А ще там були сліди складника, схожого на ноноксинол-дев'ять.

Трента ця інформація зацікавила.

— А на сходах його сліди були?

— Я їх не знайшов.

— Отже, до боротьби на сходах він займався з нею сексом деінде, можливо, в квартирі, — висловив припущення Трент.

Майкл майже їх не слухав. Повія штибу Монро не витрачала б важко зароблених грошей на розкіш типу змазки

й сперміцидів. Легше зіщипити зуби й заощадити. А наслідки усувати вже потім.

— Презерватив майже напевно належав гвалтівнику, — припустив Майкл.

В очах у Трента з'явився здивований вираз, неначе він щойно згадав, що Майкл теж був з ними в кімнаті.

— Це можливо.

Майкл вирішив розтлумачити, що він мав на увазі.

— Він не збирався її вбивати. Інакше нащо тринькати гроші на дорогий презик, так?

Трент кивнув, але розвивати тему не став.

— Що ж, — порушив мовчанку Піт. — Як я вже казав... — Повертаючись до своєї лекції, він розтулив жінці рота й показав обрубок на тому місці, де був колись язик. — У язиці нема великих артерій, за винятком язичної, яка розгалужується, мов коріння дерева, і звужується біля кінчика. Та щоб до неї дістатися, потрібно заглибитися у рот на кілька дюймів, але при цьому неможливо вгризтися у язик зубами. — Він насупився і кілька секунд думав. — Уявіть собі таксу, яка пхає носа в борсукову нору.

Майкл намагався відігнати од себе цю картинку, але вона міцно засіла в його свідомості: дзвінкий гавкіт відлунював у вухах.

— А в цьому випадку, — провадив Піт, — вуздечку язика відділено від органа і розітнуто навпіл протоку підщелепної залози. — Він розтулив рота і підхопив язик, вказівним пальцем показуючи на тонку смужку шкіри під ним. — Власне відбирання язика не є небезпечною для життя травмою. Проблема в тому, що жертва впала на спину. Можливо, на неї так вплинув шок чи різні хімічні речовини в організмі подіяли. Хай там як, унаслідок цього вона знепритомніла. Протягом наступних кількох хвилин кров од відкушеного язика наповнила горло. Мій офіційний висновок щодо причини смерті — ас-

фіксія внаслідок блокування трахеї кров'ю, що спричинило зупинку дихання на тлі втрати крові через травматичну ампутацію язика.

— Але ж він не мав наміру її вбивати, — зауважив Майкл.

— Не в моїй компетенції висловлювати припущення щодо того, які картини народжуються в голові у чоловіка, коли він відкушує жінці язика, але якби я був людиною азартною... а мої колишні дружини підтвердять, що я людина азартна... то так. Я би припустив, що нападник не збирався її вбивати.

— Так само, як інших, — докинув Трент.

— А були й інші? — пожвавився Піт. — Я не чув про схожі випадки.

— Нам відомо про двох дівчат, — сказав йому Трент. — Першій відкусили язика, проте не повністю, потім його пришили, і вона навіть порівняно нормально говорить. Друга лишилася без язика. Забагато часу минуло, щоб його можна було повернути на місце.

— Бідолашна, — похитав головою Піт. — Це недавно сталося? Я про таке не читав.

— Перший напад було вчинено на території штату, тож нам вдалося стримати розголос. У другому випадку батьки дівчини втихомирили пресу, а місцеві копи замовчали подробиці справи. Якщо всі мовчать, про це не напишуть у газетах.

— А як щодо третьої? Маленької дівчинки? — запитав Майкл.

Трент посвятив Піта в деталі справи.

— Мені здається, вона відкусила собі язик сама, — насамкінець додав він. — Вона ще маленька, десять років. Страшенно перелякалася, напевно. Місцеві поліцейські знають свою справу, але в них не надто великий досвід із такими насильницькими злочинами, тому я думаю, що їм важко було взяти в неї свідчення.

— Не маю сумніву, — кивнув Піт.

Але Майклу було цікаво, чому Трент мовчав про це раніше. Можливо, промацував Майкла, щоб подивитись, чи пройде він випробування.

«Блін», — подумав Майкл. Він уже втопився стрибати крізь кільця.

— Як думаєте, скільки їй було років? — спитав він у патологоанатома, киваючи на Алішу Монро.

— Важко сказати. — Піт уважно подивився на обличчя жінки. — Зуби в неї кошмарні, бо наркотики приймала. Зважаючи на її важке життя й тривалу наркотичну залежність, я б сказав, що близько сорока. Плюс-мінус.

Майкл зиркнув на Трента.

— Але ж не дівча-підліток.

— Безперечно, — погодився Піт.

— Отже, у нас дві дівчинки-підлітки на відстані тридцяти миль одна від одної та стара наркоша в Атланті. І єдине, що їх об'єднує, — ця хрінь з язиком. — Майкл пильно подивився на Трента, наче намагався ще й поглядом донести свою думку. — Правильно?

У Трента задзвонив мобільний. Він глянув на екран, вибачився і вийшов з кімнати.

Піт важко зітхнув і взявся накривати тіло, натягуючи простираadlo на голову.

— Неприємна ситуація.

— Так. — Майкл спостерігав за Трентом крізь скляні двері й думав: що, чорт забирай, не так із цим типом?

— Мені він здається тямущим, — сказав Піт, маючи на увазі Трента. — І порівняно з вашими колегами, так гарно вбраний, що аж око радіє.

— Що? — спитав Майкл. Він спостерігав за Трентом і намагався розчути, про що розмова.

— Костюм, — пояснив Піт. — Справляє враження.

— На гробаря клятого схожий.

На думку Майкла, Піт теж модником не був. Він завжди був вбраний у накрохмалений і чистий білий халат, але тільки тому, що рахунки за прання оплачувала лікарня. Під халатом Піт найчастіше мав на собі джинси й звичайну сорочку на гудзиках. Широко розкритий комір відкривав жмут сивого волосся на грудях і золотий медальйон, який посоромився б носити навіть учасник гурту «Бі-Джиз»¹.

— Зв'язок між цими трьома справами дуже непевний, — зауважив Піт.

— Атож.

— Але те, що всі язики було відкушено, змушує задуматися. Це не така вже й звична річ. — Він узяв пластиковий пакет і підняв його, немовби минулого вечора Майкл недостатньо на нього надивився. — Маю сказати, за всі роки на цій роботі я нічого подібного не бачив. Сліди від укусів — так. Я завжди кажу: якщо хочете мати наукові докази того, що ми походимо від тварин, треба лише подивитися на пересічну жертву згвалтування. — Піт поклав язик біля руки Монро. — Сліди від зубів у неї скрізь на грудях і плечах. Я нарахував щонайменше двадцять два. Певно, кусати жертву під час агресивного нападу — це тваринний інстинкт. Собаки й великі коти в дикій природі чинять так само. — Він усміхнувся. — А скільки відкушених сосків я бачив, уже й не злічити. У п'яти чи шести випадках жертвам відкусили клітори. Одного разу — палець... — Він глянув на Майкла і знову всміхнувся. — От якби в цих нелюдів росли роги, це значно полегшило б їх пошуки.

Майклу не подобалося, як судмедексперт на нього дивиться, і він не мав ані найменшого бажання вислуховувати, що той думає про сексуальних хижаків. Тому він сказав:

¹ *Bee Gees* — британський рок-гурт, що складався з трьох братів і здобув популярність у 1970-х роках на хвилі музики диско.

— Коли Трент припинить патякати по телефону, передайте йому, що я внизу.

Швидкою ходою він вийшов через аварійний вихід. Інстинктивно хотілося сісти в машину й покинути Трента ловити гав, але Майкл відчував, що з цим типом не варто вимахуватися. Навіть якби Грір не викликав його, Майкл був не такий дурний, щоб нажити ворога в особі добре вдягненого козла з ДжБР.

— Де пожежа? — спитав Лео.

Він стояв на горішньому сходовому майданчику й курих сигарету.

— Дай закурити, — попросив Майкл.

— Я думав, ти покинув.

— Ти мені що, мати? — Майкл сягнув у нагрудну кишеню Лео й витяг звідти сигарети.

Лео клацнув запальничкою, і Майкл глибоко затягнувся. Вони були на гаражному рівні будівлі, де сморід автомобільних вихлопів і гуми заповнював собою все. Але сигаретний дим обпалив Майклу ніздрі й перебив смердоту.

— Ну? — почав Лео. — Де паразит?

Майкл видихнув струмінь диму, відчуваючи заспокійливу дію нікотину.

— Нагорі з Пітом.

Лео насупився. Піт навіки заборонив йому переступати поріг моргу після недоречного (як і слід було очікувати) жарту.

— А я в архів спускався.

Майкл примружився, щоб дим не потрапив у очі.

— І?

— Справу Вілла Трента засекречено.

— Аж так?

Лео кивнув.

— Чого б це чиюсь справу засекречували?

— А я знаю?

Хвилину вони мовчки курили, кожен заглиблений у свої роздуми. Майкл опустил погляд на долівку, всіяну недопалками. У відділку існувала сувора заборона куріння, але не дозволяти цілій тусовці поліцаїв щось робити було так само марно, як забороняти мавпі жбурлятися какашками.

— Навіщо Ґрір його викликав? Тобто конкретно його? Цю групу ЗРЗ, чорти його знають, що воно таке? — спитав Майкл.

— Ґрір його не викликав. — Лео звів брови, наче втішався тим, що володіє таємницею. — Коли Ґрір прийшов на роботу, Трент уже сидів у нього в кабінеті.

Майкл відчув, як удвічі швидше застукотіло в грудях серце. Нікотин подіяв, у голові трохи запаморочилося.

— Так справи не роблять. Слідчі не можуть просто прийти й забрати справу. Їх треба викликати.

— Учора ввечері в мене склалося таке враження, що Ґрір таки збирався його запросити. То яка різниця, сам він прийшов чи його покликали? Не заморочуйся.

Попри невміння Лео поводитися в товаристві, він мав у поліції чимало знайомих. Налагодження зв'язків для нього стало справжнім мистецтвом. У більшості випадків Лео міг накопати бруду на кого завгодно.

— Ти можеш про нього щось розвідати?

Лео низав плечима, примружуючи око від диму сигарети.

— Шерон у диспетчерській знає хлопця, який зустрічався з дівчиною, з якою він працював.

— Господи! — просичав Майкл. — А далі ти скажеш мені, що у тебе є друг, який знає людину, у якої є друг, у якого...

— То ти слухатимеш чи ні?

Майкл замовк на півслові.

— Валяй.

Лео не поспішав. Він покрутив сигарету між великим і вказівним пальцями, затягнувся, потім повільно видихнув дим.

Майкл від нетерплячки хотів був його підштрикнути, коли той нарешті видав:

— Новина в тому, що він хороший поліцейський. Друзів у нього небагато...

— Не дивно.

— Ага. — Лео гигикнув, закашлявся і прицмокнув губами, наче мокротиння ковтав.

Майкл глянув на сигарету в руці, відчуваючи, як у шлунку все перевертається.

Лео театралью помовчав, щоб привернути Майклову увагу.

— У нього вісімдесят дев'ять відсотків розкриття.

Майкл відчув, що його тягне на блювоту, але не через цигарку. У своїй безмежній мудрості федеральний уряд запровадив визначення рівня розкриття злочинів (кількості закритих справ) у кожному поліційному управлінні, щоб якийсь канцелярський щур у Вашингтоні міг відстежувати поступ на своїх діаграмках. Це називали звітністю, але для більшості копів то був зайвий геморої з папірцями. Будь-який придурок міг передбачити, що це спричинило б широкомасштабне міряння членами серед детективів, і Грір його підживлював, щомісяця вивішуючи їхні показники на дошці.

Трент усіх їх обставив на двадцять пунктів.

— Що ж, — Майкл силувано розсміявся. — Легко закрити справу, коли ти забираєш її в іншого копа, який уже зробив усю роботу.

— У цьому ШМИРЗі він недавно.

— ЗРЗ, — виправив Майкл, знаючи, що Лео дратується, але неспроможний утриматися від гри.

— Та яка різниця, — пробурмотів Лео. — Головне, що перед тим, як Трента перевели, він розкрив чимало злочинів.

— Молодець, що й сказати.

— Кілька років тому в нього була гучна справа про викрадення дітей, яку він вів із якоюсь дамочкою.

— Як дамочку звали?

Лео знову здвигнув плечима.

— Кілька типів викрадали дітей у Флориді, обмінювалися ними зі своїми друзями в Монтані. Усе це відбувалося не подалік від Гартсфілда, де дітлахів переганяли, як худобу. Група твого приятеля розкрила справу за місяць. Дамочка отримала підвищення, Трент залишився на місці.

— Групу очолював він?

— Угу.

— Тоді чому його не підвищили?

— Це ти в нього спитай.

— Якби я міг спитати в нього, не базікав би тут із тобою. — Лео зблиснув очима, наче ці слова зачепили його за живе. — Чувак, це все, що я знаю. Трент добропорядний, знає свою роботу. Хочеш дізнатися більше, подзвони комусь у центрі й сам усе з'ясуй.

Майкл невідривно дивився, як горить кінчик його сигарети. Джина убила б його, якби побачила, що він курить. Утім, вдома вона могла відчутти лише запах на його пальцях.

Він кинув недопалок на землю й розтоптав п'яткою.

— Енджі досі працює у відділі моралі?

— Поласкі? — запитав Лео так, наче вухам своїм не вірив. — На біса тобі здалася та шибанута полячка?

— Відповідай, бляха, на запитання.

Лео витяг ще одну сигарету й підкурив од першої.

— Ага. Як мені відомо.

— Якщо мене шукатиме Трент, скажеш, що за кілька хвилин я знову спущуся сюди.

Часу на те, щоб відповісти, Майкл Лео не дав. Він побіг сходами на третій поверх, і вже на підході до дверей його легені ходором ходили в грудях. Найбільше роботи у відділі моралі припадало на нічну пору, тож в офісі була половина працівників відділу — вони писали звіти з рейду минулої ночі. Енджі працювала приманкою. На ній був топ із бретелькою через

шию, що на три дюйми не діставав пупка, а на столі розплаталася, мов мертвий шпіц, білява перука.

Він чекав, поки вона підведе погляд, і коли це сталося, помітив, що Енджі не надто рада його бачити. Поки Майкл ішов до її столу, вона відкинулася на спинку стільця й поклала ногу на ногу. Спідниця в неї була така коротка, що Майкл з міркувань дотримання пристойності відвів погляд.

— Чого ти прийшов? — спитала вона. — Господи, ти на чорта схожий.

Майкл провів пальцями по волоссю. Від пробіжки сходами виступив піт. У легенях досі лишався дим, і він викашляв щось схоже на передсмертне хрипіння. Боже, такими темпами він дуже скоро приєднається до Кена в інвалідному візку.

— Можна тебе на кілька слів? — спитав він.

В її очах з'явивсясторожкий вираз.

— Про що говоритимемо?

Майкл перехилився до неї через стіл, щоб його більше ніхто не почув.

— Ого, — сказала вона і відштовхнула його, підводячись. — Ходімо в коридор.

Він пішов слідом за нею, відчуваючи на собі погляди всіх працівників відділу. Насправді Майклу подобалося працювати в «моралі». Тут можна було спостерігати за дівчатами, відловлювати їхніх клієнтів і практично ніколи не доводилося казати батькам, що труп їхнього сина чи доньки виловили в Чаттахучі¹. Він звільнився не тому, що так хотів. Його проблемою була Енджі. Вони не надто ладнали, і те, що вона погодилася з ним поговорити, можна тепер ставити в один ряд з найбільшими дивами світу.

Зайшовши в закапелок навпроти ліфтів, Енджі обсмикнула на собі спідницю. Коло неї тихо мурмотів і блимав лампочками старезний торговельний автомат.

¹ Річка на кордоні штатів Джорджія та Алабама.

— Ти прийшов поговорити про Алішу Монро? — спитала вона.

— Проститутка? — Він навіть не подумав про те, щоб зазирнути в її справу.

— Ти що, забув її? Ми ж кілька разів її забирали, поки вона не знюхалася з Малим Джі.

— Ага, — відповів Майкл, хоча даремно Енджі сподівалася, що він пам'ятатиме одну повію з тисяч, що їх вони заарештовували під час вікендових облав. У деякі суботи їм доводилося викликати автофургон лише для того, щоб доправити всіх дівчат до відділка. А перед дільницею вишикувалися таксі й через кілька годин розвозили їх усіх назад на вулиці.

— Я тільки... — почав Майкл.

За спиною дзенькнули двері ліфта. Він озирнувся через плече й побачив Вілла Трента.

— Чорт, — пробурмотів Майкл.

— «Кіт-кат», — промовив Трент, і до Майкла не одразу дійшло, що той мав на увазі.

Трент підійшов до автомата і заходився копирсатися у кишень в пошуках дріб'язку.

Майкл вирішив бути чемним.

— Це Енджі Поласкі, — сказав він. І додав, наче це не було очевидно з її одягу: — Відділ моралі.

Трент саме вкидав монети в автомат. Він кивнув Енджі, але в очі їй не подивився.

— Доброго ранку, детективе Поласкі.

— Трент із ДжБР, — повідомив Майкл. — Його викликав Грір, щоб допомогти нам зі справою Монро.

Майкл уважно дивився на Трента й чекав, що той виправить його, скаже, що насправді Грір його не викликав, що він сам з'явився в кабінеті у лейтенанта. Але Трент лише водив пальцем по склу на автоматі, намагаючись прочитати код під батончиками «Кіт-кат», щоб набрати його на панелі керування.

Він сильно мружився, і Майкл зробив висновок, що йому потрібні окуляри.

— Ой, блін, — пробурмотіла собі під ніс Енджі. — Е-шість. — Вона сама набрала код, постукуючи кричущо довгими накладними нігтями по пластмасових клавішах. — Я дістану матеріали на Монро, — сказала вона, звертаючись до Майкла.

Не встиг Майкл навіть подумати, що відповісти, а вона вже йшла в бік офісу. Він помітив, що Трент проводить її поглядом, дивиться, як вона йде, похитуючись на високих підборах і погойдуючи стегнами.

— Я колись із нею працював, — сказав йому Майкл. — Вона нормальна.

Трент зняв обгортку з батончика і відкусив.

Майкл відчув потребу пояснити поведінку Енджі.

— Але трохи гонориста.

— Якби мені доводилося щодня так одягатися на роботу, я б теж був не білим і пухнастим.

Майкл спостерігав, як рухається щелепа Трента, поки той енергійно жує батончик, і шрам у нього на щоці проступає чіткіше.

— Звідки у вас цей шрам?

Трент подивився на свою руку.

— Пневматичний молоток, — сказав він, і Майкл помітив рожевий шрам, що біг по шкірі між великим і вказівним пальцями.

Майкл не цей шрам мав на увазі, проте підіграв.

— Ви на дозвіллі ремонти робите чи що?

— «Середовище гуманності». — Трент запхав останній шматок «Кіт-ката» собі в рот і викинув обгортку до кошика. — Інший волонтер ненароком стрелив у мене оцинкованим гвіздом.

Ще один шматочок головоломки для Майкла став на місце. «Середовище гуманності» було волонтерською організацією, що зводила будинки для малозабезпечених родин. Більшість копів рано чи пізно починали волонтерити. Працюючи на ву-

лицях, вони забували про те, що існують і хороші люди. Тому цю рану в психіці намагалися загоїти, допомагаючи людям, які справді цієї допомоги потребували. Майкл до народження Тіма працював у сирітському притулку. Навіть Лео Донеллі й той волонтерив у місцевій команді Малої ліги, аж поки йому не сказали, що на полі курити не можна.

— Я хотів би побачити місце злочину, — сказав Трент.

— Учора вночі ми перетрусили її квартиру, — зауважив Майкл. — Думаєте, пропустили щось?

— Зовсім ні, — заперечив Трент. Майкл спробував був знайти в його словах якісь підступи, але марно. — Просто хочу відчутти атмосферу в квартирі.

— Коли інші справи розслідували, ви теж таке робили?

— Так, — сказав Трент. — Робив.

Повернулася Енджі. Високі підбори клацали по вимощеній плиткою підлозі. Вона простягнула жовту теку.

— Це все, що я маю на Монро.

Трент не потягнувся по папку, тож її взяв Майкл. Розгорнув на першій сторінці й побачив фото Аліші Монро в профіль і анфас. Як на повію, вона була приваблива. Очі жорстко і з викликом дивилися в об'єктив. Вигляд у неї був роздратований — певно, подумки вже підраховувала збитки, скільки грошей втратить, поки не вийде під заставу.

— Її сутенер — Малий Джі, — повідомила Енджі. — Гидотний сучий син. Затримували за побиття, зґвалтування, замах на вбивство, є підозри, що замовив ще двох, але повісити це на нього не вдалося. — Енджі показала пальцем на свої передні зуби. — У нього тут золоті коронки з вирізьбленими хрестами, наче він у Ісуса свій пацан.

— Де він живе? — спитав Майкл.

— У Домівці, — відповіла вона. — Його бабця живе в одному корпусі з Алішею.

Трент знову вклав руки в кишені й дивився на Поласкі таким поглядом, наче вона була марсіанка з космосу. Його мовчанка

дратувала, і всіма порами свого тіла він наче випромінював зверхність, немовби знав більше, ніж казав, і подумки насміхався з них через те, що вони не можуть самі здогадатися.

— Може, вам є що додати? — запитав у нього Майкл.

— Це ваша справа, детективе, — відповів Трент і звернувся до Енджі: — Спасибі за допомогу, мем. — У когось менш зверхнього його усмішка могла б зійти за щиру.

Енджі подивилася на Майкла, перевела погляд на Трента, потім знову на Майкла. Звела брову, ставлячи запитання, на яке Майкл не міг відповісти.

— Та нехай, — пробурмотіла вона, здіймаючи руку в універсальному жесті: все, баста.

Вона повернулася до них спиною, але Майкл цього разу був надто сердитий, щоб повитріщатися.

— У вас що, якісь проблеми? — спитав він Трента.

— Що-що? — Трента його тон начебто спантеличив.

— Ви збираєтеся тут весь день простовбичити чи за діло візьметесь?

— Я ж вам сказав... я тут лише як консультант.

— У такому разі я дам вам кілька порад, містере Консультант. — Майкл так міцно стиснув кулаки, що нігті ввігналися в долоні. — Не грайтеся зі мною.

Це попередження Трента нітрохи не злякало, хоча нічого дивного в цьому не було — зважаючи на те, що Майклові довелося закидати голову вгору, щоб його виголосити.

— Гаразд, — мовив Трент. І невимушеним тоном, неначе непорозуміння між ними владналося, запитав: — Ви не проти з'їздити в Домівку? Я хотів би відвідати місце злочину.

Розділ 5

Усе, що казав і робив Вілл Трент, діяло Майклу на нерви: від його «звісно», коли Майкл сказав, що сам поведе, до того, як він байдуже дивився у вікно, поки вони їхали Північною авеню в бік Домівки. Агент ДжБР нагадував йому заучок у старших класах школи, тих, які носили в нагрудних кишенях лінійки й сипали незрозумілими цитатами з «Монті Пайтона»¹. Майкл безліч разів дивився виступи «Монті Пайтона», але однаково не розумів, так само, як не доганяв таких чванькуватих розумників, як Трент. Недурно їх, таких, гамселили в школі. І недурно їх гамселили такі, як Майкл.

Майкл глибоко вдихнув і закашлявся — легені досі сердилися на ту сигарету. Він подумав про Тіма, про те, що його син не нормальна дитина, що через це з нього знущалися інші діти. У Тімовій школі була групка хуліганів, які завдавали хлопчику прикрощів — поцупили шапку, розчавили сендвіч за столом у їдальні. Учителі намагалися покласти цьому край, але вони ж не всюдисущі, та й узагалі дехто з них не надто радів з того, що особливий Тім навчався разом зі звичайними дітьми. Хтозна, можливо, Вілл Трент був Майкловою кармою в дії. Його перевіряли. Поводься чемно з цим придурком, і, можливо, з Тімом чинитимуть так само.

— О... — Трент витяг з кишені піджака диктофон. — У мене є запис дзвінка в службу порятунку.

¹ *Monty Python* — британська комік-група, популярна в 1970-і, знаменита своїми скетчами з абсурдистським гумором. (Прим. ред.)

І не встиг Майкл і слова промовити, як він натиснув на кнопку відтворення. З маленького гучномовця розлігся високий голос із металевими нотками: «Приїжджайте у будинок номер дев'ять у Домівці. Там жінку гвалтують і б'ють, сильно».

Чекаючи, коли загориться зелене світло, Майкл побарабанив пальцями по керму.

— Прокрутіть ще раз.

Трент слухняно зробив те, про що його просили, і Майкл нашорошив вуха, намагаючись вловити якийсь фоновий шум, визначити тон і загальне звучання голосу. Щось було не так, але він не міг точно сказати, що саме.

— «Гвалтують», — луною відгукнувся Майкл. — Не «вбивають».

— Не схоже, щоб ця жінка була налякана, — докинув Трент.

— Так, — погодився Майкл і натиснув на газ, бо саме загорілося зелене світло.

— Як на мене, — почав Трент, — то якби я був жінкою, злякався б, побачивши чи хоча б почувши, що на іншу жінку напали.

— А може, й ні, — заперечив на це Майкл. — Може, якби ви жили в Домівці, то вже достатньо набачилися б такого насильства.

— Ну то навіщо мені про це повідомляти? — І одразу ж Трент спробував відповісти на своє запитання. — Може, я знав цю жінку?

— Якби ви її знали, тоді у вашому голосі було б більше смутку. — Майкл показав на магнітофон. У жінки, яка дзвонила, був дуже спокійний голос, наче вона про погоду розповідала чи коментувала рахунок украї нудної гри.

— Наряд добирався туди довше, ніж півгодини. — Без особливого осуду в голосі Трент додав: — У Грейді найнижчий час реагування в усьому місті.

— Це знає кожен, хто дивиться новини.

— Чи живе в Домівці.

— Ми перевірили всіх мешканців того будинку, обійшли всіх сусідів. Ніхто не вигулькнув з великою табличкою, що теліпалася б на шиї.

— Сексуальних злочинців у котромусь із тамтешніх будинків нема?

— Є один, але його були забрали й цілий той день допитували в іншій справі.

Трент перемотав запис і прокрутив його знову, цього разу дослухавши до слів оператора: «Мем? Мем? Ви там?»

Він поклав магнітофон назад у кишеню.

— А ще жертва трохи застара.

— Монро? — спитав Майкл, перемикаючи передачу. Нарешті Трент розмовляв з ним як із копом. — Так, якщо Піт не помиляється, років їй приблизно як мені. А тим вашим дівчатам було по скільки? По чотирнадцять? П'ятнадцять?

— До того ж вони були білі.

— А Монро була чорна, мешкала в соціальному житлі, працювала на вулицях.

— Інші були білі, з середнього і вищого класів, походили з поважних родин, добре вчилися в школі.

— Може, у нього не було часу вистежити ще одну таку? — висловив припущення Майкл, відчуваючи, що ступає по дуже тонкому канату.

У вухах знову задзижчало, наче попереджаючи, що треба стулити рота і не довіряти цьому незнайомцю, не дозволяти йому ошукати себе.

— Можливо, — погодився Трент, але з його тону було зрозуміло, що він у таку можливість не вірить.

Майкл мовчки повернув праворуч, до Домівки Грейді. Уночі квартал видавався привабливішим, бо темрява приховувала найгірші його вади. Була майже десята ранку понеділка, але дітлахи розсікали на великах, наче в них були літні канікули. Майкл, коли був малим, робив те саме — сідав на свій «швінн» і разом з іншими хлопчиками ганяв по району. Та тільки

Майкл не передавав відкрито сірникові коробки з травою, як ці малі, й нізащо у світі не наважився б показати «фак» двом поліцейським, які проїжджали його районом на патрульній машині.

Припаркований «БМВ» досі стояв перед дев'ятим будинком. На капоті, схрестивши руки на грудях, сиділо двоє підлітків. На вигляд їм було років п'ятнадцять-шістнадцять, і Майкла кинуло в холодний піт від бездушного виразу їхніх очей, коли вони спостерігали, як він паркується на майданчику. То був вік, який найбільше жахав його як поліцейського. Їм неодмінно треба було щось довести, пройти якесь випробування, щоб із хлопчаків перетворитися на чоловіків. І найкоротший шлях ініціації — пролити чиясь кров.

Трент теж спостерігав за хлопцями. Потім приречено мовив: «Супер», — і в Майкла відлягло від серця, бо ж той досі мислив, як коп.

Вхідні двері до під'їзду зі стукотом розчахнулися, й вони обидва вхопилися за пістолети. Але не витягли зброю, бо на розбитий тротуар повагом вийшов чоловік невисокого зросту та міцної статури. Навіть не глянувши на поліцейських, він протупав повз Трентів бік машини.

Сорочки на чоловікові не було, на широких грудях під хвилями жиру вгадувалися натяки на міцні м'язи. З кожним кроком його груди підсмикувалися й опадали, достоту як жіночі. В одній руці чоловік тримав алюмінієву битку. А коли наблизився до хлопців, що сиділи на машині, то взявся за битку й другою рукою, готовий почавити комусь яйця.

Майкл глянув на Трента, той сказав: «Сам вирішуй», — але він уже виходив з машини.

— Гадство, — просичав Майкл, відчиняючи дверцята й виходячи з машини саме тієї миті, коли коротун наблизився до хлопців.

— Ану позлазили на хрін з моєї тачки! — заверещав чоловік і замахнувся биткою в повітрі.

Обидва підлітки встали на рівні, їхні руки безвільно висіли, щелепи теж.

— Валіть звідси, поки я вам по сраках не надавав, виродки ледачі!

Дітки вчинили мудро — здиміли.

— Хух, — полегшено видихнув Трент.

— Дурні виродки, — повторив чоловік. Він уже дивився на Майкла і Трента, і Майкл був цілковито впевнений, що говорив він не про хлопців. — Якого хріна вам, двом свиням, треба?

— Малий Джі? — спитав Трент.

Чоловік тримав битку наготові, ладний будь-якої миті завдати удару.

— А хто, бля, питає?

Трент ступив крок уперед, неначе не боявся, що його голову от-от відправлять у вільний політ.

«Побиття, — пригадав Майкл слова Енджі, коли та розповідала їм про Малого Джі. — Згвалтування, замах на вбивство».

— Я спеціальний агент Вілл Трент, а це детектив Майкл Ормвуд. — Майкл помахав, потай радіючи, що між ним і розлученим сутенером стоїть машина. Ідіотом був Трент, якщо надіявся витягти з цього упиря бодай якусь корисну інформацію.

— Ми розслідуємо смерть Аліші Монро.

— І якого хріна я маю з вами базікати? — Джі тримав битку в повітрі, м'язів не розслабляв.

Трент глянув на Майкла.

— Ідеї є?

Майкл здвигнув плечима, тимчасом наперед розмірковуючи, як описуватиме все це в рапорті, коли доправить Трента до лікарні. У голові спливла фраза «Вороже ставлення до представника правоохоронних органів з боку підозрюваного».

Трент повернувся до сутенера і розвів руками, наче розкривав обійми.

— Чесно кажучи, я шокований тим, що моєї зовнішньої привабливості й шарму для вас недостатньо.

Майкл мимоволі розтулив рота від подиву. Але швидко й стулив та знову поклав руку на зброю, щоб бути наготові, якщо раптом сутенеру стрелить у голову, що його не поважають.

Минуло дві-три секунди, потім ще дві-три. Нарешті Малий Джі кивнув.

— Нехай.

Він посміхнувся, показавши золоті коронки на передніх зубах з вирізьбленими на них посередині білими хрестами — усе достоту так, як розповідала Енджі.

— У вас десять хвилин, поки не вийде Монтель.

Трент простягнув руку, наче вони укладали угоду.

— Дякую.

Сутенер потиснув простягнуту долоню, оцінив Трента поглядом і спитав:

— А ти точно лягавий?

Трент вийняв з кишені посвідчення.

Малий Джі зиркнув на нього, потім знову швидким, проте уважним поглядом оглянув Трента.

— Ти збіса химерний сучий син.

Пропускаючи це спостереження повз вуха, Трент поклав посвідчення назад до кишені.

— Хочете поговорити тут, надворі?

Малий Джі опустив битку і сперся на неї, наче то був ціпок.

— То мої двоюрідні брати. — Він показав на машину, очевидно, маючи на увазі хлопців, яких прогнав. — Тиняються без діла. А мали б у школі сидіти, сраки малі.

— Добре, що ви ними опікуєтесь, — зауважив Трент. Він знову вклав руки до кишень і недбало прихилився до заднього крила машини, наче вів невимушену дружню бесіду. — Коли ви востаннє бачили Алішу?

З відповіддю Малий Джі не квапився.

— Учора ввечері близько шостої, — нарешті відповів він. — Вона йшла на роботу. Перед виходом хотіла дещо отримати. —

Він скинув підборіддя й чекав, коли Трент запитає, чим те «дещо» було.

Але Трент, ясна річ, знав. Як і Майкл, він бачив сліди на руках у повії.

— І ви їй те «дещо» дали?

Малий Джі низив плечима, і Майкл прийняв це за ствердну відповідь.

— Інший «товар» у неї з собою був?

Сутенер обвів їх поглядом, наче актор перед глядацькою аудиторією. Плюнув на землю, виклично випнув груди колесом, але на запитання все-таки відповів.

— Та ні. У неї бабла не було. А в борг тій шльондрі ніхто б і десяти центів не дав.

— За сірникову коробку драпу я пробігся б вулицею і відсмоктав кому завгодно, — сказав Трент. — Про гроші не йдеться.

На саму думку про це Малий Джі реготнув.

— Йоу, сучко, не в моєму районі.

— Я не сумніваюся, що Аліша про всі свої прибутки звітувала, — сказав Трент, але прозвучало це більш як запитання.

— А то, — буркнув Малий Джі, наче дурницею було бодай припускати інше.

— Вона добре заробляла? — спитав Трент.

— Їй у кайф була голка у вені. Заради неї вона на все була готова.

— А постійні клієнти в неї були? Чоловіки, яких нам варто було б розшукати.

— Та я б його сам урив. — Він показав биткою на горішній поверх будинку, де знайшли Монро. — Я дбаю про своїх дівчат. — Наче на підтвердження своїх слів, він тримав битку піднятою вгору. — Якби я побачив цього козла, не сумнівайся, це він би ліг під землю, а не моя Ліша.

Трент кивнув на будинок.

— Ви тут живете?

Сутенер трохи пом'якшився.

— З бабусею. Вона вже стара стала, треба за нею доглядати.

— Учора ввечері ви були з нею?

— Ми з пацанами вчора були в «Читі»¹, дивилися гру.

— Ви не заперечуватимете, якщо ми поговоримо з вашою бабусею?

— Ще й як буду. Не вплутуйте мою бабцю в це лайно. Вона нічого не бачила, ясно вам? Вона стара жінка.

— Добре-добре, — примирливо сказав Трент. І озирнувся на Майкла, немов цікавився, чи є в того якісь запитання. Майкл похитав головою, і Трент сказав сутенеру: — Я знаю, вам хочеться повернутися до телевізора. Дякую, що поговорили з нами.

Джі, не впевнений, що має далі робити, стояв на місці. Врешті він відмахнувся від них, повторив: «Химерний ти сучий син», — і почалаправ назад у під'їзд.

Коли за ним грюкнули, зачиняючись, двері, Трент повернувся до Майкла.

— Що скажеш?

— Скажу, що його правда, — мовив Майкл, відлипаючи від машини. — Ти, бляха, достобіса дивний.

У Трента заспівав мобільний, і Майкл відчув, як іскра роздратування спалахує у ньому з новою силою, коли той відійшов на кілька кроків, щоб відповісти на дзвінок.

— Так, сер, — сказав Трент. — Так, сер.

Майкл підвів погляд у небо, на темні хмари, що сунули здаля. Судячи з усього, коли вони виїжджатимуть з місця злочину, здійсниться буря, і він зіпсує собі нові черевики, коли брехатиме по автостоянці.

Трент закрив телефон і поклав його в кишеню жилетки.

— Майкле, вам потрібно додому.

Майкл відчув, що серце стає в грудях.

— Вам потрібно додому, — повторив Трент. — Стався нещасливий випадок.

¹ Очевидно, йдеться про стрип-клуб «Чита» в Атланті.

Заарештовано підозрюваного у вбивстві Фінні

Сьогодні вранці поліція оголосила, що у справі вбивства п'ятнадцятирічної Мері-Еліс Фінні заарештовано підозрюваного. Його ім'я та прізвище не розголошують, оскільки він неповнолітній, проте начальник поліції Гарольд Воллер описує хлопця як п'ятнадцятирічного, чиє ім'я добре відоме правоохоронцям міста Декатур. Арешт провели після того, як кілька сусідів упізнали в підозрюваному незнайомця, котрий проводжав Мері-Еліс Фінні додому з вечірки, де її востаннє бачили живою. Воллер стверджує, що незабаром поліція очікує отримати повне зізнання у скоєнні злочину, який він назвав «наймерзеннішим правопорушенням», побаченим за всю кар'єру.

Батько дівчини — Пол Фінні, шанований член колегії адвокатів і помічник окружного прокурора округи Дікеб. Мати, Саллі Фінні, — домогосподарка, бере активну участь у діяльності Жіночої ліги й збиранні коштів для коледжу Агнес Скот. Інших дітей у пари немає. Поминальне запалювання свічок по Мері-Еліс Фінні відбудеться сьогодні ввечері на Площі о 20:30, а завтра вдень пройде закрита служба в похоронному бюро Кейбл. Родина просить замість квітів зробити пожертву для міської бібліотеки Декатура, улюбленого місця Мері-Еліс.

SID

Reflect

There
The of
Eoke
ball sta
The
dolls a
play w
Stag
chart
We
eat Bu
the go
gave

The Celebration Saturday Night.

A small celebration, consisting of a

We

who

Розділ 6

Намертво вчепившись у кермо, Майкл гнав машину як навіжений. Трент сидів на місці пасажира і зберігав гробову мовчанку, попри те, що Майкл мчав на червоне світло й ігнорував знаки «стоп». Їхати від Домівки Грейді до його дому було менш як двадцять хвилин, але для Майкла вони тяглися нескінченно. Серце стучало в горлі, мов колеса товарного потяга. Усе, про що він міг думати, — як він жахливо вчинив з родиною, як він їх не заслуговує, як він спокутує свою провину, круто змінить своє життя, тільки б із Тімом усе було гаразд.

— Бля! — Майкл викрутив кермо ліворуч, ледве уникнувши зіткнення з позашляховиком «Шевроле Блейзер», який нічого не порушував.

Трент ухопився за ручку над дверцятами, але він не був тупаком, щоб просити Майкла пригальмувати.

Майкл вирівняв кермо і знову рвучко крутонув ліворуч, щоб виїхати на об'їзну дорогу, де було менше транспорту, а отже — більше шансів приїхати додому раніше. Зчеплення забуксувало, але він натиснув на газ, і все запрацювало як слід. На панелі приладів блимала лампочка: стрілка давача температури двигуна вже була в червоному полі. Єдине, що потрібно було Майклу від цього шматка автомобільного лайна, — щоб довів його додому. Це все, чого він потребував.

Він знову натиснув на мобільному кнопку повторного набору й слухав, як уп'ятдесяте дзвонить удома телефон. Мобільний Барбари теж озивався довгими гудками, а Джину в лікарні він знайти не зміг.

— А щоб йому! — крикнув Майкл і жбурнув телефон на панель приладів, розстрошивши його на шматки.

Щоб повідомити про неприємності, Грір подзвонив Трен-ту, наче Майкл був якимось слабаком-цивільним, а не загартованим копом. Лейтенант сказав лише, що у Майкла вдома стався якийсь нещасливий випадок, щось із дитиною. Клята стандартна процедура — не казати всього по телефону, щоб жертва не злякалася і дорогою до місця пригоди не кинулася на машині з мосту в річку. Коли Майкл набрав Гріра, щоб довідатися детальніше, той розмовляв з ним, як із дитиною. «Майкл, просто їдь додому. Усе буде добре».

— Велосипед, — мовив Трент, і Майкл останньої миті помітив велосипедиста, мало не збив його, різко виїжджаючи на сусідню смугу. Назустріч їхала вантажівка, і Майкл знову крутонув кермо, саме вчасно, щоб уникнути лобового зіткнення.

— Майже приїхали, — сказав Майкл, наче Трент у нього питав. — Чорт, — просичав він і вдарив долонею об кермо. Тім вічно цікавився забороненими речами. Він не знав, що цього робити не можна. А Барбара потроху старіла. Майже щодня вона почувалася втомленою і не мала сил скрізь за ним бігати.

Коли він повертав на свою вулицю, машину занесло на повороті. Перед його будинком стояли два патрульні автомобілі, один з них припаркували на під'їзній доріжці за машиною Барбари. По тротуару перед будинком Синтії та Філа походжали поліцейські в уніформах. Коли Майкл побачив Барбару, яка сиділа на ганку, обхопивши голову руками, його серце зупинилося.

Якось він вибрався з машини. Побіг до неї, відчуваючи, як приливає до горла жовч, і насилу стримуючи нудоту.

— Де Тім? — спитав він. Барбара відповіла не одразу, і він повторив своє запитання, зриваючись на крик: — Де мій син?!

— У школі! — прокричала вона у відповідь, наче він був божевільний.

Він ухопив її за зап'ястя і силоміць поставив на ноги. В очах у неї стояли сльози.

— Легше, — тихо промовив Трент.

В одному-єдиному слові вчувалося попередження.

Майкл подивився на свої руки, не розуміючи, як так сталося, що тепер вони міцно стискали Барбарині зап'ястки. Там, де він натиснув, видніли червоні сліди. Вольовим зусиллям він розчепив пальці.

До будинку під'їхав фургон коронера. Заверещали гальма, і водій заглушив двигун біля поштової скриньки.

Майкл поклав руки Барбарі на плечі, цього разу — щоб контролювати себе. Йому сказали, щось із дитиною. Може, помилилися. А може, Гір збрехав.

— Джина? — спитав Майкл. — Щось сталося з Джиною?

До труповозки підійшов поліцейський і показав водієві рукою на сусідній будинок.

— На задньому дворі.

Не встиг Майкл спам'ятатися, а ноги вже самі несли його туди. Він рвучко розчинив вхідні двері й кинувся коридором. Почув за спиною кроки й зрозумів, що то той виродок Трент. Та Майклу було начхати. Він розчахнув задні двері й вибіг на подвір'я, загальмувавши так різко, що ззаду на нього налетів Трент.

Спершу Майкл побачив щось біле: коротенький халатик, прозору сорочку. Вона лежала на животі, ступні зашпортали-ся в поламаному дротяному паркані. Її оточували шестеро чи семеро чоловіків.

Майкл спромігся підійти до неї, хоча ноги не слухалися й підгиналися коліна. Родимка на плечі, ще одна на тильному боці руки. Він притис пальці до долоні її маленької руки.

— Сер, не торкайтеся її, — попередив чийсь голос.

Але Майкл не звернув уваги. Він погладив її м'яку долоню. Сльози покотилися з очей, і він прошепотів:

— Господи. О Господи.

Трент щось белькотів до групи поліцейських, але Майкл не розбирав слів. Він міг лише дивитися на потилицю Синтії, на довгі пасма шовковистого білявого волосся, що вкривало її плечі, мов шарфик. Він обсмикнув халатик, щоб прикрити оголені сіднички й хоч трохи вберегти її гідність.

— Детективе, — покликав Трент. Він узяв Майкла за руку під пахвою і легко поставив на ноги. — Ви не повинні її торкатися.

— Це не вона, — вперто похитав головою Майкл й знову спробував опуститися на коліна, щоб побачити її обличчя.

То був якийсь фокус, то не могла бути Синтія. Вона була десь на шопінгу, витрачала Філові гроші, тусувалася з подружками.

— Я хочу її побачити, — сказав Майкл. Його трусило, наче він змерз. Коліна знову не слухалися, та Трент підтримував його, щоб Майкл знову не впав навколішки. — Хочу бачити обличчя.

— Я вже збирався її перевертати, — сказав поруч чоловік, судячи з вигляду, судмедексперт.

За допомогою іншого копа доктор узяв Синтію за плечі й перевернув лицем догори.

Її нижня щелепа опустилася, й з рота по шиї повільним струмочком, як вода з крана, потекла кров. Вродливе личко спотворював глибокий поріз на скроні. Порожні зелені очі дивилися у небо. До обличчя прилипли пасма волосся, і Майкл хотів був нахилитися, щоб прибрати їх і зачесати рукою назад, але Трент не дозволив.

Гарячі сльози пекли йому очі. Хтось мав би накрити її. Не можна було, щоб вона отак лежала і всі на неї дивилися.

Судмедексперт нахилився і, притиснувши донизу нижню щелепу, зазирнув їй до рота.

— Язика немає, — сказав він.

— Господи, — прошепотів хтось із поліцейських. — Це ж лише дитина.

Майкл ковтнув слину, відчуючи, як горло стискає від горя.

— П'ятнадцять, — уточнив він. Минулого тижня їй виповнилося п'ятнадцять. Він ще й подарував їй м'яку іграшку, жирафу. — Їй було п'ятнадцять.

ЧАСТИНА 2

Розділ 7

2 жовтня 2005 року

Джону Шеллі був потрібен телевізор. Останні два місяці він тягнув лямку на паскудній роботі, щодня з'являвся вчасно, завжди йшов останнім, виконував кожнісіньке дурнувате завдання свого прискіпливого шефа, тож він не просто потребував телевізора — він на нього заслуговував. Не якогось модного, а звичайного кольорового, щоб був із пультом керування і показував ігри університетської ліги американського футболу.

Він хотів бачити, як грають його команди. Він хотів тримати пульт у руці, і якщо «Джорджія» гратиме погано (а найпевніше, так воно й буде), хотів переключити канал і дивитися, як «Флориді» надеруть зад. Він хотів дивитися дешеві шоу в перервах між таймами, слухати дурних коментаторів, дивитися, як «Тулейн» грає проти «Південного Міссісіпі», техаський «Ей-енд-ем» — проти луїзіанського «Державного», Військова академія — проти Військово-морської, чорт забирай. А на День подяки він хотів оргію ігор кубка, і тоді він перемикатиме на великих цабе: «Патріотів», «Рейдерів», «Орлів», — і все це помалу наблизатиме Джона Шеллі до тієї магічної миті у лютому, коли він сидітиме у своїй паскудній кімнаті у паскудній нічліжці й дивитиметься клятий Суперкубок — сам-один вперше в житті.

Шість днів на тиждень за останні два місяці він зажурено дивився з вікна автобуса на будівлю магазину «Атланта-сіті-рентол». «Запорука кредиту — це ваша робота» — запевняла вивіска у вікні, проте зірочка, така крихітна, що більше нагадувала роздушеного жука, це спростовувала. Хвалити Бога,

він був занадто нервовий, щоб зайти в крамницю й пошитися там у дурні. Джон саме стояв перед вхідними дверима, його серце трусилося в грудях, як пес, який гадить персиковими кісточками, коли раптом йому в очі впав дрібний шрифт на плакаті. «Два місяці» — було написано крихітними буквочками. Ви повинні були працювати не менше від двох місяців, щоб вам дозволили виплатити п'ятдесят два щотижневі внески по двадцять доларів за телевизор, який у роздрібному продажу в звичайній крамниці потягнув би баксів на триста.

Але Джон не був звичайною людиною. Навіть попри нову стрижку, ретельно поголене обличчя чи добре випрасувані літні штани, люди його цуралися, бо відчували, що він не такий, як інші. Навіть на роботі, на автомийці, куди йшли переважно безробітні зайдисвіти, щоб мити машини й витягувати пилососом бозна-що з задніх сидінь позашляховиків, від нього трималися подалі.

І тепер, через два місяці, Джон сидів на краєчку стільця, що-сили стримував тремтіння ноги і чекав свого телевизора. Прищавий юнак, який зустрів його біля дверей, не квапився. Він узяв у Джона заповнений бланк заяви і побіг кудись углиб крамниці ще двадцять хвилин тому. Заява. Ще одна річ, про яку забули згадати в оголошенні. Адреса, дата народження, номер соціального страхування, місце роботи — усе, крім клятого розміру його спідньої білизни.

Як на недільний полудень, у «Атланта-сіті-рентол» було гамірно. Працювали всі телевізори, на телевізійній стіні спалахували яскраві картинки, шепотіли притишені голоси в передачах про природу, на каналах новин і в програмах про ремонт. Усе це дзижчало у нього у вухах, шум був майже нестерпний. Забагато світла лилося з великих, від підлоги до стелі, вікон. Телевізійні екрани сяяли надто яскраво.

Він неспокійно завовтузився на стільці, відчуваючи, як по спині стікають краплини поту. Наручного годинника Джон не мав, проте в крамниці висів великий настінний. То була помил-

ка дизайнера, надто зважаючи на те, що годинник виконував лише одну функцію — нагадував людям, що вони застрягли тут, чекаючи, коли вийде якийсь малий, який тільки-но закінчив школу, і скаже щасливому покупцеві, що йому випала величезна честь викласти ще п'ятсот баксів за DVD-плеєр фірми «Томатоканава».

— Лише телевізор, — прошепотів Джон сам до себе. — Лише маленький телевізор.

Нога знову засмикалася, та він не завдав собі клопоту її приборкати. Його руки стискалися й розтискалися, а це вже було погано. Він мусив якось це припинити. На нього вже витріщалися люди. Батьки намагалися тримати дітей поближче до себе.

— Сер? — перед ним стояв Рендол, Джонів особистий продавець-консультант. На обличчі в нього застигла усмішка, яка б і лаборатора змусила завагатися. — Пробачте, що змусив чекати. — Рендол простягнув руку, неначе вважав, що Джону потрібна його допомога, щоб підвестися.

— Не треба, — сказав Джон, намагаючись бути ввічливим, і встав.

Відтак роззирнувся навколо, не розуміючи, що відбувається. Хлопець був до нього занадто люб'язний. Невже сталося щось? Хтось викликав поліцію?

— Можемо запропонувати вам один з цих телевізорів на вибір. — І Рендол повів його вглиб крамниці, де світилися великі екрани.

Джон зупинився перед телевізором, що здавався неосяжним, як екран у кінотеатрі. Телевізор був майже як він заввишки та вдвічі ширший.

Рендол узяв пульт керування, що за розмірами більше нагадував книжку.

— У цьому «Панасоніку» реалізовано прогресивну технологію глибокого чорного кольору, яка дає вам...

— Заждіть хвилинку. — Джон обійшов телевізор по колу. Завтовшки він був усього кілька дюймів. А ціна на ціннику

змусила Джона розсміятися. — Я ж вам казав, скільки заробляю.

Рендол розплився в усмішці й ступив крок уперед, через що у Джона виникло бажання відступити назад. Але він стійко втримався на місці, й хлопець, притишивши голос, сказав:

— Ми з розумінням ставимося до того, що в деяких наших клієнтів є побічні джерела прибутку, про які вони не згадують у своїх заявах на отримання кредиту.

— Справді? — спитав Джон, розуміючи, що відбувається щось протизаконне, але не спроможний збагнути, що саме.

— Ваша кредитна історія... — Голос Рендола звучав трохи збентежено. — Ми отримали дані про ваші кредитні картки.

— Які кредитні картки? — спитав Джон.

Та в нього навіть клятого поточного рахунку не було.

— За це не хвилюйтеся. — Рендол поплескав Джона по плечу, наче вони були давніми приятелями.

— Які кредитні картки? — повторив Джон.

М'язам у руці кортіло скинути хлопцеву руку з плеча. Він терпіти не міг визнавати, що чогось не знає. Перебування в пільмі робило його вразливим.

Нарешті Рендол прийняв руку.

— Послухайте, — сказав він. — Нічого такого в цьому немає. Просто платіть, до іншого нам байдуже. Ми нікому не повідомимо, якщо, звісно, ви платити не перестанете.

Джон схрестив руки на грудях, хоч і знав, що в очах інших людей це робить його більшим, загрозливішим.

— Слухайте, — сказав він. — Я хочу цей дурний телевізор у розстрочку, двадцять два дюйми з пультом керування. Це все, що мені потрібно.

— Звісно. — Рендол підняв руки долонями догори. — Нема питань. Просто я подумав, що з вашим кредитним рейтингом...

Джон перепитав:

— Яким рейтингом?

— Кредитним. — Тон хлопцевого голосу перейшов межу недовірливості й наблизився до приголомшеного Джона. — У вас найкращий кредитний рейтинг з усіх, що я бачив. У нас тут бувають люди, які навіть до трьохсот не дотягують.

— А у мене який?

Запитання, здавалося, приголомшило Рендола.

— Нам не можна таке казати.

Твердим голосом, додавши до нього металевих ноток, Джон повторив:

— Який у мене?

Прищі у Рендола побіліли, а шкіра навпаки — густо почервоніла.

— Сімсот десять, — прошепотів він, зиркаючи через плече, чи не дивиться бос. — Містере Шеллі, ви могли б піти в звичайну крамницю. Наприклад, у «Серкіт-сіті» чи в «Бест-бай».

— Дайте мені його подивитися.

— Звіт?

Джон ступив кілька кроків і скоротив відстань, що їх відділяла.

— Ви сказали, там були кредитні картки. Я хочу знати, які саме.

Рендол знову озирнувся через плече. Але хвилюватися йому варто було через того, хто стояв перед ним.

— Хлопче, годі озиратися. На мене дивися. І відповідай.

Рендол ковтнув слину, і його борлак заходив ходором.

— Може, я неправильно ввів ваш номер соціального страхування. Поточна адреса була інакша...

— А ім'я і прізвище?

— Те саме?

— І та сама попередня адреса у Гарден-сіті?

— Так, сер.

— Ви думаєте, що існує ще один Джонатан Вінстон Шеллі, з моєю датою народження і моєю колишньою адресою, який

живе в Атланті й має майже такий, як у мене, номер соціального страхування?

— Ні... тобто так. — Над верхньою губою Рендола проступили бісерини поту, голос затремтів. — Пробачте, містере. Мене виженуть з роботи, якщо я покажу вам той звіт. Ви самі можете отримати його безкоштовно. Я дам вам ном...

— Забудь, — сказав Джон, почуваячись чудовиськом через те, що тисне на хлопця.

Страх у його очах різав, як гостра скалка. Джон пішов до вхідних дверей, повз такий бажаний телевізор, і вийшов, поки не сказав чогось такого, про що пошкодує.

Замість піти додому Джон перетнув вулицю й сів на лавку біля автобусної зупинки. Узяв безкоштовну громадську газету зі стійки й швидко прогортав. На дорозі було чотири смуги, але всі вони були вщерть забиті транспортом. Прикриваючись газетою, мов щитом, Джон стежив за крамницею, де Рендол та його колеги-продавці вмовляли людей, які мали би тікати звідти, не озираючись, підписати угоду на продаж душі.

Кредитні звіти, картки, рейтинги. Чорт, він нічого про це не знав.

Під'їхав автобус, водій глянув на нього крізь двері.

— Ви сідаєте?

— Наступним поїду, — сказав Джон. І додав: — Дякую.

Йому подобалися водії автобусів «МАРТА»¹. Вони не квапилися з висновками. Якщо ти платив за проїзд і не зчиняв галасу, вони вважали тебе хорошою людиною.

Гаряче повітря засвистіло за автобусом, коли той від'їхав. Джон перегорнув газету на наступну сторінку, потім повернувся на першу, розуміючи, що не прочитав жодного слова. Так він і сидів на автобусній зупинці — дві години, потім три. Відійшов лише раз — відлити за порожньою будівлею.

¹ *Metropolitan Atlanta Rapid Transit Authority* — транспортна компанія Атланти.

О восьмій вечора продавець Рендол вийшов з бюро прокату. Він сів у поіржавілу «тойоту», повернув ключ у запалюванні й наповнив тихий вечір найогиднішою музикою, яку Джон чув у своєму житті. Посутеніло десь за годину, але Рендол не помітив би Джона навіть у яскравому світлі дня. Хлопцеві було років із вісімнадцять-дев'ятнадцять, він мав власну машину, роботу, за яку непогано платили, і жоднісіньких турбот, окрім хіба що того придурка з хорошою кредитною історією, який вдень мало не витрусив з нього душу.

З крамниці вийшов менеджер. Принаймні Джон думав, що то менеджер: немолодий уже чоловік, зализина, сяк-так прикрита жмутом волосся, жовтувата шкіра та круглий від цілоденного сидіння й відмовляння людям зад.

Чоловік опустил захисний екран з металевої сітки, який прикривав вітрини, і стогін, яким він цю роботу супроводжував, було чути аж через вулицю. Знову застогнав, коли нагнувся замкнути скобу, і ще раз — коли підводився. Випроставши спину й потягнувшись, він пішов до сірувато-коричневого «Форда Тауруса» і всівся за кермо.

Джон дочекався, коли чоловік застібнув пасок, вирівняв дзеркало заднього виду, увімкнув задній хід. «Таурус» поїхав назад. Білі фари спалахнули над червоними, потім машина вирівняла хід і виїхала з парковки. Двигун дирчав, як гольф-мобіль.

Десять хвилин, п'ятнадцять. Півгодини. Джон підвівся й собі кркнув від зусилля. У колінах хруснуло, зад болів од холодної бетонної лавки.

Перш ніж перейти вулицю, він роззирнувся на обидва боки. Пройшовся повз крамницю. Ланцюги, що захищали вітрини й головний вхід, були міцні, проте Джон і не збирався бити скло і грабувати. Він пішов в обхід будівлі, до сміттєвих баків.

Камеру спостереження за бюро прокату було націлено на задні двері, на баки вона не дивилася. Джон посунув сталеву

кришку догори, і вона озвалася металевим скреготом. З контейнера тхнуло, але Джон чув і гірші запахи. Він узявся витягати маленькі чорні пакети зі сміттям, такі самі, як ті, що він бачив у смітєвих кошиках у крамниці. Він діяв обережно — розв'язував вузол замість розривати пакет, щоб у ньому покопирсатися, потім зав'язував на такий самий вузол і переходив до наступного. Півгодини поперекидавши магазинне сміття, він зрозумів, що ситуація кумедна, і розсміявся. У пакетах було достатньо інформації: номери соціального страхування, домашні адреси, трудовий стаж, щоб повернути грандіозну аферу. Але в нього інше було на меті. Він був не шахрай і не злодій. Він хотів здобути інформацію, але тільки свою власну, і, за законом підлоти, знайшов її в останньому пакеті.

Він нахилив кредитний звіт під таким кутом, щоб його можна було прочитати у світлі сенсорних ліхтарів.

Той самий номер соціального страхування. Та сама дата народження. Та сама колишня адреса.

Джонатан Вінстон Шеллі, тридцять п'ять років, володів двома картками «Мастеркард», трьома «Віза» й карткою на бензин «Шелл». Його адресою була абонентська скринька з індексом 30316, тобто мешкав він десь на південному сході Атланти — за кілька миль від нічліжки Чез на Ешбі, де Джон тепер винаймав кімнату, неподалік від капітолія штату Джорджія.

Його кредитна історія була чудовою, на поточному рахунку в місцевому банку не було боргів. Очевидно, він протягом шести років зарекомендував себе як досить надійний клієнт. За винятком однієї «невчасної проплати» на картку «Шелл», усі його кредитори були задоволені швидким погашенням кредитів, хоча, якщо подумати, це було дивно, бо останні двадцять років Джонатан Вінстон Шеллі не мав особливої можливості брати кредити. Наглядачі у в'язниці мали звичку дуже ретельно пильнувати тих, хто відбуває двадцять два роки за згвалтування і вбивство п'ятнадцятирічної дівчини.

Розділ 8

Джон знав Мері-Еліс Фінні ізмалечку. Вона була хорошою дівчинкою, гарненькою чірлідеркою, відмінницею — словом, людиною, яку майже всі в школі знали й любили, бо вона була чудовою. Звісно, були дівчатка, які її ненавиділи, але для дівчат, коли вони відчують конкуренцію, це звичне діло — ненавидіти. Поширювати про тебе брудні плітки. Бути люб'язними з тобою, а коли повернешся до них спиною, встромити ножа якнайглибше та ще й повернути його для надійності. Навіть у реальному світі — знайдіть жінку, яка досягла успіху самотужки, і завжди натрапите біля неї на жменьку недоброзичливців, які казатимуть, що вона сука чи що шлях нагору проклала собі через ліжко. Так влаштований світ, і мікрокосм декатурської старшої школи винятком не був.

Власне, у майбутньому Джон зрозумів, що він збіса схожий на тюремний.

Сім'я Шеллі мешкала за кілька вулиць від Фінні в одному з фешенебельних районів Декатура, у сусідстві з коледжем Аґнес Скот. Їхні матері були знайомі, бо належали до кола верхівки середнього класу. Вони зустрічалися, так, як зустрічаються дружини лікарів і адвокатів: на заходах зі збирання коштів чи благодійних заходах на користь місцевої старшої школи, лікарні, коледжу — словом, будь-якого закладу, що міг виправдати вишукану вечірку, на якій запрошеним незнайомцям демонстрували гарний дизайн свого будинку.

Річард Шеллі був онкологом, завідував відділенням онкології в лікарні Декатура. Його дружина, Емілі, колись працювала

агентом з продажу нерухомості, але покинула роботу, коли народилася Джойс, їхня перша дитина. Через три роки на світ з'явився Джон, і Шеллі думали, що їхня родина стала досконалою.

Емілі була з тих матерів, що з головою поринають у материнство. Вона була активною діячкою батьківського комітету, продавала більшу частину печива дівчаток-скаутів і насамкінець майже упродовж всіх шкільних років шила костюми для випускного балу квакерської школи Друзів. Коли діти виросли й вона стала їм не потрібна (чи вони перестали її потребувати), виявилось, що в неї багато вільного часу. Коли Джон уже був у середній школі, а Джойс лишалося два роки до коледжу, вона знову пішла працювати брокером неповний день, лише для того, щоб не нудьгувати вдома.

Їхнє життя було б ідеальним, якби не Джон.

Він рано і без видимої причини почав брехати. Був удома, коли казав, що піде на футбольне тренування. Був на тренуванні, коли казав, що буде вдома. Його успішність поступово знижувалася. Він перестав стригти волосся, відпустив довге. Потім з'явився запах. Здавалося, він ніколи не купався, а його одяг, коли Емілі підбирала його з підлоги в Джоновій вогкій спальні, щоб кинути в пралку, тхнув мало не хімією, наче його побризкали тefлоном.

Річард годинами пропадав на роботі, що вимагала максимуму емоційних і фізичних зусиль. Йому бракувало часу чи бажання непокоїтися за сина. У Джоновому віці Річард був похмурым і відлюдькуватим. Підлітком мав таємниці. Потрапляв у халепи, але ж усе владналося, так? Час відлучати Джона від цицьки. Дати малому трохи свободи.

Емілі непокоїлася щодо марихуани, тому й не надала особливої уваги порошковому нальоту, який побачила у передній кишені синових джинсів.

— Аспірин, — сказав їй Джон.

— Навіщо ти клав аспірин у кишеню?

— Голова боліла.

Дитиною Джон, бувало, клав до кишені й дивніші речі: камелі, скріпки для паперу, жабу. Тому матір стурбувало його здоров'я.

— Може, до лікаря сходимо?

— Мамо.

Він вийшов з пральні, а вона так і стояла з його штанами в руках.

Шеллі, як і багато інших благополучних родин, чомусь думали, що їхні гроші й привілейоване становище автоматично захищають їхніх дітей від наркотиків, та не усвідомлювали, що єдине, у чому ці два чинники допоможуть їхнім дітям, — дістати *якісніші* наркотики. Та навіть без того Емілі Шеллі хотіла вірити, що її син — хороший хлопчик, і вірила. Вона не помічала, що вранці у її сина осклянілий погляд, що він постійно закапує собі в очі якісь краплі, що з повітки на задньому дворі смердить чимось м'ясо-солодким. А лікар Річард, зі свого боку, не висовував носа з вранішньої газети, тож і не бачив, що зіниці в його сина завбільшки з п'ятдесятицентову монету і кров носом у нього йде частіше, ніж у деяких ракових пацієнтів його відділення.

Життя розбилося на друзки.

Під час обшуку в школі в глибині Джонової шафки знайшли запаханий у кросівку мішечок травки.

— Це не мої кросівки, — сказав Джон, і його мати підтвердила, що це взуття не схоже на те, яке вона раніше бачила на синові.

Охоронець з місцевого торговельного центру подзвонив їм, щоб повідомити, що їхній син украв касету і його схопили на гарячому.

— Я забув за неї заплатити, — знизав плечима Джон, і його мати вказала на те, що в нього в кишені справді лежить двадцять доларів. Навіщо йому було красти річ, за яку він міг заплатити?

Остання крапля впала однієї п'ятниці, вночі. Подзвонив інтерн з лікарні й розбудив Річарда Шеллі, щоб сказати, що його

син потрапив до відділення невідкладної допомоги внаслідок передозування кокаїном.

Отак і спала полуда з очей. Медичне свідчення — щось таке, чим батько міг помахати перед носом у матері як доказом нікчемності їхнього сина.

Ночами Джон сидів у себе в кімнаті й слухав, як сваряться через нього батьки, аж поки батько не кричав щось на зразок «і це остаточно!», а мати бігла в спальню, грюкнувши дверима. Далі були притишені схлипування, і Джон врубав стереосистему, з гучномовців лилися верески «Деф Леппард»¹, аж поки Джойс, яка, звісно, гризла граніт науки, не стукала в спільну стіну їхніх кімнат і кричала: «Тихіше зроби, лузер нещасний!»

Джон стукав у відповідь, обзивав її сучкою, шумів так, що в його кімнату заходив батько, хапав його за руку, ставив на ноги й питав, що з ним, у біса, відбувається.

— Проти чого ти бунтуєш? — допитувався Річард. — Чого тобі бракує? У тебе є все, чого можна бажати!

— Чому? — запитувала мати у свого синочка, й сльози ручаями текли по її щоках. — Де я схибила?

Джон тільки плечима знизував. Усе, що він робив, коли його намагалися викликати на відверту бесіду, — знизував плечима. Він так часто ними знизував, що батько казав, буцімто в нього неврологічний розлад. І можливо, йому треба призначити літій. А ще, можливо, помістити в психіатричну клініку.

— З чого все почалося? — хотіла знати його мама. Мусив бути спосіб якось виправити, покращити ситуацію, але щоб це зробити, вона мала знати, з чого все почалося. — Хто тебе на це підсадив? Скажи мені, хто тобі таке заподіяв?

Знизування плечима від Джона. Саркастичний коментар від його батька.

— То ти в нас розумово відсталий? Аутист? У цьому твоя проблема?

¹ *Def Leppard* — британська гард-рокова група. (Прим. ред.)

Почалося з травички. Зрештою, мала рацію Ненсі Рейган, коли казала дітям: просто відмовляйтеся. Уперше Джон курнув, природно, одразу ж після похорону.

Брат Емілі, дядько Баррі, загинув у автокатастрофі на швидкісній автостраді. Раптово. Фатально. Доленосно. Баррі був товстуном, їв усе, що забажається, сигари кутив, мов Фідель Кастро. Пив пігулки проти високого тиску, щодня робив собі укол інсуліну і загалом повільно, але впевненим поповзком просувався по життю до могили. Те, що його вбив водій вантажівки, який заснув за кермом, здавалося якимось дурним жартом.

Похорон відбувався спекотного весняного ранку. У церкві Джон ішов за домовиною, його кузен Вуді — поряд. Досі Джонові ще ніколи не випадало бачити, як плаче інший хлопець, тому він почувався якось дивно від того, що його двоюрідний братик-мачо, на чотири роки старший (такий крутий, що Джон і мріяти не міг колись дорівнятися до нього), розридався у нього на очах. Баррі не був йому рідним батьком. Мати Вуді розлучилася — у ті часи то був скандальний і шокуючий випадок. З Баррі вона одружилася лише два роки тому. Джон навіть не був певен, що Вуді справді доводиться йому двоюрідним братом.

— За мною, — скомандував Вуді Джону і пішов угору сходами, що вели до спалень.

Джон роззирнувся навколо, шукаючи батьків, бо з тону голосу Вуді відчув, що затівається щось недобре. Та все ж він пішов за кузеном до його кімнати, зачинив за собою двері й замкнув їх, як звелів йому Вуді.

— Паскудство. — Вуді зітхнув й опустився в крісло-мішок на підлозі.

Взяв пластмасову коробочку для плівки з-за стосу книжок на полиці в себе за спиною, з-під матраца витяг кілька клаптиків цигаркового паперу і на очах у Джона спритно скрутив косяк.

Помітивши, що Джон дивиться, Вуді сказав:

— Мені треба курнути, чувак. А тобі?

Досі Джон ніколи не кутив цигарок, ніколи не вживав нічого міцнішого за сироп проти кашлю, який мати ховала у ванній, наче він був радіоактивний, та коли Вуді запропонував йому косяк, відповів:

— Круто.

Він дивився, як його двоюрідний брат втягує дим у легені й затримує його там. Коли Вуді передав Джону косяк, над верхньою губою в нього виступив піт. Він більше боявся осоромитися перед кузеном, ніж того, що коїть щось протизаконне.

Полегшення, що настало від куріння, повна розслабленість припали Джону до душі. Йому більше не було діла до того, що батько вважав його повним чмом, а мати вічно засмучувалася через нього. Після косяка ідеальність його сестри Джойс, яка в усьому наслідувала батька, вже не видавалася такою нестерпною, перебування в родинному колі сповна втішало лише тоді, коли він був під кайфом.

Коли батьки нарешті допетрали, що відбувається, то обвинуватили в усьому старого, як світ, підсудного — погану компанію. Лише одного вони не усвідомлювали: Джон Шеллі сам був поганою компанією. За кілька тижнів від незграбного задрода він еволюціонував до наркомана-курця і дуже тішився з тієї уваги, яку давала ця трансформація. Завдяки Вуді він став пацаном, у якого є що покурити. Який знав, де відбуваються круті тусовки, яких старшокласників варто покликати, бо вони приведуть з собою гарних дівок. На той час, коли йому виповнилося п'ятнадцять, він продавав новим друзям драп у сірникових коробках. А якось на родинному обіді Вуді дав йому нюхнути коксу, і після цього вороття вже не було.

У п'ятнадцять він став убивцею і отримав свій вирок.

Скільки Джон себе пам'ятав, Мері-Еліс була єдиним його другом, який не належав до кола найближчих родичів. Їхні матері по черзі через тиждень відвозили дітлахів до школи. Дітлахи сиділи на задньому сидінні й гиготіли з якихось дурниць, гралися в дурні ігри, щоб час спливав швидше. У початковій

школі вони залишалися приблизно на однаковому рівні. Були розумними дітками, з тих, у кого є всі переваги. Та наприкінці дев'ятого класу все змінилося радикально. Дядько Баррі помер. Джон став ватажком поганої компанії.

— Ти змінився, — сказала йому Мері-Еліс того дня, коли він затис її в кутку біля діваччої роздягальні. Вона міцно притискала до грудей підручники, закриваючи футболку з принтом гурту «Поліс», наче відчувала потребу захиститися. — Мені не дуже подобається та людина, на яку ти вирішив перетворитися.

Вирішив перетворитися. Наче у нього був вибір. Він не обирав свого жорсткого татуса і своєї смиканої матері, яку можна сміливо записати у винахідниці рожевих окулярів. І Джойс він не обирав, своєї ідеальної сеструхи, сучки, яка так високо піднесла планку, що Джон міг хіба що плекати надію підстрибнути на кінчиках пальців і дістатися її краю, але в жодному разі не піднятися, щоб узяти цю висоту.

Він сам це все обрав? Та в нього від початку не було ні найменшого шансу.

— Пішла ти, — сказав він Мері-Еліс.

— І тобі того самого, — відрізала вона й круто повернулася на підборах, змахнувши волоссям. Пішла, а він стояв, наче бовдур.

Того вечора він дивився на себе в дзеркало, розглядав своє жирне довге волосся, темні кола під очима, прищі на щоках і лобі. Тіло не встигало за ростом рук і ніг, які вже стали величезними. Навіть пристойно вдягнений у церкву, він був схожий на жердину, під яку підставили кілька картонних коробок. Він був чужаком у школі, не мав більше жодного справжнього друга, і в статевозрілому віці п'ятнадцяти років єдиним його сексуальним досвідом був сестрин лосьйон для рук «Джергенз» і бурхлива уява. Дивлячись у дзеркало, Джон добре все роздивився, потім прослизнув у повітку й до блювоти нанюхався коксу.

Відтоді Джон зненавидів Мері-Еліс. У всьому поганому, що сталося з ним у житті, він звинувачував її. Він поширював про

неї плітки. Відпускав на її адресу жартики, коли вона могла їх почути, щоб знала, як він її зневажає. На зборах уболівальників викрикував непристойності, коли вона танцювала на чолі дівчат з групи підтримки. Часом він протягом цілої ночі лежав і думав про неї, думав про те, яка вона огидна. Рука, що лежала на животі, опускалася вниз, залазила у шорти, і досить уявити, якою Мері-Еліс була того дня у школі, як вона усміхалася іншим людям, коли йшла коридором, як щільно облягав її светр, щоб Джон кінчив.

— Джоне? — У його матері, здавалося, було якесь шосте чуття, бо вона вічно стукала в двері його кімнати, коли він дрович. — Нам треба поговорити.

Емілі хотіла поговорити про його погані оцінки, про те, що його недавно залишили після уроків, про те, що вона знайшла в кишені його джинсів. Вона хотіла поговорити з незнайомцем, який викрав її сина, вмолити його повернути їй Джонні. Вона знала, що її дитятко десь там, усередині, і не хотіла здаватися. Навіть під час суду Джон відчував її мовчазну підтримку, коли сидів за столом і слухав адвокатів, які казали, що він виродок, перед лавою присяжних, які навіть в очі йому дивитися не хотіли.

Єдиною людиною в залі суду, яка вірила в невинуватість Джона Шеллі, була його мати. Вона ніяк не могла забути того хлопчика, малюка скаута¹, те кохане дитя, яке збирало модельки літаків. Вона хотіла пригорнути його до себе й зробити так, щоб усе було добре, притулитися лицем до його потилиці й вдихнути той дивний запах тіста для печива й мокрої глини, який він приносив колись із собою, коли грався на задньому дворі з друзями. Вона хотіла, щоб він їй розповів про свій день, про бейсбольний матч, про нових приятелів. Вона хотіла, щоб у неї був син. Відчайдушно хотіла.

Але її сина вже не було.

¹ Діти 8—12 років.

Шеллі судитимуть як дорослого за вбивство Фінні

Учора окружна суддя Біллі Беннет ухвалила рішення про те, що у справі про вбивство юної мешканки міста Декатур Мері-Еліс Фінні п'ятнадцятирічного Джонатана Вінстона Шеллі, також мешканця Декатура, судитимуть не як неповнолітнього, а як дорослого. Адвокати обвинувачуваного посилаються на пом'якшувальні обставини, проте суддя Беннет заявила, що, виходячи з попередніх арештів обвинувачуваного, а також інших чинників, вона не бачить причини для того, щоб цього юнака не судити як дорослого. Прокурор Лайл Андерс повідомив, що домагатиметься ухвали смертного вироку.

Батько вбитої дівчинки Пол Фінні в інтерв'ю журналістам перед будівлею суду сказав, що «задоволений» провадженням судді Беннет. Шеллі, котрому висунуто обвинувачення у вбивстві з обтяжувальними обставинами, стане першим підлітком у окрузі Дікеб, якого судитимуть нарівні з дорослими. В окремому провадженні Беннет відхилила прохання про зміну підсудності, яке подав адвокат Шеллі.

Відколи Верховний суд визнав конституційність смертного вироку в справі «Грег проти Джорджії», у штаті Джорджія засудили й скарали шістьох убивць. Наймолодшим за всю історію штату злочинцем, який дістав смертний вирок, був шістнадцятирічний Едді Марш, якого стратили 9 лютого 1932 року за вбивство фермера, який вирощував пекан, з округи Доєрті. У березні цього року двадцятивосьмирічного Джона Янга, котрий у вісімнадцять років заліз

SID

Reflect

There
The of
Eoke
ball st
The
dolls a
play w
Stag
chart
We
eat Bu
the go
gave
We
who

The Celebration Saturday Night.

A small celebration, consisting of a

ON.

OWAY.

vy De-

Chicago
ed the
e march
western
o could
yards at
through
Captain
to hold
e gains
ain the
tide of
ng their
hat grim
o let up
atures of
worked
batter-

у дім до трьох літніх людей з округи Бібб з наміром пограбувати і вбив їх, було страчено на електричному стільці у тюремному центрі діагностики і класифікації штату Джорджія.

SH
Reflec

The
The
Eol
ball s
The
dolls
play
Sta
char
We
eat I
the
gave

The Celebration Saturday Night.

A small celebration consisting of a

W
wh

Розділ 9

2 жовтня 2005 року

Джон погано спав, але йому було не звикати. Нічний час у тюрмі завжди жахливий. Найбільше дошкуляли крики. Плач. Про інші звуки Джону й думати не хотілося. Коли його заарештували, йому було п'ятнадцять, коли посадили — шістнадцять. Коли йому виповнилося тридцять п'ять, він провів за ґратами більше років, ніж у батьківському домі.

Хоч як гамірно було в тюрмі, до цього шуму він при звичаївся. Важче було за її межами. Автомобільні клаксони, пожежні машини, звідусіль горлало радіо. Сонце світило яскравіше, запахи насиченіші. Від квітів сльозилися очі, а їжа була майже неїстівною. У кожному її шматочку було забагато смаку, вибір був занадто великий, щоб він міг спокійно піти в ресторан і замовити собі обід.

Коли посадили Джона, на вулицях не можна було зустріти людей на пробіжці з навушниками у вухах, у шортах зі спандекса, які щільно облягали тіло. Мобільні телефони тоді носили у сумках, схожих на великі гаманці, перекинутих через плече, і дозволити їх собі могли тільки дуже багаті люди. Репу як повального явища не існувало, а круті пацани слухали «Мотлі Крю» та «Пойзен». CD-плеєри були фантастикою з серіалу «Стар трек»¹, а про сам «Стар трек» знали тільки заучки.

Що робити з цим новим світом, Джон не знав. Усе здавалося йому якимсь безглуздом. Там більше не було жодної знайомої

¹ Серіал «Зоряний шлях» демонструвався у США в 1966—1968 рр.

речі. Свого першого дня на волі він заховався у стінній шафі вдома у матері й розплакався, як немовля.

— Шеллі? — заволав Арт. — Ти працювати будеш чи як? Джон помахав наглядачеві рукою й видушив з себе усмішку.

— Перепрошую, начальнику.

Він підійшов до зеленого «субурбана» і взявся витирати воду з бічної панелі. Ще одна річ, яка його шокувала. Автомобілі стали такими велетенськими. У тюрмі був один телевізор, який показував два канали, і що подивитися вирішували старші ув'язнені. Антену вирвали, щоб виколоти нею комусь око, задовго до того, як посадили Джона, тож якість прийому сигналу була нікудишньою. Та навіть коли завади зникали й картинку на екрані вдавалося так-сяк роздивитися, відчутти справжні розміри машин було важко. І взагалі, те, що ти бачив, могло бути не справжнім, а зробленим спеціально для того серіалу. Може, насправді серіал був про паралельний світ, де жінки носили спідниці, які навіть їхньої мохнатки не прикривали, а чоловіки не гребували обтислими шкіряними штанами й монологами на тему: «Мій батько ніколи не зрозуміє мене».

Мужики в тюрмі завжди з цього реготали, кричали «курва» і «підар», і наступні слова актора тонули в цих вигуках. Телевізор Джон майже не дивився.

— Йо, йо, — сказав Рей-Рей, нахилиючись, щоб губкою втерти силікон у шини «субурбана».

Джон підвів погляд і побачив поліцейську патрульну машину, що саме заїжджала на мийку. Рей-Рей усе повторював двічі, тому його так і називали. І він завжди попереджав Джона, коли неподалік з'являвся коп. Джон віддячував тим самим. Вони ніколи особливо не спілкувалися, не кажучи вже про те, щоб розповідати історії свого життя, але один одного розпізнали вмить: обидва були колишніми зеками.

Джон узявся мити скло над дверцятами водія, без поспіху, щоб роздивитися копа у віддзеркаленні. Спочатку він почув

поліцейську рацію, те постійне потріскування й голоси диспетчерів, що називали коди ситуацій. Полісмен роззирнувся навколо, рівно за дві секунди вихопив тренованим оком Джона і Рей-Рея, потім підтягнув кобуру і пішов усередину платити за мийку. Не те щоб вони могли на нього напасти, але завжди було приємно показати, хто тут хазяїн.

Власниця «субурбана» була неподалік — теревенила по мобільному. Миючи вікно, Джон заплющив очі й слухав її голос, насолоджуючись інтонацією, наче прекрасною музикою. Він уже забув, як це — чути жіночий голос, вислуховувати нарікання, що можуть виникнути лише в жінок. Погані зачіски. Грубі продавці в магазинах. Поламані нігті. Чоловіки воліли розмовляти про речі: машини, зброю, піхви. Про почуття вони не говорили — хіба що про гнів, та й то недовго, бо їм одразу кортіло якось розв'язати цю проблему.

Кожні два тижні Джонова мати приїжджала на своїй машині з Декатура до Гарден-сіті. І хоч як він був радий її бачити, та то був не той жіночий голос, який йому хотілося чути. Емілі завжди була приязна, рада бачити сина, навіть якщо з виразу її очей він бачив, що вона втомилася після довгої поїздки чи їй сумно бачити його нове татуювання, його волосся, зібране у хвіст. Приїжджала й тітка Лідія, але тільки тому, що вона була його адвокатом. Двічі на рік разом з матір'ю з'являлася й Джайс, раз на Різдво і раз — на його день народження. Вона ненавиділа кожну хвилину свого перебування там. Від неї аж пахло ненавистю. Джайс хотіла вибратися звідти чи не більше, ніж сам Джон, а коли розмовляла з ним, він мимоволі згадував, як між собою балакали чорношкірі гангстери й арійці¹: «Ти, суцільний нігер, пес ти шолудивий. Ти курвий білий вишкварок. Ось я до тебе доберуся — придушу на місці».

¹ Арійське братство — біла тюремна банда, що сформувалася у тюрмі «Сан-Квентин» 1964 р.; у тюрмах США традиційно протистоїть бандам афроамериканців.

Двічі за весь термін ув'язнення до нього навідувався батько, але Джону не подобалося про це згадувати.

— Чуєте?

Жінка з мобільним стояла поруч. Він відчув пахощі її парфумів. Її верхня губа вигиналася бантиком, ротик був зволожений блиском для губ.

— Агов? — сказала вона, мало не сміючись.

— Перепрошую, — промимрив Джон, шокований від того, що вона підійшла так близько, а він навіть не помітив. У тюрмі він уже був би мертвий.

— Я кажу «дякую», — повторила вона.

Він узяв простягнутий долар, почувуючись дешевим і брудним водночас.

Джон розіграв невеличку виставу — поклав банкноту в скриньку спільних чайових, знаючи, що за ним стежить кожна пара очей на мийці. Так само стежив і він, коли клієнт давав чайові комусь іншому. На цій роботі ніхто нікому не довіряв, та й не даремно. Не треба було мати вищу освіту, щоб здогадатися, чому купка дядьків середнього віку працює за мінімальну зарплатню плюс чайові на автомийці «Горила».

З офісу вийшов Арт, закричав: «Перша зміна, обід!» — і пішов до копа, котрий стояв біля торговельного автомата. Чорт, цього Джон теж не помітив. Коп вийшов надвір, дивився на нього, а він і не побачив.

Джон опустил голову й пішов у комірчину, записав час виходу на обідню перерву й узяв з полиці свій обід. У холодильнику стояла його газована вода, але він не збирався йти по неї, поки не поїде той коп і Арт не повернеться за свій стіл, щоб рахувати свої гроші.

На виступі цементної стіни в затінку великої магнолії, яка росла на клапті трави за автомийкою, сидів Чіко, один з робітників. Джон і сам любив посидіти під тим деревом, тішачись самотою і затінком, проте того дня Чіко його випередив. На зоні такого не могло статися. Зайняти чиєсь місце було те

саме, що відтрахати сестру цього зека в зад. У тюрязі кожен вчинок мав свою ціну.

— Ну як воно? — Джон кивнув Чіко і пішов до накриття для машин, яке слугувало майстернею.

Механіки пішли на обід. Вони заробляли достатньо, щоб дозволяти собі таку розкіш.

Джон всівся на землю під тентом. Зняв бейсболку і тильним боком долоні витер лоба. Раніше листопад означав наближення зими, але тепер він означав, що вам пощастило, якщо не впрієте до обіду в куртці, яку наділи вранці.

Господи Ісусе, поки його не було на волі, навіть погода змінилася.

Він роззирнувся навколо і тільки після цього витяг з задньої кишені штанів аркуш паперу. Кредитний звіт. Глибоко в душі йому хотілося кинути його назад у мішок зі сміттям і забути про нього. То й що, як якийсь задрипанець вдавав із себе Джона Шеллі. Що це для нього означало? Очевидно, шахрайські схеми самозванця не цікавили, інакше навіщо йому щомісяця протягом шести років розраховуватися за кредитами? У тюрмі Джон наслухався про найрізноманітніші методи шахраїв, і хоча доступу до комп'ютера він не мав, утім знав, що найкращий шлях для махінації з чужим іменем — це Інтернет. Але це... Це було щось інше. Шахраї завжди брали гроші й накивали п'ятами. Вони не залишалися на місці й не сплачували вчасно щомісячних рахунків. То було схоже на старий анекдот про те, як на чийсь адресу замовили п'ятдесят піц, тільки тут махінатор сам сплачував за них власною кредитною картою.

Він згорнув звіт і поклав назад у кишеню. Варто про це забути. Нічого доброго з цього однаково не вийде. Джону слід робити саме те, що радив йому інспектор з нагляду за умовно-достоюроково звільненими: зосередитися на тому, щоб заново побудувати своє життя. Знайти постійну роботу. Показати людям, що він змінився.

Проте його турбувала ця проблема. Вона скабкою засіла в горлі, і він цілу ніч її звідти виколюпував, намагаючись докопатися до суті. Мала ж бути якась суть. Інакше навіщо комусь таким бавитися? Може, хтось із темним минулим скористався Джоновими даними для прикриття. Можливо, якийсь убивця-лісоруб із сокирою чи робітник-утікач вирішив, що Джон Шеллі — це хороше прикриття.

Від цієї думки він розсміявся і відкусив шматок сендвіча з арахісовим маслом і бананом. Це ж у якому треба бути відчаї, щоб сховатися під іменем і прізвищем засудженого вбивці й гвалтівника.

Арахісове масло стало поперек горла, й він кілька разів кашлянув, а потім підвівся й пішов до шланга, що лежав, згорнутий у кільце, на землі. Джон повернув кран і набрав у рот води, спостерігаючи, як Рей-Рей теревенить біля пілососів з якоюсь жінкою. Джон бачив, що той мийник машин, як завжди, багато патякав: певно, даму намагався причарувати. Хоча судячи з того, як та дама була вдягнена, Рей-Рей міг би поберегти сили й просто дати їй грошей. Хлопці, що крутилися навколо «Горили», частенько користалися послугами місцевих дівчат. На Чешир-Бридж-роуд стояв ресторан «Колоніал» — забігайлівка, де не подавали нічого, крім картоплі з м'ясом, а в мебльованих квартирах позаду нього у великих кількостях водилися повії. Джон часто чув, як у понеділок уранці хлопці сперечалися, що краще: брати їх рано, поки ще свіжі, і платити більше, чи пізніше, коли вони вже пом'яті й брудні, але коштують дешевше.

Вулична економіка.

— Пішов нахер, дебіл! — закричала повія і вдарила Рей-Рея в груди.

Рей щось прогарчав і штовхнув її у відповідь, від чого жінка гепнулася на зад.

Першим Джоновим імпульсом було залишатися на місці. Не можна втручатися в чужі розбірки. Так і на той світ втратити недовго. Так, там була жінка, проте вона працювала на

вулицях. Вона могла сама про себе подбати. Принаймні так здавалося доти, доки Рей-Рей раптово не зацідив їй кулаком просто в обличчя.

— Прокляття, — пробурмотів Чіко, який сидів найближче до місця, що раптом перетворилося на ринг. — Навіть не дав їй часу встати.

Джон подивився на свої черевики, що вже просякли водою. Він забув перекрити шланг. За це могло й на горіхи перепастися. Він повернувся до крана, повернув його, спершу забувши, що він перекривається праворуч, а не ліворуч. Згорнув шланг і поклав його на місце. А коли підвів очі, нога Рей-Рея вже описувала в повітрі траєкторію в бік обличчя повії.

— Гей! — вигукнув Джон і повторив: — Гей! — Коли нога влучила в ціль.

Напевно, Джон побіг до них. Мабуть, дорогою вигукнув ще щось, голосно вигукнув і привернув до ситуації ще більше уваги. На той час, коли мозкова діяльність наздогнала м'язову, Джонів кулак болів, наче його вжалив шершень, а Рей-Рей лежав, розпластаний, на землі.

— Якого хріна?! — заволав Арт. На зріст він був метр з кепкою, але це не завадило йому підбігти до Джона впритул і заверещати на нього: — Ти довбана мавпа!

Обидва подивилися вниз. Один зуб Рей-Рея плавав на тротуарі в калюжі крові. Сам Рей-Рей здавався мертвим, але ніхто не опустився на коліна, щоб помацати, чи є в нього пульс.

Поліцейський стояв у дверях. З його грубих чорних черевиків погляд Джона помандрував далі відпрасованою складкою на штанях, не зупинився на кобурі, де велика рука спочивала на руків'ї пістолета, і змусив себе подивитися копу в очі. Лягавий дивився просто на Джона. Він приглушив рацію, і голоси з диспетчерської стихли до шепоту.

— І що тут відбувається?

Джону знадобилася вся його сила волі, щоб одразу ж не стати в позу «півника».

— Я його вдарив.

— Ну ти догрався, виродок! — прогавкав Арт. — Тебе звільнено на хрін! — Він копнув Рей-Рея ногою. — Господи Боже, Шеллі. Чим ти його, бляха, вдарив — кувалдою?

Джон опустил голову і втупився поглядом у землю. О Господи. Не може бути, невже знову доведеться повертатися в тюрюгу. Тільки не після всього, що він пережив. Тільки не це.

— Перепрошую, — сказав він. — Таке більше не повториться.

— Авжеж, не повториться! — відрубав Арт. — Господи. — Він подивився на копа. — Оце така дяка за те, що я даю цим виродкам другий шанс.

— Я прошу вибачення, — знову сказав Джон.

— Гей! — прокричала повія. — А мені що, вже ніхто й руки не подасть?

Усі чоловіки шоковано подивилися вниз, наче геть забули про сам факт її існування. У повії було жорстке обличчя, з мільйонами зморшок на шкірі, що розказували історію її життя. З носа й рота, яким завдала шкоди нога Рей-Рея, текла кров. Повія сперлася на лікті: довкола кістлявої шиї — брудне біле пір'яне боа, на стегнах — фіолетова міні-спідниця, пластикова на вигляд. Довершував картину ледь прикритого зношеного тіла чорний топ-майка, з-під якого було видно відвислі груди.

Ніхто не мав бажання її торкатися.

— Гей, ти, лицарю в осяйних обладунках, блін. — Вона зверталася до Джона, бо трясла рукою в його бік. — Жеребчику, підійди. Поможі, бляха, устати.

Джон спершу вагався, та потім простягнув руку і допоміг повії встати на ноги. Від неї тхнуло цигарками й бурбоном, і стояти рівно на каблуках-шпильках вона могла насилу. Щоб зберегти рівновагу, вона оперлася йому на плече. Він, як міг, тримав себе в руках, щоб не здригнутись од відрази при думці про те, де побувала ця рука. Під сонцем її шкіра здавалася землистою, від чого Джон зробив висновок, що її печінка в такому відчаї, що з радістю вилізла б назовні через пуп, якби їй

дали таку змогу. За віком повії можна було дати як сорок років, так і всі вісімдесят.

Поліцейський перебрав ініціативу на себе.

— Розкажуй, що тут відбувається.

— Цей не хотів зі мною розплачуватися, — сказала прости-тутка, підборіддям вказуючи на Рей-Рея, який непритомний лежав на землі.

Її голос був наче каміння, що перекочується у чашці зі сли-зом. Ті слова, які вона не ковтала, були, мабуть, не варті того, щоб їх чули.

— Ти дала йому в кредит?

Коп не напружувався, щоб приховати здивування. І воно було цілком справедливим. Джон і закам'янілого лайна Рей-Рею в кредит не продав би.

— Ми були отам-о, — сказала вона, маючи на увазі кабінку туалету за автомийкою. — Він хотів умаслити мене, виродок хрінів. Сказав, що в нього завтра зарплата.

Брови у копа поповзли вгору.

— Та ти приколюєшся.

— Аж сюди за мною йшов, втирав мені, щоб домовитись. — Вона знову похитнулася і вхопила Джона за руку. — Типу в мене акція, як у супермаркеті хріновому. Тупий недоносок. — Носком лакованої туфлі вона копнула Рей-Рея в руку.

— Гей, но-но, — простогнав Рей-Рей і перекотився на спину.

Джон здогадався, що паскудник дурня клеїв, прикидаючись мертвим, і йому закортіло ще раз як слід йому напіддати за всю цю веремію.

Коп штурхонув Рей-Рея носом черевика.

— На хаяву губу розкотив, недоумку?

Рей-Рей затулив очі від сонця рукою, щоб мати змогу поди-витися на копа, не мружачись.

— Ні, ні. Це не те. Нічого подібного.

— Вставай, козел, — наказав поліцейський. — Ти. — Він тицьнув указівним пальцем у повію. — Де ти стоїш?

Повія була зайнята — стирала з ліктів сліди цементу.

— Біля горілчаного.

Затріскотіла копова рація, звідти залунало:

— П'ятдесят перший, п'ятдесят перший, прийом.

Коп натиснув на кнопку мікрофона, сказав: «Прийом», — потім показав пальцем на Джона і заговорив одночасно з диспетчером, який передавав йому інформацію, але очевидно було, що він водночас уважно слухає.

— Ти. Чарівний принце. Проконтролюй, щоб вона без пригод потрапила додому. Тепер ти. — Показав на Рей-Рея. — Не змушуй мене ще раз наказувати тобі встати, бо я так швидко організую повернення твоєї туші в тюрюгу, що твій інспектор з умовно-дострокового не встигне й таксі тобі викликати. — Рей-Рей одразу скочив на ноги, а полісмен натиснув на кнопку рації та доповів: — Вас зрозумів. Буду за десять хвилин. — А потім, наче згадавши про Арта, запитав: — Вас це влаштовує?

Арт насупився, на лобі чітко проступила літера V.

— Та, що вже вдієш, — нарешті погодився він. — Шеллі, візьми вихідний. А завтра повертайся, і щоб голова була на місці.

— Дякую, — сказав Джон. Від полегшення він мало не розплакався. — Дякую, сер. Я вас не розчарую.

Повага одразу ж дала йому дивіденди.

— Хочеш, я вижену цього сраного заїку? — запитав Арт у Джона і великим пальцем з розмаху тицьнув Рей-Рея у груди.

Джон глибоко над цим замислився. Але йому не хотілося до кінця життя озиратися через плече, чи не переслідує його цей придуток.

— Не треба, ми помиримся, — сказав він. — Так, Рею?

— Так, так, — закивав Рей-Рей. — Все нормально. Ми не будем сваритись.

— Заткнися, — сказав Арт. — До ранку середі щоб я вас тут не бачив, обох, січете?

Рей-Рей кивнув. Двічі.

Арт нищівним поглядом глянув на проститутку і сказав Джону:

— Забери її звідси, поки від нас клієнти не повтікали.

Вибору в Джона не було. Повія міцно в нього вчепилася. Її кістляві пальці стискали його руку над ліктем. Він пішов поруч із нею, бо відчував, що інакше вона заріє носом у землю.

Поки вони йшли по Підмонт-авеню, повз них зі свистом мчав транспорт. Щодня Джон бачив, як цією дорогою сновигають туди-сюди позашляховики й спортивні тачки. З одного боку лежала Бакгед, з іншого — Енслі-парк, тому нечисленні гівняні машини, які Джон бачив на дорозі, належали служницям, садівникам, обслузі басейнів та іншим безталанним, які заробляли на хліб, виконуючи брудну роботу замість багатіїв.

— Гівнюк смердючий, — пробубоніла повія, поки вони чекали зеленого на світлофорі. Вона ще глибше вгородила пальці Джону в плече, бо намагалася втримати рівновагу на своїх сміховинно високих підборах. — Зажди, — нарешті змилювалася вона й, не послаблюючи хватки, зняла один за одним свої туфлі. — Галімі підбори.

— Так, — кивнув Джон, бо вона явно чекала якоїсь відповіді.

— Червоний, — сказала повія і потягла його за собою на дорозі, коли машини зупинилися. — Боже, як ноги болять. — Коли вони вже були на іншому боці перехрестя, вона подивилася на Джона знизу вгору. — А ти знаєш, що в мене випаде зуб? Там, де він мене вдарив.

— О, — сказав Джон, думаючи, що вона чи то дурна, чи то божевільна, якщо вважає, що в нього є зайві гроші, щоб дати їй на стоматолога. — Зрозуміло. Так. Шкода.

— Ні, дурню. Я маю на увазі, що можу попрацювати руками, а ротом — ні.

Джон навіть не усвідомлював, що так міцно стискає зуби, аж розболілася щелепа.

— Ні, — відповів він. — Не треба.

— Слухай. — Вона зупинилася, відпустила його руку і негайно захиталася, мов пліт на гребені цунамі. — Ти йди собі, Ромео. А я вже якось сама дочалапаю.

— Ні, — повторив він і тепер уже сам узяв її за руку. З його щастям вона ще під машину впаде, і тоді коп повісить на нього ненавмисне вбивство. — Ходімо.

— Упс, — видихнула вона, бо послизнулася на розбитій ділянці хідника і коліно підігнулося.

— Рівно стояти, — сказав Джон, а сам подумав: вона така худа, що він відчуває, як благоденська плоть рухається вздовж кістки.

— У спраку я не даю, — ні сіло ні впало повідомила повія. Джон не міг визначитися, що гірше: думка про її рот чи думка про її задній прохід. Від побіжного погляду на чиряки, якими були вкриті руки та ноги повії, до горла піднявся обідній сендвіч з арахісовим маслом і бананом.

— Ясно, — він не розумів, чому вона вирішила відкрити перед ним душу, але дуже хотів, щоб вона це припинила.

— Мені потім срати важко, — повідала вона йому, зиркнувши скося. — Думаю, дай скажу тобі, бо хто тебе знає, що ти там собі комбінуєш.

— Я лише проведу тебе до місця роботи, — запевнив він. — Більше нічого, не турбуйся.

— За все тре' платити, — сказала вона і розсміялася. — Ну, може, крім цього разу. Звісно, прогулянка — якщо ти надумав таку плату взяти, то вона не зовсім безплатна.

— Мені все одно в цей бік, — збрехав він. — Я тут неподалік живу.

— У Морнінгсайд? — уточнила вона.

То був багатий район, що простягався до Чешир-Бридж-роуд.

— Так, — кивнув він. — Триповерховий будинок з гаражем. — Вона знову перечепилася, і він підтримав її, щоб не впала лицем униз. — Ходімо.

— А от грубим бути не обов'язково.

Він глянув на свою руку й одразу ж побачив, як міцно стискає повіїне передпліччя. Відпустив, і на тому місці, де були його пальці, одразу ж проступили сліди.

— Вибач, я не хотів, — чесно сказав він. Господи, він думав про жінок весь час, але навіть не знав, як їх торкатися без того, щоб завдати болю. — Я просто проведу тебе, добре?

— Майже прийшли, — повідомила вона і, на щастя, замовкла, бо зосередилася на горбистій стежині, коли скінчився тротуар і почалася земляна доріжка.

Джон пропустив її вперед, тримаючи дистанцію в два кроки на випадок, якщо супутниця впаде на дорогу. Його затопило відчуття надзвичайності того, що тільки-но сталося. Що він собі думав? У нього не було жодних причин втручатися у справи Рей-Рея, і тепер він втратить гроші за цілий день роботи лише для того, щоб провести цю лахудру до місця її роботи, де вона, найпевніше, заробляє за годину роботи більше, ніж він — за три. Господи. Його могли витурити з роботи. Могли назад за ґрати запроторити.

За взяття на роботу звільненого умовно-достроково Арт отримував від держави непогані гроші, плюс податкові пільги від федералів. Та навіть попри це (усі так звані стимули, що чекали на охочих) знайти якусь роботу, коли Джон звільнився, було майже нереально. Через свій статус він не міг працювати з дітьми чи жити на відстані ста ярдів од школи чи дитячого садка. За законом, роботодавці не мали права дискримінувати колишнього ув'язненого, проте вони завжди знаходили спосіб обійти закон. Перш ніж Джона взяли на автомийку, він побував на дев'ятнадцяти співбесідах. Кожна з них починалася так: «Як ваші справи/ми б радо прийняли вас на роботу/заповніть анкету, і ми вам подзвонимо». А коли він сам телефонував наступного тижня, то чув незмінне: «Посаду вже зайнято/ми знайшли більш кваліфікованого претендента/вибачте, у нас скорочення».

— Більш кваліфікованого, щоб пакувати коробки? — запитав він одного разу в менеджера з постачання в кондитерській компанії.

— Слухай, приятелю, — відповів йому той. — У мене донька-підліток. Ти ж розумієш, чому ти не отримаєш цієї роботи. Принаймні він був чесний.

У кожній анкеті було одне стандартне запитання: «Окрім дрібних автотранспортних порушень, чи мали ви судимість?»

Джону доводилося ставити галочку навпроти відповіді «так». Усе одно роботодавці б це з'ясували, бо завжди перевіряли наявність судимості. «Напишіть свій вирок у полі нижче».

Доводилося писати. Вони могли розпитати його інспектора з умовно-дострокового. Перевірити його дані в поліції. Могли зайти на сайт ДжБР і знайти його прізвище в розділі «особи, які скоїли злочини на сексуальному ґрунті». Під іменем Шеллі, Джонатан Вінстон, вони прочитали б, що він зґвалтував і вбив неповнолітню. У штаті Джорджія не існувало розрізнення між злочинцями-підлітками й дорослими, тому в документах він фігурував не як особа, яка скоїла злочин, коли сама була неповнолітньою, а як дорослий педофіл.

— Алльо? — гукнула шльондра. — Красунчику, ти там?

Джон кивнув. Він наче відключився і, як цуцик, ішов слідом за повією. Вони були навпроти горілчаного магазину. Деякі дівчата вже працювали, сподіваючись підчепити клієнтів у натовпі, що йшов на обід.

— Гей, Робін! — гукнула проститутка. — А йди-но сюди.

Жінка, котру, напевно, звали Робін, підійшла до них, більш упевнено крокуючи на високих підборах, ніж Джонова супутниця.

За десять футів од них Робін зупинилася.

— Де це тебе уґріли? — Вона подивилася на Джона. — Це ти її так, козел сраний?

— Ні. — Джон побачив, що вона вже копірсається в сумці, шукаючи щось, що, напевно, зробить йому дуже боляче, і поспіхом додав: — Будь ласка, повірте. Я її не бив.

— Ой, мала, це не він, — заспокоїла подругу побита повія. — Він врятував мене від того засранця з автомийки.

— Котрого з них?

Робін досі здавалася до нестями розлюченою. Судячи з того, як вона зиркала на Джона, дівчина ще не визначилася щодо нього і її рука досі була в сумочці, напевно, стискала перцевий балончик чи молоток.

— Котрого? Котрого? — Повія чудово спародіювала Рей-Рея. — Від того худого нігера, який усе двічі повторює. — Вона подивилася знизу вгору на Джона й покліпала віями: — Ти трохи молодшеньких любиш, так, золотце?

Джону хотілося зіщулитися.

— Ні, я не те мала на увазі. — Вона погладила його по спині, наче дитину заспокоювала. Тепер, коли вона опинилася у своїй тарілці, у ній проглянуло щось майже материнське. — Слухай, Робін, зроби мені послугу, обслужи його п'ятдесят на п'ятдесят. Він правда врятував мій зад.

Робін розтулила була рота, готуючись відповісти, але Джон зупинив її. Він підняв руки вгору й сказав:

— Ні, не треба. Правда, не треба.

— Я завжди плачу борги, — наполягала стара повія. — За доброту незнайомців чи ще якусь хрінь. — Вона провела поглядом авто, яке саме завертало на стоянку. — Чорт. Мій постійний, — сказала вона і тильним боком долоні витерла з-під носа кров.

Сідаючи в машину, вона помахала Джону і вигукнула щось нерозбірливе.

Джон подивився вслід авто, відчуваючи на собі палючий погляд Робін. Він у неї був такий само сталевий, як і в того копа: *що ти, падло, замишиляєш і куди тебе вдарити, щоб ти на коліна впав?*

— Я тобі, бляха, не дублерка, — сказала Робін.

— Про це не турбуйтеся. — Джон знову здійняв руки. — Серйозно.

— Що? — не вгавала вона. — Ти такий святенник, що не платиш за секс?

— Я цього не казав, — заперечив він, відчуваючи, що обличчя заливає червоною барвою. До їхньої розмови, не криючись, прислухалися п'ять чи шість нічних метеликів, і від розвеселих виразів їхніх облич йому здавалося, що з кожною секундою, яка спливала, його член зменшується і скорчується. — До того ж про плату за це вона нічого не казала. — Робін не знайшла що відповісти, і він додав: — Я лише зробив їй послугу.

— А мені ти послуг не робив.

— Тоді ви нічого мені не винні. — І Джон повернувся, щоб іти вже геть.

— Гей! — заверещала Робін. — Не смій отак від мене тікати!

Не думаючи, він повернувся на крик. Помітно було, що вона грає на публіку. Член зіщулився ще на кілька сантиметрів.

— Що? — Він докладав зусиль, щоб голос звучав спокійно.

— Я сказала, не смій тікати, придурок.

Джон потрусив головою. Цього ще бракувало для повного щастя.

— Ви хочете це зробити?

Він поклав руку в кишеню. Протягом останніх трьох тижнів він відкладав по двадцять баксів, щоб заплатити за телевізор. У кишені в нього лежало п'ятдесят баксів, ще сімдесят було заховано в підшву черевика. Джон сумнівався, що в обідню гарячу пору дівчина заробляла хоча б половину з цього. Чорт, та він сам стільки за цілий день не заробляв.

Вона демонстративно випнула підборіддя. Мабуть, цього жесту їх навчали в школі для повій абощо.

— Скільки в тебе є? — спитала вона.

— Достатньо, — відказав він.

А сам подумав: «У мене що, стріху зірвало?» Язик зненацька розпух у роті, і що робити з усією тією слиною, Джон гадки не мав. Але згадка про гроші спрацювала. Глядачки постуляли роти.

Ще якусь мить Робін дивилася на нього, потім коротко кивнула.

— Гаразд, — сказала вона. — Ти хочеш пообідати й випити?

Джон закусив губу, намагаючись порахувати, в яку суму це виллється.

— Я тільки-но пообідав. Якщо ти хочеш випити...

— О Господи, — простогнала вона. — Ти що, коп?

— Ні. — Джон нічого не розумів.

— П'ятдесят на п'ятдесят, — пояснила вона. — Обід і випивка.

Джон подивився на інших жінок. Вони знову з нього сміялися.

— Мовчати! — гаркнула Робін, і на мить Джонови здалося, що то вона до нього. — Ходімо. — Вона вхопила його за руку й потягла за собою.

Вдруге за той день Джон ішов вулицею слідом за хвойдою. Хоча ця була збіса кращою за першу. Принаймні, на вигляд вона здавалася чистішою. Шкіра в неї, мабуть, була м'якою. Навіть волосся гарне — пишне й здорове, не звисало патлами від надміру наркотиків і не було накрите дешевою перукою. І тютюном від неї не смерділо. Джонів співкамерник димів, як паротяг, кутив сигарету за сигаретою, кожну наступну підкурюючи від попередньої. Він навіть не міг спати довше, ніж годину, без того, щоб встати й перекурити. Бували дні, коли від нього тхнуло гірше, ніж з мокрої попільнички.

Робін потягла його в ліс за рестораном «Колоніал».

— На номер бабла вистачить? — кинула йому через плече.

Він не відповів. У голові не вкладалося, що це все насправді. Вона тримала його за руку, вела лісом, наче вони були на побаченні. Йому знову закортіло почути її голос. Тон у неї був

м'який, попри те, що їй явно хотілося якнайшвидше з цим усім покінчити.

Робін зупинилася, проте руки його не відпустила.

— Слухай, я спитала, чи вистачить у тебе грошей, щоб зняти номер? — Вона показала рукою на ліс. — Я не злягаюся на дворі, наче якась клята тварина.

Йому довелося прочистити горло, бо голос не слухався. Серце так сильно билося в грудях, що він відчував, як здійсмається сорочка.

— Так.

Вона не ворухнулася.

— Ти пітнієш.

— Пробач. — Джон забрав руку й витер долоню об джинси. Губи самі по собі склалися в дурнувату ніякову усмішку. — Вибач, — повторив він.

Вона знову глянула на нього суворо — намагалася збагнути, що в нього на думці. Рука пірнула в сумочку.

— Що з тобою?

Джон роззирнувся навколо. Він думав про те, що вона робила велику помилку, коли вела незнайомих у ліс, хай там що лежало в неї у сумочці.

— Тут небезпечно, — зауважив він. — Я можу виявитися ким завгодно.

— Ти ніколи раніше не знімав дівчини. — Вона не запитувала, а констатувала очевидне.

Джон згадав Рендола, хлопчину з бюро прокату, — як підстрибував у нього борлак, коли він над ним навис. Тепер він сам відчув, що і в нього горло стискається, не дає говорити.

— Ну. — Вона погладила його по руці. — Ти чого, великий хлопчику? Нічого страшного.

Джон помітив, що голос у неї змінився. Зненацька, невідомо, чому, вона заговорила з ним як з людиною, а не зі шматком того, що треба зішкребти з підодшви.

— Я не хотів цього робити, — сказав він.

Його тон теж змінився. Став тихим. Дуже тихим, неначе він їй довіряв, чимось із нею ділився. Мимоволі з уст зірвалося:

— О Господи, ти така гарна. — Наче він був якимсь жалюгідним вироком. Він спробував виправити ситуацію, додавши: — Це звучить по-дурному, але ти справді гарна.

Він уважно подивився їй в обличчя, намагаючись вигадати, що б ще сказати, якось довести, що він не виродок, якому вона має приснути в лице з перцевого балончика.

Її губи здавалися м'якими — такі губи можна було цілувати вічно.

Ні, він не міг говорити про її губи. То було надто сексуально.

Ніс?

Ні, це було б тупо. Ніхто не говорив про гарненькі носики. Ними дихали, з них час від часу текло, і їх сякали. Вони просто присутні на обличчі.

— Ти як? — спитала вона.

— Твої очі, — випалив він і одразу ж відчув себе ще більше кретином, ніж досі. Ці слова він вимовив так гучно, що Робін аж здригнулася. — Тобто, — почав він, знову стихаючи голос. — Вибач, просто я подумав, що твої очі... — Господи, вона була так сильно нафарбована, що розібрати, які в неї очі, було важко. — Я думаю, у тебе гарні очі.

Вона дивилася на нього, напевно, розмірковуючи, як швидко зможе витягти з сумки балончик і приснути йому в очі, а може, думала, чи зможе забрати в нього гроші, коли він упаде на землю.

— Слухай, — нарешті сказала вона, — ти не мусиш до мене залицятися. Просто заплати.

Він негайно поліз рукою в кишеню.

— Не тепер, малий.

Вона вже занервувала. Він щось робив не так. Був якийсь особливий спосіб це робити, а Джон його не знав.

— Вибач, — перепросив він.

— У номері заплатиш. — Вона махнула йому рукою, щоб ішов слідом. — Це тут, недалеко.

Він стояв на місці, бо ноги не слухалися. Господи, він знову почувався прищавим підлітком, який тремтячими руками намагається розстібнути на дівчині ліфчик.

Урешті-решт їй увірвався терпець.

— Ворушися, здорованю. Час — це гроші.

— Залишімося тут, — попросив він, а коли вона запротестувала, перебив її: — Ні, не для цього. Просто постоїмо тут і поговорімо.

— Хочеш поговорити? Іди до психоаналітика.

— Я тобі заплачу.

— Це що, якесь збочення? — спитала вона. — Я говоритиму, а ти — дрочитимеш? Е ні, нізащо.

Вона попрямувала в бік дороги, і Джон гарячково запхав руку в кишеню, щоб витягти звідти гроші. Декілька купюр випали з руки, і він упав на коліна, щоб їх позбирати. А коли підвів погляд, вона так само віддалялася.

— П'ятдесят доларів! — вигукнув він, і Робін застигла на місці.

Повільно повернулася, і він не міг розібрати її ставлення до цієї пропозиції: ще більше роздратування чи просто відвертий гнів.

— Ось. — Він підвівся з колін, підійшов до неї і вклав гроші їй у руку. Там було багато одиничок, кілька п'ятірок — уся його частка з коробки для чайових на автомийці. — Тільки я штанів не зніматиму, добре? Ніяких дурниць.

Вона спробувала повернути йому гроші.

— Не мороч мені голову.

— Я не морочу. — У власному голосі йому почулася нотка відчаю. Ось він знову її злякав, і тепер ніякі гроші її не повернуть. — Просто розкажи мені щось.

Вона підкотила очі, але гроші тримала в руці.

— Розказати що?

— Що завгодно. Розкажи... — Господи, як на зло, нічого не спадало на думку. — Розкажи... — Він дивився на неї, шукаючи на обличчі якоїсь підказки, хоч що-небудь, що затримало б її тут на довше. Дивився на її гарненький ротик, викривлений від роздратування і, можливо, невеличкої цікавості. — Твій перший поцілунок, — нарешті придумав він. — Розкажи про перший поцілунок.

— Та ти знущаєшся з мене.

— Ні. Не знущаюся. — Він одступив від неї на кілька кроків і витягнув руки в сторони, щоб вона бачила, що він не задовольняє себе. — Розкажи мені, яким був твій перший поцілунок.

— Ти хочеш почути, що це було з моєю сестрою? Чи з батьком?

— Ні, — похитав він головою. — Будь ласка, не обманюй.

Вона схрестила руки на грудях і окинула його поглядом, оцінюючи.

— Ти платиш мені п'ятдесят баксів, щоб я розповіла про свій перший поцілунок?

Він кивнув.

Вона озирнулася, знову подивилася на нього. Порахувала гроші. Хрусткі купюри переходили з руки в руку, губи воружилися.

— Гаразд, — нарешті змилостивилася вона, запихаючи згорнуті рулончиком гроші в розріз блузки. — Стюї Кампано.

Ім'я було смішне, і Джон розсміявся.

— Ага. — І вона вперше усміхнулася. Зуби в неї були ідеально білі й рівні. — Наш Стюї — справжній Ромео.

— То був твій хлопець?

— Та ні, — ображено заперечила вона. — Він був на два роки молодший за мене, дружив з моїм братиком. Якось одного дня ми бавилися.

— Бавилися? — Вона спохмурніла, і Джон швидко виправився: — Ні, я не це мав на увазі. Просто хотів уточнити, що саме ви робили.

— Плавали у нього в басейні, — неохоче пояснила вона, очевидно досі намагаючись збагнути, що у Джона на думці. — У Стюї був басейн. Лише через це я й пішла до нього зі своїм молодшим братиком.

Джон знову заусміхався.

Робін вирішила продовжити розповідь.

— Отож, якось пізно ввечері, повний місяць був і все таке, ми бавилися в басейні, просто дуркували, і він подивився на мене, я подивилася на нього, а тоді він просто нахилився і поцілував мене.

— По-справжньому чи по-дитячому?

— По-дитячому.

Усмішка освітила її обличчя. Вона була справді вродлива, з тих темноволосих жінок з оливковою шкірою, яких оспівували поети.

Вона усміхнулася збитошно.

— А потім по-справжньому.

— Молодець Стюї, — сказав Джон. В уяві одразу ж виникла картинка: заднє подвір'я, місяць, у родинному басейні плавають різні штучки. — Скільки років тобі було?

— Тринадцять.

— А Стюї, мабуть...

— Десять. Так, я знаю. — Вона підняла руки. — Звабниця неповнолітніх. Винна.

Хвацькість малого вразила Джона.

— Боже, а я в десять років, по-моєму, й не знав, що таке поцілунок з язиком.

— Ну, мені було тринадцять, і я теж не знала.

І вона розсміялася, може, зі свого спогаду, а може, з абсурдності ситуації. Джон теж засміявся, і відчув таке приємне полегшення, що вперше за двадцять п'ять років почувався цілком нормальним.

— Господи, — сказала Робін. — Я вже сто років про того хлопчика не згадувала.

— Як думаєш, ким він став?

— Мабуть, лікарем. — Вона знову розсміялася, коротким і різким сміхом радості. — Гінекологом.

Джон теж усміхався.

— Дякую, — сказав він.

— Ага. — Вона стиснула губи. — Слухай, як тебе звати?

— Джон.

Вона хихотнула, наче він пожартував¹.

— Ні, правда. Джон Шеллі. — Він хотів було простягнути руку, та вона ступила крок назад. — Вибач.

Він опустил руку. Що він зробив не так? Чим усе зіпсував?

— Нічого. Просто мені треба вертатися. — Вона озирнулася через плече. — Мій наглядач скоро мене шукатиме, і я...

— Усе в порядку. — Він поклав руки в кишені, бо не знав, що з ними робити. — Пробач, якщо я...

— Нормально, — перебила вона.

— Я можу провести тебе.

— Я знаю дорогу, — сказала вона і мало не побігла в бік дороги.

Усе, що він міг, — дивитись, як вона віддаляється, і чудуватися, що він такого сказав, через що вона побігла. П'ятдесят баксів. На них він міг купити багато. Їжа. Орендна платня. Одяг. Сміх. Як виблискували її очі, коли вона щиро усміхалася. Такого не купиш за гроші. Так, гроші вона взяла, проте той сміх — то була мить якоїсь справжності між ними. Вона говорила з ним, по-справжньому говорила, бо хотіла говорити, а не через п'ятдесят баксів.

Джон стояв посеред лісу, наче приріс до місця, з заплющеними очима пригадував звук її голосу, її сміх. Десь у неї був брат. Вона виросла в районі, де були басейни. Її батьки витрачали гроші на те, щоб вирівняти їй зуби, може, на балет її водили, і тому в неї таке струнке тіло танцівниці, а може, у неї

¹ В англійській мові слово «джон» означає клієнта повії.

просто обмін речовин хороший, як у Джойс, і їжа засвоюється так швидко, що їй достатньо просто ходити пішки, щоб мати струнку фігуру.

На дорозі посигналила якась машина, і Джон розплющив очі.

Чому він не пішов з нею в той готельний номер? П'ятдесят баксів. Щоб стільки заробити, йому потрібно було цілий день працювати. Цілий день мити машини, вичищати за іншими людьми всякий непотріб, чекати, коли вийде Арт і перевірить його роботу, вкаже на якийсь неіснуючий слід на лобовому склі, щоб клієнт не подумав, що він дурно свій хліб їсть.

П'ятдесят доларів, і за що? За спогад про чийсь поцілунок?

Ідучи назад стежкою в бік дороги (він трохи зрізав кут, щоб не вийти знову до горілчаного магазину), Джон зламав гілку, що нависали понад головою. Він міг би тримати її в обіймах, кохатися з нею. Він зупинився і сперся рукою на дерево. Легені горіли, наче йому забракло повітря.

Ні, подумав він. У тому номері він робив би те саме, що й тепер: мав би вигляд справжнісінького бовдура. Бо насправді Джон ще ніколи не кохався з жінкою. Він не знав, що таке інтимна близькість, про яку пишуть у книжках, ніколи жодна жінка не брала його руку у свою, не гладила його потилиці, не притулялася до нього всім тілом. Остання жінка, яку він поцілував, була єдиною жінкою, яку він цілував у своєму житті, та й то не жінкою, а юною дівчиною. Та дата навіки закарбувалася у Джоновій пам'яті: 15 червня 1985 року.

Він поцілував Мері-Еліс Фінні, а наступного ранку вона була мертва.

Розділ 10

10 червня 1985 року

Коли Джон був маленький, він любив гратися в землі — ліпити з неї всякі штуки, а потім розламувати їх шматок за шматком. Його мати, коли бачила, як він іде вулицею в заквецяних брудом штанях і з гілочками у волоссі, лише сміялася й брала шланг. Примушувала його обтруситися й поливала водою, перш ніж пустити в дім.

Уночі він міцно спав після активного дня. Джон був не з тих дітей, хто робить усе сяк-так. Для свого віку він був худорлявий, з майже запалими грудьми, але все компенсувала величезна сила волі. У кожній грі, яку діти затівали на вулиці, він брав участь, і попри невеличкий зріст, його ніколи не обирали останнім у спортивні команди. Стікбол, бейсбол, доджбол — він дуже любив рухатись. Для американського футболу він був надто маленький і худий, проте брав участь у всіх лігах, відколи доріс до того віку, коли беруть у команду. До середніх класів він став вищий, але його тіло за пропорціями було ближчим до гумки для трусів, ніж до атлетичної будови спортсмена. Утім, його запал справив неабияке враження на тренера з американського футболу, тож перший тиждень середніх класів застав Джона на полі, де він пітнів як проклятий. Кожен м'яз у його тілі кричав од радості, наперед смакуючи можливість грати зі старшими.

У старших класах виявилося, що з поганими оцінками в футбол грати не дозволяли. Коли його витурили з команди, він засмутився більше, ніж очікував. Од злості він пожбурих у стіну шоломом і пробив чималу діру в гіпсокартоні. Відтоді

після уроків йому доводилося гуляти районом, бо якби він ішов одразу додому, мати поцікавилася б, чому він не на тренуванні. Записку, яку тренер написав батькам і надіслав на домашню адресу, він викинув, за попсовану стіну заплатив з грошей, отриманих з продажу наркотиків. Він розумів, що невдовзі батьки дізнаються, коли побачать табель успішності, і хотів сповна насолодитися своєю свободою, поки Річард не вилив на нього весь свій праведний гнів.

Навіть після того, як його життя покотилося під укіс, Джон любив ходити пішки. Того першого разу, коли його відсторонили від уроків за марихуану в шафці, він більшу частину дня провів, гуляючи районом. Після крадіжки касети батько на півроку посадив його під домашній арешт, і якби не добре серце його матусі («Повертайся за годину і не кажи батьку»), Джон геть атрофувався б у себе в кімнаті. Іноді він думав, що саме цього й було треба його батькові. Нехай поганий син сам собою випарується, як з очей, так і з думки. Зрештою, у лікаря Річарда була Джойс. Йому лишалася одна хороша дитина.

Джон любив бути надворі, бачити, як вітер ворушить верхівки дерев, як листя плавно опускається на землю. Під час прогулянок він ніколи не приймав наркотиків — не хотів усе зіпсувати. До того ж принагідність кокаїну швидко блякла. Візит до реанімації, відчуття, що голова горить, коли прийшов до тями, кров, яка струменіла з носа, коли він ригав активованим вугіллям, яким напхали його шлунок, — усе це наче зняло полуду з очей. Він вирішив, що відтоді найсильнішим наркотиком, який він собі дозволятиме, буде марихуана. Бо ніщо не варто того, щоб за нього помирати. Вуді дав би йому за це чортів, але Джон не збирався себе вбивати тільки через те, що в нього не було сміливості суперечити своєму двоюрідному брату.

У ніч передозу Джонів батько прилетів у лікарню в абияк накинутій сорочці, з неправильно застебнутими гудзиками.

Медсестра залишила їх із Джоном наодинці, думаючи, що в них буде зворушливий момент єднання абощо.

— Що з тобою, бляха, не так? — гостро запитав Річард.

Він був страшенно сердитий. Голос звучав напружено, немов його пропускали крізь сито, і Джонові вуха, що й так боліли від поганого самопочуття, майже не сприймали його слів.

Річард любив свої цитати. Деякі з них він причепив скотчем до стіни в кабінеті, й іноді, коли затягував Джона туди поговорити про останні синові лажі, він просто тицяв пальцем в чергове висловлювання. «Дурість — це набута навичка» було серед його улюблених. Але тієї ночі в лікарні Джон зрозумів, що дні, коли батько вказував йому на вицвілі аркуші паперу в надії, що вони його чогось навчать, скінчилися.

— Ти не мій син, — сказав Річард. — Якби не твоя мати, я б тебе, непотріб такий, викинув на вулицю так швидко, що в тебе б голова дзигією завертілася.

Наче для ілюстрації, він дав Джону кілька ляпасів. Наче й несильно, та востаннє батько піднімав на нього руку, коли Джону було шість чи сім років, і він ніколи, ніколи не бив його ні по чому, крім сидниць.

— Тату... — пробелькотів Джон.

— Не смій мене більше так називати! — скомандував Річард. — Я тут *працюю*. У мене тут колеги, *друзі*! Ти хоч розумієш, який це сором — коли тобі дзвонять серед ночі й кажуть, що твій нікчемний син у реанімації?

З розчервонілим обличчям він схилився над ліжком. Його очі були в кількох дюймах від лица Джона. Його віддих пах м'ятою, і Джон подумав, що батько перед від'їздом до лікарні знайшов час почистити зуби.

— Ти знаєш, хто таку херню робить? — запитав батько, відштовхуючись від ліжка. — Наркомани послідуці, от хто.

Стискаючи й розтискаючи кулаки, він міряв кроками маленьку палату. Потім розвернувся і один раз кивнув головою, наче щось для себе вирішив і вороття вже не було.

Джон спробував був знову.

— Тату...

— Ти не мій син, — повторив Річард, і за ним зачинилися двері.

— Він одумається, — сказала мати, але Джон знав, що цього не буде.

Він ще ніколи не бачив у батька такого виразу очей. Розчарування — так. Але ненависть — то було щось нове.

Про це Джон думав, коли наступного дня після сварки з батьком в реанімації гуляв районом.

— Лише годинку, — сказала мати, але «Не кажи батьку» не додала, бо вони обоє знали, що батьку вже байдуже.

І неначе сцени в лікарні було не досить, того ранку Річард зайшов до Джона в кімнату і категорично заявив, що він годуватиме і вдягатиме його, поки хлопцю не виповниться вісімнадцять, а після того Джон хай вимітається з його дому і з його життя. Батько символічно потер долоні й показав їх синові.

— Я вмиваю від тебе руки.

Здійнявся легкий вітер, і Джон щільніше натягнув на себе куртку. Попри те, що минулої ночі він мало не загинув, йому хотілося нюхнути коксу, щоб настало бодай якесь полегшення. Проте робити це він не збирався. Не заради батька чи матері, а тому, що йому було страшно. Джон не хотів помирати, а кокс його вб'є — мабуть, раніше, ніж пізніше, він це знав. Скільки там разів він його нюхав? На пальцях можна порахувати. По ідеї, покинути буде не важко. Однак попри всю ту траву, яку він викурив, бажання нюхнути роздирало йому нутрощі, наче він лезо проковтнув. Чорти б узяли того Вуді з його тупими вечірками.

— Привіт.

Висмикнутий несподіванкою зі своїх думок, Джон підвів очі. На дитячому майданчику, на гойдалці, сиділа Мері-Еліс Фінні.

І одразу ж іскрою спалахнула його ненависть до неї.

— Що ти тут робиш?

— Я й не знала, що цей майданчик — твоя власність.

— Чому ти не в школі?

— Прогуляю.

— Аякже. — Він зневажливо пирхнув і одразу ж відчув у горлі смак крові. — Чорт, — сказав він, затуляючи носа рукою. Кров ринула знову, наче відкрутили кран.

Мері-Еліс миттю опинилася біля нього. У руці в неї була носова хустинка — чому в дівчат завжди є такі штуки? — і вона притисла її йому до носа.

— Сядь, — сказала вона Джону і повела його до снаряду «джунглі». Він незграбно всівся на нижню перекладину. Крізь джинси до кістлявого заду дістався холод металу. — Нахили голову вперед.

Очі в нього були заплющені, проте він відчував, як вона торкається до нього руками: одна лежала в нього на потилиці, друга притискала хустинку до носа. Коли носом ішла кров, треба було перехилити голову назад, але Джону було байдуже — головне, що вона його торкалася.

Мері-Еліс зітхнула.

— Джоне, ну навіщо ти себе гробиш?

Він розплющив очі й побачив, як кров скрапує на пісок під його ногами.

— Ти правда прогуляла уроки?

— Я мала йти до лікаря, але мама забула мене забрати.

Джон спробував повернути голову, та вона йому не дозволила. Мама не забували про візити до лікаря. Такого просто не могло статися.

— Ага, — підтвердила Мері-Еліс, наче прочитала його думки. — Мої батьки розлучаються.

Джон так швидко випростався, що перед очима засяяли зірочки.

Вона збентежилася. Стиснула руки з закривавленою хусточкою.

— Тато зустрічався з однією жінкою зі своєї контори. — На її губах з'явилася натягнута усмішка. Батьки ідеальної Мері-Еліс Фінні розлучалися. — Її звуть Мінді, — вела далі вона. — Тато хоче, щоб я з нею познайомилася. Думає, ми чудово поладнаємо.

Джон дуже добре уявив собі, як Пол Фінні це каже. Той був юристом і, як більшість юристів, був такий самовпевнений, що вважав, буцімто кожне його слово є божественною істиною.

Джон колупнув носакон черевика пісок.

— Співчую, Мері-Еліс.

Вона розплакалася. Джон бачив, як вона дивиться на свої сльози, що скраплюють на пісок, достоту так, як за кілька хвилин перед тим він дивився на свою кров.

Він же ненавидів її, так? Та чомусь хотілося обійняти її за плечі й сказати, що все буде добре. Він мусив вигадати якісь слова, втішити, щоб їй полегшало на душі.

— Хочеш піти на вечірку? — бовкнув Джон.

— На вечірку? — На саму думку про це вона наморщила носа. — З твоїми обдовбаними друзями?

— Ні, — збрехав він. — У мого кузена Вуді в суботу вечірка. Його мами не буде в місті.

— А де його батько?

— Не знаю. — Джон ніколи по-справжньому над цим не замислювався, але мати Вуді так часто кудись їздила, що його двоюрідний брат фактично жив сам. — Можеш прийти.

— Я домовилася з Сюзен і Фей піти по крамниціях.

— Приходь після того.

— Розумієш, не моя це компанія, — сказала вона. — До того ж, я думала, тебе після того, що сталося, посадили під замок.

Отже, вся школа вже знала про його подорож до реанімації. А Джон думав, що у нього в запасі принаймні кілька днів, поки історія набуде розголосу.

— Ні, — сказав він, згадуючи батька, те, як він на нього подивився вранці того дня. Так само презирливо скрививши губи, він дивився на мертвого дядька Баррі, який лежав у труні. Ненажера. Казанова. Продавець старих машин.

— А де живе твій двоюрідний брат? — спитала Мері-Еліс. Джон назвав їй адресу — за три вулиці звідти.

— Ну скажи, що ти прийдеш.

Вона знову наморщила носика, та цього разу — щоб подразнитись.

— Добре. — І, щоб залишити собі шлях для відступу, додала: — Я подумаю.

Розділ 11

11 жовтня 2005 року

Джон лежав у своєму ліжку в дешевій нічліжці, то прокидався, то знову западав у сон. Коли в двері постукали, він перекотився і глянув на годинник, мружачись, щоб роздивитися крихітні цифри. Шоста тридцять. Він ще годину міг поспати.

— Стук-стук, — сказав жіночий голос, і Джон зі стогоном відкинувся на ліжку. — Прокинься і співай, юний хористе, — проспівала з-за дверей Марта Лем.

Перше, що він довідався про свого інспектора з умовно-до-строкового звільнення, — вона обожнювала раптові візити.

— Хвилинку! — гукнув він у відповідь і сів у ліжку, проти-раючи очі.

— Ніякої хвилинки, ковбою, — наполягала міс Лем чемним, проте твердим тоном. — Негайно відчиняй, чуєш?

Він швидко виконав наказ, бо знав, що вона могла забрати собі в голову що завгодно і ще до кінця дня він опинився б знову за ґратами.

Вона стояла, спираючись рукою на одвірок. На обличчі гра-ла привітна усмішка, наче вона була страшенно рада його ба-чити. Вбрана вона була, як завжди: відпрасована чорна сороч-ка, золотий грезетовий жилет і обтислі чорні шкіряні штани. Довершували картину вульгарні черевики й «глок» у кобурі на поясі. Її можна було прийняти за дівчину з плакату в жур-налі для фетишистів.

Вона опустила погляд униз, на тент, що утворився на його сімейних трусах, і махнула рукою в бік туалету, який був тро-хи далі по коридору.

— Іди віддай честь своєму маленькому генералу. А я тут сама покопирсаюся.

Відчуваючи себе п'ятнадцятирічним підлітком, Джон затулював долонями пах.

— Мені просто треба в туалет, — пояснив він.

Вона знов обдарувала його сонячною усмішкою, і слова, що прозвучали далі, завдяки її тягучому південному акценту, прозвучали доволі чемно.

— Наповни-но мені одну з тих чашечок, що біля кулера в холі стоять.

Він якнайшвидше дістався спільного туалету, налив у чашку для зразка достатньо рідини для перевірки на наркотики і швидко пішов назад у свою кімнату. Міс Лем, напевно, саме перевертала його речі, і хоча Джон знав, що вона там нічого не знайде, почувався винним і боявся, що вона поверне його назад у тюрму. Хлопці на зоні розказували про інспекторів з УДЗ, які підкидали різні штуки тим, хто їм не подобався, й особливо не любили осіб, засуджених за зґвалтування, — шукали найменшого приводу, щоб запроторити їх назад.

Коли він зайшов у кімнату, вона тримала в руках фото його матері у рамці.

— Це торік зняли, — сказав Джон, відчуваючи, як до горла підступає клубок.

Емілі стояла в тюремному коридорі для відвідувачів. Джон обіймав матір за плечі, тлом для знімка слугувала брудна стіна з білих шлакоблоків. То був його день народження. Джойс зробила те фото, бо мати наполягла.

— Гарно, — прокоментувала міс Лем.

Джон завжди називав її тільки міс Лем і ніколи — Мартою, тому що боявся її й хотів показати, що здатен поважати людей.

Вона зазирнула за рамку ззаду, шукаючи — чого? Він не знав, але відчув, що вкривається потом, і так тривало, поки вона не поставила фотографію назад на картонну коробку, що слугувала тумбочкою.

Далі міс Лем погортала книжки в м'яких обкладинках, які він узяв у бібліотеці, й побіжно коментувала назви.

— «Тесс із роду д'Ебервілів»? — спитала вона, зупинившись на останній книжці.

Джон знизав плечима.

— Я її не читав. — Його заарештували наступного дня після того, як міс Ребак, його вчителька англійської, оголосила, що «Тесс» буде темою їхньої наступної контрольної.

— Гм. — Інспектор подивилася на книжку прискіпливішим поглядом.

Врешті-решт вона поклала книжку на місце й, узявши руки в боки, оглянула кімнату. Комода чи шафи в Джона не було, тому його речі, складені охайними стосиками, лежали на червоному холодильнику, де він зберігав їжу. Він помітив, що одяг вона вже переглядала, бо верхня на купці сорочка лежала не так, як він поклав. Банани, хліб і банку з арахісовим маслом у холодильнику вона, певно, теж перевірила. У кімнаті було одне вікно, але він позатуляв шибки картоном, щоби вранішнє сонце не заважало спати. Міс Лем відгорнула краєчки картону, щоб пересвідчитися, чи не сховано за ним, бува, якоїсь контрабанди. Гола лампочка під стелею освітлювала кімнату, і Джон помітив, що інспектор увімкнула торшер біля ліжка. Абажур був трохи перекособочений. Під нього вона теж зазірала.

— Підніми, будь ласка, матрац, — сказала вона і додала так, неначе вони були друзі-нерозлийвода: — Я щойно зробила манікюр.

Джон ступив два кроки вглиб крихітної кімнатки й опинився біля матраца. Підняв його і притулив до стіни, щоб вона бачила брудну пружинну сітку ліжка під ним. Обом одночасно впав у око спідній бік матраца. Плями крові й сіре кружало якоїсь рідини, що глибоко в'їлася, змусили жінку скривитися від огиди.

— І це теж. — Вона показала на коробку ліжка, що лежала на підлозі.

Джон виконав наказ, і вони обоє відскочили, як двійко наляканих дівчаток, — вологим коричневим килимом подріботів тарган.

— Бе, — сказала міс Лем. — Кращого житла знайти не міг?

Джон похитав головою й опустив ліжко й матрац. Йому дуже пощастило, що він і таке житло знайшов. Як і в тюрмі, навіть у нічліжках були свої стандарти: у багатьох із них не приймали засуджених за зґвалтування, особливо якщо їхні жертви були малолітніми. Джон жив у тому будинку з шістьма іншими чоловіками, за якими наглядала держава. Один із них зґвалтував восьмирічну дівчинку. Інший полюбляв старих жінок.

— Що ж. — На обличчі міс Лем знову розквітла радісна усмішка. — Думаю, поки що з тебе досить і педоказарми. — Вона показала на картонну коробку біля ліжка. — Відкрий, будь ласка.

— Там нічого...

Але він знав, що сперечатися з міс Лем безглуздо. Зняв з коробки стос книжок і поклав на ліжко, поставивши вгорі фото матері, щоб рамка не торкалася брудного простирадла.

Відкрив коробку і показав, що вона порожня.

Вона проглянула свій список.

— Віагри тут не ховаєш? — Джон похитав головою. — Наркотиків? Порно? Будь-якої зброї?

— Ні, мем, — запевнив він.

— Досі працюєш на мийці?

— Так, мем.

— Як щось зміниться, я дізнаюся про це першою, так?

— Так, мем.

— Що ж. — Вона знову взяла руки в боки. — Тоді в нас порядок. На сьогодні ти чистий.

— Дякую.

Вона погрозила йому наманікюрем пальчиком.

— Джоне, я за тобою стежу. Гляди не забувай про це.

— Ні, міс Лем, не забуду.

Ще якусь мить вона не відводила від нього погляду, а потім похитала головою, наче нітрохи його не розуміла.

— Не лізь у халепи, і все в тебе буде гаразд. Ти зрозумів?

— Так, — погодився він. І по-дурному додав: — Дякую.

— Скоро побачимося. — Вона попрямувала до дверей. — Тримайся подалі від неприємностей.

— Так, мем, — погодився він.

Зачинив за нею двері, сперся долонею об деревину і притулився до неї лобом. Стояв так і намагався віддихатися.

— Стук-стук, — пролунало над ним.

За гвалтівником стареньких теж наглядала міс Лем. Як його звали, Джон не знав, бо щоразу, коли бачив його в коридорі, ледь стримував бажання зацідити йому в пику.

Він зачинив двері, відгороджуючись від голосу міс Лем, яка робила свій радісний обхід нагорі. Джон терпіти не міг, щоб хтось порпався в його речах. Найважливіше правило, яке він засвоїв у тюрмі, — ніколи не чіпай чужої власності, якщо не хочеш за неї померти.

Він узяв одну з шести своїх футболок і охайно її склав. Ще в нього була пара літніх штанів, дві пари джинсів, три пари шкарпеток і вісім пар сімейних трусів, бо з незрозумілої причини мати завжди приносила йому в тюрму спідню білизну.

Ногою Джон вирівняв одну з кросівок. Їх міс Лем теж обшувала. Язички було витягнуто, устілки покручено. «Тридцять доларів за пару взуття», — подумав Джон. Він повірити не міг, що одяг і взуття так подорожчали, поки він був за ґратами.

Згори долинув голос міс Лем:

— Ого!

Джон застиг мов укопаний, бо це означало, що вона щось знайшла. Гвалтівник щось промимрив у відповідь, і міс Лем голосно та чітко сказала:

— Судді це розкажеш.

Гвалтівник не надто опирався, бо, зрештою, у неї був «глок», та й тікати в руйновищі, яке вони називали домом, не було ку-

ди. Джон не втримався — висунув голову з дверей, коли почув, що вони спускаються сходами. Одну руку міс Лем тримала в гвалтівника на плечі, а другу — на наручниках, якими були скуті його руки за спиною. Він ішов у трусах, без сорочки, без шкарпеток, роззутий. У камері з ним добряче розважаться, і міс Лем це добре знала.

Вона помітила, що Джон визирає з-за дверей.

— Джон, він облажався, — сказала вона, наче це було не очевидно. — Хай це буде тобі наукою.

Джон не відповів. Він зачинив двері й чекав, поки грюкнуть двері під їзду, ввімкнеться двигун, від'їде машина.

Та навіть по тому він визирнув з вікна, саме вчасно відтягнув картон, щоб побачити, як червоний позашляховик міс Лем гальмує на світлофорі в кінці вулиці.

Джон опустився на коліна і підняв край брудного коричневого килима, намагаючись не думати про таргана, якого вони бачили, чи мишаче лайно в щілинах підлоги під килимом. Кредитний звіт лежав там, де він його залишив. То була не контрабанда, та що б сказала міс Лем, якби його знайшла? «Ого!» І йому настав би кінець.

Джон натягнув джинси й взувся в кросівки. Сходінками він спускався, перестрибуючи через дві. У вестибюлі був телефон, з якого вони могли дзвонити на місцеві номери, і він зняв трубку й набрав номер, який знав напам'ять.

— «Кінер, Роуз і Шеллі», — сказала секретарка на іншому кінці дроту. — З ким вас зв'язати?

— Джойс Шеллі, будь ласка, — якомога тихіше сказав Джон.

— Як вас представити?

Він мало не назвався чужим іменем, але передумав.

— Джон Шеллі.

Запала мовчанка, на тому боці відчувалося вагання, що вказувало йому на його місце.

— Хвилиночку.

Хвилиночка розтяглася на кілька хвилин, протягом яких Джон уявляв собі, як насупиться його сестра, коли секретарка скаже їй, хто на лінії. Життя Джойс було доволі налагодженим, схоже, справи в неї йшли непогано. Вона по-своєму повстала проти батька: замість вивчитися на лікаря вона покинула медичний факультет в Еморі на другому курсі й перевелася на юридичний. Тепер вона цілими днями укладала угоди у сфері продажу нерухомості й брала комісійні за те, що переконувала людей ставити підпис на пунктирній лінії. Він би й подумати не міг, що вона обере собі таку нудну професію, але Джойс, зі свого боку, напевно, сміялася з нього, що він цілими днями змиває мильну воду з машин.

— Що сталося? — навіть не привітавшись, прошепотіла в слухавку сестра.

— Я хотів дещо в тебе спитати.

— У мене клієнти, ми угоду підписуємо.

— Це не забере багато часу. — Він не зробив паузи, бо знав, що вона кине слухавку. — Що таке кредитний рейтинг?

Вона одразу ж заговорила звичайним голосом.

— Ти що, ідіот?

— Ага, Джойс. Я ідіот, ти ж знаєш.

Вона важко зітхнула — більш вимучено, ніж зазвичай. Джон подумав, що в неї, мабуть, застуда чи вона знову курить.

— Усі компанії, що видають кредитні картки, банки, та хто завгодно, хто дозволяє тобі щось купувати в кредит, — усі звітують перед кредитними агенціями про те, як ти сплачуєш рахунки — чи вчасно, чи не затримуєш, робиш мінімальні внески чи наступного місяця виплачуєш весь кредит повністю. Ці агенції складають докупи твою платіжну історію і дають тобі оцінку, яка даватиме іншим компаніям поняття про те, чи можна тобі видавати кредит.

— А сімсот десять — це хороша оцінка?

— Джоне, — видихнула сестра. — У мене правда нема на це часу. Що за схеми ти там крутиш?

— Ніяких схем, — сказав він. — Я не шахрай, Джойс. Мене посадили не за це.

Вона мовчала, і Джон зрозумів, що перегнув палицю.

— Я не забула, за що тебе посадили. — У її голосі дзвенів метал — явна ознака того, що вона ледь стримувала себе.

— А якби хтось роздобув мою інформацію й використав її, щоб отримувати кредитні картки й таке інше?

— Тоді б це зіпсувало тобі рейтинг.

— Ні, — пояснив Джон. — Якби ця людина щомісяця виплачувала всі кредити?

На мить Джойс замислилася.

— А нащо їй це?

— Не знаю, Джойс. Тому й питаю в тебе.

— Ти це серйозно? — спитала вона. — Джоне, у чому річ? Запитуй, що тобі треба знати. У мене робота.

— Я й запитую. Просто хтось... — Він нерішуче замовк.

Чи не вплутує він Джойс у цю справу? Чи не буде в неї чerez це неприємностей? Він законів не знав. Чорт, ще минулого тижня він навіть не знав, що існує така річ, як кредитний рейтинг.

А ще він не знав, прослуховує міс Лем телефон чи ні.

— Я питаю, бо це в тюрмі хлопці задумували таку схему повернути, — нарешті сказав він.

— Господи. — Вона знову перейшла на шепіт. — Краще не вплутуйся в це.

— Ні. Я тримаюся подалі від неприємностей.

— Так буде краще, Джоне. Бо не зогледишся, як тебе знову кинуть у тюрму.

— Ти говориш, як тато.

— Це ти так запитуєш, як у нього справи?

Джон упіймав себе на тому, що тамує дух.

— Ні.

— Добре, бо він не хотів, щоб я тобі щось розказувала.

— Я знаю.

— Господи, Джоне. — Вона знову зітхнула.

Ця розмова її сердила. Навіщо він їй подзвонив? Навіщо потурбував із цим?

Джон відчув, що на очі навертаються сльози, й затиснув пальцями кутики очей, пробуючи їх зупинити. Він згадав, як у дитинстві вона гралася з ним, одягала Річардів одяг, вдавала з себе його маму. Вони влаштовували чаювання і пекли кекси в її маленькій, схожій на іграшкову пічці.

— Пам'ятаєш той випадок, коли ми розплавили мамин подарунок? — спитав Джон. Йому було шість, Джойс — дев'ять. Вони відкладали кишенькові гроші й купили мамі на день народження браслет. Джойс запропонувала запекти його в тістечку, щоб зробити їй сюрприз — вона вчитала про таке в якійсь книжці. Вони не подумали, що браслет був біжутерією, і коли поклали тістечко з ним у маленьку пічку та ввімкнули стоватну лампочку, щоб запекти, браслет розплавився. Повалив такий дим, що ввімкнулася пожежна сигналізація. — Пам'ятаєш? — знову спитав Джон.

Джойс шморгнула носом, але не відповіла.

— Як ти взагалі?

Він хотів знати, як вона живе. Чи зустрічається з кимсь? Вона ще не була заміжня, але в такої красивої й розумної дівчини, як вона, мусив бути хтось, хто хотів би про неї піклуватися.

— Застудилася, — сказала вона.

— Відчувається.

— Все, бувай.

У телефоні тихо клацнуло — вона повісила слухавку.

У наступні три дні розгулялася негода. Хмари то проливалися дощем, то розступалися, і тоді прозирало сонце. На час злив Джон залишився без роботи. Зрідка він навіть шкодував, що так по-дурному викинув п'ятдесят доларів на хвойду. А часом інший жаль його брав — що не мав ще п'ятдесяти для неї. Про що б він спитав її цього разу? Може, про те, як воно — бути

закоханим? Як воно, обіймати когось, хто теж хоче тебе обняти? Йому хотілося поговорити з нею ще раз. Він хотів знати, як їй жилося.

Та, на жаль, не міг собі цього дозволити.

Зростаючи в батьківському домі, Джон не переймався питаннями типу: як їжа з'являється на столі, а одяг — на його тілі. Про все дбали батьки. Ліжко завжди було застелене чистою білизною, унітаз магічним чином залишався до блиску чистим, а в холодильнику, коли він його відчиняв, лежала його улюблена їжа. Навіть у в'язниці його всім забезпечували. Існував суворий розпорядок і чіткі правила, але якщо ти виконував усі приписи, тобі не треба ні про що турбуватися.

За вдалий місяць на автомийці Джон міг заробити близько тисячі доларів чистими. Чотириста п'ятдесят доларів з'їдала оренда за кімнатку десять на десять футів, де кишіло тарганями. Звісно, то було занадто, але його більше ніхто не хотів брати, тож хазяїн вважав, що має право. Винаймати квартиру обійшлося б дешевше, але Джон не міг собі дозволити чималий завдаток, не кажучи вже про плати за підключення й авансові платежі, яких вимагали комунальники. Ціни на транспортні послуги компанії «МАРТА» теж кусалися. Місто пропонувало місячний проїзний квиток, який давав право їздити на автобусі й метро необмежену кількість разів, але це коштувало приблизно п'ятдесят два долари на місяць. Іноді Джон не міг викласти таку суму наперед і зрештою витрачав долар сімдесят п'ять у один кінець, щоб дістатися до роботи.

На їжу, яка здебільшого складалася з сухих сніданків, бананів і сендвічів з арахісовим маслом, а зрідка — якихось фруктів, ішло близько ста двадцяти доларів на місяць. Джон мусив купувати молоко в маленьких коробках і випивати його одразу, харчі їсти лише ті, що довго не псуються. Холодильник у кімнаті годився хіба що для того, щоб відлякувати тарганів. Джон не міг щодня купувати пакет льоду, особливо влітку, коли спека перетворювала його на воду ще в автобусі дорогою додому.

За привілей умовно-дострокового звільнення він платив державі двісті тридцять доларів щомісяця. Згвалтування і вбивство коштували недешево, а якби він хоч раз не заплатив, то одразу заgrimів би назад у в'язницю. Його перший щомісячний грошовий переказ був на користь держави.

Відтак щотижня йому лишалося близько сімдесяти п'яти доларів на речі першої необхідності. Це за умови, що тиждень був хороший, бо бували такі тижні, коли він мав на руках і менше. Джон примушував себе заощаджувати, іноді економив на їжі, через що ввечері знесилений падав без ніг у ліжку. Якось у відчаї він зайшов у один з пунктів видавання кредитів, що їх у бідних районах міста були мільйони, але 480 відсотків за тижневу позику його злякали. Та навіть якби він і наважився отримати позику, потрібно було мати чековий рахунок, тоді гроші переказали б безпосередньо у твій банк. Але жоден банк у світі не відкрив би Джонові Шеллі чековий рахунок.

Страхування здоров'я було чимось із області фантастики. Джон жив під постійним страхом захворіти.

Після того невдалого дзвінка сестрі Джон вийшов під дощ. Він розганяв ногами калюжі й шкодував, що не може дати такого самого копняка собі за те, що подзвонив Джойс. Їй і без нього проблем вистачало. Та насправді він просто хотів з нею поговорити, дізнатись, як їй ведеться. Джон дзвонив їй раз на місяць, не більше, і вона завжди була так само рада його чути, як і того ранку.

Перед ним зі скреготом загальмував автобус «МАРТА», і Джон, перш ніж сісти, подивився на номер. Цей місяць був вдалим, тож він провів перед пристроєм зчитування своїм проїзним і кивнув водієві.

— Щось зимно, — відзначив водій.

— І не кажіть, — погодився Джон, тішачись із цієї простої бачки, поки його не накрило усвідомлення того, що він муситиме купити собі зимову куртку. Господи, а скільки ж вона коштує?

Водій рушив з місця, автобус смикнувся, і Джон узявся за спинку сидіння, щоб не впасти, поки йшов проходом. В авто-

бусі було повно людей, і він знайшов собі місце біля старої темношкірої жінки, яка читала розгорнену на колінах Біблію. Попри негоду, вона була у великих сонцезахисних окулярах. Коли він сів, жінка не підвела погляду, та він знав, що вона вивчає його бічним зором.

Гроші можна було здобути шахрайством. Завжди існувала якась схема, якась лазівка. У тюрмі було повно чоловіків, які вважали себе винахідниками ідеальних схем збагачення. Джон знав, що дехто з працівників «Горили» крав із машин чеки й обмінював їх на гроші. Найкраще для цього надавалися великі супермаркети. Усе, що було потрібно, — знайти той самий товар, найменування якого надруковано на чеку, потім вручити його дівчині за столом повернення й отримати гроші. Легкі гроші, казали вони всі. Рей-Рей повторював це двічі.

На станції Ліндберг він пересів на інший автобус, дорогою проминувши зачинену автомийку. Здогадуючись, що, найпевніше, ця поїздка виявиться даремною, він обрав довгий маршрут через Чешир-Бридж-роуд, бо той проходив повз горілчаний магазин, біля якого він зустрів Робін. Увесь той тиждень він думав про неї, гадав, що вона поробляє.

Чомусь він не міг уявити для неї іншого життя, крім того, реального, яке віддзеркалювало його власне. Можливо, вона була трохи розбещена, як Джойс, таткова доця. Йому цікаво було, який він — її молодший брат, друг Стюї, той, що з нею цілувався. Який він був із себе? Чи дзвонила вона йому в ті дні, коли їй було особливо паскудно? Чи сердився він на неї так само, як Джойс на Джона за ті дзвінки? Джон не міг уявити, як воно — мати сестру-проститутку. Чорт, та він убив би кожного чоловіка, який наважився на неї глянути.

Автобус проїхав повз горілчаний магазин, і Джон побачив, що троє дівчат, які там працювали, сховалися від дощу під маркізою. Там була й криклива стара повія, яку відлупцював був Рей-Рей. Робін серед них не було.

Джон відкинувся на спинку сидіння й дивився, як повз вікно пропливають дорогі ресторани. Автобус зупинився на розі, де був кінотеатр, і Джон встав, щоб випустити стареньку чорну жінку. Прочитав вивіски, але жодної знайомої назви фільму не побачив. Отримавши першу платню, він пішов у кіно і відчув шок, коли підійшов до каси й побачив ціни. Десять баксів! Йому не вірилося, що квиток у кіно міг коштувати так багато. Навіть денні сеанси й ті були дорогі.

Автобус повернув праворуч на перехресті, й ландшафт змінився — з'явилися житлові будинки. Джон невідривно дивився у вікно, бо будинки ставали дедалі більшими, а газони перед ними — гарнішими й більш доглянутими. Морнінгсайд, Вірджинія-Хайленд, Понсі-Хайленд. Через Літл-Файв-Пойнтс¹ повз нові крамниці «Барнс-енд-ноубл», «Таргет», «Бест-бай»². Пейзаж за вікном погіршився, коли автобус проїхав більшу частину Морленд-авеню. Вздовж брудної вулиці стояли горілчані крамниці, бакалія на розі й магазини автозапчастин. Вивіски обіцяли дешеве переведення чеків у готівку, недороге страхування, а одна навіть гордо проголошувала — «Єдиний магазин у місті, де одяг продається на вагу».

На автобусній зупинці стояли чоловіки у брудних футболках, накинутих на голі плечі. Лише останньої хвилини перед тим, як сідати в автобус, вони натягли їх на себе. Помалу автобус наповнювався будівельниками, і в салоні стало інакше пахнути. Мексиканці, азіати, чорношкірі. Досить швидко Джон лишився єдиним білим на весь автобус.

Зійшов він, коли вулиця стала майже гарною. Цю частину Морленд обрамляли парки Браунвуд і Грент. Люди переїжджали сюди цілими родинами й відроджували цю частину міста, допасовуючи її до своїх потреб. Вони турбувалися про свої бу-

¹ Морнінгсайд, Вірджинія-Хайленд, Понсі-Хайленд, Літл-Файв-Пойнтс — фешенебельні райони Атланти.

² «Барнс-енд-ноубл» — назва мережі книжкових супермаркетів. «Таргет» — мережа універмагів. «Бест-бай» — магазини побутової електроніки.

динки, підстригали газони й вимагали кращого ставлення, кращих ресторанів, безпеки на вулицях, ніж попередні мешканці. Джон уже давно засвоїв, що середньому класу так добре жилося через те, що ці люди очікували кращого життя. Вони не задовольнялися меншим, ніж те, чого вони були варті. Вони просто сідали у свої блискучі машини та їхали туди, де їх цінували. А бідняки звикли сприймати те, що їм дають, і бути вдячними за це.

Дощ ненадовго вщух, і з-за темних хмар прозирнуло сонце. Джон не хотів іти вздовж Морленд, тому зійшов з автобуса і заглибився у парк Браунвуд, ідучи навпростець через ліс. Він вивчив цей район у атласі вулиць, який знайшов у бібліотеці, й зрадів, що дороги були практично такі самі, якими він їх запам'ятав. Довкруги велося нове будівництво, над ранчо 1950-х років нависали триповерхові особняки. Скільки ж міг коштувати такий будинок? Джон і гадки не мав. Яку роботу треба мати, щоб купити власний будинок, виховувати дітей, може, їздити на гарній неновій машині? Він навіть уявити не міг ту суму грошей, яка для цього знадобилася б.

Він пішов по Таубліб-стрит до Іст-Атланта-Вілідж, з подивом відзначаючи, що на тому місці, де він сподівався побачити лише покинуті будівлі й автомайстерні, виросло кілька гарних ресторанів і кафе. Ще там було кілька бутиків, булочна і зоомагазин. Джон роздивився вітрину, на якій жирний помаранчевий кіт грівся на сонечку, лежачи на пачці собачого корму. Гарно було б завести собі kota чи якусь іншу тваринку, щоб не так самотньо жилося (таргана, якого знайшла міс Лем, можна до уваги не брати). Але з цією розкішшю доводилося трохи почекати. Джон і себе ледве міг погодувати.

На Метрополітан-авеню він повернув праворуч, пройшов кілька кварталів і опинився перед поштовим відділенням Східної Атланти. Перед Джоном була приземиста широка будівля казенного вигляду. На табличці стояв той самий індекс, що й на кредитному звіті: 30316.

Біля пошти було повно машин, передній і бічний паркувальні майданчики заповнені вщерть і навіть на проїжджій частині стояли авто, хоча проти цього остерігали знаки. Під'їзд до блакитного будинку у вікторіанському стилі, що стояв біля пошти, заблокувала велика вантажівка.

Знову пішов дощ — легенька мжичка затьмарила небо. Джон пройшов по Метрополітан п'ятдесят футів в один бік, потім розвернувся і покрокував назад. Він дивився, як люди виходять з пошти й заходять усередину, розмірковуючи, якого дідька він взагалі сюди припхався.

Через півгодини міряння кроками тротуару Джон усвідомив, що йому ніщо не заважає зайти всередину. У найближчому до його помешкання поштовому відділенні панував напівморок і чомусь смерділо старим салом. Він замовляв там грошові перекази для сплати за оренду житла і державного штрафу, бо туди було близько йти — якісь десять хвилин від дому. У тому районі мешкало чимало іммігрантів, і часом люди приносили на пошту курей та інших маленьких тварин, щоб переслати їх бозна-куди. Досить-таки часто, стоячи в черзі, Джон чув, як співає півень.

Східне відділення було чисте, добре освітлене, тут панував затишок. Навпроти вхідних дверей видніли ряди абонентських скриньок, маленькі були вгорі, великі — внизу. Ліворуч від нього стояла контора, де двоє жінок швиденько обслуговували клієнтів. Черга з вестибюля тяглася до автомата продажу марок біля вхідних дверей. Джон витяг із задньої кишені штанів чистий конверт і став у чергу, намагаючись поводитися невимушено. Дюйм за дюймом черга просувалася, і він не озирався на абонентські скриньки, аж поки не наблизився до скляних дверей, що вели в контору.

Вісімсот п'ятдесятя скринька була в першому ряду на рівні очей. На сусідній з нею скриньці була якась оранжева наліпка, надто вицвіла, щоб прочитати слова.

— Гарного дня, — побажала працівниця за конторкою клієнтці, коли та виходила й ковзнула повз Джона.

Він швидко відступив, щоб не заступати жінці дороги, й промимрив «Перепрошую», а з волосся йому капала дощова вода. Коли він підвів погляд, то побачив, що до абонентських скриньок хтось іде.

Джон затамував дух і стиснув у руці конверт. Худа темношкіра жінка, що говорила по телефону, вставила ключ у дверцята скриньки вісімсот п'ятдесят. Вона сміялася в трубку й нешановливо відгукувалася про когось із членів своєї сім'ї, та раптом рвучко висмикнула ключа й сказала: «Чорт, подруго, я не в ту скриньку ключа вставила».

Притримуючи телефон плечем й не припиняючи розмови, вона вставила ключ у замок скриньки під вісімсот п'ятдесятою.

— Сер? — звернулася до Джона жінка, яка стояла за ним.

Черга посунулася вперед, а він так і лишився стояти на місці. Він усміхнувся, сказав: «Перепрошую, гаманець забув», — і вийшов із черги.

Яке безглузде марнування часу. Не міг же він цілий день стерегти ту скриньку, та й шанси, що той, хто назвався Джоновим іменем, з'явиться на пошті саме тоді, коли там буде Джон, мізерно малі. З більшою ймовірністю він міг виграти в лотерею.

Він штовхнув вхідні двері, надворі викинув порожній конверт у смітник. Небо знову насупилося й пролилося холодною зливою. Джон зіщулився. Сто доларів. Тепла зимова куртка коштувала щонайменше сто доларів. Де йому взяти таку купу грошей? Скільки часу треба заощаджувати, щоб купити цю гадську куртку?

Згорблений, він стояв на автобусній зупинці, проклинаючи себе й дощ. Треба шукати нову роботу. Постійну, таку, щоб була в приміщенні й не залежала від погоди. Таке місце, де не звернуть уваги на судимість і на те, що за версією держави ти людина, яку треба пристрелити, як скаженого пса, щоб захистити світ від того зла, яке в тобі сидить.

Роботу Джон міг собі обирати лише з небезпечних. Половина хлопців у тюрмі опинилися там тому, що грабонули нічний ма-

газин чи сімейне кафе. Ті, кому винесли смертельний вирок, починали з пограбування найближчого «Квікі Марту», а закінчили тим, що прострелили голову якомусь низькооплачуваному робітникові за шістдесят баксів у касовому апараті. Перш ніж міс Лем влаштувала його в «Горилу», Джон майже дійшов у своєму відчаї до того, щоб спробувати варіант із нічним магазином. Але тепер він розумів, що взимку не зможе працювати на автомийці. Йому потрібно якось роздобути гроші, і то швидко.

Автобус запізнявся, а коли нарешті прийшов, водій був сердитий. Джонів настрій нічим не відрізнявся від настроїв решти пасажирів. Він прочакав угору східцями й побрів у задню частину автобуса. Кросівки за тридцять доларів майже розвалилися від дощу. Він упав на порожнє сидіння в задньому ряду, по-тайки бажаючи, щоб з неба вдарила блискавка, пробила вікно автобуса й шарахнула його прямісінько в голову. І нехай він стане дебілом, заслиненим овочем, але принаймні в нього буде своє місце в якійсь лікарні. Тепер він розумів, чому так багато хлопців поверталися в тюрму. Йому було тридцять п'ять років. Він ніколи не водив машину, ніколи по-справжньому не зустрічався з дівчиною, ніколи по-справжньому не жив. То який сенс у такому житті, похмуро думав Джон, дивлячись із вікна, як якийсь тип намагається одночасно закрити парасольку й сісти в машину.

Джон рвучко встав саме тієї миті, коли автобус зрушив з місця. Усю його увагу полонив чоловік, якого він побачив у вікно. Скільки років минуло? Мозок відмовлявся виконати арифметичну дію, але Джон знав, що то він. Розтуливши рота, він дивився, як чоловік спересердя викинув парасольку на паркувальний майданчик й захряснув за собою дверцята машини.

Так. То був він. Поза всіляким сумнівом, він.

Як мільйони крапель дощу падали з неба, так само й мільйон шансів було на те, що Джон прийде на пошту слушної днини у слушний час.

Мільйон проти одного. Однак Джону вдалося його піймати. Він знайшов іншого Джона Шеллі.

Розділ 12

Як його заарештували, Джон не пам'ятав. Не тому, що перебував у стані шоку, а тому, що був не зовсім при тямі. Того ранку забігав Вуді, питав, як він, і підкинув трохи валіуму. Джон прийняв рівно стільки, що коня можна було приспати.

Очевидно, поліція нагрянула до нього додому з ордером на арешт. Батько провів їх до Джона в кімнату. Там вони його й знайшли — непритомним на ліжку. Джон пам'ятав, як прийшов до тями. Шока, по якій ляснув батько, горіла вогнем. Копи витягли його з будинку, наручники в'їдалися в шкіру зап'ясть. На газоні він знову непритомнів.

Отямився вже в лікарні. У роті був знайомий присмак активованого вугілля. Та тільки цього разу, коли він спробував поворушити рукою, щоб витерти обличчя, щось дзенькнуло об металеву рейку ліжка. Джон опустив погляд на зап'ястя. Перед очима все розпливалося, та він побачив, що прикутий до ліжка.

Біля дверей сидів поліцейський і читав газету. Він сердито зиркнув на Джона.

— Прокинувся?

— Ага. — І Джон знову заснув.

Коли він прокинувся наступного разу, в палаті сиділа його мати. Вигляд у неї був жахливий. Джон аж злякався, що надто довго спав. Бо відтоді, як він її бачив, перш ніж піднятися сходами до себе в кімнату, зробити тихіше звук стереосистеми, з динаміків якої лунав гурт «Харт», і проковтнути жменьку маленьких білих таблеток, Емілі постаріла на двадцять років.

— Синку. — Вона погладила його по руці. — Як ти?

Занімілий язык не слухався. У грудях боліло, наче йому в грудну клітку вгатили кувалдою. Як він взагалі досі дихав?

— Усе буде добре, не хвилюйся, — сказала мама. — Це якесь непорозуміння.

Та виявилося, що жодного непорозуміння не було — принаймні на думку поліції. За годину в палату прийшов окружний прокурор. Біля нього стояв Пол Фінні, зиркав на Джона так люто, наче ладен був накинутися на нього й придушити на місці. Мабуть, поліцейський теж це відчув, бо став ближче до містера Фінні, щоб, бува, чого не сталося.

— Мене звати Лайл Андерс, — представився прокурор. — А це шеф поліції Гарольд Воллер.

Коп біля містера Фінні тримав аркуш паперу. Він прочистив горло й подивився на папірець, наче збирався з нього промову читати.

Джон перевів погляд на матір.

— Синку, не бійся, — сказала вона.

— Джонатане Вінстоне Шеллі, — почав Воллер, — я заарештовую вас за зґвалтування і вбивство Мері-Еліс Фінні.

Здавалося, вуха відмовили Джону: губи Воллера ворушилися, він явно щось казав, але Джон не розумів ні слова. Він був наче під водою.

Зрештою Лайл Андерс покладав пальцями у нього перед очима.

— Синку, ти розумієш, що відбувається?

— Ні, — зізнався Джон. — Я не...

— Нічого не кажи, — перебила його мати й приклала палець до губ. Емілі Шеллі, спонсор батьківського комітету, мати скаутів, яка пекла печиво і шила костюми для Геловіну, випростала спину й звернулася до трьох чоловіків, присутніх у палаті: — Це все?

Усі трое загрозово нависли над його мініатюрною матір'ю, а надто Пол Фінні. Він і без того був кремезний, а в гніві здавався ще більшим.

— Він мусить дати свідчення, — сказав Андерс.

— Ні, — заперечила вона, ця жінка, яка була його матір'ю. — За законом не мусить.

— Це в його інтересах.

— Мій син пережив жахливе випробування. Йому потрібно відпочивати.

Андерс хотів був звернутися безпосередньо до Джона і, навіть коли Емілі перегородила йому шлях, зробив спробу:

— Синку, ти маєш опанувати себе й розказати нам, що сталося. Я впевнений, що є причина, з якої ти...

— Йому нема чого вам сказати, — твердо наполягала Емілі.

Лише раз у житті Джон чув, щоб вона говорила таким голосом: коли Джойс було десять і вона спробувала пройтися по краю даху.

Усім трьом по черзі Емілі подивилася просто у вічі.

— Будь ласка, вийдіть.

Пол Фінні кинувся до Джона, але поліцейський його перехопив.

— Ти сучий син! — люто просичав на Джона містер Фінні. — Тебе підсмажать на електричному стільці!

Містер Фінні був чемпіоном штату з реслінгу. Андерсу й Воллеру довелося докласти зусиль, щоб стримати його, аби він не накинувся на Джона. Врешті-решт їм довелося підняти його й винести з кімнати. Коли за ними зачинялися двері, він кричав: «Ти за все заплатиш, гандон!»

Мати повернулася обличчям до Джона. Її нижня губа тремтіла. Він чомусь подумав, що їй не сподобалася лайка містера Фінні.

— А де тато? — спитав він. Річард завжди залагоджував усі проблеми й підчищав кінці. — Мамо? Де він?

Вона проковтнула слину й узяла його руку у свою.

— Послухай, — швидко заговорила вона. — Вони от-от повернуться і заберуть тебе в ізолятор. У нас лише кілька секунд.

— Мам...

— Не говори. — Вона стиснула йому руку. — Слухай.

Він кивнув.

— Нічого не кажи поліцейським. Нічого, навіть як тебе зва-
ти. Не кажи, де ти був того вечора, що їв на вечерю.

— Мамо...

— Джонатане, цить. — Вона затулила йому долонею рота. —
У тюрмі ні з ким не розмовляй. Жодна людина там не буде то-
бі другом. Там усі дбають лише про себе, і ти про себе дбай.
І по телефону нічого не кажи, там скрізь стукачі.

«Стукачі», — подумки повторив Джон. Де його мати чула
це слово? Звідки вона взагалі так багато знала про тюрму? Во-
на ж не дивилася «Коджак»¹, бо вважала, що там забагато на-
сильства.

— Джоне, ти мусиш мені пообіцяти, — наполягала вона. —
Пообіцяй, що ні з ким не розмовлятимеш, поки не прийде тіт-
ка Лідія.

Тітка Лідія. Дружина Баррі. Вона була адвокатом.

— Джоне? — торсала вона його. — Обіцяєш? Ані слова? На-
віть про погоду не балакай. Ти зрозумів мене? Це найважли-
віше, що я тобі казала в житті, ти мусиш послухатися мене. Ні
з ким не розмовляй. Ти чуєш?

Він розплакався, бо з її очей теж текли сльози.

— Так, мамо.

Двері розчинилися, і повернувся Воллер. Позирнув на ма-
тір із сином, і ця сцена трохи пом'якшила його серце, Джон це
помітив. Майже зі співчуттям він звернувся до Емілі:

— Місіс Шеллі, вам доведеться вийти.

Материна рука ще міцніше стиснула Джонову. Вона поди-
вилася на нього, з очей їй лилися сльози. Чомусь він чекав, що
вона скаже: «Я люблю тебе», а вона натомість беззвучно про-
говорила: «Ні з ким».

¹ Серіал 1973 р. про боротьбу нью-йоркського поліцейського зі злочинністю.

Ні з ким не розмовляй.

Андерс дочекався, коли Емілі вийде, і тільки тоді витяг ключа від наручників. Співчуття щезло так само швидко, як і прийшло.

— Слухай сюди, гівнюк малий, — сказав він Джону. — Ти негайно встанеш з ліжка, одягнешся і заведеш руки за спину. Якщо ти хоч на мілісекунду опиратимешся, я притисну тебе до підлоги, як тонна цегли. Тобі все зрозуміло, вбивце ти сраний?

— Так, — сказав Джон. Від страху він, здавалося, втратив здатність дихати. — Так, сер.

Розділ 13

15 жовтня 2005 року

Державна в'язниця «Коустел» у штаті Джорджія розташовувалася неподалік Саванни в містечку під назвою Гарден-сіті. На папері обидві назви звучали дуже привабливо¹, в уяві одразу виникало мальовниче містечко на березі моря, з тих, що часто зображають на листівках. Той, хто обрав це місце для державного виправного закладу, мабуть, добряче посміявся.

«Коустел» була тюрмою суворого режиму. На той час, коли туди потрапив Джон, вона проіснувала всього декілька років, а через десять років його відсидки її модернізували, щоб уможливити розташування численних в'язнів, які скоїли насильницькі злочини. Нині в'язниця складалася з семи корпусів, у кожному з яких було дванадцять камер на двох і двадцять чотири камери на чотирьох в'язнів. Ще було сорок чотири «одиночки», тридцять карцерів і п'ятнадцять охоронних камер. Корпус L вміщував понад двісті людей, N — ще двісті, а O та Q були загальними камерами, де ліжка стояли рядами, як у військовій казармі. У цілому тюрма стала домівкою для шестисот із гаком в'язнів.

Джон ніколи й подумати не міг, що добровільно повернеться в «Коустел». Але він відпросився з роботи й о шостій того ранку сів у автобус «Грейхаунд». Квиток коштував йому решти грошей, відкладених на телевизор, але тепер це не мало особливого значення. В автобусі він намагався заснути, прихилившись головою до шибки, але в голові безперестану кру-

¹ Coastal — прибережний, Garden City — місто-сад (англ.).

тилися спогади про першу поїздку цим маршрутом, у наручниках і кайданах. Він не хотів повертатися в тюрму. Він не хотів там померти.

Із собою Джон узяв книжку «Тесс із роду д'Ебервілів» і до самого кінця п'ятигодинної поїздки примушував себе читати. Але думки блукали деінде, і він постійно забував, про що читав на попередній сторінці, тому повертався й перечитував. Автобус котив, долаючи милю за милею, і Джон думав: а як його мати кожні два тижні за будь-якої погоди здійснювала цю поїздку? Не дивно, що по приїзді вона була змучена. Не дивно, що першого разу, коли їм дозволили побачення, вона здавалася такою вбитою. Але протягом двадцяти років вона стійко долала цю відстань і за весь той час пропустила відвідини лише тричі.

Тесс саме зізналася Енджелові у своєму шляхетному походженні, коли «Грейхаунд» зупинився перед в'язницею. Джон заклав місце, до якого дочитав, квитком, і поклав книжку в целофановий пакет.

На пропускну пункті Джон паленів од сорому, коли його обшукували й допитували — не тому, що вважав це не гідним себе, а тому що нарешті дізнався, що доводилося переживати його матері щоразу, коли вона приїжджала до нього на побачення. Він мав змогу відчути це на собі, коли обшукували його пакет, відкривали блок сигарет, мало не сторінка за сторінкою перевіряли книжку. Понад п'ятсот разів здійснювала вона цю поїздку. Як Емілі це витримала? Як він міг заподіяти таке припущення рідній матері? Не дивно, що Джойс була така сердита на нього. Ще ніколи в житті Джон не ненавидів себе так сильно, як тієї миті.

Він сів на пластмасовий стілець, щоб почекати, коли назвуть його ім'я. Коліно знову сіпалося, але ніхто в кімнаті не виявляв ознак стурбованості. Здебільшого там були жінки з дітьми. Вони приїхали побачитися з татком. Один хлопчик біля Джона тримав у руках малюнок літака, зроблений олівцями. Ще одна

дівчинка плакала, бо їй не дозволили взяти з собою іграшкового ведмедика. Просвічування показало щось незвичайне, а перевірити, що всередині іграшки, мати не дозволила.

— Шеллі! — гукнула жінка в уніформі.

Жоден із наглядачів його не впізнав, але то була не дивина, зважаючи на те, яку кількість в'язнів і відвідувачів вони пропускали щотижня.

— Шеллі! — знову викрикнула наглядачка.

Джон встав, притискаючи до грудей пакет.

— Третій стіл, — сказала вона, киваючи головою на кімнату для відвідин.

Він поклав пакет на стрічку конвеєра для просвічування (його перевіряли вже втретє) і пройшов крізь металошукач у кімнату для відвідин. Біля кінця стрічки зупинився й пильно подивився на кімнату, намагаючись побачити її очима своєї матері. По кімнаті завбільшки двадцять на тридцять футів¹ було розставлено металеві столи, схожі на пластмасові столики для пікніка, пригвинчені до підлоги. З одного боку сиділи ув'язнені, з іншого — їхні дружини, подружки чи шльондри, яким вони платили за відвідини. По кімнаті з криками й сміхом гасала малеча, та через кожні десять футів спиною до стіни стояли наглядачі. Всюди були камери, їхні об'єктиви з повір'ям осудом поверталися то в один бік, то в інший.

За одним зі столів — третім — у глибині кімнати сидів Бен Карвер, вбраний, як завжди, у білу сорочку, білі штани й білі шкарпетки. У нього були такого самого кольору домашні туфлі з лакованої шкіри — їх прислала йому мати, але Бен украй рідко взував їх, ідучи з камери, — не хотів забруднити.

У кожного ув'язненого в тюрмі була своя машкара, інша особистість, якою вони прикривалися, щоб вижити. Убивці ставали ще лютіші, арійці — жорстокіші, голубі — ще голубіші, а пси-хи здавалися геть шизонутими. До цих останніх і належав Бен.

¹ 6×9 м.

Свою роль він грав з майстерністю великого трагіка. Хоча Джон думав, що особливих зусиль йому докладати не треба. На той час, коли його впіймало ДжБР, Бен убив шістьох людей на прилеглих до Атланти територіях. Його фішкою було відрізати у жертв на пам'ять праві соски. Під час арешту в головному поштовому відділенні Атланти, де Бен вісімнадцять років пропрацював сортувальником пошти, хтось із поліцейських трохи перестарався і повалив Бена на землю. З рота йому випав шматок шкіри, який згодом ідентифікували як правий сосок останньої жертви. Бен смоктав його, немов льодяник.

Ця зловісна деталь укупі з відповідним Беновим прізвищем¹ наробила великого галасу в пресі. На відміну від Джона, Бен прогримів на всю країну, дістав навіть прізвисько: Різник з Атланти. Це поганяйло Бену ніколи особливо не подобалося, проте через кілька тижнів після арешту він неабияк розсердився на Вейна Вільямса, засудженого у справі вбивства дітей в Атланті, за те, що той зігнав його з перших шпальт газет.

— Мій милий хлопчик, — розтягуючи вузькі губи в усмішці, промовив Бен, коли побачив Джона. Губи в нього були мокрі, посередині, там де він зазвичай тримав цигарку, виднілася чорна пляма. На зубах збереглася та сама позначка, то посередині чорніло нікотинове яблуко мішені. Чи не перше, що Джон повідомив Бену: в нього манія щось тримати в роті. — Краще хай це буде цигарка, ніж твоя права цицька, хлопчику ти мій милий. — Після того Джон ніколи не скаржився на його куріння.

— Ну, — сказав Бен.

Джон стояв біля стола, не впевнений, чи хоче сідати.

— Маєш добрий вигляд, — сказав він Бену.

— Не сумніваюся. — Він вдавав, ніби розпушує волосся, якого майже не лишилося на голові, і підморгнув комусь у Джона за спиною.

¹ Carver — різник, різьбяр (англ.).

Хоча Бена утримували на особливих умовах, у тому крилі не було спеціальної кімнати для відвідин таких ув'язнених, тому в рідкісних випадках, коли хтось приходив його навідати, він мав сидіти з усіма ув'язненими. Будь-який в'язень блоку для психічно хворих рівня III був надзвичайно вразливий під час відвідин. Він міг розраховувати лише на те, що увагу інших ув'язнених відвертають їхні шльондри чи дружини й подружки, тому вони не витягнуть заточку і не розпорють йому живіт.

— Мені потрібно було тебе побачити, — сказав Джон.

Бен прицокнув язиком, і Джон постарався відігнати од себе думку про те, що могло бути тепер у цього типа в роті, якби його не піймали копи.

— Хіба я не казав тобі ніколи не повертатися в цей гадючник?

— Я радий тебе бачити.

Джон сказав це цілком щиро. Відколи він вийшов, ніхто на нього не дивився приязно.

— Ну... — Бен поплямак губами. — Що ти мені приніс?

Джон витяг з пакета блок «Кемела» без фільтра.

— Ой, ну навіщо ти, їй-богу! — Бен пригорнув блок до грудей. — Мій солоденький, будь ласка, сідай. Ти ж знаєш, я не люблю, коли наді мною нависають, навіть якщо так мені краще видно твоє хазяйство.

Джон сів, збентежений балачками Бена. Він уже й забув Бенову манеру розмовляти. Той міг будь-кого змусити почуватися брудним, навіть якщо просто запитував, котра година. Джону довелося нагадати собі, що це невід'ємна частина Бенової гри, його спосіб перебути день до вечора і не розпороти собі горло.

— Опра сьогодні взялася сьогодні за свої улюблені штучки, — зізнався йому Бен.

«Шоу Опри» було єдиною програмою, яку без бійки погоджувався дивитися весь тюремний блок.

— Не сумніваюся, що буде цікаво, — кивнув Джон.

Більше нічого не сказав, бо поряд саме пройшов наглядач і на кілька хвилин затримався біля їхнього стола.

— Що ж, — сказав Бен. — Ти ж знаєш, я без нікотину довго не можу. Що ти бажаєш?

Джон нахилився ближче, тримаючи руки розпластаними на столі долонями донизу, щоб наглядач бачив, що він не порушує жодних правил.

— У мене проблема.

— Я здогадався.

Наглядач пішов далі. Джон притлумив у собі бажання озирнутися через плече. Бен тримав ситуацію в нього за спиною під контролем, так само як Джон бачив усе, що відбувалося позаду Бена.

— Дорогенький, — сказав Бен. — Не забуваймо, що у стін є вуха.

Радше у столів. Джон точно не знав, правда це чи ні, але всі в'язні вірили, що в кімнатах для відвідин повно жучків. Деякі було натикано під столами, деякі — на стелі у флуоресцентних лампах. Туди-сюди поверталися досить помітні камери, фокусуючись на підозрілих відвідувачах. Тут і священику не можна довіряти.

Притишеним голосом Джон розповів Бену про телевізор, кредитний звіт, пошту. Розказав про чоловіка з парасолькою, не називаючи його імені, бо хтозна — чутки могли бути правдиві.

Коли він замовк, Бен сказав:

— Зрозуміло.

Джон трохи відхилився назад.

— Що мені робити?

Бенові пухкі губи стислися, і він приклав пальця до того місця, де в плоть в'їлася чорна цятка.

— Питання, любчику, непросте.

— Він використовує моє ім'я. — Не зовсім певний цього, Джон додав: — Правда ж?

— О, певна річ, — погодився Бен. — Інших причин для такої поведінки я не бачу. Жоднісіньких причин.

— Він користується мною для прикриття.

— Він підставляє тебе, любчику.

Джон похитав головою й знову нахилився вперед.

— У цьому нема сенсу. Це почалося шість років тому. Тоді я сидів. Це залізобетонне алібі.

— Правда, правда, — погодився Бен і знову постукав пальцем по губах. — А він знав, що ти вийшов?

Джон знизав плечима.

— Міг дізнатися.

— Але чи знав він? — повторив Бен. — Мушу сказати, зайчику, навіть я здивувався, коли ти так красномовно виступив перед комісією з УДЗ. Ти такий оратор.

Джон кивнув. Для нього самого то була несподіванка.

— Пограймося в припущення, — запропонував Бен. — А що, як твій дружка вирішив, що ти до скону гнитимеш у нашому маленькому замку на гівні?

— Гаразд.

— І що, як на свій превеликий подив, він дізнався, що наш дорогоцінний хлопчик вийшов?

— Так?

— І що, як твоє повернення становить для нього загрозу? — Бен нахилився ближче. — Він же точно щось там мутить.

— Так, — погодився Джон.

— І не хоче, щоб ти втручався в його невеличке дільце, так?

— Так.

— То що він там такого робить?

Обидва замовкли, міркуючи над цим питанням.

— Я не знаю, — засмучено зізнався Джон. — Мені треба його знайти.

— Ти всі очевидні ходи перепробував?

— Ага.

Він дивився у телефонному довіднику, але потрібного йому імені там не було. Він навіть сів за комп'ютер у бібліотеці, почуваячись повним телепнем, коли виконував друковані вказівки щодо пошуку в Інтернеті. Нічого.

— Я маю з'ясувати, що в нього на думці.

Бен покрутив у руках блок цигарок і трохи підняв краєчок його кришки. Джон зрозумів, що в нього мало часу.

— Звісно, я міг би скористатися своїми зв'язками на волі, щоб дістати тобі адресу цього типа.

— У тебе ще лишилися зв'язки?

Джона здивувало, що Бен зізнається в цьому там, де його можуть підслухати. Коли Бена судили, то «джерела, близькі до слідства» повідомляли, що він користувався внутрішньою службою пошти, щоб розсилати сувеніри таким самим, як він, фетишистам.

Бен розплився в широкій усмішці.

— У дощову погоду, сльотаву й сніговії¹... Але ти маєш повідомити мені те, що я маю знати.

Ім'я. Йому потрібно було знати ім'я. Джон роззирнувся навколо і вже розтулив було рота, аж раптом...

— Цить, цить, — попередив Бен.

Повз них пройшов інший наглядач і став саме навпроти їхнього стола. Обидва знову замовкли, і Джон втупився у свої руки. Він замислився, чи розумно вчинив, приїхавши сюди. Але з ким ще він міг поговорити? Вплутувати Джойс йому не хотілося. А серед його знайомих були самі ув'язнені злочинці й проститутки.

Охоронець відійшов, і Бен скорчив смішну гримасу. Багато в чому цей чоловік був Джону за батька. Як таке могло статися? Як така лиха людина без жодної доброї риси характеру могла стати йому другом?

¹ Неофіційне гасло поштової служби США.

Бен вважав, що вони з Джоном одного поля ягоди — іншого пояснення не було.

— Так от, — сказав Бен. — У мене є машина.

— Що?

— Стоїть у гаражі біля будинку моєї матері. Я подзвоню їй сьогодні й скажу, що її хоче позичити мій друг.

У таких справах Бен мізкував краще. Джон просувався крок за кроком, не обдумуючи наперед. А що, якби він і роздобув адресу того типа? На автобусах «МАРТА» за ним не постежиш.

— Вона досі на ходу? — спитав Джон.

— Раніше мати щонеділі їздила на ній до церкви, але тепер її возить містер Пропсон, її друг. Б'юла Карвер. Думаю, в телефонному довіднику вона така одна. Вона дасть тобі ключа. Тільки не кажи їй, звідки ти мене знаєш.

— Ти вже тридцять років сидиш. Думаєш, вона не здогадається?

— Я три роки тримав чоловічі соски в холодильнику й казав їй, що то травки від облісіння. Не здогадається.

Джон мусив погодитися, що він має рацію.

— Слухай. — Бен зиркнув кудись понад Джонове плече й заговорив квапливо, ненадовго відкинувши гру. — Ти маєш стежити за ним. Стеж за ним і з'ясуй, чим він займається, куди їздить. На все є своя причина. На все. — До них наближався наглядач, і Бен підвівся. — А тепер іди, любчику. Мерсі за хороший подарунок. — Він постукав по блоку цигарок.

Джон теж встав.

— Бене...

— Іди, — з притиском повторив Бен і обійняв Джона рукою за плечі, а потім міцно притиснув до себе.

Усі наглядачі кинулися до них (фізичний контакт було суворо заборонено), але Бен вчепився на смерть. Його мокрі губи ковзнули повз вухо Джона. Коли його таки відтягли, він зайшовся реготом, немов гієна, проте не випустити з рук блок цигарок йому здорового глузду вистачило.

— Гуд-бай, солоденький! — кричав Бен, коли його волокли до дверей.

Джон помахав на прощання рукою, насилу стримуючись, щоб не стерти зі щоки слину, поки Бена не забрали з поля зору.

Коли Джон відсидів близько п'яти років свого терміну, він якось запитав у старшого за себе Бена, чому той ніколи його не чіпав і не чіплявся. На той час Джон уже зміцнів і виріс. Як і передбачала його мати, його руки й ноги видовжилися. Він накачав собі м'язи, тягаючи штангу в спортзалі, а на всьому тілі виросло стільки волосся, що й білого ведмедя могло вже зігріти.

Бен лише плечима знизав.

— Я не їм там, де гиджу.

— Е ні, — наполягав Джон, не даючи йому відбутися саркастичною не-відповіддю. — Кажи. Я хочу знати.

Бен саме розв'язував кросворд і скорчив невдоволену міну, проте побачивши, що Джон запитує всерйоз, він відклав газету.

— Мені потрібен спортивний інтерес, — нарешті сказав Бен. — Мене приваблює вистава, хлопчику мій. Я актор на сцені, а ти... — Він розтягнув губи у мокрій усмішці. — Ти нездра.

Та цього разу нездара не так уже й погано зіграв. За ті кілька секунд, що Бенове обличчя притискалося до його щоки, Джон зумів переповісти йому все, що той хотів знати.

Розділ 14

Після того як присяжні повернулися з ухваленим йому вирок, Джона відправили назад у камеру в окружній в'язниці. Наручників з нього не зняли, та ремінь і шнурівки забрали, щоб він собі чогось не заподіяв. Та ці побоювання виявилися марними. Джон був надто приголомшений, щоб навіть рухатися, не кажучи вже про те, щоб вигадати, як накласти на себе руки в крихітній камері п'ять на вісім футів.

Двадцять два чи довічне. Двадцять два роки. Шанс на умовно-дострокове звільнення в нього з'явиться лише тоді, коли йому вже виповниться тридцять. Він буде старий.

— Це добре. — У маминих очах стояли сльози. Після його арешту вона майже не плакала, та тепер дала волю сльозам. — Синочку, це ж добре.

Вона мала на увазі, що це добре, бо йому не винесли смертного вироку. Саме тоді заголовки всіх газет кричали про чотирнадцятирічного з Массачусетсу, котрий бейсбольною биткою забив до смерті іншого чотирнадцятирічного. Двадцятивосьмирічного в Техасі стратили за злочин, який він скоїв у сімнадцять років. Малолітні правопорушники вже не були чимось незвичним. Замість мати за плечима вирок на довічне перебування за ґратами Джон тепер міг бути на шляху до камери смертників.

— Ми можемо подати апеляцію, — сказала мати. — Це не надовго. Ми подамо апеляцію.

За спиною в неї стояла тітка Лідія, і на її обличчі виразно читався сумнів. Згодом він дізнається, що, крім одного присяжного, батька трьох хлопчиків, один з яких був віку Джо-

на, решта проголосували за смертну кару. Решті вистачило одного погляду на Джона, а потім на збільшені фото спотвореного тіла Мері-Еліс, щоб побажати йому смерті.

У камері попереднього ув'язнення Джон постійно прокручував подумки все, що про нього казали на суді. Державний психолог видався йому досить приємним, коли вони спілкувалися кілька місяців тому, але на слуханні він заявив перед усією аудиторією, що Джон — божевільний психопат, холоднокровний убивця, який не виявляє жодних ознак каяття. Потім були діти з його школи, які на етапі ухвалення вироку говорили про те, якою чудовою дівчинкою була Мері-Еліс і яким покидьком завжди був Джон Шеллі. Директор Байндер, тренер Маккалоу... всі вони говорили про нього так, неначе він був Чарльз Менсон¹.

Хто був той хлопець, про якого вони розповідали? Джон його не впізнавав. Половина тих свідків-дітей за останні три роки не сказали йому й двох слів, та тепер вони говорили так, наче все про нього знали. Між початковими і середніми класами у них був розкол, і група популярних учнів відцуралася Джона. Якби не спорт, він був би задротом, з яким ніхто не хотів спілкуватися. А коли його вигнали з футбольної команди, всі уникали зустрічатися з ним поглядом у коридорі. А тепер змальований цими так званими друзями Джон скидався на... чудовисько.

Він тупо дивився на бетонну підлогу камери, простежував, куди ведуть тріщини, наче якийсь хіромант, який хоче прочитати свою долю на долоні. А коли підвів погляд, у коридорі за ґратами стояв Пол Фінні.

Батько Мері-Еліс усміхався.

— Ти маєш по заслугі, засранцю, — сказав він Джону. — Тепер довіку гнистимеш у тюрязі.

Джон не відповів. Що він міг сказати?

Містер Фінні нахилився ближче і вхопився руками за ґрати.

¹ Відомий американський злочинець, серійний убивця.

— Згадай, що ти з нею зробив, — прошепотів він. — Згадай про неї, коли випустиш мило в душі.

Джон нічого не розумів. Йому було шістнадцять років. Та навіть якби містер Фінні змалював йому все у деталях, він би лише потрусив головою і сказав, що цього просто не може бути.

Але насправді могло.

Той вечір він ще провів в окружній тюрмі. Повз його камеру кожні півгодини походили наглядачі, щоб пересвідчитися, що він не скручує собі зашморг із простирадла. Державна в'язниця «Коустел» була на узбережжі Атлантичного океану, за сімсот миль звідти в містечку, про яке Джон ніколи не чув. Правила щодо відвідин там були суворі. Він мав відсидіти цілий місяць, і лише після того його мати отримає дозвіл на побачення з ним. Їй сказали, що то період акліматизації, час для того, щоб ув'язнений при звичаївся до свого оточення і заслужив привілей мати побачення. Найдовше Джон не бачився з сім'єю, коли їздив із церквою на тиждень у Гетлінбург, штат Теннессі.

Його розбудили на світанку: тюремний автобус мав виїхати раніше, щоб проскочити перед вранішніми заторами. Джон прочовгав у автозак зі скутими ногами й руками в наручниках спереду. Його зап'ястя були такі тендітні, що тюремникам довелося взяти менші наручники у жіночій тюрмі.

Він завжди був худий, мов жердина, а від стресу схуд ще більше. Поки тривав судовий процес, він втратив майже двадцять фунтів¹, і тепер ребра чітко проступали під мішкуватим оранжевим комбінезоном.

В автобусі вже сиділи інші ув'язнені. Коли всередину зайшов Джон, вони засвистіли й заулюкали. Він всміхнувся їм, бо подумав, що то якийсь ритуал посвячення.

— Будь сильним, — сказала йому мати. Слова з коджаківського лексикону крутих хлопців. — Не дай їм узяти над собою гору і нікому не довіряй, нікому.

¹ 20 фунтів = 9 кг.

Один з наглядачів стукнув кийком по ґратах, що відділяли місця водія й пасажирів від ув'язнених. Він вказав Джону на сидіння одразу ж за водієм: «Сідай».

Кондиціонера в автозаку не було. Джонові ланцюги подзенькували всю дорогу по вибоїстому шляху аж до самої тюрми, як у Джейкоба Марлі¹. Подумки він грав у ігри, в ті ігри, у які вони грали з Джойс, коли їздили сім'єю у Флориду. Скільки номерних знаків з інших міст він знайде? Скільки корів на одному боці дороги? Скільки на іншому?

На той час, коли вони виїхали за межі Саванни, його сечовий міхур був такий переповнений, що очі засльозилися від болю. Інтуїція підказувала йому, що в цій поїздки не буде зупинки на туалет, тому він і далі міцно стискав ноги, коли автобус заїхав у перші ворота в'язниці, далі у другі, потім у треті.

Коли довелося встати, сечовий міхур прорізав гострий біль, та Джон радів, що на ногах у нього кайдани, бо це давало йому змогу тримати ноги разом. Наглядач повів їх у перший корпус: Джон ішов спереду, ззаду на нього напірали решта ув'язнених. Один з них постійно бив Джона по п'ятах, і хлопець прискорював ходу, хоча сечовий міхур мало не криком кричав.

Їх усіх повели у відкритий туалет із рядом пісуарів. З кожного повільно зняли наручники, потім кайдани. Соромлячись, Джон чекав, коли хтось почне відливати перший. Він відчував на собі всі погляди, коли опустив руку до ширінки помаранчевого комбінезона. То була форма для дорослого чоловіка, тому матня в них розташовувалася десь на рівні Джонових колін. Спочатку через знервованість він ніяк не міг відлити, але зрештою сеча пішла тонкою цівкою.

— На делікатесну сосисочку схоже, — прокоментував чоловік, який стояв біля нього. Він дивився просто на Джонів пеніс. Коли Джон подивився йому в очі, чоловік посміхнувся,

¹ Персонаж повісті Ч. Діккенса «Різдвяна пісня».

показуючи ряд кривих зубів. — У мене від самого вигляду слинка тече.

— Заткнися, — гаркнув наглядач. На його нашивці було написано «Еверет», кийка він тримав обома руками, наче намагався перехопити м'яч. — Усім зняти одяг і стати на чорну лінію.

Джон побуряковів. Через вік під час суду його тримали в окремій камері в окружній тюрмі. Обшук наглядачі проводили вже безліч разів, але щоб отак — ніколи. За все своє життя він ще жодного разу не стояв голий перед незнайомцями. Пальці не слухалися, коли він намагався розстебнути комбінезон, уникаючи дивитися вниз на інших, хоча, звісно, бічним зором він усе бачив. Вони були величезні — всі без винятку. Тіла в них були вже як у дорослих чоловіків, порослі волоссям у всіх належних місцях. А в Джона статевая зрілість наступала поволі. Він голився раз на тиждень, та й то більше від бажання поголитися, ніж із необхідності. Поряд із цими велетнями він скидався на дівчинку. Маленьку налякану дівчинку.

Еверет зачитав правила, список дозволеного і забороненого. Поки він говорив, інший наглядач проходився за спинами у в'язнів, наказуючи кожному нахилитися й широко розсунути задній отвір для огляду. Ще один, у рукавичках, пхав пальці їм до ротів, щоб перевірити, чи нема там контрабанди або зброї. Третій узяв шланг і облив їх усіх з ніг до голови, а потім обсипав якимсь порошком, щоб поганяти вошей.

Кожному з них видали по парі білих штанів і білу футболку. Джон отримав футболку дуже малого розміру, але штани були б в міру на слона. Йому довелося зібрати їх на поясі й так тримати, поки йшов, у іншій руці несучи подушку й постільну білизну, а згори на них хитко балансувало видане їм мізерне туалетне приладдя.

Джон ішов, наче в тумані, дивився просто поперед себе і на силу стримував блювоту.

— Шеллі, — зупинив його Еверет. Його кийок спирався на двері відчиненої камери. — Сюди.

Джон зайшов у камеру. Зі сталевого унітаза в кутку тхнуло калом і сечею. Раковина, що висіла на стіні, колись, може й була білою, та іржа й наліт зробили її брудно-сірою. Ліворуч стояв письмовий стіл, праворуч — два ліжка, верхнє й нижнє. Ставши посеред камери й витягнувши руки в сторони, можна було торкнутися протилежних її стін. На верхній койці лежав тип, якому на вигляд було років із двадцять п'ять. З усмішкою він повернувся до Джона.

— Ти знизу, — сказав він.

Серед засудженої братії знову залунав свист, як у вовка в мультику, однак Еверет уже йшов далі — призначав наступну камеру наступному ув'язненому.

— Зебра, — сказав тип, і Джон здогадався, що це ім'я.

— Джон.

— Скільки тобі років?

— Шістнадцять.

Зебра посміхнувся. Зуби в нього були чорно-білі, у смужку, справді нагадували зебру.

— Подобається? — спитав він, тицяючи пальцем собі в рота. — І тобі таке можемо зробити. Хочеш?

Джон похитав головою.

— Мама мене вб'є.

Зебра розреготався. Звук лунко відбився від бетонних стін і вдарив по вухах.

— Іди застели ліжко, Джонні. Тобі подобається, коли тебе так називають? Це ж так тебе мамуся називає?

— Ні, — сказав Джон.

Так його мама називала тільки в дитинстві.

— Ти тут не пропадеш, Джонні, — сказав Зебра.

Він простягнув руку і скуйовдив Джону волосся, та так сильно, що Джон мусив відхилитися вбік.

Зебра хіхикнув.

— Я подбаю про тебе, хлопчику.

І він подбав.

Щоночі після відбою, настільки пунктуально, що за ним можна було годинник звіряти, Зебра спускався на нижнє ліжко, вдавлював Джонову голову в подушку і гвалтував його так несамовито, що наступного дня з того йшла кров, коли він сідав на унітаз. Сльози його не зупиняли. Крики лише змушували засаджувати сильніше. Наприкінці першого тижня Джон ледве міг стояти.

Зебра був хижаком. Про це знали всі у тюрмі: від начальника й наглядачів до людей, які обслуговували сміттевози. Протягом першого тижня він тримав Джона для себе, а потім став здавати його в оренду іншим зекам в обмін на цигарки й контрабанду. Вже через три тижні Джон опинився у тюремному шпиталі з численними розривами заднього проходу й очима, настільки спухлими від сліз, що він не міг їх розплющити.

Саме тоді Річард Шеллі й відвідав його в тюрмі. То був перший з його двох візитів за весь час.

До шпиталю його провів наглядач Еверет, котрого Джон не бачив з першого дня перебування в тюрмі.

— Ось він, — Еверет відступив до стіни, щоб дати Річарду трохи простору. — У вас десять хвилин.

Річард став біля підніжжя ліжка, на якому лежав Джон. Досить довгий час він просто мовчав і дивився синові у вічі.

Джон теж дивився йому в очі, відчуваючи водночас полегшення і сором. Він хотів простягнути до тата руки, сказати йому, що любить його і шкодує про все, що накоїв, сказати, що Річард мав рацію — він таки повний нікчема. Він не заслуговував на те, що батько міг йому дати, але він хотів цього, *потребував* цього так сильно, що його серце немов палало у вогні.

Коли Річард заговорив, здавалося, що слова він із себе видушує через силу.

— Боляче тобі?

Джон зміг лише кивнути.

— Добре, — сказав його батько таким тоном, наче звершилося правосуддя. — Тепер ти знаєш, що відчувала Мері-Еліс.

Розділ 15

25 жовтня 2005 року

Хоч як Джону не хотілося згадувати свою першу ніч у в'язниці, але спогад постійно повертався до нього, як нічний кошмар. Щойно хтось підходив до нього ззаду на роботі, як він здригався. Від несподіваного гучного звуку на вулиці серце підскакувало до горла. Він нахилився взяти губку з відра, нанести поліроль на диски пікапа чи седана, і від спогадів кров приливала до мозку.

Коли Зебра пустив його по руках, Джон цілий місяць провів у шпитальному крилі «Коустелу», заново навчаючись випорожнюватися. Коли його виписали, він дізнався, що його перевели у блок охоронного призначення, де сиділи засуджені за злочини на статевому ґрунті. Можливо, керівництво тюрми думало, що Бен Карвер добряче розважиться з Джоном, довершить те, що почав Зебра, але старий лише побіжно глянув на сухорлявого шістнадцятирічного хлопчину і розчаровано протягнув: — Брюнет! А я просив блондина!

Джон не знав, хто поклопотався про його переведення до блоку охоронного призначення. А якби знав, то не знав би, як йому дякувати. Іноді йому здавалося, що то Еверет, наглядач, але часом він лежав уночі в ліжку, й уява малювала йому фантастичну історію, в якій його врятував батько. Ось Річард вибором влітає до кабінету начальника. Річард пише сердитого листа своєму сенатору. Річард вимагає нормального поводження з його сином.

Джон сміявся зі своїх безглузвих хлоп'ячих фантазій, коли після робочого дня на автомийці вставляв свою картку в автомат

обліку часу й чекав гучного утробного звуку. Вже кілька тижнів стояла гарна погода, і охочі до святкового шопінгу заїжджали до них помити машини, тож до вечора минулого дня у Джона не було часу заскочити до матері Бена й забрати машину. Коли загинула Мері-Еліс, він саме готувався здавати на права, але то було давно, і тепер він пітнів, як шльондра в церкві, на саму думку про те, що доведеться сідати за кермо. Якщо його піймають за кермом, Марта Лем кине його назад у тюрму. Хоча, з іншого боку, тюрма йому світить і в тому випадку, якщо він тією машиною не скористається.

По телефоні літня мати Бена здалася йому приязною і відкритою, «радою поспілкуватися з Беновим другом». Вона запевнила його, що страховку машини сплатила. Потім місіс Карвер розповіла Джону, що в неділю містер Пропсон везе її на церковні збори до Ворм-Спрінгс, тож нехай він не забуде повернути машину з повним баком. Джон на все погоджувався, але вона протримала його на телефоні ще п'ятнадцять хвилин, щоб розказати про своє запалення сидничного нерва. Обоє дідусів і бабусь Джона померли, поки він сидів, та й то ніхто з них жодного разу його не провідав. Тож він уважно вислуховував її нарікання, видаючи належні звуки у слухний час, аж поки педофіл з кімнати навпроти не зиркнув на нього сердито і не зажадав звільнити телефон.

Темно-синій «Форд Фейрлейн» Джон знайшов, як і було йому обіцяно, у гаражі. Ключ лежав на сонцезахисному щитку разом з техпаспортом і страховкою. Двигун завівся одразу ж — і це для Джона на ту мить було найважливішим. Він увімкнув зчеплення і вивів машину на односмугову дорогу біля будинку місіс Карвер. Поки трохи практикувався кататися туди й назад, нога гарячково плуталася між педалями газу і гальм. Слава Богу, коробка передач була автоматичною, а не ручною, бо в такому разі він би залишив машину стояти на місці. Більшу частину того дня до вечора Джон провів, навчаючись водити «фейрлейн», і на той час, коли він вивів маши-

ну на двосмугову трасу, його руки боліли — так сильно він стискав кермо.

«Я зможу», — казав він собі, скреготучи зубами, поки їхав трасою 20 у бік Атланти. Усе, що потрібно, — вдавати, ніби він знає, що робить. Не надто повільно і не надто швидко, дуже впевнено, руку виставити у вікно. Копи завжди шукали людей з винуватим виразом на обличчі. Їхній маленький поліцейський радар одразу вловлював нерішучість, яка розходилася неначе хвилями.

Коли минулої ночі ближче до півночі Джон сідав у «фейрлейн», то переконував себе, що йому потрібна практика водіння. Та довго обдурювати себе він не міг: припаркувався через дорогу від горілчаного магазину на Чешир-Бридж-роуд. Він чекав півгодини, але Робін, очевидно, не працювала тієї ночі. Ідучи додому, Джон подумав, що якби в нього був хвіст, то тепер він висів би, підібганий, між ногами.

Позаяк бензин був ще однією розкішшю, якої він не міг собі дозволити, Джон пішов з автомийки пішки, по Підмонт до перехрестя з Чешир-Бридж. Спочатку він сказав собі, що просто погуляє, та потім вирішив, що самообман — це навіть гірше за те, що він запланував собі на той вечір. Йому нарешті прийшла звістка від Бена. Того тижня Джон одержав дві листівки — то була перша і єдина пошта, яку він отримав у нічліжці. На першій стояли поштові реквізити штату Алабама, а в полі для поздоровлення ішов ряд цифр: 185430032. Друга картка була з Флориди, на ній було написано: «Їдемо в Пайні-Гроув. Зустрінемося вже після повернення!»

Джон ненавидів головоломки, але він був достатньо тямущий, щоб піти в бібліотеку й знову засісти над атласом. Через кілька годин безцільного вдивляння у вікно він розгадав загадку. 30032 — поштовий індекс міста Евондейл-Естейтс. 1854 Пайні-Гроув-Секл сусідив із вулицею Меморіал-Драйв на краю Декатура.

— Гей, любчику!

Під горілчаним магазином стояли повії. Серед них була й та старша жінка, яку Джон врятував на автомийці. Мабуть, йому варто було спитати, як її звуть, але він знав, що це б його засмутило. Називати її на ім'я означало б, що в неї десь була сім'я. Колись вона була дитиною, ходила до школи, мала надії та мрії. А тепер... нічого.

— Хочеш дівчинку? — запитала одна з них.

Тримаючись на відстані, він похитав головою.

— Я шукаю Робін.

— Вона в кіно пішла, — сказала та повія, що його зачепила, і підборіддям показала в бік кінотеатру. — Там «Зоряні війни» показують. Вона каже, ті пацани в останній раз бачили мохнатку тоді, коли з неї народжувалися.

І всі дівчата добродушно розсміялися.

— Дякую, — сказав Джон і завбачливо помахав рукою, поки вони не встигли знову запропонувати йому себе.

Від горілчаного до кінотеатру було далеченько, але Джон мав час. Він зосередився на вдиханні повітря, навіть насиченого автомобільними вихлопами. У тюрмі він був позбавлений такої можливості. Там доводилося шукати інших способів захворіти на рак легенів.

Коли він дійшов до кінотеатру, в нього боліли сухожилки під колінами. «Зоряні війни». Він бачив їх ще малим, разів із шість-сім. Щовихідних мати возила його з друзями до кінотеатру, залишала там і поверталася через кілька годин. То було ще до наркотиків, до того, як Джон став крутим. Те кіно йому страшенно подобалося, на пару годин давало солодку можливість втекти від дійсності.

У тюрмі Бен вирішував, що їм робити. Ішли роки, але Джон не став нічого міняти, бо так простіше. Найгірше було те, що всі Джонові знання про культуру обмежувалися смаком чоловіка, на тридцять років старшого за нього. Він не знав багатьох фільмів і серіалів, знятих за останні два десятиліття. У кіночир ніхто з їхнього крила не потикався в головну залу, бо вони

були не такі дурні, щоб долучатися до присутніх. Доріс Дей, Френк Сінатра, Дін Мартін — голоси цих співаків завжди лунали з маленького транзисторного радіо, яке Емілі привезла Джонові на його перше Різдво за ґратами. У дитинстві музика була дуже важливою для нього — саундтрек до його зрадливо-го життя. Та тепер він не зміг би назвати жодної популярної пісні, навіть якби йому до скроні приставили пістолет.

Джон уже переконав себе, що Робін у кінотеатрі не буде, тому дуже здивувався, коли мало не вривався в неї, завертаючи за ріг.

— А тебе сюди яким вітром занесло? — спитала вона, радше задоволено, подумав Джон, ніж роздратовано.

— Дівчата сказали, що ти тут, — пояснив він. За рогом виднілася зграйка молодих людей. — Клопітний вечір?

— Та. — Вона махнула рукою. — Ці кретини хочуть спочатку кіно подивитися. Прийду пізніше.

— А кіно довге?

— Господи, та не знаю я. — Вона пішла в бік горілчаного магазину, і Джон рушив слідом. Вона розвернулася. — Чого ти за мною йдеш?

— Хотів тебе провести.

— Послухай. Це тобі не «Красуня», — сказала вона. І додала: — Та й ти сто пудів не Річард Гір.

Джон гадки не мав, про що вона говорить. Єдине кіно з Річардом Гіром, яке вони дивилися в тюрмі, називалося «Сомерсбі», та й то лише тому, що там була мала дитина.

— Ми не закохаємося, не одружимося, і дітей у нас не буде, — пояснила Робін.

Джон про це не думав, але такої можливості не відкидав.

— Я лише хотів тобі сказати, що більше з тобою не бачитимуся.

— Ти тільки раз зі мною бачився, недоумку.

— Я знаю. — Коли вона знову розвернулася й пішла геть, він рушив за нею. — Будь ласка, зупинися. Вислухай мене.

Робін схрестила руки на грудях.

— Добре. Валяй.

— Я тільки... — Господи, тепер, коли вона слухала, він не знав, що сказати. — Я думав про тебе, — нарешті здобувся він на слова. — Але з сексом це не було пов'язано. — Напевно, на обличчі в нього було написано інше, бо Робін підкотила очі. — Ну добре, може, й пов'язано, — визнав він.

— Якщо ти не збираєшся заплатити мені, щоб я тобі подро-чила, то мені треба йти на роботу.

— Усе не так, — сказав він. — Будь ласка.

Робін знову пішла, але Джон заступив їй шлях. Йому довелося йти спиною вперед, бо вона не хотіла зупинятися.

— Я де в чому замішаний, — сказав він.

— Яка несподіванка.

— Я сидів.

— І чому я не здивована?

— Будь ласка, — попрохав Джон. Він зупинився, і вона теж. — Я не хочу бути в цьому замішаний, але так уже є. Я му-шу якось цьому зарадити. Не хочу назад у тюрму.

— Тебе шантажують?

Він замислився.

— Можливо. Я не знаю.

— Іди в поліцію.

Він розумів, що вона не всерйоз це каже.

— Я просто хотів ще раз тебе побачити, дати тобі знати, що більше я тебе не побачу. Тобто після цього разу. — Він замовк, намагаючись підібрати слова, які б не були повним безглуз-дям. — Я не хочу тебе в це вплутувати, ось що я хочу сказати. Цей тип, він поганий. Дуже поганий, а я не хочу, щоб тобі щось заподіяли.

— Так, ти мене лякаєш, — сказала вона знудженим тоном, який навряд чи міг свідчити про переляк. — Хто мені щось заподіє?

— Ніхто, — сказав Джон. — Він навіть не знає, що ти існу-єш. — Він потер обличчя долонями і тихо застогнав. — Тобі

це ні про що не каже. Пробач, що я тебе потурбував. Просто хотілося востаннє тебе побачити.

— Чому?

— Через те, що ти мені розказала про свій перший поцілунок. Просто я... — Він несміливо всміхнувся. — У школі я був справжнім невдахою. Дівчата навіть дивитися в мій бік не хотіли.

— У мене для тебе новина, малий. Вони досі не хочуть. — Її слова були різкими, але тон свідчив про те, що вона його піддражнює.

— Мене дуже рано посадили. Я відмотав двадцять років.

— Я маю тебе пожаліти?

Джон похитав головою. Він уже давно не сподівався на те, що люди його пожаліють.

— Я хочу подякувати тобі за те, що розказала мені історію про Стюї. Я багато про неї думав. Дуже гарна історія.

Робін закусил нижню губу й зустрілася з ним поглядом.

— Ну все. Ти мені сказав.

— А ще я... — Він нерішуче замовк. На роботі він репетировав це сотні разів, але тепер слова ніяк не йшли.

— Ти що? Хочеш зі мною потрахатися?

— Так. — Збрехати він не міг. — Так, дуже хочу.

— Чорт, то так одразу й сказав би, замість того, щоб соплі розвозити. — Робін знову покрокувала, дорогою розповідаючи: — Десять за номер, тридцять за п'ятдесят на п'ятдесят. Без аналу, без побоїв, бо член тобі вирву на хрін.

Вона вже пройшла десять футів, коли зрозуміла, що він не йде слідом.

— Та що з тобою, на хрін, таке?

— Дякую, — повторив Джон. — Прощай.

Розділ 16

— Подивися на мене, — сказала його мати, нахилиючись над столиком у кімнаті для відвідин.

То було їхнє перше побачення відтоді, як його перевели у «Коустел», і ні слова не було сказано про Зебру, шпиталь, про те, що Джону доводилося сидіти на надувній подушці, щоб лиш мати змогу з нею говорити.

— Ти не zdeградуєш тут, — сказала йому Емілі. — Ти опануєш себе і зробиш щось зі своїм життям.

Він сидів і плавав. Великі сльози текли по щоках, груди тряслися від стримуваних ридань.

— Джоне, ти вже не маленький хлопчик. Ти сильний чоловік. Ти виживеш. Врешті-решт ти звідси вийдеш.

Емілі досі плекала надію на апеляцію. Вона вірила в систему правосуддя, не припускала навіть думки, що отці-засновники могли бажати такого поводження з шістнадцятилітнім хлопчиною.

— Я принесла тобі книжки, — вона показала на стос підручників. Математика й природознавство, його улюблені предмети з тих часів, коли йому справді подобалося вчитися в школі. — Ти отримаєш атестат.

Джон лише мовчки дивився на неї. На ньому був підгузок, що всотував у себе гній, який просочувався з дупи, а мати переймалася тим, щоб він закінчив середню школу.

— Тобі він знадобиться, щоб вступити в коледж, коли вийдеш.

Освіта. Емілі завжди наполегливо стверджувала, що освіта була єдиним справжнім багатством людини. Скільки він себе

пам'ятав, його мати завжди читала якусь книжку, статтю, вирізану з газети чи журналу, яку вона вважала цікавою і хотіла запам'ятати.

— Джонатане, ти слухаєш мене?

Він навіть кивнути не зміг.

— Ти отримаєш атестат, а потім вступиш до коледжу, домовились?

Емілі взяла його за руку. На зап'ястях, у тих місцях, де зеки міцно його тримали, щоб не смикався, досі були синці. Один з наглядачів ступив крок уперед, але не роз'єднав їх.

— Ти не здасися, — сказала вона Джону.

Її потиск був сильним, неначе вона хотіла передати йому частку своєї сили, а натомість узяти на себе його біль. Вона завжди повторювала, що радше страждатиме сама, ніж бачити-ме, що її дітям боляче, і Джон уперше побачив, що то була правда. Якби Емілі могла, вона б радо помінялася з ним місцями. І він би не відмовився.

— Джонатане, ти розумієш мене? Не смій здаватися.

Він чотири з половиною тижні ні з ким не розмовляв. Смак власного і чужого лайна прилип йому до горла, мов чорна патока. Він боявся розтуляти рота, боявся, що мати відчує цей запах і зрозуміє, що він робив.

— Не мовчи, Джоне. Пообіцяй, що будеш сильним, для мене.

Його губи, покусані, потріскані, скривавлені, були міцно стулені. Він зіщипив зуби й дивився на свої руки.

— Так.

Через два тижні вона запитала в нього, чи почав він займатися. Він збрехав, сказав, що почав. На той час Джона вже перевели в камеру до Бена, і він не спав ночами, боявся, що старший чоловік вичікує, грає в якусь гру, чекаючи слушної нагоди зробити свій хід.

— Серденько, — врешті сказав якось Бен. — Не тіш себе надіями, ти не мій тип.

Згодом Джон дізнається, що він таки був його типом: молодий, темноволосий, худорлявий, не гомик. Але Бен ніколи не переступив цієї межі. По-справжньому сердитим Джон його бачив тільки двічі. Другий раз був тоді, коли літаки врізалися в Пентагон і вежі Всесвітнього торгового центру. Ще багато днів по тому Бен був надто злий, щоб розмовляти. А перший раз, коли він розгнівався, стався багато років тому, коли він застав Джона з наркотиками.

— Хлопче, ти цим балуватись не будеш, — категорично заявив Бен. Його руки так міцно стискали Джонове зап'ястя, що здавалося, от-от тріснуть кістки. — Ти чуєш мене?

Джон дивився йому в очі, знаючи, що останній, хто бачив Бена Карвера таким розлюченим, погано закінчив: голий сплив донизу лицем у неглибокому ставку за покинутою церквою.

— Я нацькую їх на тебе, синку. Як зграю шакалів. Ти мене зрозумів?

У крилі попереджувального ув'язнення було десять камер, і в кожній з них сиділо по два арештанти. Шість із них були педофілами. Двоє любили дівчаток, четверо переслідували маленьких хлопчиків. Уночі Джон чув, як вони дрочать і шепочуть його ім'я, вистогнуючи від полегшення.

— Так, сер, — відповів Джон. — Даю слово.

Решта злочинців у крилі були такі самі, як Бен. На волі вони полювали на дорослих, тож Джон почувався серед них у відносній безпеці. Але секс був сексом, і в тюрмі кожна свіжа дупа була предметом пожадань. Пізніше від Бена він дізнався, що всі вони свого часу пропонували йому різні штуки в обмін на те, щоб трахнути новенького. Тюремний етикет диктував, що Бен, як співкамерник, мав на нього пріоритетне право. Минав час, Бен не скористався своїм правом, і деякі в'язні стали дедалі більше виявляти нетерплячку. Але кожен з них, від гвалтівників немовлят до вбивць дітей, боявся Бена. Його вважали геть схибленим виродком.

Перші кілька років за ґратами Джон викреслював кожен день календаря великим знаком Х, рахуючи дні до виходу на волю. Тітка Лідія працювала над його справою, намагалася піти до неї з різних боків, знайти бодай найменшу зачіпку, щоб витягти його. Суд відхилив апеляцію за апеляцією. А тоді одного дня тітка Лідія з Емілі приїхали і сказали йому, що Верховний суд штату Джорджія відмовився слухати його справу. Лідія була єдиною людиною, крім його матері, яка боролася за нього й вимагала, щоб він сам боровся в суді, а не приймав той вирок, який пропонувала йому держава.

Вираз її обличчя сказав йому все. То був кінець. Жодних інших варіантів не передбачалося.

Вирок держави проголошував: п'ятнадцять років без права умовно-дострокового звільнення. Лідія сказала йому не погоджуватися, сказала, що вона всіма силами виборюватиме його невинуватість. Тепер йому світило від двадцяти двох до довічного.

Тітку Лідію трусило від ридань. І вже Джон її заспокоював, втішав якимись словами, зняв з неї провини, яку вона відчувала за те, що не врятувала його.

— Нічого, — сказав він Лідії. — Ти зробила все, що могла. Спасибі тобі, що так старалася.

Повернувшись у камеру, Джон сів читати останній випуск «Популярної механіки». Він не плакав. Який сенс? Показати свої емоції, щоб якийсь убивця і гвалтівник дітей у сусідній камері насолодився його болем? Ні. На той час Джон уже достатньо загартувався. Бен ввів його в курс справи, навчив виживати в тюрмі так, щоб тебе не підрізали й не забили до смерті. Він тримався осторонь від усіх, ніколи не дивився нікому в очі й рідко розмовляв із кимось, окрім Бена.

У тюрмі Джон відкрив для себе, що він розумний. І це усвідомлення прийшло до нього не від марнославства. То було щось схоже на епітафію, надгробну промову по людині, якою він міг стати. Він розумів складні формули, математичні

рівняння. Йому подобалося вчитися. Іноді він майже фізично відчував, як росте в голові мозок, а коли розв'язував задачу чи особливо складний графік, то почувався, наче марафон пробіг.

І тоді приходила депресія. Його батько мав рацію. Вчителі мали рацію. Пастор мав рацію. Йому слід було чимось зайнятися. Йому слід було — коли мав таку можливість — змусити свій розум працювати й будувати своє життя. А тепер що він мав? Кому було цікаво, що ти найрозумніший засуджений убивця в усій тюрмі?

Бували ночі, коли Джон лежав у ліжку з розплющеними очима і думав про свого батька, про те, яка відраза читалася на його обличчі того єдиного разу, коли він навідав сина. Під час ув'язнення Джон дізнавався потроху й про інші боки життя. Хай там який поганий був Річард, він ніколи не піднімав на Джона руки, на відміну від батьків інших ув'язнених. Його батько був недбалим, та не жорстоким. Він ніколи його не мучив. Ніколи не бив так сильно, щоб відмовила легеня. Ніколи не приставляв синові пістолета до скроні й не казав: обирай — або ти даєш посмоктати одному старому збоченцю, щоб тато одержав свій пакетик наркоти, або отримаєш кулю в голову.

Минали роки, й Джон адаптувався. Тюрма вже не здавалася йому такою нестерпною. Дні тяглися нескінченно довго, та він навчився бути терплячим, бо знайшов у собі сили відсиджувати свій термін. Шанс вийти умовно-достроково замаячив перед ним на десятому році ув'язнення і потім з'являвся регулярно, через кожні два роки. Йому лишався тиждень до шостого слухання комісії з УДЗ і півтора року до завершення двадцятидворічного терміну, коли Річард вдруге і востаннє відвідав сина в тюрмі.

У кімнаті для побачень Джон очікував побачити Емілі, тож дивився на ворота металошукача в надії, що зайде вона, коли перед очима в нього виріс Річард.

— Тато?

Річард презирливо скривив губи: це слово йому не сподобалося.

Джон насилу його впізнав. На голові в батька була копиця сивого волосся, досі пишного й густого, яке різко контрастувало з засмагою на обличчі. Він, як завжди, був стрункий і підтягнутий. Річард вважав ожиріння ознакою лінощів і був поведений на здоровому способі життя ще задовго до того, як ця одержимість охопила всю націю.

Емілі розлучилася з Річардом через рік після того, як Джо-ну винесли вирок, але жити під одним дахом вони перестали ще того дня, коли Джона заарештували. Річард не пішов на слухання, не заплатив ні centa за синів захист, відмовився свідчити на його користь.

— Врешті ти це зробив, — сказав Річард, не сідаючи за стіл, а нависаючи над Джоном. Його несхвалення й огида проливалися на сина літнім дощем. — У твоєї матері остання стадія раку грудей. Врешті ти вбив і її.

Через тиждень Джон сидів перед комісією з УДЗ, дивився кожному з її членів по черзі в очі й розповідав, як він нарешті усвідомив, що йому нема кого звинувачувати у своєму ув'язненні, крім себе самого. Він ненавидів Мері-Еліс Фінні. Він заздрих, що вона така популярна, що в неї друзі, статус. Він був наркоманом, але це не виправдання. Кокаїн лише притуплював його гальмівні інстинкти, здатність розрізняти добро і зло. Після вечірки тієї ночі він стежив за нею до самого її дому. Вліз до неї в спальню й брутально згвалтував. А коли почав відходити від дії кокаїну, то усвідомив, що накоїв, і холоднокрівно її вбив та понівечив тіло, щоб усе мало вигляд, наче її вбив незнайомиць-психопат.

Його справа була надивовижу чистою. Джон був зразковим ув'язненим, мав за плечима лише два порушення, та й тим було понад десять років. Він відвідував усі курси, що пропонували в тюрмі: «Вплив на жертв», «Насильство в сім'ї», «Виправне мислення», «Вихід з депресії», «Посттравматичний

стрес», «Як давати раду життєвим негараздам», «Навички спілкування», «Керування гнівом», «Фокус-група» і «Контроль тривожності». Він отримав атестат, ступінь бакалавра і вже наполовину подолав наступний освітній етап, коли поправка до Закону про злочини 1994 року заборонила ув'язненим отримувати федеральні гранти на освіту. Джон працював на добровільних засадах у тюремному шпиталі, де викладав правила невідкладної допомоги й базової гігієни іншим ув'язненим. Відвідував практичні заняття з садівництва та городництва, з куховарства. У листі, складеному Джоном і доданою до його справи, йшлося про те, що його мати хвора і він хоче поїхати додому й бути поряд з нею так само, як вона була поряд із ним усі ці роки.

Офіційне повідомлення про його умовно-дострокове звільнення прийшло 22 липня 2005 року.

Емілі померла на два дні раніше.

Розділ 17

6 січня 2006 року

Кузен Вуді. Крутий, популярний. У гаражі в нього стояв тренажер, і він більшу частину дня проводив, качаючись і курячи дур. Груди в нього були накачані, на животі проступали кубики, до паху спускалася смужка волосся. Дівчата висли на ньому, наче плющ по дереву. Він їздив на новісінькому сріблястому «мустангу» з похилими задніми дверима. Змушував малоліток у школі приторговувати його наркотою, щоб у нього в кишені завжди водилися грошенята. Його овдовіла мати дуже успішно керувала власною юридичною конторою, завжди працювала допізна, завжди залишала сина самого. Містера «Ходімо нагору», містера «Хочеш курнути?», містера «Просто втягни у ніс».

Крутий кузен Вуді.

Ось уже два місяці Джон стежив за Вуді, паркуючи «фейрлейн» на станції «МАРТА» в Інмен-парку, бо бензин був надто дорогий, щоб використовувати його для потреб, не пов'язаних зі справою. Ось як Джон називав це подумки: справа. Він був генеральним директором компанії «Вбережи Джона від тюрми», клятим головним бухгалтером, віце-президентом і секретарем — усе в одному.

Від початку Вуді, сам того не знаючи, всіляко сприяв Джону, щоб той міг за ним стежити. Він завжди залежав від своїх звичок, і його доросле життя, як виявилось, не відрізнялося від юнацького. Джон міг би звирятати за ним годинника. Щодня він ішов на роботу, після роботи одразу йшов додому, цілував дружину, якщо вона була вдома, вкладав спати малого, а потім

до кінця вечора всідався перед телевізором. Упродовж першого тижня він робив це щовечора, і Джон почав був думати, що він даремно за ним стежить, та ось настала неділя. Хлопчика вдома не було — дружина не привозила його з церкви, й Джон думав, що він залишався в когось із родичів. Сама вона виходила з дому о шостій, одягнена як на роботу, і залишала чоловіка вдома самого.

Після її від'їзду Вуді чекав близько тридцяти хвилин, а потім сідав у машину й кудись їхав. Так тривало кілька тижнів, які переросли у місяць, потім другий. Щонеділі Вуді точно, як годинник, сідав у машину.

З часом Джон навчився добре витримувати дистанцію, щоб Вуді не побачив, що за його машиною їздить «фейрлейн». Хоча Вуді нікуди й не дивився, крім як на ряди жінок, які стояли вздовж вулиць у центрі Атланти. Він зупинявся, підкликав рукою одну й завозив її в провулок, парк чи на порожню вулицю. Джон бачив, як голова жінки опускалася на кілька хвилин, а потім вигулькувала, жінка виходила, а Вуді викочував на дорогу й за годину вже знову сидів перед телевізором.

А тоді настав вечір, коли він змінив схему поведінки. Зі своєї вулиці він повернув не праворуч, а ліворуч, й покотив на південь трасою 78. Джону довелося триматися далі, ніж завжди, бо машин на дорозі було небагато. Останньої секунди він рвучко викрутив кермо, щоб з'їхати з автостради, й двадцять хвилин їхав слідом за Вуді звивистою дорогою, наприкінці проминувши знак «Ласкаво просимо до Снелвіла... Тут будь-хто відчує себе кимось важливим!»

Джон припаркував машину на житловій вулиці й пішов пішки, бо саме так вчинив Вуді. Надворі було холодно, перший тиждень грудня, але Джон сильно пітнів, бо опинився посеред району, де в кожному з будинків, що його оточували, спали діти. Він так зациквився на своєму страхові, що втрапив з поля зору свою мішень. Він оббіг порожні вулиці, захо-

див у глухі кути, так завівся, що навіть не зміг знайти свій «фейрлейн».

Тепер Джона хвилювала власна безпека. Він ховався у тінях, напружувався від кожного шереху, впевнений, що от-от поряд зупиниться патрульна машина, коп перевірить його особу і поцікавиться, що привело педофіла в цей район.

Зненацька віддалік він побачив чоловіка, який ішов з маленькою дівчинкою. Вони сіли в машину Вуді й поїхали. Джон знайшов «фейрлейн» лише через п'ять хвилин і проклинав себе всю дорогу до Атланти. Протягом наступних двох тижнів він проглядав газети, шукаючи новин про те, що в Снелвілі сталося щось жахливе: викрадення дитини, вбивство. Нічого такого там не було, але Джон знав, що це лише питання часу.

Істина була простою: Вуді використовував особові дані Джона не просто так. Він хотів замести сліди. Джон достатньо часу провів у товаристві злочинців, щоб упізнати одного з них у дії. Коли все скоєне Вуді ляже важкою брилою на плечі Джона, було лише питанням часу.

Там-таки Джон вирішив, що вб'є себе чи попросить когось це зробити, але в тюрму не повернеться. Він уже втратив двадцять років життя, гниючи між педофілів та інших виродків. Повертатися до цього він не збирається. Не допустить, щоб Джойс пережила нову хвилю принижень і болю. У тюрмі він став дуже сильним, його воля була твердішою за сталь, але на свободі розм'як і розумів, що не витримає, якщо втратить той крихітний закапелок життя, який вирізьбив для себе. Він радше пустить собі кулю в лоба.

Приблизно о тій порі Джон побачився з сестрою. Перед Різдвом Джойс подзвонила йому в нічліжку, і він так здивувався, почувши її голос, що подумав, що хтось його розігрує. Та тільки хто міг це зробити? На волі він нікого не знав, не мав жодних друзів.

Вони зустрілися на каву в модному кафе на Монро-драйв. Джон одягнув нову сорочку і свої єдині нормальні штани — ті, які Джойс прислала йому в тюрму, щоб він мав у чому вийти на свободу. За звичаєм, колишнім зекам повертали той одяг, у якому вони прибули, та Джон тепер був на кілька розмірів більший за того сухореброго хлопчика, який їхав на автозаку в Саванну.

Напередодні ввечері він пішов з роботи раніше, щоб зайти в подарунковий неподалік від автомийки. Цілу годину він обирав листівку для Джойс, вагаючись між дешевими і гарними. Через погоду справи в «Горилі» йшли не надто добре. Арт наліво й направо роздавав хлопцям відгули. У прибуткові дні Джон заощаджував, як міг, але йому була потрібна зимова куртка. І хоча він уже твердо вирішив, що більше ніколи не купуватиме вживаного одягу, вибору не лишалось: довелося піти в магазин «Гудвіл». Єдина з тамтешніх курток, яка так-сяк на нього налазила, була з порваним коміром і чимось тхнула — цього смороду Джон не зміг позбутися, навіть коли виправ куртку в платній пральні. Але вона була тепла, і решта не мала значення.

Джойс на п'ять хвилин запізнювалася, і Джона кинуло в жар на думку про те, що доведеться заплатити три долари за чашечку кави, щоб мати змогу просто посидіти за столиком. Та ось Джойс квапливо зайшла всередину. Вигляд у неї був стривожений. Сонцезахисні окуляри вона посунула на голову на кшталт обруча, довге каштанове волосся розсипалося по плечах.

— Вибач, я спізнилася. — Вона витягла стілець і сіла навпроти нього. Між собою і столом вона лишила приблизно шість дюймів, і ще більше відділяло її від Джона.

— Хочеш кави?

Він хотів підвестися, щоб купити їй кави, але вона зупинила його, хитнувши головою.

— За десять хвилин у мене зустріч із друзями. — Вона навіть не зняла пальта. — Не знаю, навіщо я тобі подзвонила.

— Я радий, що подзвонила.

Вона подивилася у вікно. Навпроти кафе був кінотеатр, і вона спостерігала за людьми, які стояли в черзі.

Джон витяг з кишені листівку, потай радіючи, що зупинився на дорогій. Три шістдесят вісім, але на ній були блискітки, а всередині була складанка, тож, коли її розгорнути, вигулькувала сніжинка. Джойс обожнювала в дитинстві книжки-розкладайки. Він добре пам'ятав, як вона хихотіла над тією, де на сторінках вистрибували тварини з ферми.

Він простягнув їй листівку.

— Це тобі.

Сестра її не взяла, тому він просто поклав на стіл і підштовхнув у її бік. Більшу частину минулого вечора він провів у тренуванні: записував різні думки на блокнотному папері, бо не хотів дарувати листівку з помарками або (ще гірше) написати щось дурне, що зіпсувало б листівку і довелося б купувати нову. Врешті-решт він просто підписав «З любов'ю, Джон», бо знав, що більше йому сказати нема чого.

— Чим ти займаєшся? — спитав він.

Джойс звернула до брата погляд. Здавалося, вона геть-чисто про нього забула.

— Роботою.

— Авжеж, — кивнув він. — Я теж. — Він намагався перевести все на жарт. — Не такою, як у тебе, але хтось же мусить і машини мити.

Вона не всміхнулася — очевидно, нічого смішного в цьому не побачила.

Джон втупився у свою чашку, взявся перекочувати її в руках. Джойс сама подзвонила йому й запросила в це кафе, де він навіть сендвіча не міг собі дозволити, і попри це, він почувався поганцем.

Може, він поганцем і був.

— Пам'ятаєш Вуді? — запитав він.

— Кого?

— Кузена Вуді, сина Лідії.

Вона знизала плечима, але відповіла:

— Так.

— Не знаєш, що він там поробляє?

— Останнє, що я про нього чула, — він пішов у армію чи що. — Її очі спалахнули. — Ти ж не збираєшся знову з ним зв'язатися?

— Ні.

Джойс нахилилася вперед, свердлячи його поглядом.

— Не здумай, Джоне. З ним не варто було водитися ще тоді, коли ми були дітьми, а тепер і поготів, я впевнена.

— Я не буду з ним зв'язуватися.

— Ти знову потрапиш у тюрму.

А чи матиме це для неї якесь значення? А може, їй краще було б, якби він повернувся в «Коустел», замість жити просто в неї під носом? Джойс була єдиною людиною на світі, хто пам'ятав Джона таким, яким він був. Вона була коштовною скринькою, де зберігалися всі спогади його дитинства. Та вона викинула ключ тієї ж миті, як поліція витягла його у вхідні двері.

Джойс відкинулася на спинку стільця. Глянула на свій годинник.

— Мушу йти.

— Так, — сказав Джон. — Тебе друзі чекають.

Вперше, відколи переступила через поріг кафе, вона зустрілася з ним поглядом. І побачила, що він зрозумів — вона бреше.

Джойс облизнула губи.

— Минувими вихідними я їздила до мами.

Джон кліпнув повіками, бо на очі вмиль наворачулися сльози. Перед внутрішнім зором постала картина: цвинтар, Джойс стоїть біля могили матері. Туди не їздили автобуси, а таксі коштувало шістдесят доларів. Джон навіть не знав, який на вигляд материн надгробок і який напис замовила Джойс.

— Це тому я тобі подзвонила, — сказала сестра Джону. — Вона б хотіла, щоб я з тобою побачилася. — Джойс знизала плечима. — Це ж Різдво.

Джон закусив губу, знаючи: якщо спробує щось сказати, то розплачеться.

— Вона до останнього в тебе вірила, — сказала Джойс. — Ні на секунду не сумнівалася, що ти не винен.

У грудях йому боліло від намагань тримати в шорах почуття.

— Ти все зіпсував. — Джойс говорила так, наче не могла повірити, що він такий дурний. — Ти перепаскудив нам життя. Але вона не втратила у тебе віру.

На них дивилися люди, але Джону було байдуже. Він роками просив у неї вибачення — у листах, у розмові. Вибачення було для Джойс пустим звуком.

— Я не виню тебе за те, що ти мене ненавидиш. — Він витер сльозу тильним боком долоні. — Ти маєш на це повне право.

— Хотіла б я тебе ненавидіти, — прошепотіла вона. — Якби ж то це було так легко.

— Я б тебе зненавидів, якби ти зробила...

— Зробила що? — Вона знову перекинулася через стіл. У голосі бринів відчай. — Зробила що, Джоне? Я читала, що ти сказав комісії. Знаю, що ти розказував їм. А тепер розкажи мені. — Вона лягнула долонею по столу. — Розкажи, що сталося.

Джон узяв із серветниці на столі серветку і висякався.

Але сестра не вгавала.

— Щоразу, коли ти ставав перед комісією, щоразу, коли ти говорив з ними, ти казав, що не винен, що не візьмеш на себе провину тільки для того, щоб тебе випустили.

Джон узяв другу серветку, бо не знав, куди подіти руки.

— Що змінилося, Джоне? То було через маму? Ти не хотів її засмучувати? У цьому річ, Джоне? А коли мами не стало, ти нарешті зміг сказати правду?

— Я це сказав, коли вона була ще жива.

— Вона помирала, — прошипіла Джойс. — Лежала на тому ліжку в лікарні й помирала, і думала тільки про тебе. Весь час повторювала: «Подбай про Джонні. Навідуй його, щоб йому не було там так самотньо. Ми — це все, що в нього лишилося».

У Джона вирвалося ридання: різкий звук, що луною рознісся по кафе.

— Розкажи мені, Джоне. Просто розкажи правду.

Її голос звучав тихо. Як і їхній батько, вона не любила показувати почуття на людях. Що більше Джойс сердилася, то тихішим ставав її голос.

— Джойс...

Вона накрила його руку своєю. Досі вона ще його не торкалася, і він відчув, як з кінчиків її пальців перетікає і голками встромляється у його шкіру відчай.

— Тепер мені байдуже, — сказала вона, і це прозвучало як благання. — Байдуже, скоїв ти це все чи ні. Правда. Я хочу для себе з'ясувати, заради власного психічного здоров'я. Будь ласка... скажи мені правду.

У неї були прекрасні руки, такі тендітні, з довгими нігтями. Точнісінько як у Емілі.

— Джоне, прошу тебе.

— Я люблю тебе, Джойс. — Він сягнув рукою в задню кишеню штанів і витяг згорнутий аркуш паперу. — Щось має статися. Щось таке, чому я навряд чи зможу зарадити.

Вона відсмикнула руку і посунулася на стільці назад.

— Джоне, ти про що? У що ти вплутався?

— Візьми, — сказав він і поклав кредитний звіт на різдвяну листівку. — Просто візьми це і знай: хоч би що сталося, я люблю тебе.

Джон приїхав не на «фейрлейні», але йому не хотілося, щоб Джойс бачила, як він чекає автобуса на зупинці перед входом до торговельного центру, тому він пробігся вулицею до Вір-

джинія-Хайленд і вже там наздогнав автобус «МАРТА». Додому їхати він не хотів. Не було ні найменшого бажання одразу повертатися в той сарай, що кишив тарганами, й зустрічати в коридорі побратимів-гвалтівників, тому він поїхав на станцію «Інмен-Парк» і забрав звідти «фейрлейн».

У будні він за Вуді не стежив, лише вечорами у вихідні. Перші два тижні розвідки показали, що Вуді переважно сидів у хаті (якщо дружина не просила його винести сміття). Але Джон підозрював, що Вуді міг бути розумніший, ніж він думав. Можливо, у нього десь була ще одна машина. Зважаючи на абонентську скриньку і кредитні картки, у це легко вірилося. Може, за останні шість років Джон Шеллі купив собі машину.

До Різдва лишалося зовсім небагато часу, і район, у якому мешкав Вуді, мерехтів кольоровими лампочками та іншими прикрасами. Вздовж вулиці висіли ліхтарики, зроблені з ужитих пляшок з-під молока. Тиждень тому Джон спостерігав, як стара жінка, вигулюючи собаку, запалювала кожен з них.

То був гарний район.

Джон поставив машину між позашляховиком і універсалом на паркувальному майданчику перед церквою, час від часу поглядаючи на табличку з розкладом служб, щоб знати час їхнього закінчення. Дружина Вуді завжди брала з собою сина в неділю до церкви, потім багато часу проводила з жінкою, яка, напевно, була її матір'ю.

Від церкви Джон пішов бічною вулицею, паралельною до тієї, на якій був будинок Вуді. Він насвистував, і складалося враження, ніби він просто гуляє. Він подумки оцінив відстань й зрізав кут через поле, вийшовши до заднього подвір'я будинку Вуді. Дерев, за якими Джон міг би сховатися, було небагато, тому він почувався незахищеним. Хто завгодно з сусідів Вуді міг вийти через задні двері й побачити його. Джон уже збирався розвертатися, коли сталося саме те, чого він боявся. Вийшла якась дівчина і стала у відчинених дверях. Джон застиг,

бо він був у неї перед очима. Та вона не дивилася на нього. Вона стояла лицем до сусіднього будинку — будинку Вуді, вітально здійнявши руку і затуливши нею очі від сонця.

Джон упав на землю й притисся до неї животом. Задне подвір'я дівчини позаростало бур'янами, проте помітити, що він там лежить, міг кожен, хто звернув би туди погляд. На щастя, її очі помітили щось більш цікаве. Джон побачив, як Вуді перетинає свій двір, перестрибує через поламаний д्रो-тяний паркан, на який упало дерево. Він попрямував до дівчини, навіть не глянувши у бік Джона, підхопив її на руки й став цілувати.

Джон дивився, як вона оповила його своїми худенькими ногами, як їхні губи злилися в пристрасному поцілунку, Вуді поніс її в будинок і захряснув двері.

Розділ 18

15 червня 1985 року

Джон увесь вечір чекав, коли ж Мері-Еліс прийде на вечірку. До болю в легенях накуївся травки. Вуді зустрічався з ним поглядом і схвально показував великі пальці рук, неначе підбадьорити хотів. Джону дуже хотілося дати собі підсрачника за те, що розповів двоюрідному брату про запрошену на вечірку дівчину. Погано, що Мері-Еліс не прийшла, проте пошитися в дурні перед Вуді було в мільйон разів гірше.

Джон уже облишив усяку надію, коли ближче до півночі у парадні двері зайшла вона. Перше, що він помітив, — як недоречні тут її напрасовані джинси «Джордаш» і біла блузка з високим коміром. Вона була дуже гарна, але на вечірці було повно народу, одягненого в чорне різних відтінків: брудні джинси, заплямовані футболки з аплікаціями груп хеві-метал, жирне волосся.

Вона вже збиралася розвернутися і втекти, коли Джон узяв її за руку.

— Привіт! — У її голосі звучав подив, легке запаморочення і недовіра — все в одному.

— Ти така гарна! — Джон намагався перекричати «Пойзон», що горлав з динаміків стереосистеми.

— Я краще піду, — сказала вона, проте кроку в бік дверей не ступила.

— Ходімо, вип'єш чогось.

Він бачив, що вона обмірковує його пропозицію, не певна щодо того, який зміст він вкладав у слово «випити», не певна, чи можна йому довіряти.

— У Вуді в кухні є газованка. — Джону подумалося, що він ще ніколи в житті не вживав слова «газованка». — Ходімо.

Вона досі вагалася, та коли Джон відступив убік, щоб іти слідом за нею в кухню й перекрити їй таким чином шлях до відступу, зрештою здалася.

Коли вони проминали сходи, він побачив Вуді. Його двоюрідний брат спирався на поручні. Його зіниці рознесло до неймовірних розмірів, на обличчі блукала лінива усмішка. До нього, мов на застібці-липучці, прилипла дівчина з єдиної чорношкірої родини на весь їхній район. Вона оповила руками його шию, а ногами — його ноги. Вони довго й пристрасно цілувалися, поки Джон дивився. Дівчина була розкішна, з кремово-шоколадною шкірою та волоссям, заплетеним у екзотичні кіски. Вуді завжди діставалися найвродливіші дівчата на вечірках.

Він знову показав Джону великі пальці, та цього разу не всміхнувся.

У кухні щільною завісою стояв дим, і Мері-Еліс закашлялася та помахала рукою перед своїм обличчям. У кутку цілувалася парочка, і Джон мимохіть зупинився, бо побачив, як хлопцева рука залізла дівчині у джинси.

— Крута вечірка, — сказав ще один хлопець, наштотхнувшись на Джона.

Його випивка вилилася Джону на руку, і він перепросив та віддав наполовину повну пляшанку для замирення. За той вечір Джон уже достатньо нажлуктався алкоголю, але таки зробив великий ковток із пляшанки. Рідина миттєво обпекла його горло і стравохід.

Джон роззирнувся навколо в пошуках Мері-Еліс, вона вже виходила з будинку через чорний хід.

— Стій, — гукнув Джон, наздоганяючи її.

Вона зупинилася біля високого дуба й підвела погляд на небо, на зорі. Волосся в неї розкуйовдилось, вигляд був знерво-

ваний. Може, тієї миті він міг узяти її за руку. Може, міг поцілувати.

Без видимої причини вона розсміялася.

— Я не могла там дихати.

— Вибач.

І тут вона помітила у нього в руці пластянку.

— Дай мені.

— Я не знаю, що тут, — сказав він. — Краще не ризикувати.

— Ти не мій батько. — Вона рішучо забрала в нього випивку і, дивлячись йому в очі, зробила чималий ковток. — На смак наче кола і щось іще.

Джон щиро сподівався, що там не щось іще. Вуді мав дев'ятнадцять років, а всі його друзяки були на декілька років старші за нього. Дехто з них сидів на важких наркотиках, на такому, про що Джон навіть знати не хотів. Тому сказати, які речовини передавали з рук у руки на тій вечірці, він не міг.

— Мені дуже шкода, — сказав Джон. — Я не думав, що там буде так дико.

Мері-Еліс знову сьорбнула з пластянки і всміхнулася йому мокрими губами. Боже, яка ж вона гарна. Він так довго її ненавидів, що вже й забув, що вона прекрасна.

Вона знову підняла пластянку, але цього разу він її зупинив.

— Тебе знудить. — Хоча насправді він думав: навіть якщо її знудить, він однаково її поцілує.

— Ти під кайфом?

— Ні, — збрехав Джон.

Він так нервувався, що міг би й лайна накуритися, якби думав, що це допоможе заспокоїтися.

Вона знову зробила ковток, і він навіть не намагався її спинити.

— Я хочу забалдіти.

Якби вона сказала, що хоче полетіти на Місяць, його це шокувало б менше, ніж те, що він почув.

— Мері-Еліс, не треба. Цим краще не захоплюватися. Ти ж не хочеш, щоб тобі стало погано.

— Тобі ж погано не стає, — відзначила вона й осушила вміст пластанки. Потім перевернула її догори дном, щоб показати, що вона порожня. — Хочу ще.

— Побудьмо ще трохи надворі.

— Чому? — запитала вона. Її вже похитувало, і Джон простягнув руки, щоб підтримати. — Я думала, ти ненавидиш мене.

Він відчував пахощі її парфумів і лаку для волосся. Її шкіра під його долонею була гаряча. Він міг пригорнути її, взяти в обійми й тримати так усю ніч.

— Я тебе не ненавиджу.

— Ти мені постійно кажеш якусь гидоту.

— Неправда, — заперечив він так переконано, що майже сам у це повірив.

Вона відхилилася від нього.

— Батьки думають, що я вдома.

— Мої теж.

— Тебе відрахували зі школи?

— Ні.

— А даремно, — сказала вона. — Тато каже, ти повний невдаха.

— Так, — підтвердив він, шкодуючи, що дозволив їй допити ту пластанку. — Мій теж так каже.

— Сьогодні він виїхав з дому.

— Твій батько?

— Він спакував валізи й поїхав, поки я ходила скуповуватися. Мама сказала, він переїхав до тієї жінки з роботи. — Мері-Еліс тихо гикнула. — Вона все плаче і плаче.

Мері-Еліс теж плакала, та Джон ніяк не міг вирішити, що зробити, щоб втішити її. Зрештою просто сказав:

— Мені шкода.

— Я подзвонила йому за номером, який він залишив. До телефону підійшла якась дівчина.

Джонів язик відмовлявся рухатися. Та й що він міг сказати?

— Він сказав, що бачитиметься зі мною у вихідні. Сказав, що Мінді водитиме мене по крамницях.

— Мені шкода, — повторив Джон.

— Нащо ти тусуєшся з тим придурком? — зненацька спитала Мері-Еліс.

— З яким?

Джон простежив її погляд і побачив, що дивиться вона на Вуді. Його двоюрідний брат саме йшов до них і мало не звалився зі східців заднього ґанку. Він весело засміявся над своєю поганою координацією рухів, і Джону нічого не лишалось, як засміятися теж.

— Промочи горло. — Вуді простягнув Джонови ще одну порцію бухла.

Джон зробив маленький ковток, щоб не перестаратися, бо перед очима вже все пливло.

— Привіт, мала. — Вуді сперся на Джона і безсоромно витріщався на Мері-Еліс. — Чого ти так довго не йшла? Я вже було подумав, що мій двоюрідний брателло тебе вигadaв.

Джон розтулив рота, щоб представити їх одне одному, але щось його зупинило. Йому не сподобалось, як Вуді на неї дивився. В очах у нього читалася неприкрита хіть. У будинку його вже чекала Алісія, готова задовольнити будь-яку його примху, а він поклав око на Мері-Еліс. Це було несправедливо.

— Ми вже збиралися йти. — Джон узяв Мері-Еліс за руку, наче вона належала йому.

— Так скоро? — запитав Вуді, і Джон зрозумів, що він перекиває їм шлях. — Зайди в хату зі своїм старим кузенком Вудом. У мене щось для тебе є.

— Та ні. — Джон викинув порожню пластанку на газон. — Треба відвести її додому. Її мама шукатиме.

— Ненадовго, — наполягав Вуді. — На один дознячок. Чи на ще один, якщо бути точним. — Він підморгнув Мері-Еліс. —

Як думаєш, лялечко, ще одну скляночку пійла осилиш? Це допоможе осушити твої гарненькі блакитні оченята.

Мері-Еліс стала якась дивна. Вона всміхалася, мало не фліртуючи.

— Я не плакала.

— Аякже, лялю.

— Вуді... — почав Джон, але Вуді затулив йому рота й сказав Мері-Еліс: — Він такий балакучий.

Вона засміялася, і Джон відчув спалах гніву. Вона сміялася разом із Вуді. Сміялася з нього.

— То як, дівчинко, від чарочки не відмовишся? — повторив свою пропозицію Вуді.

Її губи склалися у звабливу напівусмішку.

— Не відмовлюся.

— Мері-Еліс, — промовив Джон.

Вуді прийняв руку від його рота і обійняв її за плечі. Подивився їй у розріз блузки, облизнув губи і сказав:

— Заткнися, кузене.

Мері-Еліс знову розсміялася.

— Так, Джоне, заткнися.

Вуді притягнув її ближче до себе, вона нахилила голову назад. Дивлячись Джону просто у вічі, він притисся губами до розтуленого рота Мері-Еліс.

На поцілунок вона відповіла, і Джона накрило відчуття, наче хтось вирвав йому серце з грудей. Він безпорадно стояв і дивився, як рука Вуді пірнула в розріз блузки Мері-Еліс і лягла на її грудь — так звично і буденно, наче він щодня її мацав. Його губи розійшлися ширше, натиснули наполегливіше, і раптом вона відсахнулася, прийшовши до тями на секунду пізніше, ніж слід було.

— Годі! — закричала вона, не втримала рівноваги й повалилася на Джона.

Він підхопив її, допоміг стати на ноги. Блузка в тому місці, де в неї залазила рука Вуді, залишилася без гудзика.

— Ти огидний, — сказала Мері-Еліс Джоновому кузену. Вона притримувала блузку рукою, а в очах уже стояли сльози. А Вуді всміхався.

— Та ну, мала. Не вередуй.

— Яке паскудство, — розплакалася вона. — Твій язик такий бридкий.

Його усмішка стала зловіснішою.

— Думай, що кажеш.

Мері-Еліс горнулася до Джона і плакала.

— Будь ласка, відведи мене додому.

Джон повів її геть, та очей з Вуді не зводив. І те, як його двоюрідний брат на них дивився, йому не сподобалося.

— Ану вернися, — скомандував Вуді й простягнув до неї руки.

— Не чіпай її! — закричав Джон, стискаючи кулаки.

Вуді важив приблизно на сто фунтів більше за нього, але Джон твердо вірив, що може дати йому прочухана й зробить це, якщо він торкнеться бодай волосини на голові Мері-Еліс.

— Ого. — Вуді підняв руки й відступив на крок назад. — Не знав, що ти вже заявив на неї свої права, малий. Нумо. Відведи її додому до мамусі.

— Тримайся від неї подалі, — попередив Джон. — Я серйозно.

— Без образ, — сказав Вуді, але сам хтиво витріщався на Мері-Еліс, наче лев, у якого з-під носа вкрали жертву. — Ви грає найкращий.

— Точно, блін.

— На. — Вуді сьгнув рукою в нагрудну кишеню. — Прощальний подарунок. — Він кинув Джонові пакетик порошку. — Без образ, правда, братухо?

Розділ 19

6 лютого 2006 року

Новину Джон дізнався випадково. Він пилюсосив вантажне відділення забризканого грязюкою «Субару Форестера». Підняв стос газет, щоб викинути в смітник, газети впали з рук і розсипалися, наче гральні карти по столі. Він нахилився позбирати сторінки, й раптом його погляд упав на два слова, яких він ніколи раніше не помічав: «місцеве видання».

Власник «субару» був з округи Клейтон, але Джон знав: якщо є спеціальна вкладка для одного містечка, існують такі вкладки й для інших.

Він сказав Арту, що в нього болить живіт, щоб піти з роботи раніше, й попрямував до головної філії публічної бібліотеки округи Фултон. Для доступу до онлайнового архіву газет потрібна була кредитна картка, тому натомість він замовив плівку з мікрозображенням місцевих видань округи Гвіннет за останні три місяці. І через дві години знайшов те, що шукав. Статтю було датовано 4 грудня 2005 року.

У СНЕЛВІЛІ ВИКРАДЕНО ДІВЧИНКУ

Особливих деталей не повідомляли. Імені дівчинки теж не згадували, лише вік — чотирнадцять років — і те, що вона йшла з дому в гості до тітки, яка жила трохи далі по вулиці. Було очевидно, що сім'я не хотіла спілкуватися з пресою, згадок про підозрюваних чи зачіпки поліції не було. Джон прогортав газети за наступні кілька тижнів і знайшов лише одну статтю, доточну до цієї справи. Тут з'явилася додаткова деталь: дівчинку знайшли наступного дня в каналі, де вона переховувалася.

З тієї миті, як Джон натрапив на цю статтю, його серце невпинно калатало. Шматочки пазлу потроху складалися в картинку. На думку знову й знову наворачталася Бенова гра у «що, як». А що, як Вуді користувався Джоновими особистим даними, щоб замітати сліди своїх злочинів протягом останніх шести років? Що, як Вуді вирішив, що Джон більше ніколи не вийде на волю? Що, як Вуді довідався, що Джон уже на свободі й надумав чимось цьому зарадити?

Машина ззаду посигналила, і Джон збільшив швидкість. Звернувшись на першу ж бічну вуличку, що трапилася йому дорогою, і зупинився біля припаркованого пікапа кабельного телебачення. Серце билось так шалено, що паморочилася голова. До горла підступила нудота, погрожуючи вирватися назовні гарячим потоком паніки й страху.

Джон схилив голову на кермо й прокрутив перед внутрішнім зором події минулого вечора. Неділя. Неділя Суперкубка. Того вечора грали кляті «Фолконз», але Джон не хотів дивитися гру по телевізору чи слухати по радіо. Він хотів побачити, що робить Вуді, хотів стежити за ним, наче міг запобігти повторенню того, що вже сталося.

Дружина поїхала на роботу, Вуді вичекав свої звичні півгодини і тільки потім вийшов з дому. Він поїхав звичним маршрутом до Атланти, та цього разу завернув у район Грейді. Джон їхав у нього на хвості, такий напружений, що забув про обережність і не тримався на відстані. Кілька разів йому здавалося, що Вуді його помітив і викрив.

Білий чоловік, який їхав через Грейді в темно-синьому «Форді Фейрлейн» у неділю ввечері, викликав підозри, та все одно Джон поїхав за Вуді. Коли той зупинився перед шеренгою повій, Джон покотив повз нього, бо подумав, що краще стежити за двоюрідним братом у дзеркало заднього виду. Але не так сталося, як гадалось. Коли Вуді повіз повію вглиб району, Джон вийшов з машини й пішов пішки.

Тепер Джона кидало в холодний піт, коли він згадував, що сталося потім, що він бачив. Ті пронизливі крики первісної боротьби за життя досі відлунювали йому у вухах.

Джон вийшов з машини й кивнув чоловіку, що сидів у пікапі кабельного. Недбало. Спокійно. Він тут свій.

Ідучи обсадженою деревами вулицею, на якій мешкав Вуді, Джон вклав руки в кишені, намагаючись прибрати вигляду звичайного чоловіка, який вийшов на прогулянку, хоча з руками в кишенях він відчував певний дискомфорт — у тюрмі це заборонялося, там і кишень не було.

Жінка, на думку Джона то бабуся малого, щопонеділка вранці возила його до школи. По тому йшла скуповуватися, часом пила каву з подругами. Її не було вдома щонайменше годину, а Джону тільки це й було потрібно.

Він ішов тією самою дорогою поза будинками, гордовито підвівши голову й насвистуючи, наче не мав у житті ні найменших клопотів. Пробирався задніми дворами й пильним оком поглядав на будинки. У такому робочому районі, як цей, люди, напевно, були або на роботі, або надто зайняті, щоб дивитися у вікна на задній двір.

Дротяний паркан був досі поламаний. Джон перестрибнув через нього, натягуючи латексні рукавички, які вкрав у хлопців у майстерні. Собаки у Вуді не було, зате були собачі дверцята, вирізані в нижній панелі задніх дверей. Пролізти в них Джон не міг, та засунув в них руку, він наосліп намацав замок. Пальці ковзнули по ручці, і він повернув засувку.

Потім Джон підвівся, роззирнувся на всі боки, щоб переконатися, що за ним ніхто не спостерігає, і відчинив двері. Напружився в очікуванні ляскоту сигналізації. Досвідченим домашником він не був, та припускав, що Вуді був занадто самовпевнений, щоб витрачати гроші на сигналізацію.

Господи Боже, він був поліцейським.

Повз кухню Джон пройшов у вітальню. Підійшов до письмового стола в кутку, намагаючись не дивитися на великий

телевізор, цифрове обладнання, яким був нафарширований будинок і яке промовисто свідчило, що Вуді непогано облаштувався, що може собі дозволити купувати дорогі черевики й смачно їсти. Чорт, він міг собі дозволити чимало речей, чи не так? Дві особистості, якщо вже на те пішло. Що в нього ще було в запасі?

Вуді надто розумний, щоб залишати докази на видних місцях. Його чекова книжка зі спільним на них із дружиною рахунком лежала відкрито, а рахунки на оплату були охайно складені в лотку для документів. Вони заборгували чимало, але й заробляли, як на Джона, величезні гроші. Отримували й витрачали тисячі доларів на місяць, дружині купили новісіньку машину, сина влаштували в дорогу школу. Для Джона це було майже незбагненно.

У гаражі лежала сила-силенна інструментів, хоча, судячи з того, що бачив Джон, Вуді більшість часу проводив, обороняючи від посягань канапу. Іноді до них приходив малий, що підстригав газон, тож навіщо Вуді потрібна була величезна газонокосарка з дурнуватим тримачем для чашок, лишалося загадкою. Але найбільше Джона розлютив більярдний стіл посеред гаража. Думка про те, як Вуді приходить сюди зі своїм сином, а може, і з кількома сусідами чи хлопцями з роботи, п'є з ними пиво і грає в більярд, сердила більше, ніж решта знахідок.

Він по черзі зазирнув у шухляди верстата, обережно, щоб нічого не зрушити з місця. Під тацею в ящику для інструментів знайшов стос порножурналів, усі їхні заголовки обіцяли: «малозаконні дії» та «рясне сім'явипорскування». Він прогортав журнали, шукаючи якихось зачіпок, намагаючись не витріщатися на молоденьких дівчаток (деякі з них були ще дітьми), які показували всьому світові свої принади. Може, у тюрмі Джонові перегоріло щось усередині, та коли він дивився на їхні позбавлені душі погляди, на думку спадала лише Джойс, те, якою невпевненою і вразливою вона була у їх-

ньому віці. Він поклав журнали назад під тацю, шкодуючи, що взагалі на них дивився.

Наступною була спальня Вуді, величезна, з королівським ліжком, де той вилупок, напевно, щоночі кохався з дружиною. Не поступалася розмірами й ванна, більша за Джонову кімнату в нічліжці. Навіть дитяча й та була великою: ліжко у вигляді гоночного авто, іграшки, що вивалювалися з комода під вікном. У дитячій Джон відчув себе якимось дивно. Невдовзі маленьке ліжко доведеться замінити на велике. Малий ростиме, захоче мати більше приватності. Ходитиме до школи, познайомиться з дівчиною, запросить її на випускний. Перебувати там було дуже сумно, тому Джон повернувся в коридор.

Він знову пішов у хазяйську спальню, впевнений, що такі щось недогледів. Спробував мислити так, як його інспектор з УДЗ, міс Лем, коли шукала контрабанду. Перевірив під матрацом, промацав подушки на предмет твердих грудок. Пердивився взуття в шафі й сорочки в комоді.

Сорочки. Усі з дизайнерськими етикетками. М'які бавовняні, деякі — шовкові. Спідне у Вуді було від Келвіна Клайна, піжами — «Нотіка».

— Господи, — прошепотів Джон. Ненависть до Вуді так його переповнювала, що він і дихати не міг. — Думай, — наказав він собі, наче це допомогло б. — Думай.

На туалетному столику стояли дві пляшки одеколону. Джо-на зацікавили не бренди, а те, що лежало між ними. Великий складаний ніж. Цей ніж Вуді мав при собі, коли вони були підлітками. Казав, що в торгівлі наркотиками доводилося стикатися з деякими нарваними виродками, і Джон йому вірив. Йому уявлялися серйозні «стрілки» й ризиковані угоди, коли двоюрідний брат хизувався гострим забуленим лезом.

Вуді носив з собою ніж. Як він міг про це забути?

— Ви хто такий?

Джон рвучко розвернувся і нажахано побачив сусідку, яка стояла у дверях спальні. На ній був шовковий білий пеньюар

і халатик. Наряд цей висів на її дитячому тілі, мов мокрий мішок на вилах. Голос у неї був як у маленької дівчинки, високий, майже писклявий.

— Що ви тут робите? — рішуче запитала вона, але Джон бачив у її очах переляк.

— Те саме я можу спитати у тебе. — Джон прикрив долонею ножа і покликав на допомогу авторитетний тон, яким дорослі звертаються до дітей.

— Це не ваш будинок.

— І не твій теж, — зауважив Джон. — Ти живеш у сусідньому.

— Звідки ви знаєте?

— Вуді сказав.

Вона подивилася на його руки, латексні рукавички, на ніж.

— Хто такий Вуді?

Джон зрозумів, що потрапив на слизьке. Напевно, дівчинка відчула його вагання, бо прожогом кинулася геть по коридору.

— Стій! — гукнув Джон і побіг за нею через вітальню, кухню. — Зажди! — закричав він, але вона вже вилетіла у відчинені двері й бігла подвір'ям.

На підході до паркану вона озирнулася через плече. Джон згадав, що в руці досі тримає ножа Вуді, усвідомив, який це має вигляд збоку, і зупинився. Вона знову завагалася, але тіло за інерцією продовжувало рух. Рух уперед.

Неначе в уповільненому відтворенні, він бачив, як вона падає. Боса нога зашпорталася в поламаний огорожі, голова вдарилася об землю. Джон чекав. Дівчинка не підводилася. Він почекав ще трохи. Вона не ворушилася.

Повільно він ступив на заднє подвір'я, відчуваючи під ногами газонну травичку. Він згадав, як уперше за двадцять років у «Коустелі», вийшовши на волю, пройшовся по траві. Його ноги звикли до твердого бетону і червоної глини Джорджії, втрамбованої до стану цегли тисячами чоловіків, які крокували

по ній щодня. Трава на цвинтарі була такою м'якою, наче він по хмарах ішов, коли крокував за гробом матері до її могили.

Двадцять років — і він забув, яка на дотик трава. Двадцять років самотності, ізоляції. Двадцять років страждань і принижень, яких зазнавала Емілі, коли двічі на місяць відвідувала сина. Двадцять років гризоти Джойс і думок про те, яким чудовиськом є її брат.

І всі ці двадцять років Вуді жив на волі, за цей час отримав хорошу роботу, одружився, дружина народила йому дитину. Словом, у нього було життя.

Джон обережно переступив через огорожу. Опустився навколішки біля дівчини і, усвідомивши, що досі тримає в руці ножа, поклав його на землю біля себе. У тюремному шпиталі його навчили перевіряти пульс. Його в дівчинки не було. Та навіть без цього доказу він бачив її пробитий череп і розумів, що вона померла тієї миті, коли її голова вдарилася об великий камінь по той бік огорожі. На кварці лишилися сліди її крові, до поверхні прилипло пасмо довгого білявого волосся.

Джон сів навпочіпки. Думками він раз у раз повертався до того разу, коли востаннє побачив Мері-Еліс. Її очі. Він ніколи не забуде її очей, погляду, яким вона дивилася в порожнечу. Проте справжню історію того, що сталося, розповідало її тіло. Вона зазнала невимовно жаклих тортур. Перед його внутрішнім зором досі стояли збільшені фото, що їх на всезагальний огляд виставляли під час судового процесу, знімки, на яких було показано понівечене тіло Мері-Еліс. Він пригадав, як його тітка крокувала туди й назад перед присяжними і як тоді він думав, що даремно Лідія так робить, бо це тільки повертало їхню увагу до тих фотографій.

— Нічого, — сказав Джон Лідії, коли вона приїхала в «Коустел» і пояснила, що їхніх апеляцій більше не прийматимуть і, найпевніше, він помре в тюрмі. — Я знаю, ти зробила все, що змогла.

Лідія наказала йому не говорити про наркотики з поліцією, не згадувати Вуді, бо, якби він вплутав у це її сина, відкрилося б Джонове зловживання наркотиками в минулому, а їм цього не треба, чи не так? Якщо Вуді викличуть давати свідчення, він скаже правду.

А їм не треба, щоб Вуді сказав правду, чи не так?

Тієї ночі на вечірці Вуді сказав: «Без образ», — і кинув йому пакетик. Чи не тоді він вирішив замучити Мері-Еліс?

Без образ. Образи Джон уже давно не відчував. У нього взагалі не лишилося жодних почуттів — тільки лють горіла всередині, наче він напився бензину й запалив сірник.

Він опустив погляд на дівчинку. Ще дитина, проте водночас — посланець.

У шлунку все стислося, коли він засунув пальці, обтягнені латексом, їй у рот і підчепив язик великим і вказівним пальцями.

Усі Джонові біди були через Вуді. Настав час відплатити йому тією самою монетою. Найважливіший урок, який він засвоїв у тюрмі, — ніколи не чіпай чужої власності, якщо ти не готовий за неї померти.

«Вуді», — так він його називав, але то було хлоп'яче ім'я, а Вуді вже не хлопчик. Як і Джон, він став дорослим. Тепер його мали називати, як дорослого чоловіка.

Майкл Ормвуд.

Джон підняв ножа.

Розділ 20

15 червня 1985 року

— Тобі треба провітритися, — сказав Джон Мері-Еліс. — Не можна йти додому в такому вигляді.

— Ти коли-небудь цілувався з дівчиною?

Він зашарівся, і вона розсміялася.

— Марк Рід, — сказала вона. — Він вважає себе моїм хлопцем, бо поцілував мене після гри.

Джон мовчав, подумки проказуючи молитву про смерть Марка Ріда, квотербека футбольної команди, власника червоного «корвета» і гордого власника волосся на тілі, яким той придурок так любив хизуватися в роздягальні, наче клятві чіпендейлівські меблі продавав.

— Ти не відповів, — нагадала Мері-Еліс, і Джон подумав про пакетик білого порошку від Вуді у своїй кишені.

Вона мов думки читала.

— Дай спробувати.

— Нізащо.

— Я хочу.

— Ні, не хочеш.

— Не ламайся.

Вона засунула руку йому в кишеню і ненароком торкнулася того самого місця. Джон так сильно втягнув у себе повітря, що дивно, як його легені не вибухнули.

Мері-Еліс піднесла пакетик догори й подивилася на нього у світі ліхтаря.

— Що в цьому такого класного?

Джон не міг відповісти. Тієї миті його уваги потребували більш нагальні справи.

Вона розгорнула пакетик.

Він отямився.

— Не роби цього.

— Чому? Ти ж робиш?

— Я невдаха. Ти сама казала.

Позаду почувся якийсь шум, і обоє повернулися, щоб поглянути.

— Кіт, — вирішила Мері-Еліс. — Ходімо.

Вона взяла Джона за руку, і він покійно пішов за нею вулицею до її будинку. Всю дорогу, поки вона вела його через заднє подвір'я, він мовчав. Він знав, що її спальня на першому поверсі, проте аж ніяк не очікував, що вона відчинить вікно і залізе всередину.

— Що ти робиш?

— Цить.

Позаду хруснула гілка. Джон знову озирнувся, але з пітьми проглядали тільки тіні.

— Залазь, — сказала Мері-Еліс.

На підвіконні Джон зупинився і прошепотів:

— Твоя мама мене прикінчить, якщо тут знайде.

— Мені байдуже, — прошепотіла вона у відповідь і ввімкнула нічник у формі білої кішечки, який відкидав слабкий ореол світіння.

— Ти спиш з нічником?

Вона грайливо ляснула його по плечу.

— Та залазь уже.

Джон приземлився на щось м'яке. Виявилося, що просто під вікном стояло її ліжко. Вони обоє сиділи на її ліжку. На ліжку Мері-Еліс. Джон відчув мстиве повернення ерекції.

Якщо Мері-Еліс щось і помітила, то промовчала.

— Покажи, як це роблять, — попросила вона, передаючи йому пакетик коксу.

— І не подумаю.

— Я знаю, що тобі хочеться.

Йому справді хотілося. Господи, як же йому хотілося. Аби лишень подолати свою ідіотську сором'язливість і поцілувати її.

— Покажи, — повторила вона.

Він розв'язав пакетик і пучкою пальця підчепив трохи порошку.

— Його нюхають, — сказав він. — Отак.

Коли порошок вдарив у горло, Джон закашлявся, мало не вдавився. Смак був гіркий, металевий. Він спробував проковтнути його разом із слиною, але в роті геть пересохло. Серце зробило щось дивне, наче впало кудись, а тоді він відчув такий різкий біль, немов у нього з усієї сили загнали ніж.

В очах у Мері-Еліс читався переляк.

Кокаїн ударив йому в голову. Щонайбільше через дві секунди він уже був такий убитий, що не міг розплющити очей. Він побачив зірки — справжні зірки — й повалився просто на Мері-Еліс. Вона поклала руки йому на обличчя, щоб не дати впасти, і він підняв підборіддя. Їхні губи зустрілися.

Наступне, що він пам'ятав, — як прокинувся з найсильнішим за все життя головним болем. У грудях стріляло, його морозило попри те, що на всьому тілі виступив піт. Він перекопився на живіт, відчуваючи, як липне до простирадла шкіра. І вже було подумав, що мати вб'є його за те, що обмочився в ліжку, як раптом відчув поряд її тіло.

Мері-Еліс лежала повністю гола. Шию було звернуто набік, розкритий рот був повний крові. На її ногах та інших частинах тіла Джон бачив синці. З лобкового волосся хтось повиривав цілі жмути. Її маленькі груди вкривали сліди від укусів.

Занадто переляканий, щоб закричати чи застогнати, Джон просто дивився і важко дихав. Штовхаючись ногами, він від-

повз від тіла; сечовий міхур вимагав негайного випорожнення. Одразу за спиною в Джона було відчинене вікно. Він узявся за нього руками, і пальці ковзнули по рамі. Кров. У нього на руках була кров. Він лежав у ній цілу ніч, одяг просяк у крові, як губка.

Він почув важке хекання, але хекав він сам. Її обличчя. Він не міг відвести погляду від її обличчя. Стільки крові. Сечовий міхур не витримав, тепла рідина полилася вниз по нозі.

Він мав звідти вибратися. Він мав утекти.

Джон притисся до стіни й сперся ногами, щоб вибратися на підвіконня. У вікно він швидше випав, ніж виліз, і повалився на заднє подвір'я навznak. Повітря гострим кашлем вивалося з легень.

Джон подивився на небо. Світанок ще не настав, дерева сіримі тінями вирізьблювалися на тлі чорноти. Ноги в нього трусилися, проте він якимсь дивом спромігся підвестися. Штани прилипли до стегон, просочена кров'ю сорочка на спині (бо він усю ніч пролежав біля Мері-Еліс) пристала до спини, наче друга шкіра.

Джон побіг. Серце пульсувало в горлі.

Йому треба було втекти звідти.

Йому треба було додому.

Вбивство Фінні: десять років по тому

Десять років минуло відтоді, як п'ятнадцятирічну Мері-Еліс Фінні було знайдено згвалтованою і вбитою у будинку її батьків у Декатурі, хоча спогади про цей страшний злочин, що сколихнув маленьке передмістя Атланти, досі не стерлися в пам'яті старожилів. «Той випадок змінив усе, — повідомила Елізабет Рід, чий син зустрічався з Фінні в той час, коли її вбили. — Раніше наша місцева громада була відкритою, а відтоді всі стали замикати двері на ніч».

Попервах у поліції не мали жодних зачіпок щодо вбивства юної дівчини, яка була чірлідером й президентом класу в старшій школі Декатура. «Вона була звичайною дівчинкою, яка жила звичайним життям», — каже Рід. Усе це змінилося 16 червня 1985 року, коли сусідів розбудив жіночий крик. Саллі Фінні зайшла в доччину кімнату, щоб розбудити до церкви, а побачила замордований труп.

«Працювати на місці злочину було надзвичайно важко, — визнає колишній начальник поліції Гарольд Воллер. — Усюди була кров. Ми ніколи не бачили нічого подібного. Ми подумали, що це зробив психопат... але звісно, так і було».

Судові психіатри погодилися з оцінкою холоднокрівного вбивці, яку дав Воллер, підкреслюючи, що хлопцева лють, яку підживлювали наркотики, виявила прихований психоз. І хоча вбивця стверджував, що він вживав наркотики лише «задля розваги», його друзі засвідчили, що все набагато гірше. Тренер Вік Маккалоу, даючи свідчен-

The Celebration Saturday Night.

A small celebration consisting of a

ня, розповів про агресивний норів хлопця і про те, що зрештою йому довелося виключити хлопця з команди. Близький друг, який попросив не розголошувати його імені, повідомив, що Шеллі був зациклений на Мері-Еліс Фінні й, здавалося, «палав від ненависті» до відмінниці.

На додачу до безжального згвалтування, на тілі було декілька глибоких укусів — у районі грудей й стегон. Малолітній убивця спаллював тіло дівчини ще й тим, що помочився на нього. Утім, це було не найжахливіше відкриття. Даючи свідчення в суді, Воллер відкрив громадськості, що язик дівчини відрізали ножем з забуленим лезом.

Коли за підозрою в скоєнні цього злочину заарештували місцевого хлопця, Джонатана Шеллі, ніхто з мешканців району особливо не здивувався. За даними поліції, у п'ятнадцятирічного були приведення за вживання наркотиків і дрібні крадіжки. На суді директор школи Дон Байндер повідомив, що Шеллі був знаний у школі продавець наркотиків і мав «серйозні проблеми». На місці злочину знашли пакетик із сумішшю кокаїну та героїну, у народі відомою під назвою «спідбол». На пакетику, а також у кількох помітних місцях у кімнаті дівчини, були криваві відбитки Шеллі.

«Доказів нам не бракувало, — каже Воллер. — Там скрізь були криваві відбитки пальців». Під час суду адвокат підзахисного вказувала на те, що на місці злочину знайшли й кілька відбитків, які належали невідомій особі, але найбільш убивчого доказу — шестидюймового зазубленого кухонного ножа, який згодом знайшли у шафі в хлопцевій спальні, — вона пояснити не змогла. Ніж,

SID

Reflect

There
The of
Eoke
ball st
The
dolls a
play w
Stag
chart
We
eat Bu
the go
gave
We
who

The Celebration Saturday Night.

A small celebration, consisting of a

узятий з набору на кухні сім'ї Шеллі, було ретельно відмито, та на дерев'яній ручці лишилися сліди людської крові. Мати хлопця, Емілі Шеллі, заявила під час слухання, що порізалася тим ножем і що кров була її власна. Та на перехресному допиті вона не змогла пояснити, як чи чому ніж потрапив у шафу її сина.

«Я ні на мить не вірив, що Джон Шеллі не винен, — сказав сенатор Пол Фінні (округа Фултон). — Він свідомо обрав залежність від наркотиків і пов'язану з ними лютю, а моя дочка стала його жертвою». Саллі Фінні ніколи не говорила для протоколу про втрату Мері-Еліс, своєї єдиної дитини. Сусіди розповіли, що мати відмовилася повернутися у свій дім на Сент-Патрик-драйв і під час судового процесу подала на розлучення. «Це насильство розбило мою сім'ю», — стверджував у той час Пол Фінні. Двічі розлучений сенатор є відомим захисником прав жертв злочинів і співавтором кількох законів штату Джорджія, що ускладнюють особам, які вчинили насильницькі злочини, процедуру умовно-дострокового звільнення.

Ці закони з'явилися саме на часі, оскільки перше слухання у справі умовно-дострокового звільнення Джона Шеллі було призначено на минулу п'ятницю. Стоячи перед комісією, Шеллі зачитав підготовану заздалегідь заяву. «Я не скоював цього злочину, — стверджував він перед повною залогою. — Я не зізнаватимуся в тому, чого не робив».

«Джон Шеллі перебуває там, де йому й належить бути», — каже згорьований батько Пол Фінні.

The Celebration Saturday Night.

A small celebration consisting of a

ЧАСТИНА 3

Розділ 21

6 лютого 2006 року

20:02

Коли подзвонили у двері, Вілл Тренс саме розчісував свого собаку. Бетті загавкала, і її маленьке тільце мало не знесло зі столу від зусилля. Він сказав їй «цить» і в нагороду дістав допитливий погляд. Вілл ще ніколи й ні в чому собаці не відмовляв.

Минула ціла хвилина. Вілл і Бетті чекали, сподіваючись, що несподіваний гість біля дверей піде так само, як і прийшов, але дзвінок знову задзеленчав, цього разу тричі поспіль і наполегливо.

Собака розгавкався не на жарт. Вілл зітхнув, поклав щітку і опустив засукані рукави сорочки. Потім підняв однією рукою собаку. Поки він ішов відчиняти, у двері знову подзвонили — шість разів поспіль.

— Чого ти, бляха, так довго?

Він визирнув надвір подивитися, чи вона сама.

— Мене останнім часом штурмують свідки Єгови.

— То, може, хоч із жіночкою якоюсь познайомишся. — Енджі наморщила носа. — Фу, яка гидезна псина.

Вілл пішов слідом за Енджі вглиб свого будинку, відчуючи погорду, навіть якщо собака її й не відчував. А що Енджі ще не переодяглася після роботи, він зробив зауваження:

— Ти схожа на проститутку.

— А ти схожий на труп у домовині.

Вілл приклав руку до краватки.

— Не подобається костюм?

— А де ті джинси, які я тобі купила? — Вона опустилася на його канапу і, не чекаючи відповіді, полегшено зітхнула: — Лядські туфлі, — поскаржилася вона, скинула шестидюймові¹ підбори, і ті впали на килим. Потім розпустила довге каштанове волосся і стріпнула ним, щоб рівномірно розсипалося по плечах. — Як мене дістала ця клята робота.

Вілл опустив Бетті на підлогу. Чихуахуа попрямувала на кухню, стукаючи кігтками по дерев'яній підлозі. Він почув, як вона п'є воду, потім гризе залишки своєї вечері. Цей собака був небажаним і, як сподівався Вілл, тимчасовим його компаньйоном. Два тижні тому, повернувшись з ранкової пробіжки, Вілл побачив, як його літню сусідку завозять у машину «швидкої допомоги». У жінки був якийсь дефект мовлення і, судячи з хрипоті в голосі, звичка викурювати п'ять пачок на добу.

— Забери Бетті! — крикнула вона йому через газон, але Віллу почулося: «Запери Бетті!»

— Що-що зробити? — перепитав він, дещо настрашений такою перспективою. Сусідка лише глянула на нього, тому він показав на крихітну чихуахуа, яка стояла на її ганку. — З собакою. Що робити з собакою?

— Розчісуй! — прохрипіла жінка, і двері «швидкої» з грюкотом зачинилися.

Вілл не знав, як звали ту сусідку. Та він узагалі мало про неї знав, крім того, що вона любила на повній гучності дивитись ігрове шоу «Правильна ціна». Він гадки не мав, куди повезла її «швидка», чи були в неї родичі і чи вона взагалі повернеться. А ім'я собаки він знав лише тому, що хазяйка мала звичку кричати на неї.

— Бетті! — долинало до його спальні посеред ночі. Густому баритону жінки міг позаздрити будь-який чоловік. — Бетті, я ж тобі казала, не роби цього!

¹ ≈ 15 см.

Енджі зиркала на Вілла знизу вгору, схрестивши руки на грудях.

— Ти розумієш, що з цією собачкою під пахвою вигляд у тебе абсолютно дурнуватий?

Вілл сів навпроти неї й відкинувся на спинку крісла. Узяв пульт керування стереосистемою і зупинив відтворення аудіо-книжки, яку саме слухав. Минуло два дуже довгі роки, відколи він востаннє розмовляв з Енджі Поласкі, і ось вона знову сиділа у нього у вітальні, наче й дня не минуло. Вона завжди була такою, ще відколи вони дітьми були. Вдавай, що нічого дивного не відбувається, і тоді тебе ніщо не дивуватиме.

— Дякую, що допомогла мені з торговельним автоматом, — сказав він, скромно замовчуючи те, що його мало грець не вхопив, коли він побачив її у коридорі Східного муніципалітету.

— А до речі, чого ти був з Майклом Ормвудом? — І знову вона не дочекалася відповіді. — Господи, повірити не можу, що таке сталося з його сусідкою. Правда, це дивно?

Вілл спробував зосередитися на одній темі.

— Йому доручили справу, яка зацікавила мене. А ти його знаєш?

— Колись працював у «моралі». У тебе є щось пожувати?

Вілл підвівся, щоб зазирнути у холодильник. Бетті бігла по п'ятах. Він здебільшого харчувався не вдома, та собака любив сир, тому він тримав у холодильнику кавалок спеціально для нього.

Енджі пішла за ним у кухню.

— Коли Ормвуда перевели у «вбивства»? — спитав він.

— Десь із півроку тому.

Півроку тому Вілл жив на півночі Джорджії, у вигнанні, влаштовував облави на покинутих птахофермах, перетворених на метамфетамінові лабораторії, поки його шефіня вирішувала, що з ним робити.

— Відділ моралі був його першим великим призначенням, відколи йому дали золотий значок, — сказала Енджі. — Працював тут років із десять.

Вілл зрозумів, що вона намагалася йому щось повідомити.

— А чому звільнився?

— Через мене. — Вона взяла стілець і сіла за стіл. — Я сказала йому: звільняйся чи я подам на тебе рапорт.

— За що?

— Він розважався з дівчатами.

Вілл поклав сир на стіл.

— Це цікаво.

— По-моєму, це було доволі огидно, але кожному своє.

Вілл замислився на секунду. Образ Майкла Ормвуда, що сформувався у нього в уяві, знову зазнав змін. Безумовно, цього чоловіка було нелегко розкусити.

— Він робив це всі десять років, поки працював у «моралі»?

— Я в його команді була лише кілька місяців. Але, якщо хочеш знати мою думку, то так.

— І це поширене явище?

Енджі знизала плечима.

— Часом буває, особливо з одруженими. Дармова щілина, хто ж відмовиться?

Вілл відвернувся, буцімто взяти з шафки тарілку, а насправді — щоб вона не бачила виразу його обличчя. Та Енджі знала його з восьми років, тому розсміялася.

— Вільяме, ти такий святенник.

— За два роки майже нічого не змінилося.

Наживки вона не заковтнула. Два роки й кілька місяців, якщо вже зовсім точно. Вони були у цій кухні, Енджі кричала на нього, а Вілл дивився на свої черевики й чекав, коли вона припинить. Зрештою вона таки перестала, та одночасно захрюснула за собою двері кухні.

Він порізав сир кубиками, намагаючись не помічати сповненого надії погляду Бетті.

— Що ти чула про те, що сталося сьогодні вдень?

— З Майкловою сусідкою? — уточнила Енджі. — Небагато. Тільки те, що це, мабуть, якось пов'язано зі справою Монро.

— Сусідці відрізали язик. Його так і не знайшли.

— Навіщо комусь убивати Майклову сусідку?

— Мені й самому це цікаво.

— Думаєш, випадковість?

Він сперся на стіл і подивився на Енджі.

— Не схоже. У Ормвуда багато ворогів?

— Я не належу до числа його найліпших друзів, але наскільки я можу судити, хлопці в поліції його люблять. Він часто завісає з тим задрипанцем Лео Донеллі, тому про його смаки краще помовчимо.

— А були в нього такі справи, після яких хтось міг затаїти на нього злість?

— Тобто чи він когось, бува, не роздрочив? — Вона знову знизала плечима. Ця звичка з'явилася в неї за той час, поки вони не бачилися. — Нічого аж такого не було. Ти справді думаєш, що це пов'язано з Монро?

— Результати розтину будуть відомі завтра. Як я можу судити, відмінності були. — Він помовчав, подумки відтворюючи побачену сцену. — У неї ступня була подряпана. Очевидно, перечепилася через паркан. І отут рана. — Він торкнувся скроні. — Вона впала і вдарилася об камінь, судячи з усього, досить сильно. А ще кров. — Вілл знову замовк ненадовго. — Крові було недостатньо. У Монро рот наповнився кров'ю досить-таки швидко, і крові було стільки, що вона захлинулася. Звісно, ця дівчинка лежала долілиць, але крові на землі було небагато. Якби мене попросили висловити припущення, я б сказав, що її серце зупинилося ще до того, як їй відрізали язик.

— Її згвалтували?

— На стегнах були синці, але ми нічого не знаємо напевно, поки з нею не попрацює патологоанатом.

— Цим займається Піт Генсон?

— Ага. Убивство сталося в окрузі Дікеб, але я попросив їх, щоб дозволили йому зробити розтин, заради цілісності картини. Сьогодні вранці Генсон зробив розтин Аліші Монро. По-моєму, він непоганий чоловік. — Вілл згадав слова лікаря під час розтину. — Презервативи зі сперміцидом і змазкою коштують дорожче за ті, що без них?

Вона здивовано подивилася на нього.

— А я тобі що, експерт?

Він знав, що вона прибіднюється, але не хотів влізати в цю дискусію.

— Той, хто вбив Монро, користувався презервативом зі змазкою і сперміцидом. Мені просто було цікаво, чи вони коштують дорожче.

Енджі зробила очевидний висновок.

— Він не хотів залишати свою ДНК.

— Ормвуд гадає, що він не хотів її вбивати.

— Дурня, — похитала головою Енджі. — Клієнти не носять із собою гумок. Їх не надто турбує здоров'я дівчат, яких вони трахають. Знаєш, як вони називають зайву шкіру довкола піхви? Жінка. Майкл Ормвуд, як ніхто, мав би це знати.

— Тоді це повертає мене до початкового питання. Чи вони коштують дорожче?

Кілька секунд Енджі задумливо дивилася на нього. Вона знала, що він ще ні разу в житті не купив презерватива.

— Дівчата такі самі, як і решта людей на світі: думають, якщо річ коштує трохи дорожче, вона краща. Вони готові витратити зайвих тридцять-сорок центів, якщо це допоможе відвернути гепатит С.

— А хіба СНІД їх не більше турбує?

— СНІД можна приховати. А від гепатиту жовтіють. Ліша була розумницею. Вона робила все, що від неї залежало, щоб уберегтися.

Енджі подивилася на свої руки, неначе лак перевіряла. Дівчина нечасто дозволяла емоціям узяти гору на роботі (інак-

ше рано чи пізно вона б скінчила життя алкоголічкою на вулиці). Але в цьому випадку Вілл бачив, що вона змагається з собою. Попри всю свою ненависть до роботи у відділі моралі, вона мала з дівчатами багато спільного, а власне, спільну історію знущань і самотності. З таким самим успіхом вона могла стати однією з них.

— Вона мені подобалася, — нарешті промовила Енджі. — Монро. За останній рік ми її разів із шість садили у мавп'ятник. Вона була приємна. Пішла в професію через те, через що й інші, а як вибратися не знала. Я намагалася вмовити її на лікування, але ти ж знаєш, як воно буває. Не можна людину примусити, поки вона сама цього не захоче.

Віллу хотілося сказати щось приємне про померлу повію, бо він знав, що це б трохи втішило Енджі. Врешті вирішив бути лаконічним.

— Вона була гарненька.

— Так, була. — Енджі встала й підійшла до Вілла. Він зберігав ідеальний спокій, по-дурному надіючись, що вона на щось наважиться. Та вона взяла кілька кубиків сиру і знову сіла. — Сьогодні вранці я спитала про неї у Майкла. А він її навіть не згадав.

— Монро була серед тих дівчат, від яких він вимагав інтимні послуги?

— Без поняття, — зізналася Енджі. — То переважно чутки такі ходили серед дівчат. «Є коп, який може посприяти за певні послуги». Щось таке. Я не надто в це вірила, поки одна з них не сказала мені, як звали цього копа. Ормвуд — не надто поширене прізвище, правда ж? Я його прямо спитала, і він не заперечував, тому я сказала: «Слухай, або попроси перевести тебе в якийсь інший відділ, або рапорт ляже на стіл лейтенанту». Він скористався дверима номер один.

Вілл повернувся до неї обличчям і схрестив руки на грудях.

— Що він за людина?

— Нормальний коп. — Вона поклала до рота кубик сиру. — Якщо таке поняття ще існує. — Енджі пожувала сир, і видно

було, що його запитання змусило її замислитися. — Насправді я його завжди недолюблювала. Він вічно щось винюхував навколо мене, пропонував присвятити в тонкощі роботи. Я його послала.

— У своїй звичній жіночній манері. — Вілл кинув Бетті трохи сиру.

— Не годуй її сиром, — попередила Енджі. — У неї буде запор, і тоді ти пошкодуєш.

— Поміркованість.

— Тільки не плачся мені, коли цей щур малий запердить тобі всю хату.

Вілл кинув Бетті ще шматочок сиру, хоча зазвичай давав не більше одного за вечір.

— Розкажи мені ще щось про Ормвуда.

Енджі знизала плечима.

— Я не розуміла по-справжньому, як він мене дратував, аж поки він не перевівся. Він завжди тримався як велике цабе. Він же ветеран війни...

— Знаю, він казав.

— Ага, він любить розпустити хвоста перед людьми. — Вона підозріливо глянула на Бетті, наче в тієї в кишках уже почалося бродіння. — Та навіть коли перевівся, він постійно лазив у відділ моралі, наче до себе додому. Щонайменше раз на тиждень він припирався до нас і рознюхував, а попутно розказував, які великі справи розкрив, неначе від роботи у відділі вбивств у нього член ріс.

— У нього непоганий відсоток розкриття.

— Більший, ніж у тебе?

— Як думаєш, він винюхував, бо боявся, що ти зміниш думку щодо його позаурочної діяльності?

— Я думаю, він не міг змиритися з тим, що я взяла над ним гору. — Енджі всміхнулася тією особливою солодкою усмішкою, яка означала, що от-от вона його підштрикне. —

Ну скажи, котику, твій відсоток розкриття більший, ніж його, правда?

— Поговорімо про Ормвуда.

Вона вдавано надула губки, але довго бурмоситися не змогла.

— Я ж тобі кажу, Майкл любить усе контролювати.

— Мені він видався нормальним.

— Чоловіки цього не помічають, але ця любов до контролю є, вона прихована. Спитай у будь-якої жінки, і через десять хвилин спілкування з ним вона тобі скаже, що він диктатор.

— Гаразд. — Як на поліцейського, то була не надто незвична риса. Вілл і сам за собою її помічав. — Я помітив, що він не терпить конкуренції.

— Це ще м'яко сказано. Він перевівся, але ж у душі його гризло, що я його поклала на лопатки. Тому він завжди приходив, коли закінчувалася моя зміна, одразу ж по тому, як я дописувала звіти.

— Він їх читав?

— Та я б йому член на хрін відірвала, якби посмів. — Енджі вкинула до рота ще кубик сиру. — Але я думаю, якби я залишила його на дві секунди самого, він би мій стіл догори дригом перевернув.

— У нього запальний норов?

— Не більше, ніж у нас усіх.

Вілл не знав, що вона цим хотіла сказати, та наполягати не став.

— Схоже, він хоче переконатися, що ти його не здаєш.

— Можливо. — Енджі пожувала ще трохи сиру, тримаючи думки при собі.

Вілл уважно дивився на неї. Він намагався здогадатися, що вона приховує. Енджі завжди щось тримала в потаємній скриньці. Навіть після всіх цих років знайомства Вілл не був певен, чи вона робить так навмисно, чи це просто захисний

механізм. Була брехня і було те, що він вважав інстинктом виживання. Та він останній на Землі мав право її звинувачувати.

— Здається, те, що сьогодні сталося з сусідкою, дуже засмутило Ормвуда, — сказав Вілл.

— Він любить дітей. У його сина якісь проблеми з розумовим розвитком, але я якось його бачила — дуже миле дитя. Жінка в нього холодна, але я б теж така була, якби доводилося щоночі злягатися з тим козлом. Я познайомилася з нею на вечері з нагоди виходу його напарника, Кена Возняка, на пенсію, — пояснила Енджі. — Він чорний, але теж поляк. От я й вирішила піти підтримати земляка.

— Дуже мило з твого боку.

— Сумніваюся, що він довго затримається на цьому світі. У нього стався інсульт просто у відділку. Півтіла віднялося.

— У нього є сім'я?

— Ні.

Обоє на якийсь час замовкли.

Енджі розтулила була рота, щоб заговорити, та раптом змінила думку. Вілл знав, що підганяти її не варто. І зрештою вона сказала:

— З Майклом проблема в тому, що він не той, ким хоче видаватися.

— Тобто?

— Він завжди намагається вписатися, але не вписується. Вілл подумав, що те саме можна було б сказати і про нього.

— А це погано?

Енджі поміркувала кілька секунд, а потім пояснила:

— Це як із Возняком. Ми не були близькими друзями, але я часом із ним спілкувалася. Він товстун, живіт аж до цих пір. — Вона виставила руку на відстані кількох дюймів від свого живота. — Але він справжній бабій, ніколи не прогавить шансу прокоментувати мій одяг. «Які стегенця, а можна до них картоплі?» і подібну фігню каже, але він уже немолодий,

справжній плюшевий ведмедик, тому це не стрьомно, а прикольно і навіть трохи лестить.

— Авжеж, — кивнув Вілл, не до кінця зрозумівши, де пролягає межа, але збагнувши головне: цей чоловік її не дратував.

— У Кена є улюблені фразочки, — вела далі вона. — Наприклад, коли він дає цивільному свою візитну картку, то каже: «Буде чим підтертися», і це якось так чарівно звучить, що вони сміються, але картку залишають, розумієш? Нехай він і чортів поліцейський, але вони розуміють, що він хороший хлопець.

— Так, — погодився Вілл. У копів були свої трюки, за допомогою яких вони налагоджували зв'язки з потенційними свідками. У кожного була своя чарівна торбинка, але магичні прийоми були ті самі, якщо вони хотіли домогтися якихось результатів на вулиці.

— Отже, Кен у лікарні. Лежить на дупі. Чесно кажучи, я думаю, він не видряпається.

— Шкода.

— Так. — Вона махнула рукою, не надаючи ваги його словам. — Це я до чого веду. Минає кілька тижнів, я стою на панелі з дівчатами, і тут підходить Майкл. Дівчата знають, що він коп, бо... ну, бляха, він коп. Вони таке нюхом відчувують. — Вона відкинулася на спинку стільця, і Вілл побачив, що цей спогад її розсердив. — Отож, Майкл походжає туди-сюди повз дівчат, такий собі індик самовдоволення, підморгує мені, бляха, наче він робить щось смішне, а не тупе, і не підставляє мене з моїм прикриттям. Розпитує в дівчат, чи не ошивався коло них один тип, каже, що він небезпечний сучий син і щоб вони трималися від нього подалі. Потім простягає свою візитну картку і каже...

— «Буде чим підтертися»? — здогадався Вілл.

— Так. Він завжди такий, завжди зі шкури пнеться, щоб бути крутим пацаном, щоб зійти за свого, але насправді він не знає, як це робиться, тому наслідує інших людей.

— Як ті, хто цитує рядки з фільмів.

— Ага, малий, — проговорила Енджі, досконало копіюючи Остіна Паверза¹.

Вілл поміркував над почутим, згадав той нетривалий час, що вони провели з Майклом Ормвудом до того, як знайшли мертву дівчинку на задньому дворі будинку детектива. Було очевидно, що Енджі багато думала про особистість цього чоловіка, але Вілл не до кінця повірив її висновкам.

— Я цього не вловив.

— Можливо. Але ти таки зрозумів, що з ним щось не так. Твій радар мусив спрацювати.

Її слова поцілили в самісіньке ядро їхніх стосунків. Двадцять п'ять років тому вони познайомилися в державному сиротинці. Віллу було вісім, Енджі — одинадцять. Обоє вже достатньо загострили свої інстинкти, обох біда навчила слухатися внутрішнього голосу, коли він казав, що людина, яка вдягає білий капелюх, не обов'язково хороша.

— Так, — зізнався Вілл. — Я ніяк не міг його розкусити. Подумав, це тому, що я його дратую. Нікому не сподобається, коли його змушують слухняно гратися з іншими.

— Річ не лише в цьому, — наполягала Енджі. — Ти це знаєш так само добре, як і я.

— Може, й так. — Він узяв Бетті на руки, щоб почухати їй за вухом.

Енджі підвелася.

— Мені треба, щоб ти пробив по картотеці одну людину.

— Яку людину?

Вона повернулася у вітальню, щоб узяти сумочку. Вілл пішов слідом, притискаючи Бетті до грудей. Крихітне тільце собаки було таке тендітне, що іноді йому здавалося, ніби в руках у нього пташка.

¹ Герой комедійних фільмів — пародій на шпигунські.

— На. — Енджі простягнула йому рожевий аркушик стікеру, у центрі якого охайними друкованими літерами було виведено ім'я. — Він сказав, що вплутався у щось. Прозвучало це погано, але в мене просто з'явилося відчуття... — Речення вона не закінчила, лише красномовно повела плечима. — Думаю, у нього біда.

Нотатки Вілл не взяв. І спробував віджартуватися.

— Відколи це ти рятуєш людей?

— Ти мені допоможеш чи так і стоятимеш зі стиснутим задом, пестячи свого песика?

— А можна я зроблю і те, й інше?

Її губи вигнулися в усмішці.

— В його документах з УДЗ лише основні моменти, а вся справа надто давня, тому її нема в комп'ютері. Ти не міг би вдатися до своїх джіб'єрівських чарів і витягти мені копію з архіву?

Вілл зрозумів, що це була істинна причина її візиту, і доклав зусиль, щоб не виказати розчарування. Він узяв аркушик, глянув на слова, що були для нього лише розмитою плямою. Вілл ніколи не вмів розбирати літери, а надто коли був засмучений чи розчарований.

— Вілле?

— Якщо справа в архіві, то на те, щоб знайти її, знадобиться час.

— Не поспішай, — сказала вона. — Швидше за все, я більше ніколи його не побачу.

Вілл відчув полегшення, а це означало, що досі він ревнував.

А вона вже відчиняла двері, збираючись іти.

— Там два «л». Зможеш прочитати?

— Що?

Відчувалося, що вона роздратована й думає, що він її не слухав.

— Прізвище, Вілле. Те, що на папірці. Шеллі — через подвійне «л».

Розділ 22

Енджі жила миль за п'ять від будинку Вілла. Вона від'їхала на машині, притишивши звук радіо й дозволивши собі бути неухажною на знайомих вулицях. Він був такий, як і завжди, хіба що трохи схуд і бозна-що зробив зі своїм волоссям. Його завжди підстригала Енджі. А тепер він, мабуть, купив електричну машинку, щоб не ходити до перукаря, який міг побачити шрам у нього на потилиці й запитати, хто це намагався його вбити.

Вона знала, що останні два роки Вілл жив на півночі в горах Джорджії. А там, напевно, мало з ким зустрічався і мало куди ходив. Вілл завжди дозволяв дислексії обмежувати своє життя. Він не любив ходити до нових ресторанів, бо не міг прочитати меню. Купував їжу в бакалійній крамниці, обираючи харчі за етикетками знайомих кольорів чи фотографіями на упаковках. Він би радше вмер з голоду, ніж попросив допомогти. Енджі пригадала в наймальовничіших деталях, як він вперше пішов у крамницю і повернувся з банкою маргарину «Кріско», бо вирішив, що смажена курка на етикетці відповідала вмісту банки.

Завертаючи на свою під'їзну алею, Енджі намагалася пригадати, скільки разів вона кидала Вілла Трента. Вона рахувала за іменами чоловіків, до яких тікала. Перший був Джордж, ще в середині вісімдесятих. Прихильник панк-року з потаємною героїною наркозалежністю. Під номерами два і вісім ішли Роджери, різні чоловіки, але з однаковими гівняними характеристиками. Як любив повторювати Вілл, Енджі вабило тільки до тих чоловіків, які могли зробити їй боляче.

Номером шість був Марк. Справжній чемпіон серед козлів. Енджі знадобилося півроку, щоб збагнути: він наробив боргів по її кредитних картках. Того кретина шокував її дзвінок знайомому в відділ шахрайств і прохання його заарештувати, що вона досі сміялася, коли згадувала тупий вираз його пики. Пол, Нік, Денні, Джуліан, Даррен... Був навіть Горацію, хоча цей протримався лише тиждень. Хоча в цілому жоден з них надовго не затримувався, і вона щоразу знов опинялася на Вілловому порозі й бралася псувати йому життя, аж поки не знаходила іншого чоловіка, що міг її від нього забрати.

Енджі припаркувала машину на доріжці. Двигун стукав навіть після того, як вона витягла ключ, і вона в мільйонний раз подумала, що треба відвезти це нещастя в автосервіс. З машини текло, як зі старої жінки, та й глушник висів на нитці, але вона не могла примусити себе віддати в руки якогось чужого дядька машину, двигун якої Вілл відновив власноруч. Він міг подужати ранкову газету годин за шість, не менше, але двигуни розбирав і збирав із заплющеними очима. Він міг полагодити що завгодно з рухомими деталями, від наручного годинника до фортепіано. Так само він розглядав справи: дивився, як поєднувалися деталі, складаючись у картину злочину, — і він був одним з найкращих агентів бюро. Якби ж тільки він міг обернути свій гострий, мов бритва, розум і скерувати його на своє власне життя.

Коли вона підійшла до задніх дверей і вставила ключ у замкову шпарину, ввімкнулося сенсорне освітлення. Роб. Як вона могла забути про Роба, з його волоссям кольору моркви, приємною усмішкою та залежністю від азартних ігор? З Робом чоловіків було одинадцять, одинадцять разів вона кидала Вілла і одинадцять разів він приймав її назад.

Чорт, а це ж вона ще жінок не рахувала.

Енджі ввімкнула світло в кухні й приклала ключ до пульта сигналізації. Вілл справді кохав її. У цьому вона була впевнена. Навіть коли вони сварилися, то обережно, намагаючись не

зайти надто далеко, не вимовити слова, що поранять надто глибоко, завдадуть надто великого болю і поставлять на цьому крапку. Вони знали одне про одного все — чи все, що було важливим. Якби хтось приставив їй до скроні пістолет і попросив пояснити, чому вони з Віллом завжди врешті-решт опинялися разом, вона б померла, але не сказала б, бо сама не знала. Вілла, який не був прихильником самоаналізу, спіткала б, напевно, та сама доля.

Вона витягла з холодильника пляшку води й пішла вглиб будинку, безуспішно намагаючись не думати про Вілла. Перевірила повідомлення на автовідповідачі й почала роздягатися. Половина її ества сподівалася, що він подзвонить, та інша половина знала, що цього не буде. Подзвонити їй було б імпульсивним вчинком, а Вілл імпульсивною людиною не був. Він любив рутину. Спонтанність притаманна людям у кіно.

Енджі увімкнула душ і, знімаючи одяг, дивилася на своє відзеркалення. Вона не могла дивитися на своє тіло, не думаючи про Віллове. Свого часу їй перепала порція знущань від різних прийомних батьків і вітчимів, але всі її шрами були всередині. На відміну від Вілла, вона не мала шраму на нижній половині обличчя, опіків від сигарет і глибоких порізів там, де п'яні хулігани надумали зігнати злість на беззахисній дитині. У неї не було нерівного шраму на тому місці, де кістка пропорола ногу і відкритий перелом призвів до шести операцій. А ще в неї не було досі рожевого сліду на передпліччі, де бритва розітнула плоть, пустила кров, і це мало не коштувало б їй життя.

Вперше вони зустрілися в дитячому будинку Атланти, який, по суті, був притулком для сиріт. Держава намагалася прилаштувати дітей у прийомні сім'ї, та найчастіше вони поверталися назад з новими синцями й новими історіями. Дитячим будинком керувала міс Фланнері, троє помічників піклувалися про сто з лишком дітей, які там жили. Картина в уяві поставала діккенсівська, проте працівники були настільки від-

дані своїм підопічним, наскільки це взагалі було можливо, зважаючи на те, що їх було мало і їм недоплачували. Енджі ніколи не чула, щоб когось із дітей кривдили, і здебільшого її найщасливіші спогади дитинства належали до того часу, проведеного під крилом міс Фланнері. Не те щоб та жінка виявляла велику материнську турботу, але вона дбала про те, щоб на ліжках була чиста білизна, на столі — їжа, а на їхніх плечах — одяг. Для більшості дітлахів, які жили там, то була єдина стабільність, яку вони знали в житті.

Енджі завжди казала людям, що її батьки померли, коли вона була маленькою, та насправді вона гадки не мала, хто був її батько, а її мати, Дідра Поласкі, у стані овочу жила нині в державному притулку. Улюбленим наркотиком Дідри був спід¹, і передоз врешті-решт відправив її в незворотну кому. Енджі було одинадцять, коли вона знайшла Дідру в ванній, згорбленою над унітазом, а з вени в матері стирчала голка. Вона залишалася біля неї два дні, не їла, майже не спала. Десь ближче до півночі наступного дня прийшов один з материних постачальників. Він згвалтував Енджі й тільки потім викликав «швидку», щоб забрала її матір.

Вона залізла в душ і підставила тіло струмочкам води, щоб змили з неї трохи бруду дня, що минув.

Расті.

Так його звали.

— Якщо комусь скажеш, я тебе вб'ю, — пригрозив він, тримаючи її за горло так міцно, що вона ледь могла дихати. Труси в нього досі були спущені, й вона запам'ятала, як дивилася на його обім'який пеніс і кучеряву рослинність на стегнах. — Я тебе знайду і вб'ю.

Він був не першим. На той час Енджі вже була досвідченою в сексі завдяки нескінченній вервечці материних коханців. Деякі з них були непоганими, інші виявлялися жорстокими

¹ Спідобол — суміш героїна з кокаїном.

страшними тварюками, які накачували матір Енджі наркотою, аби підступитися до її дівчинки. Правду кажучи, коли Енджі потрапила в дитбудинок до міс Фланнері, вона відчула величезне полегшення.

Віллова історія була не зовсім така, але досить схожа. Його тіло могло слугувати картою болю: довгі тонкі шрами на спині, де шкіру розірвав батіг, груба латка на плоті стегна в тому місці, куди прикладали електричні дроти. Його права рука була двічі розтрощена, ліва нога зламана в трьох місцях. Його так часто і методично били в обличчя, що верхня губа луснула, мов шкірка перестиглого банана. Щоразу, коли Енджі його цілувала, вона відчувала губами шрам і згадувала, через що він пройшов.

Старших дітей у сиротинці єднало одне: вони всі мали схожу історію. Вони всі були нікому не потрібні. Усі з психічними травмами. Молодші ніколи не затримувалися надовго, але ті, що мали шість-сім років, практично втрачали надію на те, що тебе візьмуть у сім'ю. Для більшості з них то було добре. Вони бачили, що таке сім'я, і воліли залишатися в притулку. Принаймні цього хотіли більшість із них.

Але Вілл ніколи не здавався. У день відвідин він ставав біля дзеркала, ретельно розчісував волосся, прилизував чубчик — щосили намагався прибрати вигляду дитини, яку б ви захотіли забрати з собою додому. Їй хотілося дати йому в зуби, добряче його струснути й пояснити, що його ніколи не всиновлять, що він нікому не потрібен. Якось вона вже намірилася це робити, та щось її зупинило, щось у виразі його обличчя — то була надія в поєднанні з очікуванням невдачі. Замість дати йому стусана вона підвела його до дзеркала і допомогла розчесати волосся.

Енджі вимкнула душ і загорнулася в рушник. Від спогаду про першу зустріч із Віллом у кімнаті відпочинку її губ торкнулася мимовільна усмішка. Йому було вісім років. Хлопчик з білявими кучерями й ротиком, вигнутим у формі лука Купі-

дона. Він завжди ходив, устроївши носа в книжку, і спочатку Енджі подумала, що він заучка, та згодом збагнула, що Вілл роздивлявся слова, намагаючись добачити в них бодай якийсь сенс. За іронією долі, він любив слова, обожнював книжки, історії та все, що допомагало хоч ненадовго вирватися з його середовища. У рідкісні хвилини щирості він якось зізнався їй, що бути в бібліотеці для нього те саме, що сидіти за столом, заставленим улюбленими наїдками, але не мати змоги їх скуштувати. І за це він себе ненавидів.

Він досі вважав дислексію своєю особистою поразкою. Хоч би скільки Енджі його підштрикувала і навіть благала, він не хотів звертатися по допомогу. На той час, коли вони познайомилися, Вілл уже навчився різноманітних фокусів, щоб приховати свою проблему, і Енджі не сумнівалася, що вчителі вважали його цілковитим тупаком. На його нинішній роботі все було так само. Він використовував кольорові теки, щоб знаходити справи, і різні типи паперу, щоб розрізняти їх за текстурою.

У школі Енджі писала за нього контрольні за чверть й диктанти з предметів, які не мала жодного бажання опановувати. Вона мусила цілісніть ночі слухати його магнітофон, поки він слухав книжки, запам'ятовуючи цілі абзаци, щоб наступного дня відповідати в класі. На час випуску він працював у десять разів більше за інших учнів, але насилу складав іспити. А потім він вступив до коледжу.

Енджі ніколи не розуміла, чому це все для нього так важливо. З його статуєю і зовнішністю Вілл міг вирости серцеїдом того типу, до яких завжди тікала від нього Енджі. Натомість він був тихим, сором'язливим, з тих хлопців, які закохуються в першу дівчину, яка їм дасть. Не те щоб Вілл був закоханий в Енджі. Авжеж, він любив її, але любити й бути закоханим — то різні речі. Він прагнув її товариства, бо добре її знав — це те саме, що ходити в одні й ті самі ресторани та купувати ті самі харчі. Вона була чимось добре знайомим, безпечною гаванню. Їхні стосунки більше нагадували зв'язок між братом

і сестрою, які занадто опікуються одне одним і (так уже сталося) займаються сексом.

Та й із сексом не все так гладко. Природа щедро наділила Вілла чоловічим знаряддям (до того, як почала пити протизаплідні пігулки, Енджі мала діафрагму завбільшки з обідню тарілку), але існувала велика різниця між тим, щоб тримати молоток і влучно вдаряти по голівці гвіздка. Протягом років вони помітно просунулися від першого незграбного разу в комірчині прибиральника в дитбудинку, тож тепер, коли в них був секс, вони нагадували двійко незграбних дітлахів, які крадькома перепихаються за спиною у батьків, а не дорослих людей, що кохаються. Вони завжди вимикали світло й майже не знімали одягу, наче секс був їхньою ганебною таємницею. Костюм-трійка, у якому Вілл був того вечора, нітрохи б не здивував її насправді. Що більше одягу Вілл міг натягти, щоб сховати своє тіло, то щасливішим він був.

То була якась чудасія космічного масштабу, бо Енджі знала, що під одягом у нього прекрасне тіло. Коли він напружувався, вона відчувала рельєфні м'язи на його спині, її руки обнімали тугі вигини його сідниць, а ноги огортали його сильні литки, коли вона підіймалася йому назустріч.

Та він соромився свого тіла, неначе шрами могли сказати щось погане про нього самого, а не про людей, які їх завдали. Повністю роздягненим вона його не бачила щонайменше дванадцять років. Саме це й стало приводом для їхньої останньої сварки. Вони були в нього на кухні, як і того вечора. Вілл спирався на стійку, а Енджі сиділа на столі й кричала на нього.

— Ти хоч розумієш, — казала вона йому, — що я не маю ні найменшого уявлення, який ти на вигляд?

Він спробував зіграти під дурника.

— Ти бачиш мене щодня.

Енджі так вгатила кулаком об стіл, що він підскочив. Вілл ненавидів гучні звуки, сприймав їх як сигнали того, що йому зроблять боляче, хоч тепер цілком міг себе захистити.

Запала тиша, тільки годинник цокав у вітальні. Зрештою він кивнув і сказав:

— Добре.

І розстебнув сорочку. Під нею, звісно, була майка, і коли він почав її знімати, Енджі підійшла до нього і поклала руки на його руки.

То була вона. Вона сама не змогла на нього дивитися, не змогла витримати нагадувань про те, що він пережив. Його шрами належали не тільки йому. Вони були сувенірами з їхнього дитинства, символами чоловіків, які знущалися з неї, матері, яка обрала голку замість рідної дочки. Енджі могла перекидатися гола з незнайомцем на задньому сидінні машини, але не могла змусити себе поглянути на тіло чоловіка, якого любила.

— Ні, — сказала вона. — Я так більше не можу.

— Хто він? — запитав Вілл. Завжди був «він».

Наступного дня вона подзвонила його шефіні, Аманді Вагнер, і сказала їй, що Вілл носить у кишені диктофон, щоб записувати всі їхні розмови.

— А я чогось думала, що ти його друг, — сказала тоді Аманда.

Енджі сказала у відповідь якусь грубість, але в глибині душі знала, що це правильний вчинок, правильний для Вілла. Єдиний шанс жити нормальним життям і пізнати бодай якогось щастя він мав без неї. І вона розридалася, коли поклала слухавку. Може, йому там і непогано жилося, у тому гірському анклаві, але Енджі сумувала за ним страшенно. Насправді їй бракувало його, наче якісь дурній школярці.

А потім та сучка перевела його назад в Атланту. Такий цінний розум не мусить пропадати в горах, заявила Аманда. Крім того, Вілл надто їй подобався, щоб вона тримала його подалі. Щодо Вілла, то іншої такої людини, яка б найбільше годилася на роль його матері, у нього не було. Вони вдавали, що ненавидять одне одного, поводитися, наче двоє котів, що оцінюють одне одного перед бійкою, проте Енджі знала, що вони

одна команда, хоч і незлагоджена. Вона вміла розпізнавати знаки.

Слід віддати їй належне, Аманда прийшла до Енджі з візитом ввічливості, щоб повідомити про переведення.

— Твій хлопець повернувся¹.

Гострий язик Енджі працював на автопілоті.

— Хей-ла, хей-ла, — відповіла вона рядком із пісні.

Хоча Енджі вже кілька тижнів знала, що новий кабінет Вілла розташований у тій будівлі, де працювала вона сама, і морально підготувалася до несподіваної зустрічі з ним, та таки була приголомшена, коли Вілл того ранку вийшов з ліфта. Побачити його з тим козлом Майклом Ормвудом було наче отримати удар у живіт. Більшу частину дня Енджі намагалася вигадати причину побачитися з ним. Вона знала, що після роботи він одразу їде додому. Він ні з ким не зустрічався, і як знала Енджі, ніколи не був з іншою жінкою (не рахуючи мастурбації від ще однієї маленької шльондри в дитбудинку).

Години повзли, як черепахи, і Енджі відчула, що від бажання побачити його в неї стискається живіт. Заарештувавши трьох клієнтів, які мали нещастя обрати Робін з купи дівчат, які працювали перед горілчанним магазином, Енджі взяла у дівчини, яка працювала через дорогу, пачку рожевих стікерів, знаючи, що яскраве тло чомусь допомагало Віллові читати написані на ньому слова. Охайними друкованими літерами вона написала ім'я та прізвище Джона Шеллі та без зайвих роздумів, щоб не передумати, поїхала прямісінько до Вілла додому. Вона вміла читати вираз його обличчя, мов розгорнуту книгу, тому їй одразу стало зрозуміло, про що він думає, коли передала йому аркушик: *це той наступний хлопець, заради якого ти мене покинеш*.

Енджі витерла пару з дзеркала у ванній, роздивилася своє відображення, і побачене їй не сподобалося. Джон сказав, що

¹ «Мій хлопець повернувся» — пісня — хіт 1963 р., яку виконував дівочий гурт *The Angels*.

вона гарна, але він бачив лише те, що було на поверхні. Під цією маскою вона була бабою-ягою, жалюгідною старою відьмою, яка завдавала нещастя всім, кого зустрічала на своєму шляху.

Вілл переживав через Джона Шеллі, але тут він дуже помилявся. І не за горою був той день, коли він з'ясує правду. Він насилу міг прочитати книжку, але знаки читав безпомилково. Найбільше у своєму житті Енджі шкодувала не про одинадцятьох своїх чоловіків і не про те, що її мати в комі. І навіть не про пекло, через яке вона періодично змушувала пройти Вілла. Найбільше вона шкодувала про те, що спала з тим гівнюком Майклом Ормвудом.

Розділ 23

7 лютого 2006 року

7:36

Вілл подивився на свій мобільний: цифри на екрані повідомляли йому час. Він завжди вважав запізнення ознакою нечемності. Людина, що спізнювалася, неначе казала, що її час цінніший за твій. Аманда Вагнер чудово про це знала. Вона ще ніколи в житті не прийшла вчасно ні на одну зустріч.

— Принести тобі щось? — запитала Керолайн.

Амандина секретарка була гарною молодю жіночкою, ультраефективною і, схоже, не вразливою до ущипливих ремарок своєї шефіні. Вілл знав, що Керолайн була єдиною жінкою, яка змогла пропрацювати з Амандою Вагнер довше, ніж годину.

— Дякую, не треба, але... — Керолайн чекала, поки Вілл витягував з кишені рожевий стікер. — Ти не могла б пробити справу цього чоловіка? Поза межами радара, якщо можна.

Вона одразу ж зрозуміла, що він мав на увазі: щоб Аманда не дізналася. Очі Керолайн загорілися від передчуття.

— На коли потрібно?

— Якомога швидше.

Вона кивнула йому і повернулася за свій стіл. Вілл дивився на порожній дверний проріз. Йому захотілося гукнути Керолайн, сказати їй, щоб забула про його прохання. Енджі мала рацію щодо чуття. І хоча Вілл не знав, хто такий Джонатан Шеллі, саме ім'я цього чоловіка вселяло тривогу. Можливо, Вілл ревнував. А може, просто втомився. І тут Енджі мала

слухність. Цього разу щодо небезпек, якими загрожувало годування собаки сиром. Вілл на власному досвіді переконався, що майже неможливо заснути, коли на твоїй подушці лежить чихухауа, яка безперервно випускає гази.

Вілл сидів у кріслі навпроти Амандиного письмового стола. Як і його хазяйка, стіл був у бездоганному порядку. Стоси паперу охайно розкладено по лотках «Вхідні» й «Вихідні». Телефонні повідомлення рівною лінією було причеплено до теки з промокальним папером.

На стінах кабінету в рамках висіли вирізки з газет про Амандині звитяги: мер Атланти нагороджує її медаллю, Білл Клінтон потискає руку. Якийсь шеф поліції з південної частини Джорджії, якого вона врятувала під час операції зі звільнення заручників. Ще були різноманітні відзнаки за віддану службу і поличка, цілковито відведена під Амандині стрілецькі трофеї.

Після двадцяти років роботи у відділі тактичних переговорів ДжБР Аманда хотіла якихось змін. Начальство надало їй можливість обирати собі завдання. Вона, як завжди, забрала собі в голову, що хоче перетрусити структуру, і вже через рік очолювала відділ власного виробництва — захоплення й розшуку злочинців. ЗРЗ, «зараза». Кращої абревіатури для групи, яку вона зібрала, годі було й вигадати.

Десять чоловіків, яких Аманда обрала для роботи під своїм керівництвом, були як Вілл: молоді агенти, що вже досить давно працювали й не дуже добре ладнали з іншими. Їхнє керівництво називало їх важкими, але жоден з них ні разу не заробив догани з попередженням, не кажучи вже про звільнення. Вони були хороші поліцейські, з тих людей, які в дорослому віці намагаються виправити несправедливість, якої вони не могли усунути в дитинстві. У Аманди був нюх на людей травмованих, на тих, чиє минуле могло зробити з них легких жертв її псевдоматеринства. Вілл уявляв, як Аманда презентує свій ретельно дібраний список потенційних рекрутів

перед Сюзен Річардсон, своєю шефиною в штаб-квартирі. Напевно, Сюзен дивилася на той список так само, як людина дивиться на свого кота, коли той притягне їй дохлу пташку. «Так, дякую, вибач, що мене тягне блювати».

Вілл змінив позу в кріслі й знову глянув на телефон. Він носив годинник на зап'ясті, але тільки як шпаргалку, щоб допомагав розрізняти між правим боком і лівим. Doroslišhaючи, він навчився найрізноманітніших трюків, щоб приховати свою проблему. Енджі постійно йому з цим допікала, казала, що йому нема чого соромитися. Але Вілл не соромився. Він просто не хотів вирізнятися з-поміж інших іще чимось. І вже точно не хотів давати Аманді Вагнер у руки зброю проти себе. Вона намагалася залізти йому в голову, відколи вони познайомилися, а ця порція інформації була тотожна тому, щоб підставити шию голодному вовку.

Він визирнув у вікно й побачив пташок, що ширяли в потоках повітря. Коли Вілла закинули до метамфетомінових виродків у гори, Аманда працювала в передмісті Марієтта. До східного муніципалітету вона переїхала близько року тому. З її кутового кабінету розлягалася панорама центру Атланти. Поряд був ліфт, щоб Аманда могла тримати руку на пульсі всього, що діялося в будівлі. Керолайн сиділа в зовнішньому кабінеті, проте Аманда ніколи не зачиняла дверей між ними. Вілл чув, як секретарка стукає по клавішах комп'ютера. Якщо в неї лишалася бодай крихта самоповаги, вона вже строчила своє резюме.

— Привіт, Вілле.

Аманда підкралася тихцем, поки він дивився у вікно. І, проходячи повз нього, поклала руку йому на плече.

— Добридень, докторе Вагнер.

Вона сіла за стіл і сказала: «Вибач, що спізнилася», — таким самим автоматичним і байдужим тоном, яким люди кажуть «вибачте», коли налетять на вас на вулиці.

Він дивився, як вона переглядає свої телефонні повідомлення, показуючи йому маківку з охайно укладеним волоссям, у якому проглядала сивина. Аманді було близько сорока п'яти років. То була невисока жінка, метр шістдесят із гачком. Та її надмірна пиха заповнювала собою кімнату, а рухалася вона з зарозумілим виглядом, що могла би позмагатися з ходою то-реадора. На підмізинному пальці вона носила просту обручку з діамантом, хоча Вілл знав, що на той час вона була незаміжня. Дітей вона не мала, чи, може, вона їх поїла ще маленькими. Аманда ретельно приховувала своє особисте життя, хоча іншим такої розкоші не дозволяла. Про її вільний від роботи час Вілл думав приблизно те саме, що й колись про вчителів у школі: наче по ночах вони заповзають у печеру під будівлею школи і засинають з думкою про те, як наступного дня піддаватимуть своїх учнів невимовним тортурам. Вілл уявляв, як щоранку Аманда збирається на роботу: голить груди, ховає під спідницю хвоста і вкладає диявольські копита у витончені туфлі тридцять сьомого розміру.

— Напевно, я маю тепер називати вас доктором Трентом? — сказала вона, не підводячи погляду від повідомлень.

Вілл знайшов собі заняття під час вимушеного вигнання у горах, знаючи наперед, що Аманда зрештою висмикне його з офісу в Епворті й поверне назад у поле свого контролю. Коледж дистанційного навчання у Флориді дав йому змогу навчатися у своєму власному темпі, і держава визнала ступінь з кримінології попри його непевне походження.

— Я намагався зробити так, щоб рівень моєї зарплатні не вписався у ваш бюджет.

І це була щира правда.

— Та ви що? — Вона витягла золоту авторучку й зробила помітку на одному з повідомлень.

Вілл зиркнув на свій шрам на руці в тому місці, куди Аманда вистрелила з пневматичного молотка.

— Гарна ручка, — сказав він.

Вона вигнула брову і відкинулася на спинку крісла. Майже ціла хвилина минула, поки вона спитала:

— А де це у Флориді місце з назвою Ту-Егг¹?

Вілл поборов усмішку. Той коледж він обрав головне через його сміховинне розташування.

— Здається, біля мальовничої річки Вітлакучі, мем.

Було помітно, що вона не вірить жодному його слову.

— Ну звісно.

Вілл мовчав, як омар, яким захоплюються, в акваріумі.

Аманда накрила золоту ручку ковпачком і поклала її перпендикулярно до промокального паперу.

— Ви ж не записуєте цю розмову на плівку?

— Сьогодні ні, мем.

Що вже важко було Віллові читати друковані документи, але порівняно з його власним почерком друковані літери блякли: він нагадував нахилені вліво каракулі на стіні місцевого дитячого садочка. Аманда любила давати довгий список завдань, і єдиним способом запам'ятати його для Вілла було записати розмову на плівку, щоб потім розшифрувати її на комп'ютері. Два роки тому вона спіймала його на гарячому під час зустрічі. Аманда не любила, щоб її записували без її дозволу, і, звісно, вирішила, що Вілл робив це задля отримання власного зиску. Він би крізь землю провалився від сорому, якби розказав їй про свої труднощі з читанням, та навіть якби в нього й з'явилося таке бажання, Аманда заслала його на Північний полюс, перш ніж він встиг узуті снігоступи.

— Гаразд, — сказала вона. — Розкажіть про свою справу.

Вілл коротко посвятив її у нечисленні деталі. Він переглянув три справи дівчат, які знайшов, сказав, що дві з них, на його думку, пов'язані. Розказав, що прочитав про Алішу Монро, вбиту проститутку, у денному звіті ДжБР, де коротко висвіт-

¹ Two Egg — назва нагадує two eggs — два яйця (англ.).

лювалися злочини, вчинені на території штату. Дотримуючись протоколу, запитав у лейтенанта Теда Гріра дозволу взяти участь у розслідуванні й був прикріплений до Майкла Ормвуда, головного слідчого у справі. Коли він дійшов до мертвої сусідки Ормвуда, Аманда його спинила.

— Язик було відкушено?

— Я точно не знаю, в який спосіб його видалили, — відповів Вілл. — Може, якби я знав, що ви сьогодні запізніться, то міг би присвятити цей час розмові з коронером і краще б підготувався до цього брифінгу.

— Докторе Тренте, не скигліть. Вам це не личить.

Її тон був м'яким, примирливим, але усмішка свідчила про те, що він отримав очко в її суддівському протоколі. Те, що він грав у цю гру, означало, що вона вже виграла.

Аманда вирішила повернутися до справи.

— У попередніх злочинах язики не забирали з місць злочинів?

— Ні, мем, — відповів Вілл. — У першої дівчини язик був не повністю відокремлений. Друга тримала його в руці, коли її знайшли, але було вже пізно щось із ним робити. Язик Монро лежав на сходах. Найпевніше, вона його виплюнула. А язика Синтії Баррет на місці злочину не знайшли.

— Будинок Барретів обшукали?

— Поліція округи Дікеб обшукала. Як я зрозумів, нічого незвичного не знайшли.

— Як ви зрозуміли? — луною повторила вона.

— Я не хотів напосідатися.

— Мабуть, розумно, — визнала Аманда.

Округу Дікеб досі ретельно контролювала жменька людей, які не любили, коли держава (чи хто завгодно) втручалася в їхні справи. Шість років тому Дєрвіна Брауна, обраного на посаду шерифа округи Дікеб, вбили на під'їзній алеї перед його власним будинком, коли він переносив різдвяні подарунки з машини. До складання присяги йому лишалось три дні,

і Сідні Дорсі, шериф, який складав повноваження, не дуже добре сприйняв поразку.

З горішньої шухляди стола Аманда витягла папку і розгорнула її на першій сторінці.

— Що ви думаєте про цього Майкла Тімоті Ормвуда?

— Я ще не сформував про нього думки, — відповів Вілл, а сам подумав, що в разі, якщо Аманда тримає у руках особисте дос'є Ормвуда, вона знала більше, ніж сам Вілл.

Водячи по рядках вказівним пальцем, вона зачитала дані вголос.

— Служив у війську. Шістнадцять років у поліційному департаменті Атланти. Подолав шлях від рядового попихача до золотого значка. Обвинувачений у дев'яноста восьми випадках надуживання силою. — Відкидаючи скаргу, вона зробила кулаком жест, наче дровича. — Доволі швидко пішов угору. «Наркотики» — недовго, мабуть, знудився, — відділ моралі, а тепер «убивства». Не має вищої освіти. — Вона зиркнула низу вгору на Вілла. — Постарайтеся не вихвалитися перед ним своїм крутим дипломом з Ту-Егґа, докторе Трент.

— Слухаюсь, мем.

Аманда перегорнула сторінку.

— Подяка за порятунок дитини. Навіть у тебе така є. Їх роздають, як цукерки. — Вона згорнула папку. — Нема про що й додому прокричати. Носить бежеве і сидить тихо. — Цією черговою фразою Аманда описувала поліцейських, які виконували свою роботу і чекали пенсії. То був не комплімент.

— Ще щось? — запитав Вілл, чудово знаючи, що так і є.

Шефіня всміхнулася.

— Я подзвонила одному другу у військовій формі. — У Аманди скрізь були друзі. Зважаючи на її особистість, Вілл мав сумніви щодо природи цих стосунків і чи під словом «друг» вона не мала на увазі людину, яку тримала на короткому повідку. — У Кувейті Ормвуд служив у тилу. Вище рядового не дослужився.

Вілла це трохи здивувало.

— Справді?

— Його почесно звільнили, це все, що було відомо поліцейському управлінню Атланти, — чи все, що мало значення. Моя людина каже, що його поранили на другому тижні перебування в Кувейті. Хто в нього стріляв, так і не дізналися.

— Він підстрелив сам себе?

Вона знизала плечима.

— А ти б не стрельнув собі в ногу, аби вибратися з того пекла?

Вілл би стрельнув собі в ногу, аби вибратися з Амандинового кабінету.

— Отже, — Аманда склала долоні разом і відхилилася на спинку крісла, — план дій?

— Мені потрібно поговорити з Ормвудом. Те, що це сталося в нього на задньому дворі, не може бути випадковістю.

— Думаєш, він міг підібратися надто близько до вбивці Монро?

— Коли ми приїхали, тіло Синтії Баррет ще не охолело. Вона померла не більше години тому. Я весь ранок був із Ормвудом і не бачив, щоб ми якось просунулися до розкриття справи, не кажучи вже про те, щоб довести вбивцю до того, аби він стрибнув у машину, поїхав до Ормвуда додому і замордував його сусідку.

Аманда кивнула, щоб він продовжував.

— Ми розмовляли з сутенером Монро. Він не схожий на того, хто міг би отак запросто позбавити себе хорошого джерела прибутку. Але я сьогодні ще до нього поїду.

— І?

— І, як я вже казав, поговорю про це з Ормвудом, запитаю, чи він нічого незвичного не бачив і не робив тієї ночі, коли вбили Монро.

— Він сьогодні працює чи взяв відгул за сімейними обставинами?

— Гадки не маю, — відповів Вілл. — Але байдуже, де він, я його знайду.

Аманда взяла одне зі своїх повідомлень.

— Якийсь Лео Донеллі намагався дістати твоє особисте досьє.

— Мене це не дивує.

— Я його засекретила, — сказала шефіня. — Ніхто не повинен нюхати вашу брудну білизну.

— Ніхто, крім вас, — виправив її Вілл. Він подивився на годинник і встав. — Докторе Вагнер, я можу йти?

Вона широким жестом розвела долоні.

— Безперечно, докторе Трент. Ідіть і завойовуйте.

Розділ 24

8:56

Джон мусив позбутися свого взуття. Він не був певен, що залишив на місці смерті дівчинки свої відбитки, але ризикувати не хотів. Повернувшись у нічліжку, він порізав підошви кухонним ножем, щоб змінити рельєфний візерунок на гумі. Потім, не надто покладаючись на своє везіння, сів на автобус — заплатив готівкою, щоб не можна було простежити його проїзний, і поїхав по Кобб-Парквей аж до Маріетти. Там він близько години ходив пішки по гарячому асфальту, щоб ще трохи змінити рельєф підошов.

У супермаркеті «Таргет» він купив пару нових кросівок (двадцять шість доларів, які він заледве міг собі дозволити) і викинув старе взуття у сміттєвий бак позаду пошарпаного на вигляд китайського ресторану. Від запахів, що линули з кухні, забурчало в животі. Двадцять шість доларів. За ці гроші він міг замовити хороший обід і чекати, коли офіціантка принесе йому їжу, наллє в склянку холодного чаю, а він поговорить з нею про шалену погоду.

Увесь чай на світі не був вартий того, щоб повертатися назад у тюрму.

Господи, як же він устряг. Дрож пробирав поза шкірою від думки про те, яким був на дотик язик дівчинки, коли він затиснув його між великим і вказівним пальцями. Навіть крізь латексну рукавичку він відчував його текстуру, тепло від того, що язик був у неї в роті. Джон затулив собі рота долонею, бо його тягнуло на блювання. Вона була така невинна, просто

маленька дівчинка, занадто допитлива, занадто схильна підпадати під вплив.

Єдиною Джоновою втіхою була думка про лице Майкла Ормвуда, коли він піде до себе в гараж, шукаючи порнуху, яку тримав на дні ящика з інструментами, і знайде там свій вірний ніж поряд із язиком неповнолітньої жертви.

— Шеллі! — гаркнув Арт.

Джон аж підскочив. Він стояв на колінах біля седана, стирав грязюку з переднього бампера.

— Так, сер?

— До тебе прийшли. — Арт кивнув головою в бік задвірок. — Гляди, відміть час, коли не працюватимеш.

Джон стояв, мов укопаний. До нього прийшли. До нього ніхто ніколи не приходив. Він нікого не знав.

— Йо-йо, — промимрив Рей-Рей.

Відколи стався інцидент із повією, вони працювали в умовах нестійкого миру.

— Що?

— Це дівчина. — Тобто не коп, ось що він мав на увазі.

«Дівчина», — подумав Джон. Голова йшла обертом. Єдиною дівчиною, яку він знав, була Робін.

— Дякую, — сказав він Рей-Рею, заправляючи сорочку в штани, і пішов на задній двір автомийки.

Коли записував час перерви, побачив своє відображення у дзеркалі над годинником. День був прохолодний, але його волосся прилипло до голови від поту. Господи, напевно, від нього ще й пахло.

Джон пригладив волосся пальцями й відчинив задні двері. Першою думкою було те, що та дівчина — не Робін. А другою — що то не дівчина, а жінка. До нього прийшла Джойс.

Джон рознервувався не на жарт, сильніше, ніж якби до нього завітала повія. Йому було соромно за свій дешевий одяг. Джойс була в гарному костюмному піджаку зі штанами в тон,

які вона купила точно не в секонд-хенді. Сонце вигравало на темно-рудих пасмах у її волоссі, й Джону стало цікаво, чи ті пасма фарбовані, чи вона мала їх завжди. Він пам'ятав, як кривилось обличчя Джойс, коли вона сердилася на нього, як всміхалася, коли робила йому «кропиву», і як визвірилася, коли дала йому ляпас за те, що смикнув її за кіску. Але він не пам'ятав, якого кольору в неї було волосся в дитинстві.

Замість привітання вона різко запитала:

— Джоне, у що ти вляпався?

— Відколи це ти куриш?

Вона глибоко затяглася сигаретою, яку тримала в руці, й кинула недопалок на землю. Джон спостерігав, як вона розчавлює його носком черевика, розтирає недопалок, напевно, бажуючи, щоб на його місці була Джонова голова.

Джойс видихнула струмочок диму.

— Відповідай.

Він озирнувся через плече, хоча знав, що, крім них, на подвір'ї нікого нема.

— Джойс, даремно ти сюди прийшла.

— Чому ти не відповідаєш на моє запитання?

— Бо я не хочу тебе вплутувати.

— Не хочеш мене вплутувати? — повторила вона, наче не вірячи власним вухам. — Джоне, ти вже вплутав *моє життя!* Хочу я цього чи ні, ти мій брат.

Він відчував її гнів, що хвилями жару розходився від її тіла. Частково йому хотілося, щоб вона врізала йому, відлупцювала до кривавого місива, поки не розіб'є собі кулаки й не вихлопне весь гнів.

— Як ти міг мати кредитні картки, поки сидів?

— Я не знаю.

— Хіба це дозволено?

— Я... — Він навіть не замислювався над цим питанням, хоча воно було слушне. — Напевно. Готівки мати не можна,

але... — Він спробував це обміркувати. За готівку в тюрмі можна отримати попередження чи навіть потрапити в карцер. Усе, що ти купував у їдальні, записували на твій рахунок, а замовляти щось поштою теж заборонялося. — Не знаю.

— Ти розумієш, що якщо Пол Фінні про це дізнається, він засудить тебе і відбере все до останнього цента.

— Нема чого відбирати, — сказав Джон.

Мати в заповіті відписала все своє майно Джойс — з тієї самої причини. Згідно з законом про компенсацію жертвам злочинів, якби в Джона з'явилося більше двох монеток, щоб потерти одна об одну, сім'я Мері-Еліс могла забрати все собі. Містер Фінні був як акула, що нарізає кола у воді й чекає на першу краплину Джонової крові.

— У тебе є будинок у Теннессі, — сказала Джойс.

Він вирячився на неї.

Сестра витягла з кишені піджака складений аркуш паперу.

— Адреса: двадцять дев'ять, Елтон-роуд, Дактаун, штат Теннессі.

Він узяв у неї листок, ксерокопію оригіналу. Угорі стояли слова: «Свідоцтво про право власності». Над адресою нерухомості було вказано його ім'я і прізвище як власника.

— Нічого не розумію.

— Ти без жодних обтяжень володієш цим будинком. Виплатив увесь кредит за п'ять років.

Він ніколи й нічим не володів у житті, окрім велосипеда, та й той Річард конфіскував після арешту.

— І скільки він коштував?

— Тридцять дві тисячі доларів.

Джон мало не закашлявся.

— І де я міг узяти такі гроші?

— А я звідки знаю?! — Вона прокричала це так голосно, що він мимоволі ступив крок назад.

— Джойс...

Вона штрикнула пальцем йому в лице.

— Я запитую тебе востаннє і клянуся, Джоне, клянуся маминою могилою, якщо ти збрешеш, я викину тебе зі свого життя так швидко, що ти й кавкнути не встигнеш.

— Ти говориш, як тато.

— Ну все. — Вона розвернулася й пішла.

— Стій, — сказав Джон, і вона зупинилася, проте обличчям до нього не повернулася. — Джойс... хтось користується моїм іменем.

Її плечі опустилися. Коли вона врешті-решт поглянула на нього, він побачив, що кожен його жахливий учинок у житті закарбувався в зморшках, які проступили на її обличчі. Вона притихла, куди й подівся весь гнів.

— Навіщо комусь користуватися твоїм іменем?

— Для прикриття. Щоб замести сліди.

— Навіщо? І чому ти?

— Бо він думав, що я не вийду на свободу. Думав, що я довіку сидітиму в тюрмі, і що він може спокійно користуватися моїми особистими даними, і його не впіймають.

— Хто міг таке вигадати? Хто тебе так підставляє?

Джон відчув, що ім'я цієї людини шматком скла застрягло у нього в горлі.

— Це той самий, хто вбив Мері-Еліс.

Зачувши ім'я дівчини, Джойс скривилася. Обоє мовчали, лише плюскіт води на автомийці й дзижчання пилососів порушували тишу.

Джон примусив себе трохи скоротити відстань між ними.

— Людина, яка підставила мене з убивством Мері-Еліс, намагається зробити це знову.

На очах у Джойс виступили сльози.

— Це не я, Джойс. Я не робив їй боляче.

Її підборіддя затремтіло від ледь стримуваних емоцій.

— Я цього не робив.

Джойс ковтнула слину.

— Авжеж, — сказала вона. — Авжеж. — Вона шморгнула носом і глибоко вдихнула. — Мені потрібно на роботу.

— Джойс...

— Бережи себе, Джоне.

— Джойс, будь ласка...

— Бувай.

Розділ 25

9:30

Поки Піт Генсон вправно зшивав живіт і груди Синтії Баррет, Вілл стежив за руками патологоанатома. Її шкіра напнулася, бо патологоанатом грубими стібками з'єднував Y-подібний розріз, який зробив на початку розтину. Під час процедури Вілл зосереджувався більше на частинах тіла, ніж на цілому, але тепер з усією невблаганністю стало очевидно, що Синтія Баррет була трохи старшою од дитини. Худорлява дівчина з тонкими рисами обличчя, які робили її схожою на ельфійку. Як хтось міг скривдити це створіння, було за межами Віллового розуміння.

— Як сумно, — сказав Піт, неначе думки Вілла прочитав.

— Так.

Вілл скреготав зубами ще з тієї миті, як переступив через поріг моргу. За всю свою кар'єру в правоохоронних органах він бачив усі можливі й неможливі способи завдати людині болю, але його досі шокувало, коли жертвою ставала дитина. Він завжди у таких випадках думав про Енджі, про те, які кошмари їй доводилося переживати, коли вона була маленькою дівчинкою. Від думок про це в нього аж живіт болів.

Відчинилися двері, й увійшов Майкл Ормвуд. Під очима в нього були темні кола, а на підборідді, де він порізався, коли голився, виднів шматочок паперової серветки.

— Пробачте, що я спізнився, — перепросив Майкл.

Вілл зиркнув на годинник. То був автоматичний жест, проте коли він підвів очі, то помітив, що Майкла це роздратувало.

— Нічого. — Вілл запізно збагнув, що сказав щось не те. — Лікар Генсон саме закінчує, — примирливо промовив він. — Ви нічого не пропустили.

Майкл мовчав, і розвіювати напругу довелося Піту.

— Детективе, співчуваю вашому горю, — сказав він.

Минуло кілька секунд, і тільки тоді Майкл кивнув. Витер рота, і папірець на підборідді скрутився у валик. Він здивовано глянув на скривавлений папір між пальців і викинув його в смітник.

— Удома важкувато.

— Уявляю. — Піт поплескав його по плечу. — Мої співчуття.

— Так, — погодився Вілл, не знаючи, що ще сказати.

— Вона була тільки сусідкою, але... — Майклова усмішка здавалася вимученою, наче йому було важко стримувати емоції. — Паскудно на душі, коли знаєш, що з невинною дитиною сталося таке горе.

Вілл побачив, як його погляд зупинився на тілі, й помітив спалах відчаю в Майклових очах. Ормвуд простягнув руку, наче хотів торкнутися білявого волосся, та одразу ж зупинився. Вілл пригадав, що так само Майкл поводився того дня, коли вони вперше побачили тіло. Складалося таке враження, наче Синтія була його дочкою, а не сусідовою.

— Бідолашна дитина, — прошепотів Майкл.

— Так, — підтвердив Піт.

— Хлопці, вибачте, — перепросив Майкл. Він кілька разів прочистив горло, намагаючись опанувати себе. — Що ти знайшов, Піте?

— Я оце саме збирався скласти з агентом Трентом звіт. — Піт узяв простирадло, яке прикривало нижню половину тіла, щоб його відкотити.

Майкл помітно здригнувся.

— Посвятить мене в головні моменти, добре?

Піт знову накрив тіло простирадлом до шиї і сказав:

— На мою думку, вона перечепилася, впала і вдарилася головою. Сила удару розстрошила їй череп над лівою скроневою

часткою. Під час удару відбувся перелом хребта на місці другого шийного хребця. Смерть настала миттєво. Якби не зниклий язик, це був би нещасливий випадок.

— Язик ще не знайшли? — запитав Майкл.

— Ні, — відповів Вілл і запитав у Піта: — Ви не могли б коротко пройтися по відмінностях між двома вбивствами?

— Авжеж, — відповів Піт. — На відміну від випадку з вашою проституткою, язик у дівчинки не відкусили, а відрізали. Найпевніше, застосували ніж із забуленим лезом. Дрібниця, яку легко не помітити, але я певен, що було саме так.

— А як ви це визначили? — поцікавився Майкл.

— Зріз не рівний, як при відкушуванні. — Патологоанатом клацнув зубами, щоб проілюструвати, і звук луною розлігся в обкладеній кахлем кімнаті. — Більше того, я б очікував побачити серпоподібну форму укусу, бо щелепа людини має вигнуту форму, а не рівну. А якщо подивитися... — Він зібрався був розтулити дівчинці рота, але передумав. — Є певні маркери того, що людині, яка вирізала їй язика, було важко його вхопити. Язик вислизнув, і лезо ковзнуло. Але ваш клієнт був настроєний рішуче. З третьої чи четвертої спроби, але свого він добився.

— Язик був слизький? — запитав Вілл. — Від крові? Чи слини?

— Крові мало бути небагато, бо на ту мить, коли їй відрізали язика, вона була вже мертва. Припускаю, що взятися йому було важко, бо язик дуже маленький. До того ж дорослому чоловіку було б важко засунути пальці їй у рот. Він дуже вузький.

Майкл кивав, але було помітно, що він не слухає Піта. Він не зводив очей з дівчинки, і по його щоці скотилася одна-єдина сльоза. Він на мить відвів погляд, щоб стерти її тильним боком долоні, але вдав, що тре носа.

— Та й те, що язик щез, досить цікаво, — висловив припущення Піт. — В інших випадках він завжди був біля жертви чи у неї. Може, ваш гвалтівник перейшов на рівень збирання сувенірів?

— Серед серійних убивць це поширене явище, — підтвердив Вілл, намагаючись залучити Майкла до розмови.

Можливо, він занадто швидко повернувся до роботи. Енджі казала, що він любить дітей. Імовірно, йому, так само, як і Віллу, було важко сприймати цю справу через вік дівчинки. Крім того, Баррет була його сусідкою, напевно, зростала в нього на очах. Таке будь-якій людині важко пережити, навіть без відвідин моргу, де бачиш, як дівчинці роблять розтин.

Майкл двічі прокашлявся і нарешті спитав:

— Її згвалтували?

Піт вагався, і Віллу було цікаво почути його відповідь, а ще побачити, як ця відповідь подіє на Майкла.

— Сліди проникнення, безперечно, є, але важко сказати, за взаємною згодою воно відбулося чи ні. — Піт стенив плечима. — Якби згвалтування сталося після смерті, не було б слідів травми у піхві, бо зник рефлекс спротиву.

На Майкловому обличчі з'явилася силувана усмішка, яка свідчила про велике невдоволення.

— Ви казали, що вона не була незайманою, — нагадав Вілл. — Може, нам варто з'ясувати, чи був у неї хлопець.

— Я вчора запитав про це у Джини, — втрутився Майкл. — Джина — це моя дружина. — Вілл кивнув, і він продовжив: — Синтія ні з ким не зустрічалася. Вона була дуже хорошою дитиною. У Філа не було з нею жодних неприємностей.

Вілл знав, що батько дівчинки був комівоєжером, який на момент убивства перебував на іншому боці країни.

— Коли він повернеться?

— Найпізніше — сьогодні ввечері, — відповів Майкл. — Я хочу піти раніше, щоб побачитися з ним. — Він повернувся лицем до Вілла. — Я вам повідомлю, якщо він знає щось корисне.

Вілл кивнув, бо зрозумів натяк: Майкл хоче поговорити з батьком сам-на-сам. І в душі навіть зрадив, що його позбавили цього тягаря.

— ДНК виявили? — спитав Майкл у Піта.

— Трохи.

— Я занесу зразок нагору, якщо хочете.

— Дякую. — Піт підійшов до стола, що стояв коло дверей, узяв запечатаний паперовий пакет зі зразками, взятими у Синтії Баррет, і передав Майклові.

— Як думаєте, між цими справами і тими, які я показав вам учора, є зв'язок? — звернувся Вілл до Майкла.

Той знову дивився на обличчя Синтії.

— У цьому нема жодних сумнівів, — відповів він. — Тут простежується один стиль.

— Відколи вбили Монро, у вас не було міркувань, хто б міг це скоїти? — спитав Вілл.

Детектив похитав головою.

— Я всю ніч тільки про це й думав. Ніхто на думку не спадає. — Він на секунду замислився, а тоді продовжив: — Напевно, це хтось, хто спостерігав за місцем убивства Монро тоді, коли я там з'явився. Одразу ж по тому я поїхав додому. Ця людина могла вирушити слідом за мною. Господи! — Він приклав руку до лоба. — Він же міг убити Тіма. Мою дружину... — Рука опустилася. — Я вивіз родину з будинку. Їм небезпечно там бути, поки неподалік ходить маніяк.

— Мабуть, це мудре рішення, — кивнув Піт і поклав руку Майклові на передпліччя. — Детективе, мені шкода. Дуже шкода, що з вами таке сталося.

Майкл кивнув, і Вілл побачив, що в очах у нього знову стоять сльози.

— Вона була доброю дитиною, — видушив із себе Майкл. — Ніхто такого не заслуговує, але Синтія... — Він похитав головою. — Ми мусимо його зловити. Я не заспокоюся, поки начальник тюрми не встромить шприц у руку цьому гаду. — Він подивився просто в очі Віллу і повторив: — Я не заспокоюся.

Вілл сперся на машину Майкла Ормвуда й чекав, коли підійде детектив. Він відкинув кришку мобільного телефону

й бездумно вдивлявся в екран, бажаючи подзвонити Енджі. Вона щось від нього приховувала. Він знав її досить давно, щоб відчувати, коли вона щось недоговорює. Може, варто було б їй зателефонувати й спитати, чи не згадала вона чогось про Майкла. Енджі працювала з детективом. Їй було відомо про його справи поза роботою. Вона знала більше, ніж сказала йому.

— Холера, — прошепотів Вілл і рвучко закрив телефон.

Який же він дурень. Швидше за все, вона спала з цим чоловіком. Він був саме під її смак: одружений недоступний гівнюк, який просто мусив її використати й покинути.

Вілл вдихнув і довгим зітханням видихнув, відчуваючи, як його накриває хвиля власної дурості. Він переживав через Джона Шеллі, тоді як останнім козлом у її житті був Майкл Ормвуд. Вілл замислився над тим, чи вона досі з ним зустрічається. Коли він минулого дня натрапив на них у холі, вони стояли досить близько одне до одного. Хоча увечері, коли Вілл спитав у Енджі про Ормвуда, вона відгукувалася про нього погано. Якби вона досі спала з ним, то сказала б, Вілл у цьому не сумнівався. А може, й ні. Минуло два роки. Так довго вони з Енджі ще ніколи не жили нарізно, не спілкуючись. Багато чого могло змінитися.

Ні, ніщо й ніколи не змінювалося.

— Холера, — повторив Вілл.

Він поклав руки на дах автомобіля й притисся до них лобом. А що він міг удіяти? Піти до неї й витрусити правду? Вимагати, щоб розповіла, що робила останні два роки?

Вілл рвучко опустив руки й повернувся, бо грюкнули двері. Через паркувальний майданчик до нього йшов Ормвуд. Одна рука лежала в кишені, на обличчі грала напівусмішка. Куди й подівся втомлений вигляд. Цей чоловік був насправді чимось задоволений. Мабуть, забіг до Енджі, коли закидав мазки жертви зігвалтування в лабораторію. Може, й перепихнулися десь у комірчині, звідки Віллу було знати?

— Вибач, що я так довго, — сказав Майкл, відмикаючи двері машини. — У туалет забіг.

— Аякже, — пробурмотів Вілл, сідаючи на пасажирське сидіння.

Він виглянув у вікно й чекав, коли Майкл сяде на місце водія й заведе двигун. Якби він стиснув щелепу трохи міцніше, його корінні зуби зламалися б.

Виїжджаючи з паркувального майданчика, Майкл поклав руку на спинку Віллового сидіння. Він виїхав з гаража і підняв руку в привітанні, коли вони проминали охоронця на воротах.

— Який хріновий день, — поскаржився він, надіваючи сонцезахисні окуляри. — У вас є діти?

— Ні, — відповів Вілл, а сам подумав, що Майкл уже вдруге запитує його про це.

Може, Енджі сказала йому, що Вілл не хотів мати дітей. Перед внутрішнім зором виникла картинка: вона й Ормвуд лежать у ліжку, і блаженство після злягання перетворюється на гру «розкажи секрет». Чи могла Енджі на таке піти? Чи могла вона так зрадити Вілла?

— Не уявляю, як тепер Філу, — сказав Майкл. — Коли б щось сталося з Тімом, я б почувався, наче мені серце з грудей вирвали. Він як частина мене, розумієте?

— Я бачу.

— А як щодо жінки? — не вгавав Майкл. — Одружені?

Вілл повернувся і подивився на нього впритул, намагаючись збагнути, до чого він хилить із цими питаннями.

— Ні, — відповів він.

— А зустрічаєтесь?

Він розізлився, але спробував опанувати себе.

— Ні.

— Джина, — неуважно мовив Майкл. — Вона працює в Підмонті, у відділенні екстреної медичної допомоги. Що там кажуть про копів? Що вони завжди женяться чи на медсестрах, чи на повіях?

Зважаючи, за яких нез'ясованих обставин Майкл перевівся з відділу моралі, Віллу здавалося, що проститутки для нього — доволі небезпечна тема для жартів.

— Ця Поласкі, — почав Вілл. Він намагався придумати, що мерзотник може сказати про жінку. — Вона гарненька. — От і все, що зміг вигадати він.

Майкл здивувався, наче йому досі не спадало на думку, що у Вілла є пеніс.

— Так, — кивнув він. — Слухай... як мужик мужику... я б тримався від неї подалі.

— Чого це?

— У неї вибуховий темперамент. Розумієш, про що я? Зовні вона така наче цяця-ляля, але всередині справжня тобі жінка-вамп.

Вілл сперся ліктем на двері машини й дивився у вікно.

Отже, він таки спав з нею.

Майкл вирішив поміняти тему.

— Вибач, що я вчора не стримався, коли побачив Синтію. Я вже давненько у відділі вбивств, але ніколи не думаєш, що таке може статися з людиною, яку ти знаєш.

Вілл рахував телефонні стовпи, дивився на білборди й дорожні знаки, літери на яких розпливалися і на цій швидкості ніколи б не склалися у слова.

— Ага.

— Скажу тобі, я більше ніколи не зможу працювати так, як досі. Тобто повідомляти людям. Усе якось постає в новому світлі, коли знаєш жертву, її батька, та і взагалі.

— Можу собі уявити.

— Вам часом не вдалося глянути на ту справу Монро?

— Я її погортав, — збрехав Вілл, покладаючись на те, що розповіла йому про повію Енджі. — Ви кілька разів її заарештовували, коли працювали у відділі моралі.

Нарешті Майкл відчув напругу, що витала в повітрі. Він скося зирнув на Вілла.

— Так, — підтвердив він. — Поласкі мені вчора казала про це. Я вже й забув. Ті облави. А ви коли-небудь працювали в «моралі»? — Вілл спромігся похитати головою. — За тиждень у тебе перед очима їх проходять сотні. Це те саме, що за хвостом ганятися. Ти їх замикаєш, а через годину вони знову на вулиці.

— А з її сутенером ви ніколи справи не мали? З Малим Джі? Майкл низав плечима.

— Не пригадую. Ці хлопці так швидко ростуть. Щойно вони були малими дітьми, прогулювали школу, а тут бац, дивишся — а вони вже носять стволи й продають усе: від дівок до мету. — Він знову стенив плечима. — Може, Малий Джі й знав мене раніше, але навіть якщо так, він нічим цього не виказав. Думаєте, він пов'язаний з убивствами? Його алібі на недільну ніч я ще не перевіряв.

— Коли вбили Синтію, він був з нами, — нагадав Вілл.

— Я впевнений, у нього повно шісток, які можуть зробити за нього брудну роботу.

Вілл кивнув.

— Мені треба переглянути мої справи з відділу моралі. Заберу їх сьогодні додому.

Вілл відчув, що треба запропонувати допомогу:

— Можу допомогти, якщо хочете.

— Ні. — Його тон був різким і безапеляційним, але він пом'якшив його, пояснивши: — Ви ж знаєте, як воно. У звіт записуєш лише половину інформації, а решту тримаєш у голові, щоб тебе не підловили, коли даватимеш свідчення у суді, і не сказали, що ти написав одне, а на увазі мав інше.

— Звісно.

Вілл ще раз скося глянув на Майкла Ормвуда. Той був не такий високий, як Вілл, але він був із тих симпатичних негідників міцної статури, до яких так нестримно вабило Енджі. Він вочевидь не так багато займався спортом, як Вілл, але й не розжирів. Напевно, у старших класах він грав у футбольній команді. Вілл обожнював американський футбол, але йому було соромно

брати участь у будь-яких командних іграх, бо для цього слід перевдягатися разом з усіма в роздягальні. А Ормвуд, мабуть, був зіркою, капітаном команди, тим, на кого рівнялися решта гравців.

Вілл знову глибоко вдихнув і повільно видихнув.

Цього ще тільки бракувало. Одна недоречна думка про те, що Енджі спала з Ормвудом, і зненацька з новою силою нарінули на Вілла всі несправджені шкільні мрії про спорт. Вілл знав, що Енджі ніколи не розповідала нікому з чоловіків багато, байдуже, про що йшлося. Здобуття нових вершин — ось у яку гру вона грала, у гру, в якій їй доводилося щось про себе вигадувати. Розказувати правду про своє минуле було б непринятно. Якби вона хотіла бути з кимось серйозним, з кимось, хто знав її вздовж і впоперек, то лишилася би з Віллом.

Майкл постукав пальцями по керму.

— Гір сказав, що я можу взяти відгул. Не знаю. Сидіти склавши руки я не вмію. Я ніколи собі не пробачу, якщо проґавлю щось і цей гад іще в когось відбере життя. Може, він уже підшукує собі нову жертву.

— Так, — погодився Вілл, раптом збагнувши, що у своїх спробах вихолостити себе не помітив, як Майкл заговорив з ним як із рівним, а не супротивником.

Майкл проїхав повз Домівку, проминувши дорогою тих самих підлітків на велосипедах, яких Вілл помітив день тому.

— Треба їх забрати у відділок, — сказав Майкл. — Вони прогулюють школу.

— А чому Синтія була не в школі? — запитав Вілл.

— Не знаю. Може, захворіла.

— А як у неї взагалі було з відвідуваністю?

— А до чого тут це взагалі?

— Її батька зазвичай не було в місті. Вона багато часу проводила сама, без батьківського нагляду.

— Ми з Джиною робили, що могли, аби вона була доглянута. — Майкл сприйняв Віллові слова як докір у свій бік.

— А ваша теща часто бачила її вдома протягом дня?

— Про це вам слід запитати Барбару. — Майкл припаркував машину перед дев'ятим під'їздом.

— Не заперечуйте, якщо запитаю?

— Ми з Барбарою доволі тісно спілкуємося, і вона ніколи при мені не згадувала про те, щоб Синтія була вдома. Я запитаю в неї, добре? Але, як на мене, це глухий кут. Син була хорошою дівчинкою. У школі мала тільки найвищі оцінки, завжди добре поводитися. Філ завжди казав, що вона янгол.

— Схоже, ви багато про неї знаєте.

Майкл подивився на свої руки на кермі. А коли заговорив, здавалося, що він сповідається Віллу.

— Ми намагалися дбати про неї. Філа ніколи не було вдома. Його жінка втекла з якимсь невдахою років із шість тому і не поверталася. Він робив усе, що міг, але я не знаю... — Він повернувся до Вілла обличчям. — Коли у тебе є дитина, всього, що ти можеш, завжди недостатньо. Треба робити ще більше. У тебе змінюються пріоритети, ти не купуєш нову машину кожні два роки, не носиш дорогих костюмів і не ходиш в кіно та в ресторани вечеряти. Ти постійно чимось жертвуєш.

— А Філ цього не робив?

— По-моєму, я вже достатньо сказав. — Майкл витяг ключ із запалювання. — Йому тепер не солодко і без того, щоб його друзі обговорювали його поза спиною.

Майкл відчинив дверцята.

— «Бехи» немає, — сказав він, маючи на увазі, що сутенера, найпевніше, нема вдома.

Вілл пішов слідом за ним у квартиру бабусі, яка жила на нижньому поверсі. Вони кілька разів постукали, і хоча всередині репетував телевізор і чути було, як разом з аудиторією сміється стара жінка, ніхто не відповів.

— Квартира Монро на горішньому поверсі? — запитав Вілл.

— Так. На вашому місці я б не сідав у ліфт.

Вілл пішов угору за Майклом сходами. Увесь будинок, окрім бабусиної квартири, наче вимер. Люди чи були на роботі, чи

відсипалися після минулої ночі, тож єдиними звуками були їхні кроки, човгання по сходинках.

Ближче до горішнього майданчика Вілл пішов повільніше й зупинився там, де знайшли тіло Аліші Монро. На сходах досі були плями крові, попри те, що хтось таки намагався їх постирати.

— Вона померла тут, — сказав Майкл, зупиняючись на сходовому майданчику, щоб відсапатися.

Вілл став навколішки, щоб роздивитися обрис, кривавий привид відбитка руки, що повзла сходами. Знімки з місця злочину самі по собі були жахливі, але перебувати там, де загинула ця жінка, було моторошно.

— Думаю, він не хотів її вбивати, — сказав Майкл.

Вілл підвів на нього погляд і подумав, що він уже це казав щонайменше двічі.

— Чому ви так вважаєте?

— Вона перекотилася на спину. — Детектив показав на лінію, якою окреслили тіло Монро. — Напевно, у горлі зібралася кров і жінка захлинулася. — Він замовк на секунду, роздивляючись закривавлені сходи. — Сумно, але так буває.

Вілл не міг пригадати, щоб у його практиці таке бувало, але кивнув, неначе люди повсякчас гинули від таких нещасливих випадків.

— Як ви думаєте, що сталося? — запитав він у детектива.

Майкл примружився й подивився вгору, немовби перед його очима розгорталася картина вбивства.

— Напевно, у квартирі в них розгорілась суперечка. Клієнт зібрався йти, а вона, мабуть, не хотіла цього. Тут і виникла сутичка, — він показав на сходи, — і все вийшло з-під контролю.

— А коли сюди прибув перший поліцейський, двері було замкнено чи не замкнено?

— Не замкнено.

Вілл подумки відтворив ту сцену й дійшов висновку, що Майклів сценарій цілком вірогідний.

— У вас є ключ?

— Ага. — Майкл витяг з кишені пластиковий пакетик. Розгорнув його і показав Віллові ключ з червоним ярличком. — Лежав у неї в сумочці.

— Ще що-небудь знайшли?

— Косметику, кілька доларів і якісь волокна.

— Ходімо.

Вілл рушив угору сходами. Вони наближались до горішнього майданчика, і волосся в нього на потилиці стало дибки. Вілл був не з тих, хто вірить у привидів і гоблінів, але годі було заперечувати, що на місці злочину завжди була особлива атмосфера, там витала енергія насильницької смерті.

— Ми на місці. — Краєм ключа Майкл розрізав жовту поліцейську стрічку і відімкнув двері. — Після вас.

Аліша Монро жила незаможно, але судячи з вигляду її квартири, вона ретельно дбала про свої нечисленні хороші речі. Окрім маленької ванної, у квартирі було лише дві кімнати: в одній була спальня, у другій — об'єднані кухня й вітальня. Вілла здивувало те, що в квартирі так чисто. У раковині не загнивали брудні тарілки, і сморід, що висів у під'їзді, здавалося, не проникав крізь стіни.

— Коли ви сюди приїхали, тут усе так і було? — запитав Вілл у Майкла.

— Ага.

Дві ночі тому Майклова команда вже перетрусила квартиру. Те, що він стояв у дверях, прихилившись до одвірка, промовисто свідчило, що він вважає цей огляд марною втратою часу.

Вілл не зважав на це. Він повільно пройшовся кімнатою, шукаючи, за що зачепитися оку. Кухонна зона була маленька, з однією шафкою і лише двома шухлядами для зберігання кухонного приладдя. В одній лежали ложки, виделки й ножі, а в другій — звичайні речі, яким судилося скніти в шухляді для різного непотребу: кілька ручок, пачка чеків і зв'язка ключів, які, напевно, пережили двері, що їх відмикали.

Він зупинився біля вазона на підвіконні. Ґрунт був сухий, мов пил, рослина загинула. Складений столик біля дивана виблискував від чистоти, схожий кавовий столик був так само бездоганно чистий. Біля попільнички, яку явно витирали, лежав охайний стос журналів. На підлозі не було ні порошинки і жодних слідів того, що тут жила наркоманка. За своє життя Вілл побував у багатьох наркоманських помешканнях і знав, як вони жили. Найгіршими були героїнники. Ці нагадували хворих тварин, які вже не дбали про себе, і все довкола них віддзеркалювало це.

На одвірках і підвіконнях Вілл помітив промовисті сліди чорного порошку, та запитав:

— Багато відбитків знайшли?

— Щось із шістдесят тисяч, — відповів Майкл.

— Але на складних столиках не було нічого?

Майкл виглянув у коридор, наче почув там якийсь шум.

— Видно, вона приводила клієнтів сюди. На простирадлах було стільки ДНК, що ціле село можна клонувати.

Вілл зайшов у спальню, подумки зробивши собі нотатку не вдовзі повторити запитання. Він зазирнув у шухляди й помітив, що речей, які там зберігалися, ніхто не перевертав. У шафі було повно одягу, а між коробками для взуття стояв старенький пилосос. Мішок-пилосбірник був порожній. Криміналісти забрали його, щоб зробити аналіз. Напевно, простирадла з ліжка теж забрали вони. Матрас Монро був голий, тільки посередині кривавою квіткою розквітла пляма крові.

Майкл стояв у дверях спальні. Очевидно, він подумав, що знає, яким буде наступне Віллове запитання.

— Піт каже, менструальна кров. Мабуть, у неї було місячне.

Вілл мовчки проводив обшук спальні. Йому не давала спокою думка про складні столики. Він чув, як Майкл роздратовано ходить у сусідній кімнаті. Вілл простежив за слідами чорного порошку там, де його залишили криміналісти, шукаючи відбитків на всіх звичних поверхнях: на краю нічного столика, на дверних ручках, на маленькому комоді, де лежали здебільшого футболки

й джинси. Вони мусили перевіряти столики у вітальні. Відсутність порошку означала, що на столиках не було відбитків.

— Бачили, що сьогодні написали газети?

— Ні, — зізнався Вілл.

З очевидних причин він віддавав перевагу новинам по телевізору.

— Монро була новиною номер два, після якогось скандалу в лікарні.

Вілл опустився на руки й коліна та зазирнув під ліжку.

— Ви вже оприлюднили її ім'я?

— Не маємо права, поки не знайдемо когось із родичів. Про язик ми теж мовчимо, — додав Майкл.

Вілл сів на п'яти й роззирнувся навколо.

— А коли її заарештовували, вона що, не вказувала, хто її батьки?

— Тільки Малого Джі.

Вілл висунув шухляду нічного столика. Порожньо.

— І адресної книжки не було?

— Вона не мала телефону — ні стаціонарного, ні мобільного.

— Дивно.

— Усе грошей коштує. А вони в тебе або є, або нема. — Майкл не зводив з Вілла пильного погляду. — Даруйте, що запитую, але що ви думаєте знайти?

— Просто хочу відчути це місце, — відповів Вілл, хоча насправді від своїх пошуків він мав набагато більше інформації. Або Аліша Монро була Містером Пропером серед повій, або хтось дуже ретельно вишарував її квартиру.

Вілл підвівся й пішов назад у вітальню. Майкл знову стояв біля входних дверей, схрестивши руки на грудях. Чому він не помітив, що в квартирі хтось прибирав? Навіть детектив-аматор, на телесеріалах зрощений, одразу б помітив цю деталь.

— Раковину вимили, — зауважив Вілл.

Губка була ще вогка. Він підніс її до носа і відчув сильний запах хлору.

— Ви цю штуку нюхаєте не просто так? — запитав Майкл. Він уважно дивився на Вілла й уже не спирався недбало на одвірок.

Вілл кинув губку назад у раковину.

— Вона мала вдома якийсь запас грошей? — запитав він, навмисно уникаючи відповіді на Майклове запитання.

— У звіті все є.

Вілл ще не встиг розшифрувати звіт з місця злочину, тому сказав:

— Я б хотів почути це тепер.

Це прохання помітно роздратувало Майкла, та він таки відповів:

— У глибині дивана лежала невелика сума готівкою. Приблизно вісім баксів. Наркоманський набір був у бляшаній коробці на столі в кухні. Шприци, фольга, запальничка — усе, як завжди.

— А наркотиків не було?

— Залишки на дні бляшанки, але поза тим нічого.

— Отже, вона мусила заробляти.

— Так, — кивнув Майкл. — Вибору в неї не було.

Вілл пішов у ванну. Темно-синя духова шторка була бездоганно чиста, так само, як килимок на підлозі (теж темно-синій) і кришка туалетного сидіння. Він підняв килимок, зауваживши, що підлогу, вкриту лінолеумом, підмітали. Той, хто прибирав, знав своє діло.

Тридцять дві хвилини знадобилося патрульній машині, щоб сюди доїхати. Вбивця розраховував на вповільнену реакцію, скористався цією перевагою, щоб прибрати після себе. Він анітрохи не панікував, не квапився замести сліди і втекти.

— Ну? — поцікавився Майкл.

Він стояв перед ванною і дивився на Вілла.

— Вона підтримувала чистоту в хаті, — сказав Вілл і відчинив дверцята шафки-аптечки. Окрім звичного «Тайленолу» і зубної пасти, усе було так, як він і думав.

— Презервативів тут нема.

— Я думав, ми вже вирішили, що їх приніс із собою вбивця.

— Можливо, — відповів Вілл, а сам подумав, що з цього приводу більше довіряє думці Енджі. У дверях він зупинився, бо детектив перегородив йому вихід. — Щось не так?

— Ні. — Майкл відступив на крок назад. — Просто в мене таке відчуття, що ви перевіряєте мою роботу.

— Та ні, кажу ж вам.

Хоча, відверто кажучи, у Вілла вже промайнув сумнів у Майклових здібностях детектива. Навіть сліпий міг побачити, що квартиру вилизали від підлоги до стелі.

— Ви вже викликали прибиральників? — запитав Вілл.

— Що?

— Я бачив, що плями на сходах повідтирали, — пояснив Вілл. — І подумав, що ви вже викликали людей, щоб тут усе поприбрали.

— Мабуть, це хтось із мешканців, — відповів Майкл і пішов до вхідних дверей. — Стрічку не перерізали, і я нікого не викликав. Запитаю в Лео.

— Та не треба. Мені просто стало цікаво.

Вілл зачинив за собою двері. А коли вже повертав ключ у замку, сходовою кліткою прокотився гучний звук удару, одразу за яким пролунав дитячий вереск.

Вілл притьмом кинувся повз Майкла до сходів, ухопився за поруччя й перемахнув через сходи на нижній майданчик. Крики не припинялися, уже друга дитина кричала: «Поможіть!» Він промчав останні сходи й рвучко відчинив двері під'їзду.

— Поможіть! — кричав маленький хлопчик, який біг паркувальним майданчиком, а за ним летіла дівчинка.

— От йоханий... — видихнув Майкл. Від бігу він страшенно захекався. — Господи, — видихнув він, зігнувшись мало не навпіл.

Хлопчик метнувся на маленький порослий травою газон, де стояли поштові скриньки мешканців під'їзду. Він оббіг

одне коло, і саме тоді його й упіймала дівчинка. Коли до них добіг Вілл, вона вже сиділа в нього на спині.

— Ану віддай! — закричала вона і боляче вдарила втікача по нирці.

— Срака! — заволав малий.

— Стривай, — сказав Вілл. — Не треба. — Він обережно взяв дівчинку за руку.

Вона сіпнулася й грубо сказала:

— Це не твоє діло, придурок.

— Добре, — погодився Вілл і опустився на коліна біля хлопчика. — Ти як?

Малий перекотився на спину. Вілл здогадався, що з нього вибили дух. Він допоміг хлопчику сісти, бо знав, що це допомагає. Малому було на вигляд років дев'ять-десять, але його одяг, здавалося, більше би підійшов дорослому чоловікові. Навіть черевики й ті були завеликі на нього.

— Розкажи, що тут сталося, — спитав Вілл у дівчинки.

— Він украв у мене...

Вона затнулася, бо до них саме підійшов Майкл. Вона широко розкритими від страху очима і з роззявленим ротом дивилася на Майкла.

— Усе нормально, — заспокоїв її Майкл, простягаючи руки.

Вілла дівчинка не розпізнала, проте в Майкла наче на лобі було написано «коп». Напевно, мати, тримаючи її на колінах, навчала, що з поліцією розмовляти не можна.

Вона відступила назад, потяглася до брата і смикнула його за руку.

— Краще йдіть собі. Нам нема чого вам сказати.

Майкл показав на хлопчика.

— Це твій брат? — Він усміхнувся до малого. — Хлопчику, як тебе звати? У мене син десь такого віку, як ти.

— Не балакай з ним, — попередила дівчинка.

— Ми прийшли не для того, щоб забрати вас у тюрму, — запевнив її Вілл. З виду їй було років тринадцять-чотирнадцять,

але судячи з того, як вона стискала кулачки, він би не хотів сидіти на землі, якби вона раптом розлютилася і пустила їх у діло. — Ми хочемо дізнатися більше про одну погану подію, яка сталася тут у неділю ввечері, — сказав він їй.

— Ліша, — промовив хлопчик, і дівчинка миттю затулила йому рота долонею.

Він роздратовано закрутився. Його сестра не хотіла, щоб він розповів їм те, що знає.

— Як тебе звати? — спитав Майкл.

— Нам нема чого вам сказати, — повторила дівчинка. — У неділю ввечері ми нічого не бачили. Правда, Седрику?

— Ти сказала... — Але хлопчиків рот знову накрили долонею, перш ніж він встиг договорити.

— Котре з них на себе візьмеш? — стишеним голосом спитав Майкл у Вілла.

— Твій вибір, — відказав Майкл.

— Точно?

Вілл кивнув.

— Добре. — Майкл підвищив голос. — Дівчинко, питаю востаннє. Як тебе звати?

Вона стояла з виключно задертим підборіддям, проте відповіла:

— Джезмін.

— Красиве ім'я, — спробував підлизатися Майкл. А побачивши, що її погляд не пом'якшав, знову заговорив авторитарним тоном: — Ходімо зі мною.

— Хріна з два.

Майкл обмінявся поглядами з Віллом.

— Дівчинко, а тебе не вчили, що дорослим грубіянити не можна?

— Я тобі не дівчинка!

— Дорогенька, ти серйозно хочеш чинити нам опір?

Майкл узяв руки в боки. Цей жест був би жіночний, якби з-під його куртки не стирчала кобура з дев'ятиміліметровим

пістолетом. Типовий прийом усіх копів: залякувати, якомога раніше і частіше. Це спрацювало. В очах дівчинки з'явився страх, і вона опустила погляд додолу. Бійцівський дух її покинув.

Майкл підморгнув Віллу, наче хотів сказати: «Ось як це робиться». І запитав у Джезмін:

— Мама вдома?

— На роботі.

— А хто за вами дивиться?

Вона щось пробурмотіла.

— Що-що?

Вона глянула на хлопчика.

— Я спитала, чи ви не заберете Седрика.

— Він твій брат? — уточнив Майкл.

Спершу вона вагалася, та потім кивнула.

— З ним усе буде добре, щойно ми з'ясуємо, хто за вами доглядає і чому ви не в школі. — Він поклав руку дівчинці на плече і повів її назад до під'їзду. — Ви не повинні так бігати й кричати на весь район.

Дівчинка знову пробурмотіла щось таке, чого Вілл не почув. Майкл розсміявся й відповів:

— А це ми ще побачимо.

Вілл провів їх поглядом, коли вони заходили у під'їзд, і повернувся до хлопчика.

— Седрик? Так тебе звуть?

Малий кивнув.

— Ходи зі мною.

Він простягнув руку, але дитина насупилася.

— Я тобі не малий, падло.

Вілл зітхнув. Він сперся на поштові скриньки і спробував зайти з іншого боку.

— Я лише хотів поставити тобі кілька запитань.

Седрик луною повторив слова сестри.

— Мені нема чого тобі сказати.

Його нижня губа надміру сердито випнулася вперед, і він схрестив на грудях свої тоненькі, мов патички, рученята, імітуючи гангстера. Вілл би розсміявся, якби не розумів, що в малого, мабуть, більший доступ до зброї, ніж у будь-якого поліцейського.

— Слухай, — почав Вілл, щоб випробувати іншу тактику. — А що цифра нуль сказала цифрі вісім?

Седрик знизав плечима, проте Вілл відчув, що зацікавив його.

— «Класний поясок».

На обличчі хлопчика з'явилася мимовільна усмішка, та одразу ж він схаменувся.

— Чувак, це туфта.

— Я знаю, — чесно зізнався Вілл. — Я просто хотів тебе розговорити.

— Нема про що говорити.

— Ти знав Алішу?

Його худенькі плечі піднялися, щоб повторити знизування, але він був ще дитиною і ще не опанував мистецтво приховувати свої емоції.

— Аліша була твоїм другом? — здогадався Вілл. — Може, це вона за тобою доглядала?

Плечі піднялися знову.

— Я про неї тут порозпитував у людей. Кількох її друзів зустрів. Мені здається, вона була хорошою.

Седрик колупнув носом черевика бетон.

— Може, й так.

— Вона про тебе дбала?

— Бабуся не дозволяла мені з нею дружити, через те, що робила Ліша.

— Авжеж, — сказав Вілл. — Мабуть, у Ліші була не дуже хороша робота. Але вона була доброю до тебе, так?

Цього разу хлопчик кивнув.

— Важко втрачати друга.

— Торік помер мій двоюрідний брат Алі. Його застрелили в ліжку.

Вілл став навколішки перед хлопчиком.

— Седрику, ти бачив щось того вечора?

Його очі були червоні від сліз, які він щосили приховував.

— Седрику, мені ти можеш сказати. Я тебе не скривджу. І жодних проблем з поліцією в тебе не буде, обіцяю. Усе, що мені потрібно, — знайти того, хто вбив Алішу, бо вона була хорошою жінкою. Ти знаєш, що вона була хорошою. Вона дбала про тебе, і тепер настав час тобі подбати про неї.

— Я нічого не можу вам розказати.

Вілл проаналізував це речення.

— Не можеш чи не хочеш? — Раптом йому дещо спало на думку. — Тобі хтось погрожував? Це Малий Джі?

Седрик похитав головою.

— Я лише намагаюся з'ясувати, хто мучив твою подругу. — Вілл спробував зайти з іншого боку. — Ти можеш мені довіряти.

Погляд дитини став суворим, на обличчя повернувся вираз гангстера.

— Я не знаю, що таке довіра.

Вілл виріс не в Домівці, але в дитинстві він довіряв багатьом дорослим, які не хотіли (чи не могли) допомогти йому. Годі було визначити, хто добрий, а хто поганий. І блискучий значок не завжди був дороговказом.

— Бачиш оце? — Вілл показав пальцем на свою щоку і торкнувся шраму, що звивався по шиї. — Ось чим мене нагородили за те, що я виказав одну людину. Я тоді був не набагато старший од тебе.

Седрик нахилив голову, подивився на шрам.

— Боляче було?

— Спочатку так. Але потім я вже нічого не відчував, а коли отямився, то був у лікарні.

— Ти захворів?

— Я втратив багато крові.

— Ти міг померти?

Тоді Віллу справді хотілося померти, проте він розповідав цю історію не для того, щоб відкривати свої найтемніші секрети, а щоб розговорити Седрика.

— Лікарі мені допомогли.

Ще кілька секунд хлопчик дивився на шрам, а потім схвально кивнув. На вулиці досвід, пов'язаний зі смертю, вважали почесною відзнакою, особливо якщо смерть хтось хотів тобі заподіяти.

Вілл поклав руку в кишеню і витяг свою візитну картку.

— Ось мій номер мобільного. Раптом щось пригадаєш чи просто захочеш поговорити, подзвони. Домовились? Не обов'язково, щоб це було пов'язано з Алішею.

Седрік зиркнув на Віллів шрам і швидко затиснув картку в долоні — на той випадок, якщо за ними хтось підглядає.

— Мені вже можна йти?

— Так. Але подзвони мені, добре? Можеш дзвонити і вдень, і вночі.

— Ага. — І хлопчик притьмом побіг у бік вулиці, дорогою провівши рукою по ряду поштових скриньок.

Вілл випростався, повернувся і побачив, що через паркувальний майданчик знову йде Майкл, але вже без Джезмін. Коли він наблизився, Вілл помітив, що на щоці в нього червоніє подряпина, а на комір скрапувала кров.

Вілл знову глянув на під'їзд, перевів погляд на Майкла.

— Усе нормально?

— Вона мене вдарила. Ні, ти уявляєш? Вона що, мале дитя? — Він похитав головою, радше шокований, ніж сердитий. — Я піднімався слідом за нею сходами, не встиг і оком змигнути, як вона вирішила втекти. Я кинувся за нею, вхопив за ногу, а ця мала зміючка розвернулася і зацідила мені в лице кулаком. — Для наочної демонстрації він виставив кулака. — Добре, що вона б'ється, як дівчишко, га?

Вілл ніколи не розумів цього висловлювання. Єдиною жінкою, яка його била, була Енджі, а Енджі завжди вкладала в удар усю силу.

Майкл подивився на вікна під'їзду. В одному ворухнулася штора, і він сказав:

— Це її квартира. Третій поверх.

— Її мати вдома?

— Та бля, — лайнувся Майкл, усім своїм виглядом наче запитуючи, невже Вілл справді такий тупий. Потім торкнувся порізу на щоці й глянув на кінчики пальців, замащені кров'ю. — Здається, вона нігтями мене зачепила. Сильно кров іде?

— Не сильно, — збрехав Вілл. Він витяг носовичка і простягнув його Майклові. — Хочеш, підемо заберемо її?

— Що? Закувати її в наручники й засвітити свою пику у вечірньому випуску новин за жорстоке поводження з дитиною? Ні, дякую. До того ж вона не стане з нами говорити, навіть якщо в неї волосся горітиме. — Він зі стогоном опустився на бордюр.

Вілл не придумав нічого кращого, крім як сісти поруч.

Майкл знову розсміявся.

— Господи, подрапала мене. — Він подивився на цятки крові, що розквітли на хустинці. — Треба було, щоб ти нею зайнявся. Може, з кимось менш жорстким вона й розговорила-ся б. — А збагнувши, що був нетактовний, додав: — Слухай, без образ...

— Не переймайся.

— Ну, менше з тим, — сказав Майкл, згорнув хустинку вдвоє і знову притиснув до щоки. — Цікаво, я й не знав, що люди досі носять з собою ці штуки.

— Давня звичка, — кивнув Вілл.

Міс Фланнері змушувала всіх хлопців у дитбудинку носити в кишенях носовички. Вілл ніколи не ставив цю звичку під сумнів, лише припускав, що так робили всі звичайні хлопці.

— З її брата вдалося щось витягти? — запитав Майкл.

— Седрик не хоче говорити.

— Думаєш, він щось знає?

Вілл справді так думав, але чомусь відчув потребу збрехати.

— Ні. Він нічого не знає.

— Ти впевнений?

— На всі сто, — кивнув Вілл. — Він балакучий. Неодмінно проговорився б.

— Пощастило тобі, що він не довбонув тебе по яйцях чи ще щось. — Майкл знову згорнув хусточку і хотів був віддати її Віллу. — Вибач, — спохопився він і одразу ж забрав руку. — Я попрошу жінку випрати.

— Не треба. — Вілл забрав у нього носовичка, відчуваючи себе незатишно від думки про те, що його білизну пратиме дружина Майкла Ормвуда.

— Блін. — Майкл сперся ліктями на коліна і опустив голову. — Скажу тобі, ця дівчинка дуже нагадує Синтію. Той самий вогник в очах, розумієш?

— Справді? — запитав Вілл, а сам подумав, що Майкл змальовує свою сусідку зовсім не так, як раніше.

— Зрозумій мене правильно, Син була хорошою дівчинкою. Просто було в ній щось бунтівне. Твої батьки розлучені?

Це запитання заскочило Вілла зненацька. Напевно, це відбулося в нього на обличчі.

— Не моє діло, так? — Майкл потер потилицю і знову подивився на під'їзд. — Мій батько помер, коли я був приблизно її віку. Може, тому я намагався про неї якнайкраще подбати.

Вілл до кінця не розумів, про котру дівчинку йому йдеться.

— Я просто подумав, що всі підлітки — трохи бунтівники, а коли в цей час ще й батьки розлучаються, то стає гірше. Ти починаєш прискорювати хід подій, перти танком, так? Намагаєшся випробувати межі, перевірити, чи далеко можеш зайти, поки тебе не висмикнуть назад. Мене мама висмикнула за комір — висмикнула, як Вайлі І. Койот¹. Вона завжди про

¹ Персонаж мультфільму «Дорожній бігун».

мене дбала, завжди намагалася мене скеровувати залізною рукою. Нинішні батьки такого не роблять. Бояться, що дитина вважатиме їх поганими.

— Філ не знав, яка Синтія невгамовна, ви на це натякаєте?

— Я й сам не знав, яка вона невгамовна, — зізнався Майкл. — А може, й не хотів знати.

— Схоже на щирі помилку.

Майкл усміхнувся.

— У старших класах я знав одну дівчину. Господи, яка ж красуня була. А на мене й дивитися не хотіла. Її підчепив мій двоюрідний брат. Він був такий собі суходрищ малий, волосся в нього не росло ніде, крім голови. — Майкл глянув на Вілла. — Розумієш, про який тип я кажу?

Вілл кивнув, бо, схоже, цього від нього чекали.

— Типовий дрочер, — вів далі Майкл. — І тут на нього ведеться ця краля. І не просто ведеться — вона дозволяє йому себе торкатися, навіть себе трахнути хоче дозволити. — Цього разу його сміх пролунав інакше. — Зазвичай усі дівчата були мої, розумієш? — Він повернувся обличчям до Вілла. — Думаю, не варто мені було за нею гнатися.

Вілл геть заплутався.

— За Джезмін?

Майкл повернув голову й знову подивився на будинок.

— Треба було просто її відпустити, але настала така мить, коли... знаєш, як буває, коли мозок думає про мільярд речей водночас? Я все думав про те, як бігла Синтія і як вона перечебилася через ту огорожу. Я ще торік, бляха, мусив її полагодити. — Він приклав кулака до очей. — Господи.

Вілл сидів, розгублений. Ще годину тому йому хотілося зрівняти цього типа в землю за те, що спав з Енджі. А тепер він не відчував до нього нічого, крім жалю.

— Ось про що я думав, коли бігла Джезмін, — продовжив Майкл. — Про Синтію, як вона бігла через наше подвір'я. І, навіть не подумавши, я вхопив її за ногу, щоб зупинити. Ну

знаєш, щоб вона не покалічилася, як Синтія. — Він повернувся обличчям до Вілла. — Здається, я таки візьму ту відпустку, про яку говорив Грір. На мене це подіяло сильніше, ніж я думав. Ти не проти?

Запитання Вілла здивувало, але він з готовністю погодився.

— Не проти.

— Вибач, що підводжу тебе. Я сам собі здаюся істеричною бабою. Чорт, і поводжусь я так само. Усі ці дурні балачки. Ти, мабуть, подумав, що я псих якийсь чи що. — Він знову похитав головою. — Кілька вихідних — цього мені з головою вистачить. Просто потрібно трохи часу, щоб прийти до тями, змиритися з тим, що сталося.

— Правильно, — сказав Вілл, потай радіючи, що Майкл сам дійшов цього висновку. Нарешті він зрозумів, що детектив увесь ранок боровся з собою, щоб не розклеїтися. — Роби те, що вважаєш за потрібне.

— Але мені треба бути в курсі. Я маю знати, що відбувається. Ти б не міг мені розказувати? Я не хочу напосідатися, друже. Але не хочеться бути відрізаним від подій. Я знаю, що ти зловиш цього вироodka, але хочу знати, як просувається розслідування.

Особливої радості від цього Вілл не відчував, але погодився.

— Дзвони, коли схочеш.

— Дякую, — сказав Майкл. У його голосі Вілл почув полегшення, в очах побачив вдячність. — Дуже дякую.

Розділ 26

19:22

Джон був такий змучений, що мало не проїхав свою зупинку. Він, мов ошпарений, зіскочив з сидіння і заволав: «Стій!» — саме тоді, коли водій зачиняв двері.

На тротуар він фактично вивалився. Усі м'язи в тілі боліли, наче по них гатили відбійним молотком. Арт спитав, чи не зголоситься хтось попрацювати допізна, і Джон радо підніс руку, думаючи про те, що йому буде чим зайняти розум, крім думати про Джойс і те, у що він вляпався. Щойно він заплющував очі, як перед ним поставала білява дівчинка у дворі в Майкла. Минулої ночі він прокинувся з переляком. Усе тіло вкривав піт, і Джон заскиглив, як маленька дитина, погойдуючись уперед і назад, аж поки не провалився у тривожний сон.

Артова позаурочна робота була такою гідкою, що про неї й найгіршого ворога просити було б незручно: почистити за-смічений головний бак вакуумної системи. Цистерна розташовувалася під землею і могла вмістити мільйони галонів сміття з килимів, «Чиріоз» і зіпсованих льодяників — увесь той непотріб, що його витягували пилососами з машин перед тим, як відправити їх на мийку. Джон ледве проліз у отвір, а коли опинився всередині, то подумав, що цистерна, мабуть, десять футів завширшки й вісім у діаметрі, більше схожа на домовину, ніж Джону хотілося б думати.

Арт дав йому ліхтарика й пару гумових рукавичок. Батарея в ліхтарика трималася півгодини. Рукавички злиплися,

не встиг він і вхідний отвір відкрити. Джон засунув голу руку в бруднющу трубу і витяг жмут чогось дуже схожого на людське волосся. Він подумав про відшаровану шкіру і шмарклі, що їх людське тіло скидало з себе щодня, і виблював банановий сендвіч, не встигнувши вискочити на свіже повітря.

— Нікудишній із тебе солдат, — сказав йому Арт.

Він подивився на мертвотно-бліде Джонове обличчя, помітив блювотиння в нього на сорочці й тицьнув йому в руку п'ятдесятку. П'ятдесят доларів за менш ніж дві години роботи. Джон радо б застрибнув назад у власне блювотиння, якби Арт запропонував подвоїти платню.

Він повертався до своєї кімнати в нічліжці, з насолодою вдихаючи свіже повітря. На вулиці завжди смерділо, незалежно від погоди й часу доби. Поступово у Джоновій голові сморід почав асоціюватися зі злиднями. Його легені, мабуть, поглинали його, і канцерогени липли до внутрішніх боків, як волосся — до вакуумної цистерни.

— Привіт, ковбою.

Джон підвів погляд і побачив, що на ґанку сидить Марта Лем, з ніг до голови одягнена у чорну шкіру й нафарбована сильніше, ніж зазвичай. Йому кортіло запитати у свого інспектора щось легковажне, наприклад, чи, бува, її кавалер не прийшов на побачення, та натомість він просто сказав:

— Здрастуйте, міс Лем.

Вона підвелася і трохи повела руками в боки.

— Я так вдяглася для твоєї позачергової перевірки.

Джон не знав, що сказати. «Маєте гарний вигляд» було б занадто прямолінійно, таке можна сприйняти і як флірт.

Він обмежився тим, що сказав: «Так, мем», відчинив двері й відступив убік, щоб вона могла пройти перша.

— Сьогодні вранці ми повернули містера Джорджа в «Бос-тікс», — повідомила вона йому.

— Кого?

— Твого друзяку з горішнього поверху.

Спочатку Джон не зрозумів, про кого вона говорить. Та потім дійшло.

— Він не мій друзяку, — заперечив він, і міс Лем промовисто на нього зиркнула: мовляв, обережніше на поворотах. — Пробачте, — перепросив Джон. — У мене був важкий день. Я вас не чекав.

— Саме тому ці перевірки й називають позаплановими.

До його поверху треба було подолати тринадцять сходових маршів, і кожним з них Джон буквально плентався вгору. Просто він майже не спав, відколи простежив за Майклом до Домівки Грейді (а було це два дні тому) і довідався, чим займається його двоюрідний брат. Крики жаху тієї чорношкірої жінки досі відлунювали йому у вухах. Джон згадав свої власні крики першої ночі в «Коустелі», коли на нього накинувся Зебра. Вони звучали майже однаково.

Джон відімкнув і розчинив двері своєї кімнати. Перше, що впало йому в око, — вікно було прочинене дюймів на шість, картонна завіса порвалася внизу. А ще він відчув запах. І знадобилося кілька секунд, щоб зрозуміти, що сморід ішов від його власного тіла. Пахло страхом.

— А ти тут попереставляв усе. — Міс Лем повісила сумочку на дверну ручку, щоб звільнити руки. — Мені подобається.

Вона почала перебирати його одяг, але Джон міг тільки німо витріщатися на своє ліжко, яке стояло не так, як завжди — лівим боком до стіни, — а в кутку.

Той, хто тут був, хотів, щоб Джон про це знав.

Міс Лем саме відчиняла холодильник і зазирала всередину.

— Твій аналіз сечі в порядку.

Джон не міг відповісти. Фотографію його матері спотворили. Хтось відірвав од неї зображення Джона.

— Джоне?

Він рвучко повернув голову і подивився на інспектора.

— Він був чистий. — Міс Лем показала на ліжко. — Підніми, будь ласка.

Джон нахилився, щоб підняти матрац. І раптом пальці намацали щось тверде і холодне.

Джон застиг мов укопаний: одна рука під матрацом, одна — над ним.

— Джоне? — покликала міс Лем. І плеснула в долоні, щоб його розворушити. — Сонечко, швидше. Я не маю стільки часу, щоб стирчати тут усю ніч.

З його розтуленого рота крапнула слина. Груді стиснуло. Джон задривав.

— Джоне? — Міс Лем підійшла до нього і поклала руку йому на спину. — Що таке, ковбою? Що сталося?

— П-погано, — затинаючись і тремтячи всім тілом, промовив він.

У кишковику раптом стало млосно, і він злякався, що не втримає в собі його вміст.

— Сядь-но, — заспокійливим тоном проговорила вона і підвела його до матраца. Потім тильним боком долоні помацала йому лоб. — Холодний і мокрий. Тебе ж не знудить на мене, хлопчику мій?

— Я... — Джон не міг сформулювати речення. — Я... — Він перевів погляд на прочинене вікно, шість дюймів простору.

— Хочеш води?

Він кивнув, різким рухом голови вгору-вниз.

— У мене в сумці є пляшка води.

Вона повернулася до нього спиною, щоб зняти сумку з дверей, і одним відчайдушним рухом він витяг ножа з-під матраца і жбурнув у прочинене на шість дюймів вікно.

Немов у вповільненій зйомці, до нього повернулася обличчям міс Лем. Джон затамував дух, краєм ока помічаючи блиск металу, поки складаний ніж плавно рухався у бік вікна.

Він інстинктивно закашлявся і нахилився вперед, сподіваючись, що кашель притлумить звук, коли ніж вдариться об віконну раму і впаде назад у кімнату.

— На. — Міс Лем відкрутила ковпачок пляшки. — Зроби кілька ковтків.

Джон зробив так, як вона казала, і потай, поки витирав лоб, глянув на килим під вікном. Нічого. Ножа не було.

— От і чудово. — Міс Лем поплескала його по спині. — Був напад та й минувся, правда?

Джон кивнув, не спроможний видушити з себе ні слова.

— А тепер подивимося під матрацом. — Вона похитала головою, коли Джон простягнув їй назад пляшку з водою. — Забирай собі. У мене в машині такого добра повно.

Джон підвівся, хоча ноги досі трусилися. Знову позирнув на вікно, на килим під ним. Напевно, ніж вилетів у отвір. Іншого пояснення бути не могло.

Коли Джон поставив матрац сторчма, сперши на стіну, міс Лем зажадала:

— І пружинну сітку теж.

Цього разу таргана під ліжком не було, проте на килимі лежав товстезний шар бруду. Джон так перенервувався через той ніж, що йому здавалося, ще трохи — і він упаде на підлогу.

— Усе, став назад. — Вона прогортала книжки, що лежали на столі коло його ліжка. Порваної фотографії матері ніяк не прокоментувала, навіть якщо помітила. — Дочитав книжку? «Тесс із роду д'Ебервілів»?

— Е-е, — сказав Джон, заскочений цим запитанням. — Так, мем.

— Скажи мені, Джоне, хто хрестив дитину Тесс?

Він здивовано дивився в її майстерно нафарбовані очі.

— Джоне?

То було хитре запитання. Вона хотіла підловити його.

— Сама Тес і похрестила, — нарешті відповів він. І хоча знав, що це правильна відповідь, страшенно боявся, що схибить. — Священик не схотів, тому вона зробила це сама.

— Добре. — Інспектор усміхнулася і знову роззирнулася кімнатою. — Іншого житла знайти так і не вдалося?

Якось вона вже в нього про це питала.

— А варто шукати?

Міс Лем поклала руки на свої вузькі стегна.

— Не знаю, Джоне. Мені здається, ти вже переріс це місце.

— Ну, я...

— У Дагдейлі є будинок. У ньому порядкує такий собі містер Еплбаум. Якщо хочеш, я сьогодні йому подзвоню і закину за тебе слівце.

— Так, — сказав він. Досі вона ще не пропонувала йому своєї допомоги, тому це його насторожило. Та все ж він сказав: — Дякую. — І додав: — Ви дуже люб'язні.

— Переїжджай якнайшвидше, чуєш? Найкраще — завтра.

Чому такий поспіх, Джон не розумів, але кивнув:

— Добре.

Вона перекинула сумочку через плече й покопирсалася в ній, шукаючи ключі.

— Джоне, і ще одне.

— Так, мем?

— Оте, що ти викинув у вікно, поки я стояла до тебе спиною. — Вона підвела погляд від сумочки й хитро, по-котячому йому всміхнулася. — Гляди, щоб воно не перейшло за тобою на нову квартиру.

Він розтулив було рота, але інспектор похитала головою, щоб зупинити його.

— Не люблю, коли моїх підопічних підставляють. Коли ти повернешся в тюрму — а повір мені, шістдесят п'ять відсотків твоїх умовно звільнених побратимів скажуть, що таки повернешся, — то лише тому, що сам облажаєшся, а не тому, що

якийсь гівнюк поліцейський, Барні Файф¹ недороблений, хоче тебе засадити.

Джон відчув, як серце калатає у горлі. Їй дзвонив Майкл. Він знайшов те, що Джон йому залишив на дні ящика з інструментами, і вирішив діяти. Якби міс Лем не любила грати за правилами, Джону світило б негайне повернення в тюрму.

— Пильнуй, Джоне. — Вона наставила на нього, мов указку, ключ від машини. — І пам'ятай, золотко, я тебе теж пильнуватиму.

¹ Герой американського телесеріалу «Шоу Енді Ґріфіта», заступник шерифа.

Розділ 27

20:48

Вілл повів Бетті на прогулянку, і тепер вона клацала кігтками по дорозі. Першого ж дня спільного проживання він намагався взяти її на пробіжку, але закінчилося все тим, що більшу частину маршруту він пробіг з нею на руках. Його спантеличувало те, як вона пристосувалася до руху свого тіла вгору-вниз: висолоплений язик, задні лапки охайно складені у Вілловій долоні, тільки міцно притиснуте до його грудей, а він тимчасом посилено робив вигляд, що не помічає дивних поглядів, які на нього кидали люди.

Понсі-Гайлендс був районом для людей середнього достатку, тут не бракувало і бідних художників, і геїв, і безпритульні траплялися. Зі свого заднього ганку Вілл бачив Центр Картера, де розташовувалася бібліотека президента Картера, а Підмонт-парк був на віддалі однієї короткої пробіжки. У вихідні по авеню Понс-де-Леон він їхав прямісінько до парку Стоун-Маунтін, а там катався на велосипеді, ходив гірськими стежками чи просто сідав і милувався сходом сонця, коли те визирало з-попід найбільшого шматка оголеної гранітної породи в Північній Америці.

Хоч у горах Північної Джорджії було дуже гарно, Віллу бракувало відчуття, що він удома, інстинктивного знання про те, де що розташовано, де безпечно, а де — ні, бракувало ресторанів, зовні непоказних, але з найкращою кухнею та обслуговуванням у місті. Йому дуже подобалися нестандартні речі, наприклад, те, що навпроти веселково розфарбованої комуни хіппі в кінці його вулиці стояла церква менонітів. Подобалося те, як безпритульні копирсалися у твоєму смітті та ще й гри-

мали на тебе, коли там не було нічого цікавого. Атланта завжди була його містом, і якби Аманда Вагнер знала, який він щасливий, що повернувся, то закинула б його назад у гори швидше, ніж він встиг би промовити «добре просмажений курячий стейк».

— Привітик! — кокетливо кинув йому джогер, який пробігав поряд.

Шкіра у вирізі його сорочки блищала у вечірньому саяві місяця. Все життя провівши у місті, де було багато гомосексуалістів, Вілл навчився сприймати ці вияви уваги як компліменти, а не як виклик своїй маскулінності. Безперечно, коли вигулюєш легеньку, мов пушинку, собачку на яскраво-рожевому повідку (іншого достатньої довжини в крамниці не виявилось), це привертає увагу, байдуже, де ти живеш.

Вілл усміхнувся від думки про те, який смішний він, мабуть, але усмішка протрималася недовго, бо розум повернувся до теми, яка більшу частину того дня не полишала його думки.

Справа зайшла в глухий кут, і що більше він про це думав, то сильнішим було погане передчуття щодо Майкла Ормвуда. При спілкуванні детектив здавався нормальним хлопцем, але якщо пильніше придивитися, вилазили певні проблеми, найбільшою з яких було те, що він користувався службовим становищем, щоб примушувати жінок до сексу. Цієї єдиної деталі Вілл ніяк не міг оминати. Проститутки стояли на вулицях не тому, що хотіли відпадного сексу і приємних розмов. Вони брали гроші, і, на думку Вілла, це можна було вважати згодою, але у випадку з Майклом грошей нікому не діставалося. Він користувався владою, яку давав йому жетон, щоб наказувати жінкам. З Віллового погляду, то було зґвалтування.

Утім, Віллу було важко думати про чоловіка, з яким він провів два останні дні, як про ґвалтівника. Чоловік, батько, начебто поважний поліцейський — так, авжеж. Але ґвалтівник? У цього чоловіка було два обличчя, і що більше Вілл про це думав, то швидше танула його впевненість у тому, що він добре бачить бодай котресь із них.

Працюючи в ДжБР, Вілл більшість часу присвячував гонитві за жакливими злочинцями, але вигнання в горах дало йому один вкрай важливий урок: люди дуже рідко бувають або дуже добрими, або дуже поганими. У Блу-Рідж, де бідність, закриття заводів і страйк на місцевій шахті практично паралізували життя маленької гірської громади, межа між добром і злом була дуже розмитою. Вілл багато чого там навчився, і ці знання стосувалися не лише людської природи, а і його власного ества.

Восьмий район Бюро розслідувань Джорджії був найбільшим у всьому штаті: обслуговував чотирнадцять округів і простягався аж до Теннесі й до кордону Північної Кароліни. Люди, що їх Вілл зустрів у офісі в північно-західній частині Джорджії, були доволі байдужі до місцевого населення, неначе вважали себе вищими за людей, яким були покликані служити. Віллового шефа звали Їп Гомес (чому Вілл так ніколи й не зрозумів), і при першій зустрічі він жартома сказав Віллу, щоб той навіть не сподівався підчепити собі серед місцевих якусь жіночку. «Усіх, у кого ще є свої зуби, я вже перепробував, — розсміявся Гомес. — Нема з кого вибрати, хлопчику мій, геть нема».

Напевно, Віллове обличчя виказало його думки (Енджі завжди казала, що в нього більше естрогену, ніж йому на користь), бо після того всі найпаскудніші завдання від Їпа діставалися йому. Його не допустили до операції, яка призвела до найбільшої облави в історії відділення. Співпрацюючи з місцевими, Їп допоміг викрити підприємство, яке організовувало півнячі бої у трьох штатах і дванадцятьох округах. У справі був уплутаний мер сусіднього містечка, який мав постійне глядацьке місце біля арени. І хоча сигнал надійшов од розлючених дружин, яким не подобалося, що чоловіки постійно програють зарплатню, слава операції від цього була аж ніяк не меншою. Тієї ночі Їп і його хлопці святкували в барі «Блу-Гавана» на трасі 515, а Вілл стирчав у своїй машині, пасучи покинуту птахоферму, яку нібито перетворили на метамфетамінову

лабораторію. Не те щоб йому хотілося випити з цими людьми, але ніде правди діти — його не запросили.

Попри те, що його завжди залишали за бортом найславетніших операцій, Віллу хотілося думати, що його робота у горах була важливою. Мет — брудний наркотик, що перетворював людей на нелюдів, змушував кидати дітей на узбіччі дороги й розсувати ноги перед чим завгодно, аби це дало їм жаданий кайф. Вілл бачив, як мет зруйнував чимало життів, ще задовго до Блу-Ріджа. І жодних додаткових стимулів для бажання зруйнувати кожную лабораторію у своїй юрисдикції йому не потрібно було. Робота була небезпечна. Так звані хіміки, які виготовляли сполуку, були відчайдухами. Від однієї-єдиної іскри могла зайнятися ціла будівля. Піл від виробничого процесу міг забити людині легені, мов пластилін. Щоб очистити місце пожежі, перш ніж Вілл міг зайти й зібрати докази, доводилося викликати групу для роботи з небезпечними матеріалами. Сам процес очищення цих лабораторій підривав бюджет місцевої поліції та департаменту шерифа, а держава не збиралася простягати руку допомоги.

Іноді Вілл думав, що для горян певного штибу мет був чимось на зразок нелегального віскі, продуктом, який вони продавали, щоб їхні діти були ситі й одягнені. Йому було важко ототожнити наркоманів, яких він бачив на вулицях Атланти, з простими людьми, що варили мет у горах. Не те щоб Вілл їх виправдовував і вважав янголами — навпаки, деякі з них були жахливі, справжні покидьки, готові на все, щоб мати гроші на свою звичку. Інші ж були не такими чорно-білими. Вілл часто бачив, як вони скуповувалися у бакалійній крамниці, обідали в місцевій піцерії чи виходили з дітлахами в неділю з церкви. Свого продукту вони зазвичай не вживали. Для них то була робота, спосіб (для декого — єдиний) заробити гроші. Люди вмирили, наркотик нищив життя, але їх це не обходило.

Вілл не розумів, як їм вдається так спокійно відділяти котлети від мух, але в Майклі Ормвуді помітив ту саму тенден-

цію. Детектив виконував свою роботу — і судячи з усього, добре виконував, — але водночас у ньому був і темний бік, що примушував його кривдити людей, яким він мав допомагати.

Бетті присіла зробити свої справи під кущем, і Вілл нахилився з пакетом і лопаткою, щоб прибрати. Дорогою додому вкинув пакет у смітник. Вже біля сусідчиного будинку мимохідь глянув на вікно і подумав, чи повернеться стара леді. Неначе прочитавши його думки, Бетті рвонулася на повідку і потягла його в бік під'їзної доріжки.

— Ну добре, — заспокоїв він її, відмикаючи двері.

Став на коліна, відстебнув поводиток, і собака подріботів через кімнату, застрибнув на диван і зручно вмотився на подушках. Щоранку перед роботою Вілл підпирав подушками стінку дивана і щовечора бачив, що Бетті примудрилася поскидати їх униз, щоб зробити собі спальне місце. Він міг би назвати це тронем, але дорослому чоловіку сором було так думати про маленьку собачку.

Вілл пішов до себе в кімнату і зняв піджак. І саме розщібав гудзики жилета, коли задзвонив телефон. Високий схвильований голосок, що зазвучав зі слухавки, спочатку він не впізнав.

— Повільніше, — попросив Вілл. — Хто це?

— Седрик, — заплакав хлопчик. — Джезмін зникла.

Напевно, Седрик чекав на Вілла, бо двері дев'ятого під'їзду відчинилися і хлопчик вибіг звідти одразу ж, як Вілл припаркував машину на майданчику.

— Зробіть щось! — зажадав хлопчик.

Його обличчя спухло від сліз. Вранішній вираз майбутнього гангстера де й подівся. Нині він був наляканим маленьким хлопчиком, який хвилювався за сестру.

— Усе буде добре, — заспокоїв його Вілл, знаючи, що ці слова нічого не означають, але він відчував, що мусить їх вимовити.

— Ходімо. — Седрик узяв його за руку і потягнув у під'їзд.

Вілл пішов угору за хлопчиком трьома сходовими маршами. На черговому майданчику він уже хотів спитати Седрика, куди вони йдуть, та потім побачив, що у відчинених дверях квартири стоїть стара жінка.

На ній була виляняла фіолетова домашня сукня і такого самого кольору шкарпетки, що сповзли до розпухлих щиколоток. Волосся вона мала розкуйовджене, однією рукою спиралася на ціпок, в іншій тримала радіотелефон. На носі у бабусі були окуляри в чорній пластмасовій оправі. Чоло прорізали зморшки — вона насупилася.

— Седрику, — сказала вона, і її грудний голос розлігся довгим коридором. — Чого це ти з цим чоловіком?

— Ба, він, це, коп. Він допоможе.

— Він коп, без «це», — мов шкільна вчителька, виправила його бабуся. — І я в цьому дуже сумніваюся.

Однією рукою Вілл досі тримав за руку Седрика, та іншою сягнув у кишеню й витяг посвідчення з жетоном. Ступив на крок уперед, щоб показати його старенькій.

— Седрик сказав мені, що ваша внучка зникла.

Жінка уважно роздивилася жетон і посвідчення під ним.

— Ви не дуже схожі на копа.

— Так, — визнав Вілл, ховаючи посвідчення в кишеню. — Я намагаюся навчитися сприймати це як комплімент.

— Седрику, — різко сказала жінка. — Іди до себе в кімнату і прибери там.

— Але, ба... — Малий замовк, бо бабуся так на нього подивилася, що довелося чимдуж тікати.

Старенька прочинила двері ширше, і Вілл побачив, що її квартира була точнісінькою копією помешкання Аліші Монро. Диван слугував ліжком, на краю лежали охайно згорнуті подушка, простирадло і ковдра. По боках дивана стояли два м'які крісла, прикриті накидками, щоб приховати сліди старості. На кухні було чисто, проте захаращено: на сітці сушилися тарілки, у кутку стояла сушка для білизни, на якій висіло кілька пар тру-

сів. Двері у ванну були відчинені, а в спальню — зачинені, на них зовні висів великий плакат зі зображенням Губки Боба Квадратні Штани.

— Я Еліно́р Еллісо́н, — назвалася жінка і пошкутильгала до крісла біля вікна. — Ви, мабуть, хочете сісти?

Вілл піймав себе на тому, що з широко роззявленим ротом роздивляється навколо. Скрізь були книжки — деякі стояли у хитких на вигляд етажерках, що, здавалося, от-от перевернуться, інші акуратними стосами поскладали на підлозі.

— Вас дивує, що чорношкіра вміє читати?

— Ні, я лише...

— Ви самі любите читати?

— Так, — відповів Вілл і подумав, що це лише частково брехня.

На кожні три прослухані аудіокнижки він примушував себе прочитати щонайменше одну книжку повністю. Це завдання робило його нещасним і розтягувалося на тижні, проте він примушував себе, щоб довести, що він на це здатен.

Еліно́р уважно дивилася на нього, і Вілл спробував реабілітуватися.

— Ви були вчителькою? — висловив він припущення.

— Історії.

Вона поставила ціпок близько від ноги й підняла ступню на ослінчик перед кріслом. Він побачив, що її щиколотки перев'язані еластичними бинтами.

— Артрит, — пояснила жінка. — У мене він з вісімнадцяти років.

— Співчуваю.

— Ви ж не винні. — Вона показала йому на крісло навпроти, але він не сів. — Містєре Тренте, скажіть мені таку річ. Відколи це спеціальний агент Бюро розслідувань Джорджії переймається зниклими чорношкірими дівчатками?

Тепер її поведінка дратувала його.

— Білі сьогодні не зникали, тому ми тягнули жереб.

Бабуся гостро на нього поглянула.

— Молодий чоловіче, не думайте, що ви такий дотепник.

— Не дотепник, але й не расист.

Кілька секунд вона дивилася на нього впритул, потім кивнула, неначе склала про нього свою думку.

— Ой, заради Бога, сідайте вже.

Вілл зробив те, про що його просили, і миттєво потонув у старому кріслі — його коліна опинилися майже на рівні вух.

Він спробував перейти до справи.

— Мені подзвонив Седрик.

— А звідки ви його знаєте?

— Ми познайомилися сьогодні вранці. Я приїжджав сюди з детективом з поліційного управління Атланти. Ми розслідуємо смерть молодої жінки, яка жила нагорі.

— Молодої жінки? — луною повторила бабуся. — Та їй сорок років було.

Те саме Віллу казав під час розтину Піт Генсон, проте почути тепер від цієї старенької слова наче набули особливого забарвлення. Аліша Монро була щонайменше на двадцять п'ять років старша за інших жертв. Що змусило вбивцю відхилитися від звичної цільової групи?

— А чому ДжБР зацікавилася смертю проститутки-наркоманки?

— Я працюю в підрозділі, який у разі потреби звертається по допомогу до місцевих правоохоронців.

— Це дуже хороша відповідь, юначе, проте ви не відповіли на моє запитання.

— Ваша правда, — погодився він. — Скажіть, коли ви зрозуміли, що Джезмін зникла.

Вона пильно й незмигтно дивилася на нього, стиснувши губи. Він зусиллям волі не відвів погляду і подумав: якою, цікаво, вона була в класі? Чи була вона з тих учительок, які садили нетямущих дітей на задні парти, чи витягала б його за вухо

на передній ряд і кричала б за те, що не знає відповіді на запитання, написане на дошці.

— Добре, — вирішила Еліно́р. — Я думала, що Д́жезмі́н у себе в кімнаті, виконує домашнє завдання. А коли покликала її вечеряти, вона не вийшла. Я зайшла в кімнату, а її там не було.

— О котрій годині це сталося?

— Близько п'ятої.

Вілл глянув на свій годинник, але час йому підказав цифровий годинник на телевізорі.

— Отже, як вам відомо, її вже п'ять годин не було вдома?

— Ви скажете мені, щоб я зачекала ще добу, і лише тоді це стане серйозно?

— Місіс Еллісон, я не їхав би сюди, щоб сказати вам це. Просто подзвонив би по телефону.

— Ви думаєте, що це ще одна чорношкіра дівчинка, яка втекла з чоловіком, але кажу вам, я знаю цю дівчину.

— Сьогодні її не було в школі, — нагадав Вілл.

Старенька опустила погляд. Вілл побачив, що її руки, складені на колінах, більше схожі на пазуристі лапи. Артрит перетворив їх на непридатні для користування грудомахи.

— Її вигнали з уроків за те, що нагрубіянила вчителю.

— Седрика теж?

— Ми трохи відхилилися від теми, — відзначила вона, але продовжила: — Мені вже важко пересуватися, особливо після того, як у мене забрали «Вайокс»¹. Їхня мати більш ніж половину Седрикового життя провела в тюрмі. Вона героїнова наркоманка, так само як Аліша Монро. Єдина різниця в тому, що мою Глорію на цьому піймали.

Вілл вирішив вчинити мудро і не перебивати.

¹ Медичний препарат для лікування артриту, вилучений з продажу через побічну дію на серцево-судинну систему, яка призвела до смерті багатьох пацієнтів.

— Я була дуже сувора з Глорією. Не спала по ночах, коли вона виходила з дому, ходила за нею назирці. Я приросла, наче шкіра, до своєї дитини, і вона ненавиділа мене за це — досі ненавидить, — але, як її мати, я не збиралася здаватися. Те саме з ними. — Зі значним зусиллям вона піднесла руку й показала на зачинені двері спальні. Вілл побачив, як під ними промайнула тінь, і здогадався, що Седрик підслуховував. — Глорія зовсім занедбала цих двох. Їй начхати, що вони роблять, головне, щоб їй клопоту не завдавали і вона могла безперешкодно штрикати себе голкою у вену. — Жінка зітхнула, поринувши у спогади. — Джезмін така сама несамовита, як і Глорія, я нічого не можу з нею вдіяти. Я сьогодні п'ять хвилин ішла до дверей, щоб подивитися, чого там Седрик гасає.

Віллу хотілося сказати, що він співчуває, але він знав, що вона його виправить, скаже, що він не винен у її хворобі, у тому жалюгідному стані, у якому вона прожила все життя, намагаючись робити те, що повинна, поки навкруги неї розваливалися стіни.

— Коли Глорію перевели на постійне ув'язнення, Седрик був ще немовлям, — сказала Еліно́р і спромоглася нахилитись уперед. — Він розумний хлопчик, містере Трент. Розумний хлопчик, у якого є майбутнє — за умови, що я зможу оберігати його від цього бруду, поки не виросте. — Вона міцно стиснула губи. — Він щось від мене приховує. Він любить сестру, а вона любить його... любить, як мати, бо вона й була йому матір'ю, поки Глорія колола собі ту отруту. — Вона трохи помовчала. — Думаю, я маю на нього більше впливу. І безперечно, Джезмін любить його. Вона не хоче, щоб він потрапив під вплив місцевих бандитів, гопників і відморозків. Вона сама користується ним, але розуміє, що її маленький братик вартий кращого.

— А раніше вже бувало таке, щоб Джезмін тікала з дому?

— Двічі, але щоразу цьому передувала сварка. А вчора ми не сварилися. Ми цілий тиждень не гризлися, як не дивно.

Джезмін не сердилася на мене, принаймні сердилася не більше, ніж будь-який підліток на старшого.

— Хлопець у неї є?

— Хлопець? Він на п'ятнадцять років старший од неї.

— Як його звати?

— Лютер Морісон. Живе на Безіл-авеню, це за три милі звідси, у Мандерлі-Армз. Я вже йому дзвонила. Каже, її в нього немає. Щоразу, коли вона тікала раніше, я телефонувала йому, — пояснила бабуся. — І в обох випадках він сказав мені, що вона у нього. Лютер вдає, що вірить, буцімто Джезмін сімнадцять років, але він добре знає, скільки дитині насправді, і зробить усе, що я скажу, аби я не нацькувала на нього копів.

— А чому ви не заявили на нього? — не втримався, щоб не спитати, Вілл. — Їй тринадцять, йому майже тридцять. За законом, це з'валтування.

— Бо її мати навчила мене, що дівчина, яка твердо вирішила знищити себе, не зупиниться ні перед чим. Якщо я зроблю так, щоб цього заарештували, вона піде до наступного, і він буде ще гірший за цього Морісона, якщо це можливо.

— Ба? — Седрик визирав з-за дверей спальні. — Я вже поприбирав.

— Іди сюди, дитино. — Вона простягнула до хлопчика руку, і він підійшов. — Я подзвонила в поліцію одразу ж, щойно зрозуміла, що Джезмін зникла, — сказала вона, звертаючись до Вілла. — Думаю, ви знаєте, якою була їхня відповідь.

— Вам сказали зачекати добу, а може, й сорок вісім годин, якщо дізналися, що вона втікала раніше.

— Саме так.

Вілл звернувся до Седрика.

— По телефону в тебе був дуже стривожений голос. Може, розкажеш чому?

Седрик подивився на бабуся, потім знову на Вілла. Його плечі піднялися.

Бабуся поворухнулася і поклала руку в передню кишеню домашньої сукні.

— Синочку, проведи містера Трента і перевір пошту. Містере Трент? — Вілл саме силкувався вибратися з крісла. — Спасибі вам за турботу.

— Будь ласка, не хвилюйтеся, — сказав він, помітивши, що вона теж намагається підвестися. — Я повідомлю вам, коли про щось довідаюся.

Він простягнув їй руку для прощального потиску, проте останньої миті згадав, що через артрит їй може бути дуже боляче. Та не встиг він зупинити стареньку, як та вхопила його руку й на диво міцно її стисла.

— Прошу вас, знайдіть її, містере Трент.

— Так, мем, — сказав він, знаючи, що вона горда і, щоб попросити про допомогу, їй потрібно було пересилити себе.

Слідом за Седриком він спустився сходами на паркувальний майданчик. У світлі ліхтарів усе здавалося якимось дивним, і Вілл усвідомив, що приблизно о цій порі вечора, тільки на дві години раніше, у неділю вбили Алішу Монро. Седрик пішов до газону біля поштових скриньок, де того ранку його наздогнала Джезмін.

Вілл спостерігав, як хлопчик вставив ключ у замкову шпарину, дочекався, поки він витягне пошту, і лише тоді сказав:

— Седрику, це серйозно.

— Я знаю.

— Ти мусиш розказати мені все, що знаєш про Джезмін. Чому вона наказала тобі не розмовляти з поліцейськими?

— Сказала, що вони погані.

Цю думку поділяли практично всі у радіусі п'яти миль.

— Розкажи мені, що сталося в неділю.

— Нічого.

— Седрику, цього разу цей номер не пройде. Джезмін зникла, і ти чув, що сказала бабуся. Я знаю, ти підслуховував під дверима. Бачив твою тінь.

Седрик облизав губи і взявся передивлятися пошту.

Вілл став перед ним навколішки й поклав обидві руки хлопчику на плечі.

— Розкажи.

— Був один чоловік, — нарешті вимовив Седрик. Тепер, коли він зняв маску гангстера, граматика його мови поліпшилася. — Він заплатив Джез, щоб вона подзвонила по телефону. От і все.

— Подзвонила куди?

— У поліцію. Щоб сказала, що Ліші роблять боляче.

Вілл озирнувся через плече на таксофон. Будка була темна, бо ліхтар над нею хтось розбив.

— Він сказав їй подзвонити з таксофону?

Седрик кивнув.

— Це було якось тупо. Вона могла б набрати зі свого мобільного. Усі знають, що мобільний простежити не можна.

— Кажеш, він їй заплатив?

— Двадцять баксів, — кивнув Седрик. — І монетку дав для таксофону, десять центів.

Вілл опустил руки й сів на п'яти.

— А скільки коштує дзвінок по тому телефону, п'ятдесят центів?

— Ага, — підтвердив Седрик. — Джез йому сказала, що за десять центів ні фіга не подзвониш, а він рознервувався і дав їй два четвертака.

Вілл замислився, чи пощастить їм знайти в монетоприймачі дві монети по двадцять п'ять центів, на яких будуть відбитки вбивці. А потім подумав, чи справді то вбивця Аліші заплатив дівчинці, щоб вона подзвонила. Навіщо вбивці платити комусь, щоб донесли на нього?

— Ти впізнав того чоловіка? — запитав Вілл.

Хлопчик знову взявся перебирати пошту.

— А якби ти побачив його фотографію, зміг би згадати?

— Він був білий. Я не дуже добре його бачив. Я стояв отам.

Вілл повернув голову до телефонної будки. Ліхтарі навколо парковки й поштових скриньок світили досить яскраво, щоб і дорослу людину засліпити, та жоден з них не сягав до таксофону.

— Як думаєш, що сталося? — запитав Вілл у Седрика.

Хлопчик одразу не відповів. Натомість знову потасував пошту.

— Раніше вона завжди мені казала, — нарешті мовив він. — Коли тікала до Лютера, вона завжди казала, щоб я не переживав.

— Після того як Джекмін подзвонила, куди подався чоловік?

Седрик показав на вулицю в бік виїзду.

— Машини в нього не було?

— Не знаю, — зізнався хлопчик. — Ми йшли до Фредді, а тут він нас погукав. Джек сказала, щоб я йшов сам до Фредді, але я залишився, щоб за нею наглянути.

Вілл подумав, що дівчинка, яка підходить до незнайомця в темряві, напевно, йшла хибною стежкою швидше, ніж думала її бабуся.

— А де цей Фредді?

Седрик показав на будинок, що стояв через дорогу.

— Джекмін пішла з тобою після того, як зробила дзвінок?

— Після того — так.

— А чоловік пішов вулицею в бік головної дороги?

Седрик кивнув і закусив нижню губу, наче мав ще щось сказати. Вілл його не підганяв, і нарешті хлопчик сказав:

— Джек сказала, що чула крики на сходах. Кричала Ліша.

— А що вона кричала?

— Джек не знає. Просто кричала, наче від болю, але вона й раніше так кричала, розумієте? Ліша водить до себе чоловіків, і вони бувають жорстокі, але вона каже, що їй це не турбує.

— Седрику. — Вілл знову поклав руки хлопчику на плечі. — Мені потрібно, щоб ти був зі мною відвертий. Джекмін бачила, хто робив боляче Аліші? З нею хто-небудь розмовляв, щось їй казав?

Седрик похитав головою.

— Вона сказала мені, що нічого не бачила і не чула.

— Вона це казала так само, як сьогодні, — так, наче насправді, якщо про це подумати, то вона все-таки щось чула, але просто не хотіла нікому казати?

— Ні, — рішучо заперечив Седрик. — Мені б вона сказала.

Вілл не знав, правда це чи ні. Джемін хотіла захистити свого братика. Вона б не розповідала йому небезпечну інформацію, яка могла йому зашкодити.

Седрик витяг з кишені двадцятидоларову банкноту.

— Ось що їй було потрібно, — сказав він Віллу. — Я взяв гроші, які він дав їй за те, щоб подзвонила. Це тому вона за мною ганялася. — Він простягнув Віллу гроші, прагнучи їх віддати.

— Нехай поки побудуть у тебе, — сказав Вілл, бо знав, що купюра ні для чого не придатна. — Джемін зникла не тому, що ти взяв гроші, Седрику. Ти ж це розумієш?

Хлопчик знизав плечима, і пошта випала йому з рук. Вілл нахилився, щоб допомогти позбирати. Судячи з кольорів, здебільшого там були квитанції на сплату, плюс із десяти рекламних листівок. Напевно, вдома на Вілла чекали такі самі супервигідні, обмежені у часі пропозиції.

Він подивився на поштові скриньки.

— Седрику?

— Що?

— У Аліші теж була тут скринька?

— Ага. — Седрик показав на одну з верхніх скриньок.

Вілл підвівся і занотував номер.

— Ходімо, я відведу тебе додому, добре?

— Не треба.

— Я маю дещо перевірити в Алішиній квартирі. Дозволь мені тебе відвести.

Седрик піднімався сходами повільно й неохоче. Він скористався своїм ключем, щоб відімкнути бабусину квартиру, але

всередину не зайшов, дивився, як Вілл йде вище, до квартири Аліші Монро. Вілл відчував, як мовчазний осуд хлопчика пече йому спину: *Куди ж ти йдеш? Ти обіцяв допомогти.*

Ключ від квартири повії досі лежав у Вілла в нагрудній кишені жилета. Він вставив його в замок і повернув убік. Почулося клацання язичка. Він натиснув на ручку, але двері не відчинилися. Вілл був першою людиною, яка зізнавалася, принаймні самій собі, що плутає право і ліво. А коли він був утомлений, справи погіршувалися. Та навіть він відімкнув достатню кількість замків, щоб знати, у який бік повертати ключ, щоб двері відімкнулися. Він знову вставив ключ у замок і спробував повернути в інший бік. Пролунало клацання. Цього разу двері відчинилися.

У квартирі досі витав той самий поганий дух неприємної події, яка тут сталася. Він стояв у дверях, зі сходового майданчика в кімнату проникало світло лампи. На підлозі Вілл побачив краплину крові й став біля неї на коліна. Не роздумуючи, торкнувся пальцем краплини, щоб дізнатися, суха вона чи мокра.

На пальцях нічого не лишилося, але коли Вілл уперше приходив у квартиру, цієї краплини він не помітив. Він увімкнув світло, думаючи про замок. Вранці, коли він замикав двері, Джемін і Седрик саме зчинили рейвах. Вони з Майклом чимдуж помчали вниз сходами. Може, Вілл не до кінця замкнув двері. Він робив це поспіхом.

Але він точно пам'ятав, що замкнув двері, чув, як клацнув замок.

Вілл оглянув квартиру, щоб пересвідчитись, що нічого не зникло. Маючи проблеми з читанням, він сумнівався в тому, що його пам'ять — фотографічна, проте сцени злочину він запам'ятовував. Пам'ятав, де лежали різні речі, й знав, якщо вони не на місцях.

І тут щось було не так. У кімнаті щось невловно змінилося.

Шухляда для непотребу була така сама, у кутку досі лежали зв'язки ключів під купкою старих квитанцій. Вілл переди-

вився їх усі, аж поки не знайшов маленький ключик, схожий на той, що був у Седрика. Кожен поліцейський, який заходив у цей під'їзд, мусив проминати ті поштові скриньки. А Вілл теж проминав і не спитав, чи в Монро була якась пошта. Хоча Вілл не був головним слідчим у справі. Майкл пішов у короткочасну відпустку, і над слідством тепер головував неповторний Лео Донеллі.

Вілл двічі перевірів, чи замкнув двері, і пішов униз сходами. Як і всі інші поверхні в Домівці, поштові скриньки вкривали графіті. Алішину Вілл знайшов за непристойним малюнком, який на неї вказував. Він вставив ключ і насилу повернув його в замок. Коли дверцята відчинилися, Вілл побачив, у чому була проблема. Маленька скринька була вщерть заповнена поштою. Вілл жмутами витягав конверти, відзначаючи про себе кольори та яскраві логотипи на зовнішньому боці. Серед решти був і простий білий конверт. У нижньому кутку щось випирало, і Вілл промацав те місце, здогадуючись, що всередині щось металеве. Судячи з форми, хрестик. Адресу на конверті було написано від руки такими кривульками, що Вілл навіть сподіватися не міг їх розшифрувати.

Він глянув на наручний годинник, справді уважно подивився на циферблат, чого не робив ніколи, аж поки не розібрав, котра година. Була майже північ. Енджі мала скоро приїхати додому з роботи.

Вілл сидів на ґанку перед будинком Енджі. Від твердого бетону весь зад у нього занімів. Він гадки не мав, де вона, та ще й мобільний розрядився.

Вілл ще встиг скористатися телефоном, поки той остаточно не здох: подзвонив знайомому в поліцію Атланти і попросив, щоб заяву про зникнення Джемін Еллісон не відкладали вбік, як тисячі подібних заяв про зниклих осіб, що їх місто збирало щороку. На Джемін розіслали орієнтування, і в двері Лютера Морісона постукав украй сердитий поліцейський.

Патрульний обшукав будинок і знайшов неповнолітню дівчинку, та то була не та дівчинка, яку вони шукали.

У Вілла було погане передчуття щодо зникнення Джезмін. Зі слів Седрика виходило, що Джезмін щось бачила, розмовляла з кимось причетним до вбивства. Це робило її або цінним, або небажаним свідком, залежно від того, як подивитися. Та в місті Атланта Віллове погане передчуття не гарантувало інтенсивних пошуків.

Цей хід думок привів Вілла до того, щоб переламати себе і подзвонити Майклу Ормвуду, щоб дізнатися, чи не сказала йому дівчинка чогось, перш ніж припустити нагору сходами. Майкл міг бути останньою людиною, яка її бачила. На жаль, детектива чи то не було вдома, чи то він не брав слухавку.

На під'їзну алею повернув чорний «Монте-Карло СС» Енджі. Мотор дирчав, наче працював на гравії. Вілл мимоволі скривився, бо стукіт тривав, навіть коли вона вимкнула запалювання. Вілл цілий рік реставрував для неї цю машину. По вечорах, у вихідні, цілу відпустку. Він поставив перед собою завдання подарувати їй щось гарне, довести, що він може створити щось власними руками, не звертаючись повсякчас до дурного мануалу, який наказує йому накрутити гайку Б на болт А. Свіжі плями оливи на під'їзній алеї були йому як ляпас.

Енджі розчахнула дверцята машини й вимогливо запитала:

— На хріна ти прийшов?

Він не міг не помітити, що вона була вдягнена для роботи. І сиділа в машині так, що у нього та всіх на цьому боці вулиці була безперешкодна можливість зазирнути їй під коротку спідницю.

— Що ти зробила з машиною? — спитав Вілл.

— Їздила на ній. — Вона вийшла і так хрюснула дверима, що машина задрижала.

— Олива по всій доріжці.

— Та ти що?

— Ти хоч раз відвозила її в сервіс?

— І де б я шукала той сервіс?

— Тут довкола десять мільярдів гаражів. Кинь камінь — попадеш у гараж.

— Якби я хотіла кинути камінь, то жбурнула б його тобі в голову, придурок. — Вона відштовхнула його від вхідних дверей, щоб відчинити. — Я втомлена і зла, і дуже хочу спати. — Вона скося зиркнула на нього через плече, наче так і чекала, що він скаже щось на зразок: «А можна з тобою?»

— Мені потрібно з тобою поговорити, — натомість сказав він.

— Вілле, чому ти не скористався своїм ключем? — Їй не треба було вигинати ший, щоб подивитися на нього, і він зрозумів, що вона досі на високих підборах. — У тебе ж є ключ. Чому ти сидів тут у холоді?

У її видиху він відчув алкоголь.

— Ти що — пила?

Вона зітхнула, і на нього знову повіяло спиртним — віскі, найпевніше.

— Заходь. — Вона вставила ключ у замок. — Годі з моїх сусідів безплатного шоу, коли я з машини вилажу.

Вілл зайшов за нею у передпокій і зачинив за собою двері.

Енджі жбурнула «шпильки» під канапу і взула рожеві в'єтнамки. Вона терпіти не могла ходити боса.

— Даремно ти прийшов. — Вона увімкнула світло в коридорі, розмовляючи й одночасно роздягаючись дорогою до спальні. — У мене був найхріновіший день у житті. Усіх дівчат налякало те, що сталося з Алішею, і вони, бляха, весь вечір плакали, наче мені тільки цього й бракувало. — Він побачив її оголену спину, вигин унизу хребта, що зникав у рожевих трусиках. А тоді вона грюкнула дверима спальні. — О третій мені подзвонив лейтенант Кентон. — Крізь зачинені двері її голос звучав глухо. — Він змусив мене припертися на роботу рано і весь вечір із тим дебілом Ормвудом шукати якісь тупі папки ще з тих часів, коли він працював у «моралі».

Вілл пригадав, що Майкл збирався переглянути свої справи, але його здивувало те, що детектив виявив таку наполегливість, зважаючи на той стан, у якому він був, коли Вілл бачив його востаннє.

— Я цілі дві години просиділа в цій клятій спідниці... — Вілл почув, як щось глухо гепнуло об стіну, і зрозумів, що то спідниця. — ...поки той козел дихав мені в спину і травив анекдоти, наче ми з ним, бляха, друзі-нерозлийвода.

Вілл таки скористався своїм ключем — близько години тому він заходив, щоб покласти пошту Аліші Монро на кавовий столик і не тримати її весь вечір у руках. Тепер він сидів на канані й сортував її, складаючи листи для Енджі охайними столиками.

— Вілле, чесне слово, — Енджі показалася у дверях спальні. — Іноді я дивлюся на цих дівчат і думаю, що сутенери ставляться до них краще, ніж до мене — ці мудаки, з якими я мушу працювати.

В'єтнамки ляскали її по п'ятах, коли вона йшла в кухню. Він почув, як відчиняються дверцята холодильника, як сиплеться у склянку лід. Енджі відкоркувала пляшку і налила собі чогось, потім знову хряснула дверцятами. А за кілька секунд уже приземлилася коло нього на канапу, скинула капці й добряче хильнула зі склянки.

Вілл нічого не міг із собою вдіяти. Його спина випросталася, як у дівчинки з католицької школи.

— Ти питимеш у мене на очах?

Вона провела голою ступнею по його нозі й сказала:

— Тільки доти, доки ти не станеш гарним.

— Не роби цього.

— Не робити чого? — піддразнила вона, знову водячи ногою.

Він повернувся, щоб подивитися на неї, а їй тільки цього й треба було. Енджі лежала на дивані, її ступня притискалися до його ноги. Вона була у короткому чорному халатику, а по-

за тим — нічого. Поясок на талії був зав'язаний нещільно, і Вілл бачив між складок кущик волосся.

У горлі раптом виник клубок. Рот наповнився слиною, і Вілл змушений був міцно стиснути губи, щоб вона не пролилася.

— Мабуть, ти вже з'ясував, що мій «клієнт» — педофіл.

Вілл так рвучко підвівся, що йому запаморочилося в голові.

— Що?

— Шеллі, — сухо сказала вона. — Ти дивився його справу?

Вілл приклав руку до очей, наче неспроможність бачити її могла змінити те, що він щойно почув.

— Він педофіл?

Вона якось дивно йому всміхнулася.

— А ти розумієш, що ти кричиш?

Вілл заговорив тихіше.

— Ти просила мене пробити по базі педофіла? — Він підійшов до каміна з величезним бажанням пробити кулаком цеглу. — Чим ти думала? Це той, з ким ти тепер зустрічаєшся? Господи, а я переживав через Ормвуда. Ти...

— Що він сказав?

Її тон змінився, і повітря в кімнаті, здавалося, замерзло.

— Хто що сказав? — запитав Вілл.

Енджі сіла, схрестила ноги й прикрилася халатиком.

— Ти прекрасно знаєш, про кого я.

— Ні, — заперечив він. — Не знаю.

Вона поставила склянку на столик поряд із листами.

— Що це?

— Я знаю, що ти з ним спала.

— А цей Майкл Ормвуд справжній джентльмен. Усі подробиці вивалив, так? — Вона сухо розсміялася і прогортала один зі стосиків листів. — Весело вам, мабуть, було ділитися спогадами. А я думаю, чого цей виродок сьогодні ходив такий радісний.

— Він нічого мені не казав. Я сам здогадався.

— Золоту зірку детективу. — Енджі підняла склянку у вітальному тості і піднесла до рота.

Вілл спостерігав, як рухалося її горло, коли вона пила й пила, аж поки склянка не спорожніла.

Вілл повернувся до неї спиною й подивився на картину, що висіла над камінною полицею. То був триптих, три полотна, з'єднані петлями між собою, що в розгорнутому вигляді утворювали одну картину, а в згорнутому — іншу. Він завжди підозрював, що їй подобається двоїстість картини. Вона була зовсім як Енджі: зовні одне, всередині — інше. І як Майкл Ормвуд, якщо над цим замислитися. Яка ідеальна пара.

— Алішині листи, — нарешті зрозуміла Енджі. — Ти їх недавно знайшов?

Він кивнув.

— А чому Майклові орли не перевірили пошту?

Вілл прочистив горло.

— Не знаю.

— Реклама, реклама, квитанція, квитанція. — Енджі по одному перебирала конверти, й вони лунко хльоскали об стіл. — А це що таке?

Вілл не відповів, та й запитання було швидше риторичним.

Він почув, як Енджі відкриває конверт, виймає листа.

— Гарний хрестик, — сказала вона. — Я кілька разів бачила його на Аліші.

Він подивився на картину, шкодуючи, що це не дзеркало, яке показало б йому, що діється у неї в душі. Хоча, може, то й було дзеркало. Два абстрактні зображення, і кожне без найменшого сенсу.

Вілл відчув, що вона підійшла до нього ззаду і її рука змією прослизнула до нього в кишеню. Вона витягла цифровий диктофон.

— Це щось новеньке. — Енджі стояла так близько, що він відчував тепло її тіла.

Він почув, як вона намагається ввімкнути пристрій, і повернувся до неї лицем.

— Помаранчева кнопка.

Вона простягнула диктофон. Вілл побачив, що її палець уже лежить на потрібній кнопці. Він ніжно натиснув великим пальцем на її вказівний, і диктофон увімкнувся.

— Дякую.

Вілл не міг на неї дивитися. Знову відвернувся і сперся на камінну полицю. Енджі знову сіла на канапу. Задзеленчав лід у склянці. Мабуть, вона забула, що там порожньо.

— «Мамусю, — нарешті почала читати Енджі. — Я знаю, ти думаєш, що я пишу тобі, аби попросити грошей. Але я просто хочу тобі сказати, що мені більше нічого від тебе не потрібно. Ти завжди звинувачувала мене в тому, що я тебе кинула, але насправді це ти нас покинула. Це ти зробила з мене парію. У Біблії сказано, що гріхи батьків упадуть на дітей. Я парія, недоторканна, яка може жити тільки з іншою Парією через твої гріхи».

— Вона, коли підписувалася, інакше писала своє ім'я: не Аліша, а Алісія, — відзначила Енджі.

Вілл видав гидливий горловий звук. Вона не могла не знати, що розмови про орфографію для нього те саме, що розмови китайською.

— Я мала на увазі, що вона правильно пише своє ім'я — у більш поширений спосіб, коли підписується. Напевно, написання змінилося, коли вона вийшла на вулицю. — Енджі все говорила, а він не міг наслухатися. — Судячи з марки, листа вона надіслала два тижні тому. Тут є штамп, на якому сказано, що листа повернули, бо вона недостатньо марок наклієла. Мабуть, вага листа стала більшою через хрестик. А може, якась машина не пропустила. — Енджі трохи помовчала. — Ти говоритимеш з матір'ю? Це індекс поштового відділення, що неподалік звідси, миль за десять. Цікаво, вона взагалі знає, що її дочка померла?

Вілл розвернувся. Енджі тримала в руці конверт і перевернула його, щоб упевнитися, що нічого не пропустила зі зворотного боку. Потім підвела погляд і побачила, як він на неї дивиться.

— Вілле?

— Якби я міг клацнути пальцями й зробити так, наче я ніколи тебе не зустрічав, я б це зробив.

Вона поклала конверт.

— Я б теж цього хотіла.

— Чому ти була з ним?

— Він уміє бути чарівним, коли сам цього хоче.

Вона мала на увазі Майкла.

— Це було до того чи після того, як ти дізналася, що він використовує дівчат?

— До того, кретин.

Він зиркнув на неї.

— Я думаю, ти не маєш права на мене злитися.

Вона зітхнула.

— Так, твоя правда.

— Отже, Шеллі — педофіл?

Вона усміхнулася, наче їй стало весело.

— І вбивця.

— По-твоєму, це жарт якийсь?

Енджі сперлася ліктями на коліна і манірно усміхнулася, наче була відкрита для всього.

— Котику, ну не сердься.

— Не треба зводити все до сексу.

— Це мій єдиний спосіб спілкуватися з людьми, — віджартувалася вона, хоча саме ці слова їй колись сказала жінка-психіатр. Вілл точно не знав, спала Енджі з нею чи ні, але спостереження було в яблучко.

— Енджі, прошу тебе.

— Я ж тобі сказала, що сьогодні невдала ніч для твого візиту. — Вона підвелася і вклала конверт йому в руку. — Ходімо, Віллі. — І вона потягла його до дверей. — Тобі час додому.

Розділ 28

8 лютого 2006 року

9:24

Енджі пам'ятала Джину Ормвуд ще з Кенової вечірки на честь виходу на пенсію. То була непомітна, як мишка, жінка, яка, здавалося, не знала, що товстий шар косметики робив внутрі помітнішими, а перукар, що брав менше десяти доларів за стрижку, насправді робив ведмежу послугу. Якби Енджі того ж вечора не потрахалася з її чоловіком, то, мабуть, і не запам'ятала б нічого про неї. А так вона знала, що Джина працює в лікарні Підмонт, а це, так би мовити, було по дорозі до роботи Енджі, якщо роботою можна було назвати тротуар перед горілчаним магазином на Чешир-Бридж-роуд.

Вона подзвонила в лікарню, щоб спитати, чи чергуватиме Джина Ормвуд. Її зміна починалася за двадцять хвилин, але Енджі більше не було чого робити, крім як чекати. Приїхавши в лікарню, вона зраділа, що з'явилася раніше. Машини вже стояли на проїжджій частині, місця на парковці бракувало. Невдовзі Енджі здалася. Вона показала посвідчення постовому біля приймального відділення і припаркувала машину на стоянці для інвалідів.

Біля входу до приймального відділення стояло з десятків людей, усі з сигаретами в зубах. Енджі затамувала дух і пірнула в дим. Вона ненавиділа цигарки, бо вони нагадували їй про шрами на Вілловому тілі. Хтось неквапом, годинами випікав плоть навколо його лопаток, виводив непристойні малюнки вздовж ліній ребер.

На думку про це вона здригнулася.

Чоловік за конторкою навіть не глянув на Енджі, коли вона вигулькнула над ним.

— Записуйтеся, сідайте.

Вона просунула йому під ніс посвідчення, проте він і тоді не вшанував її поглядом в очі.

— Якщо вам потрібні медичні карти, поговоріть з адміністрацією лікарні.

Енджі глянула на його бейджик.

— Карти не потрібні, Тенк. Я прийшла до Джини Ормвуд. Нарешті він підвів на неї погляд.

— Навіщо вам Джина?

— Це стосується її чоловіка.

— Сподіваюся, той козел мертвий.

— Ставайте в чергу. — Ці слова вихопилися в неї автоматично, проте подумки вона занотувала собі, що чоловік із реєстратури ненавидів Майкла.

Тенк підвівся, пожираючи її очима. Енджі була вдягнена для роботи, тобто як повія. Утім, вона була поліцейським, а хлопець на ідіота схожий не був.

— Як ви думаєте, коли прийде Джина? — спитала вона.

— Ви ж не збираєтеся її допитувати. — Він не питав, він стверджував.

— Я збираюся з нею поговорити, — відрізала Енджі.

Він не зводив з неї погляду, наче з її вигляду міг зрозуміти, будуть неприємності чи ні. Працюючи в лікарні, він, напевно, мав чуйку на такі речі.

— Почекайте ще десять хвилин. Вона завжди приходиться раніше.

— Дякую. — Енджі сховала посвідчення в сумочку і сіла у єдине вільне крісло у залюдненій приймальні.

Навпроти неї сиділи старенькі чоловік і жінка, які, напевно, були віку Енджі, коли прийшли в лікарню. Жінка глянула на Енджі з огидою. Чоловік — з цікавістю. Господи, йому бу-

ло не менше вісімдесяти, а він подумки перелічував гроші в гаманці. Його жінка висякалася у блаженську хустинку. Вона була на межі того, щоб упасти. Енджі широко розставила ноги, і чоловік зблід. У жінки був такий вигляд, наче в неї от-от станеться серцевий напад.

Щоб вони нікуди не пересідали, Енджі підвелася й підійшла до журнального стелажа. Лікарня діяла на неї гнітюче. Приймальня нагадувала вигрібну яму, де кублилися мікроби й хвороби. Кожен, хто вважав, буцімто в Америці не було державної медицини, мусив би провести кілька годин у місцевому відділенні «швидкої». Хтось платив за те, щоб незастраховані й неможливі відвідували лікаря, і це точно були не самі незастраховані й неможливі. Чорт, та нині легше обходитися без страховки. Лікування ти мав таке саме хрінове, зате коштувало це дешевше.

Чекаючи Джину Ормвуд, Енджі погортала журнал для мисливців і рибалок, потім «Жіночий журнал для дому» від минулого Різдва. Вчора Майкл явно перегнув палицю. Поки вони працювали над його справами з відділу моралі, він шкірився до неї, як мавпа, і тепер вона розуміла чому. Одна річ була, коли він пристібувався до Енджі, — чорт, та так їй і треба було, — але те, що він засмутив Вілла, пробачати не можна аж ніяк. Напевно, Майкл щось таке сказав, якимось навмисне захопився, щоб дати Віллові зрозуміти, що він трахав Енджі. Вона цілими днями працювала з чоловіками, заарештовувала вродків і прекрасно знала, як працюють їхні маленькі мізки. Вони й секунди не могли прожити без того, щоб подумати про секс чи побазікати про нього, і те, що Майкл спав з Енджі, давало чудову поживу для пліток. Напевно, він і тому шматку лайна, Лео Донеллі, розказував. Та, мабуть, увесь відділок у курсі. Не дивно, що Вілл відчув ганебність становища.

Господи, їй варто було дослухатися до дівчат. Ніхто не відчував більшої ненависті до чоловіків, ніж проститутки. Вони годинами обговорювали, які вони мудаки й відморозки,

а потім ішли з першим же гадом, який помахав перед носом зеленню. Енджі й без того вистачало проблем з чоловіками, щоб ще й думати про них, як повія.

Двері відчинилися, і Енджі підвела погляд від журналів. Заїшло кілька чоловіків. Вона знову невидючим поглядом втупилася в рецепт фруктового пирога. Голова розколювалася від думок про Ормвуда, про розчарування, яке читалося на обличчі Вілла, про те, як він подивився на неї минулої ночі, коли вона ніжно виштовхала його у двері. У нього, мабуть, усе закипало всередині, коли Майкл розпатякав про інтимні подробиці своєї перемоги.

Енджі перегорнула сторінку. Ще один рецепт. Якщо Майкл дозволив собі зробити боляче єдиній людині, до якої їй було не байдуже, що ж — вона негайно завдасть удару у відповідь. Чоловіки стають дуже неуважними, коли в них неприємності вдома.

— Робін?

Енджі перегорнула сторінку. Светрики для мами й доці. Бляха, як зворушливо.

— Робін? Це ти?

Чорт. Вона підвела погляд. Перед нею стояв Джон Шеллі. Біля нього — чорношкірий хлопець із перев'язаною закривавленими бинтами рукою.

— Будь ласка, записуйтеся! — гукнув до них Тенк.

— Я буду за мить, — сказав їй Джон і повів чорношкірого до віконця реєстратури. Очевидно, сильна кровотеча давала право на першість у черзі, бо Тенк одразу кудись повів хлопця.

Джон пильно дивився на Енджі.

— А що ти тут робиш?

— Профілактичний техогляд. — Вона показала на нижню половину свого тіла. — А з ним що таке?

— Це Рей-Рей, — назвав їй Джон кретина, який хотів повію в кредит. — Порізав руку об шматок металу, який стирчав з машини. Арт попросив мене відвести його в лікарню.

— З ним усе буде добре?

— Якщо Арт його не вб'є, то буде. — Джон, здавалося, розгубив усі слова і не придумав нічого кращого, ніж бовкнути: — Маєш гарний вигляд.

Вона мала вигляд повії, однак яка жінка не любить компліментів?

— Я думала, ти триматимешся від мене подалі.

— Ох. — Він дуже засмутився, і на мить його лице нагадало їй Вілла — той теж ніколи не вмів приховувати від неї свої емоції: сором і розчарування чітко читалися на його обличчі.

— Іди сюди. — Вона взяла Джона за руку і повела в коридор. Вони стали перед входними дверима, Енджі бачила курців, які стояли надворі. — У тебе все добре?

Він усміхнувся, мало не з надією.

— Так. А в тебе?

— Неправда, — наполягала вона. — Минулого разу, коли ми бачилися, у тебе були якісь неприємності.

Він кивнув і втупив погляд у свої черевики. Чому їй вічно попадалися чоловіки, які витріщалися на свої черевики?

— Приємно тебе бачити, — сказав він. — Так, я сказав, що триматимуся подалі, але мені дуже приємно тебе бачити.

— Ти мене майже не знаєш.

Він знову всміхнувся. Господи, яка ж гарна усмішка в нього була.

— Я знаю про Стюї. — Він умів одрізнити брехню від правди. Першу з багатьох, якщо історія її чогось навчила. — Ти справді маєш дуже гарний вигляд.

— Ти вже це казав.

Джон розсміявся.

— Я намагаюся придумати, що б його ще сказати.

І він засміявся ще раз, не так від збентеження, як від радості, що її бачить. Він знову подивився на свої черевики, і вона подумала, що таких гарних вій, як у нього, ще не бачила ні в кого з чоловіків. Вони були м'які, тендітні, коричневого відтінку.

Джон був здорованем, високим майже так само, як Вілл, з широкими грудьми й набагато впевненіший у собі. Попри холодну погоду, його обличчя було засмагле, а у волоссі проглядали золотисті пасма, вигорілі на сонці від роботи просто неба.

— Ти теж маєш гарний вигляд, — сказала Енджі.

Він усміхнувся, і у неї знову з'явилося відчуття, що понад усе на світі йому хотілося б отак стояти й розмовляти з нею весь день.

Що вона йому набреше? Скільки ще мине часу, перш ніж вона затягне Джона в комірчину чи в туалет і дозволить себе відтрахати, а потім зненавидить за це? Скільки ще мине часу, перш ніж вона і йому спаскудить життя?

— Джоне, за що тебе посадили?

Усмішка сповзла з його обличчя. Плечі опустилися.

— Краще тобі не знати.

— У мене вчора був клієнт, продавець алюмінієвих сайдингів, який змусив мене смоктати йому пальці на ногах і називати татком, — сказала вона. — Думаєш, тобі вдасться мене чимось шокувати?

— Я наробив помилок.

— Усі ми робимо помилки.

Джон похитав головою.

— Я не хочу про це говорити.

— Ти довгенько сидів, — відзначила вона. — Убив когось?

Джон нервово облизав губи. Він був такий схожий на Вілла, що вони могли бути братами. Утім, зважаючи на те, якою шльондрою була Віллова мати, може, вони й справді були братами.

— Треба вертатися до Рей-Рея, подивлюся, щоб він там, був, чого не втнув, — сказав Джон.

Енджі виглянула крізь скляні двері. З курцями стояла Джи-на Ормвуд, і синя уніформа медсестри різко контрастувала з цигаркою, яку вона тримала в зубах.

— Був дуже радий побачитися з тобою, — сказав Джон.

— Щастя тобі.

Він уже розвернувся, щоб іти, але зупинився.

— Коли все це закінчиться, — сказав він, широко розводячи руки, неначе між ними була якась річ, якої можна торкнутися. — Коли те, що відбувається, закінчиться, — знову заговорив загадками він, — може, сходимо кудись повечеряємо чи в кіно?

— Джоне... Ти думаєш, таке справді можливо?

Він похитав головою, але сказав інше:

— Я хочу сподіватися, що це можливо, Робін. Я житиму цією надією. Я думатиму про те, як дивитимуся з тобою кіно, купуватиму тобі попкорн, може, потримаю тебе за руку, якщо у фільмі будуть страшні місця.

— Дешевше буде, якщо ти даси мені грошей, щоб я потримала тебе за твої страшні місця.

Він узяв її за руку. Вона стояла, приголомшена, і не могла поворухнутися, а він підніс тильний бік її руки до своїх губ і ніжно поцілював.

— Подумай, яке кіно ти б хотіла подивитися. Тільки таке, щоб справді страшне.

І він пішов.

Енджі прихилилася до стіни. Шумно видихнула. Ще одному милому і прекрасному юнакові вона калічить життя. Ну добре, милому і прекрасному педофілу та вбивці, але кому-кому, а Енджі не варто осуджувати людей.

В автоматичні розсувні двері зайшла Джина Ормвуд. Побачивши Енджі, трохи здивувалася, проте не зупинилася і попрямувала у приймальне відділення.

— Гей! — гукнула Енджі. — Зачекай.

Джина зупинилась, але не розвернулася.

— Дайте мені спокій, — сказала вона.

Енджі обійшла жінку й стала перед нею, щоб краще роздивитися. У Джини була розсічена губа. Під лівим оком багровів синець, на який боляче було дивитися. Не дивно, що хлопець з реєстратури так люто ненавидів Майкла.

— Що це з тобою сталося? — спитала її Енджі.

— Я впала. — Джина хотіла піти, але Енджі перегородила їй дорогу.

— Це він тебе вдарив?

— А ти як думаєш?

— Господи.

Джина звузила очі й нарешті впізнала Енджі.

— Ти трахалася з моїм чоловіком.

— Ніде правди діти. — Енджі вирішила не брехати. — Якщо це тебе втішить, бували в мене й кращі.

Джина розсміялася й одразу ж скривилася від болю, бо губа знову розійшлася. Жінка приклала руку до рота і подивилася на пальці, на яких лишилася кров.

— Господи, — простогнала вона. — Зайдемо сюди.

Вона штовхнула двері до жіночої вбиральні, і Енджі пішла за нею. Джина була мініатюрна, п'ять футів три дюйми заввишки у спортивних туфлях і важила близько п'ятдесяти фунтів¹. Майкл був важчий за неї щонайменше на вісімдесят фунтів². То було те саме, що вдарити ногою цуценя.

— Я познайомилася з ним, коли мені було п'ятнадцять років. — Джина нахилилася над раковиною і роздивлялася розсічену губу в дзеркало. — Він цікавився моєю двоюрідною сестрою. Вона була на рік молодша за мене. Я думала, що у такий спосіб оберігаю її.

Енджі слухала мовчки, не перебиваючи.

— Він був такий милий, — вела далі Джина. — Коли він був у Перській затоці, я отримувала від нього листи, у яких він писав, як сильно мене кохає і як хоче піклуватися про мене. — Вона зустрілася поглядами з Енджі в дзеркалі. — Ось як він про мене тепер піклується.

Енджі пошукала щось у сумочці.

¹ 5,3 фута $\approx$ 1 м 60 см. 50 фунтів $\approx$ 45 кг.

² 80 фунтів $\approx$ 36 кг.

— Усі вони попервах милі.

— Ти це на власному досвіді знаєш?

— У мене навіть є закривавлена футболка.

Джина витягла з коробки на стіні паперового рушника і намочила його під краном.

— Після народження Тіма все змінилося, — сказала вона. — Його все бісило. Він більше не хотів мене торкатися. Йшов з дому вночі, годинами десь пропадав. — Вона приклала мокрий рушник до закривавленої губи. — Іноді він щезав на всі вихідні. Я потім дивилася на одометр — він намотував п'ятсот, а то й шістсот миль.

Енджі нарешті знайшла те, що шукала в сумочці.

— Куди він їздив?

— Коли тебе часто б'ють кулаком в лице, ти дуже скоро перестаєш ставити запитання.

— Повернися, — сказала Енджі. — Вона нанесла трохи основи на спонж і взялася делікатно маскувати синець у Джини під оком. — Це «Клінік». Якщо буде трохи світліше, ніж твій звичний тон, розітри пальцями. Це зробить синець менш помітним.

— Він і тебе бив?

— Ні, — відповіла Енджі, зосереджена на тому, щоб приховати синець.

Насправді Енджі була надто п'яною, щоб пам'ятати, що саме робив з нею Майкл. Вона знала тільки те, що наступного ранку прокинулася на задньому сидінні своєї машини з глибоким укусом на грудях і таким сильним болем між ногами, що він іще декілька тижнів давався взнаки.

Не те щоб з Енджі вперше ставалася така халепа, але з колегєю з роботи таке сталося вперше.

— Він сказав мені, що був з Кеном.

— З Возняком? — уточнила Енджі. То був Майклів напарник з відділу вбивств. — А що він з Кеном робив?

— Сказав, що разом рибалили в горах.

Енджі стиснула губи, щоб утриматися від ремарки. Вона не могла уявити Кена з вудкою, та навіть якби й могла — Кен був не тим, з ким Майкл міг би поїхати на риболовлю.

Джина стишила голос майже до шепоту.

— Він був грубий із тобою?

Енджі кивнула. І взялася пальцями за Джинине підборіддя й підняла його, щоб перевірити працю рук своїх на світлі.

— Він мерзотник, — усе ще пошепки промовила Джина. — Я хочу від нього втекти.

Енджі додала ще трохи основи.

— Ти пішла від нього?

— Два дні тому.

— Де ти оселилася?

— У матері. Він сказав, що приїде й забере мене.

Енджі знову подивилася на синець на світлі. Чудово.

— Ти написала на нього заяву?

Джина розсміялася.

— Ти ж сама коп. Знаєш, що це не має сенсу.

— Дурниці, — відрізала Енджі. — Іди у відділення округи Дікеб і пиши заяву. Їм пофігу, що він коп. На тебе один раз подивляться і заберуть його в мавп'ятник.

— А потім що? Що буде, коли він вийде?

— Подаси позов і отримаєш судову заборону наближатися.

— Подивися на моє лице, — сказала жінка. — Думаєш, судова заборона його спинить?

Вона мала рацію. Енджі згадала ті часи, коли сама працювала в поліцейській уніформі. У пам'яті сплив яскравий епізод: вона витягла закривавлену судову заборону з руки жінки, яку забив до смерті її чоловік. Він орудував молотом. На все це дивилися їхні діти.

Джина помила руки над раковиною.

— Навіщо ти прийшла?

— Хотіла, щоб ти дещо переказала Майклу.

Жінка закрутила кран і взяла паперового рушника, щоб витерти руки.

— Думаєш, він мене послухає?

— Ні, — змушена була визнати Енджі. З сумочки вона витягла свою візитну картку. — Ось мій номер телефону. Подзвони мені, якщо він знову розпускатиме руки.

Та Джина картки не взяла.

— Він зробить усе, що схоче. Телефонний дзвінок мене не врятує. — Вона глянула на себе в дзеркало і пригладила волосся. — Дякую за макіяж. «Клінік»? — Енджі кивнула. — В обід піду куплю собі таку саму. Якщо Майкл дізнається, що я з тобою розмовляла, вона мені знадобиться.

— Я йому не скажу.

Джина відчинила двері й прихилилася до них.

— Він дізнається, — сказала вона. — Він завжди про все дізнається.

Енджі ще кілька хвилин побула в туалеті, намагаючись відновити душевну рівновагу. Їй хотілося поговорити з Віллом, але що б вона сказала? «Я ходила в лікарню, щоб залякати Майклову дружину? Він її б'є смертним боєм. І до речі, тієї єдиної ночі, яку ми провели разом, він був такий грубий зі мною, що я цілий місяць не могла пісяти рівно?» Вілл навчився контролювати дратівливість, як і решту своїх емоцій. Проте Енджі знала, що вона в ньому дримає, до того ждесь близько до поверхні, і чекає, коли щось її нарешті розбудить. Якби Енджі розповіла Віллу, що насправді в неї було з Майклом, той би Ормвуда вбив.

У туалет зайшла маленька дівчинка, побачила Енджі і втекла. Дуже підбадьорливо. Енджі подивилася на своє відображення у дзеркалі. Товстелезний шар косметики, біла вінілова спідниця, більше схожа на широкий пояс, і яскраво-рожевий топ, який ледве прикривав груди. Не дивно, що люди від неї сахалися.

Вона вийшла в коридор і озирнулася на двері приймального відділення. Тенк тримав Джину за руки і розмовляв з нею. Енджі не чула, що він каже, але могла здогадатися. Зненацька Джина розплакалася, і чоловік пригорнув її до себе. Енджі ще якусь мить дивилася на них, почувуючись, наче підглядає, але не в змозі відвести погляд.

Один психотерапевт якось сказав їй, що вона шукає чоловіків, які б кривдили її, бо нічого кращого вона не знала. Той самий психотерапевт висловив припущення, що Енджі робила боляче Віллу, бо хотіла розлютити його, довести до кипіння, щоб він нарешті не витримав і вдарив її. Тоді Енджі змогла б нарешті йому відкритися. Тоді вона змогла б його полюбити.

Звісно, Енджі брехала психотерапевту про свої стосунки, про Вілла. Вона не збиралася викладати незнайомій людині правду. Та і взагалі, вона вже так забрехала, що навряд чи змогла б сама відрізнити брехню від правди, навіть якби правда вкусила її за дупу.

Розділ 29

11:31

Вілл сидів за своїм столом і слухав диктофонний запис: Енджі читала листа, якого Монро написала своїй матері. Він уже стільки разів його прокрутив, що вивчив напам'ять, але йому хотілося нескінченно слухати її голос, вловлювати інтонації. Час від часу, слухаючи слова, він позирав на лист і пробував їх простежити. Енджі терпіти не могла читати вголос, і це відчувалося з її тону. А Вілл думав, що якби міг читати вголос так само добре, як це робить вона, то читав би без упину.

Він витяг з вух навушники і повернувся до діаграми, яку креслив подумки. Вілл бачив світ у образах, як розкадровку фільму. У пам'яті сплигло обличчя Джемін Еллісон. Її так і не знайшли. Поліція Атланти шукала, проте Вілл не був певен, що до справи поставилися серйозно, як йому було потрібно. Та навіть якби й поставилися, де б вони шукали? Заховати маленьку дівчинку можна в мільйоні різних схованок — і ще на мільйон більше, якщо дівчинка при цьому не дихатиме.

Матері Аліші не було вдома. Того ранку він дзвонив кілька разів, аж поки слухавку не взяла покоївка і не сказала йому, що місіс Монро прийде не раніше, ніж опівдні. Вілл зв'язався з поліцією округи Дікеб і дізнався, що у справі Синтії Баррет жодного поступу. Він навіть відправив групу експертів у Домівку, щоб дослідили таксофон. У монетоприймачі лежало всього сім четвертаків, і на жодному з них не було придатних для роботи відбитків.

Жодних зачіпок, жодних ключів до розгадки, за які можна вхопитися. Усе, що в нього було, — той лист і примарна надія, що Міріам Монро щось знає.

У двері Віллового кабінету постукали, і, не дочекавшись дозволу, зайшов Лео Донеллі.

— Здоров, чувак.

Вілл одразу ж заховав диктофон і навушники в шухляду стола.

— Ти щось хотів?

— Є хвилинка?

— Так.

Лео зачинив двері і всівся у крісло біля стола. Він нервово роззирнувся по кімнаті.

— А непоганий у тебе кабінетик.

Вілл теж роззирнувся, не зовсім розуміючи, іронізує детектив чи говорить серйозно. Кабінет він мав такий крихітний, що змушений був підсунути стіл до стіни, щоб, виходячи з-за стола, не перелазити через нього щоразу.

Лео подивився у вікно і витер долоні об свої дешеві штани. Здавалося, його щось шокувало.

— Ти щось хотів? — повторив Вілл.

— Я щойно говорив з Ґріром. Він мій начальник.

— Так. — Вілл познайомився з лейтенантом у понеділок, коли просив ввести його в курс справи Монро.

— Йому подзвонив знайомий із поліції Дікеба. Джина подала на Майка заяву щодо отримання судової заборони. — Лео досі говорив так, наче не вірив почутому.

— Джина Ормвуд? — Вілл випростався у кріслі. — А яку причину вона вказала?

— Побиття. — Лео сперся ліктем на стіл і поклав підборіддя на руку. — Ґрір не бачив фотографій, але коп, який приймав заяву, сказав, що лице в неї добряче побите.

Детектива це стривожило. Вілл здогадувався, що, крім Майкла, в Лео було небагато друзів у відділку. Навіть якщо він і був

близький з кількома поліцейськими, на друзів доносити не годилося. Утім, це не пояснювало, чому він прийшов до Вілла.

Лео потер підборіддя великим пальцем.

— Мій старий добряче лупцював маму. А я все це бачив, коли був малий.

— Співчуваю.

— Я думав, що знаю його. — Лео мав на увазі Ормвуда. — Це так несподівано, розумієш? Спочатку я подумав, що сучка все вигадала, та потім подзвонив Майклу і... — Лео не договорив. — Він спробував віджартуватися, сказав, що то велике непорозуміння, що вона забере заяву, що все вигадала, щоб помститися йому за те, що він багато працює. — Лео скривив рот, наче це пояснення вважав не надто переконливим. У поліції він працював набагато довше, ніж Вілл, і, безперечно, чув це виправдання від багатьох чоловіків, які билю своїх дружин. — Тоді я почав його розпитувати. Джина — хороша дівчинка. Розумна. Я не уявляю, щоб вона могла просто заради розваги затискати йому яйця в лещатах. — Лео зиркнув на Вілла і виглянув у вікно. — А він сказав, що це не моє собаче діло.

Очевидно, Лео сприйняв це як визнання вини. А Вілл — як свідчення того, що Майкл брав слухавку лише тоді, коли бачив на автоматичному визначнику номера, хто йому дзвонить.

— Ну нехай. — Лео знову повернувся до Вілла і вдарився коліньми об стіл. Кілька разів вилаявся і сказав: — Я прийшов у справі Монро.

— З'явилася нова інформація?

— Сьогодні вранці стріляли в її сутенера.

— Малого Джі?

— Дві кулі в живіт, одна — у голову. Лікарі кажуть, що жити йому лишилося недовго. Мозок не подає ознак життя.

— Того, хто стріляв, упіймали?

— Двоє його двоюрідних братів. Обом по п'ятнадцять. Бабуся Джі все бачила з вікна. — Лео низав одним плечем. — Але колотися не хоче. Проте обидва зізналися, тому її свідчення

нам не потрібні. Між нами кажучи, смерть онука могла б її й трохи більше засмутити.

Вілл подумав про Седрика.

— Більше нікого не поранили?

— Ні, то були суто їхні розбірки. Вони сказали, що Джі їх образив напередодні, виявив до них неповагу. — Лео знову потер підборіддя. — Чорт, а відколи це повагу можна не заробити, а дістати просто так, за красиві очі?

— Ти певен, що це не пов'язано з Монро?

— Здається, ні, — сказав Лео. — У них один адвокат на двох, якийсь безплатний кретин з Бакгеда¹, який ловить кайф від того, що помагає бідним. Обом світить максимум десять років.

— Можливо, — сказав Вілл, думаючи, що Лео, швидше за все, має рацію. — Ти отримав повідомлення, яке я розіслав щодо Джезмін Еллісон?

— Зникла чорна дівчинка? — підтвердив Лео. — Надінь на неї білу перуку, може, потрапить у газети.

Вілл сарказму не оцінив. На думці було дещо інше.

— Можеш дістати мені список ґвалтівників, яких нещодавно звільнили?

— Нещодавно — це за який період?

Чотири місяці тому брутально зґвалтували п'ятнадцятирічну Джулі Купер. Нападник відкусив їй язика. З'ясувати, як довго він орудував поза полем зору поліції, було неможливо.

— Охопімо щонайменше вісім місяців, — сказав він Лео.

— Лише в Атланті чи й у передмістях теж?

— У передмістях теж. — Хоча Вілл чудово розумів, що цим своїм завданням втричі збільшує обсяг роботи.

— Такий список не те щоб постійно оновлюють, — зауважив Лео. — Мені доведеться провести деякі крос-перевірки, позначити тих, кого повернули назад за ґрати, хто переїхав чи ще щось.

¹ Офісний район Атланти.

— Я буду тобі дуже вдячний. — Вілл відчув потребу додати: — Я розумію, що ми шукаємо голку в копиці сіна, але зачепитися нам більше нема за що.

— Ні, чувак, я все розумію, я з тобою згоден. — Лео підвівся. — На те, щоб зібрати їх до купи, піде не більше одного дня. Залишити список у тебе на столі?

— Було б чудово.

— Я візьму на себе першу половину, — запропонував Лео. — Будемо їх відпрацьовувати разом, так?

— Так, — луною відгукнувся Вілл, хоча не дуже розраховував на Донеллі як на союзника.

Коли за Лео зачинилися двері, Вілл витяг мобільний і набрав номер Енджі. Він слухав гудки й чекав, коли вона відповість.

Напевно, його номер висвітився на автовизначнику, бо Енджі одразу сказала:

— Ну що в тебе?

— Чому Майклова дружина написала на нього заяву?

Енджі повільно видихнула. З відповіддю вона не квапилася.

— Бо він її б'є.

Зненацька Віллу здалося, наче його самого побили.

— Ти там? — пролунав у слухавці голос Енджі.

Вілл ніяк не міг дібрати потрібні слова.

— Енджі, він тебе бив?

— Ти мав би спитати, чи давно вони одружені.

— Він тебе бив?

— Ні, Вілле. Ніколи.

— Ти мене обманюєш?

Вона розсміялася — дивним, невдоволеним смішком, вона завжди так робила, коли хотіла дистанціюватися від чогось.

— Котику, чого б це я тобі брехала?

— Сьогодні вранці стріляли в сутенера Аліші.

— Це не я.

— Ти можеш хоч хвилину побути серйозною?

— Вілле, що ти хочеш від мене почути?

— Зникла одна дівчинка. Її звати Джемін Еллісон. Її квартира на три поверхи нижче квартири Аліші. У неділю вночі хтось заплатив їй двадцять баксів за те, щоб вона подзвонила в поліцію й повідомила, що на Алішу напали. А тепер вона зникла.

Тон Енджі змінився.

— Коли її бачили востаннє?

— Вчора вдень.

— Зачіпки є?

— Жодної.

— А скільки їй років?

— Чотирнадцять.

Енджі тихо видихнула.

— У відділку хоч всерйоз узялися за її розшук?

— Так, вони зі шкури пнуться, щоб догодити ДжБР.

Енджі відчула потребу заступитися за своїх.

— У них і без того повно роботи.

— Я й не кажу, що в них нема роботи.

— Вона раніше тікала з дому?

— Двічі.

— Якби я працювала у відділі розшуку зниклих осіб, то не поставила б її на початок списку. Дівчатка-підлітки постійно тікають. Ти знаєш це так само добре, як і я. У них, мабуть, є більш нагальні справи.

— Вдома у неї цілком нормальна ситуація.

— Люди тікають і з інших причин. — Енджі говорила зі знанням справи. Вона стільки разів тікала, що Вілл уже втратив лік її втечам.

Він глянув на ксерокопію Алішиного листа до матері. Вона писала олівцем на розлінованому папері, тому копія вийшла не надто чіткою. Вілл спробував розібрати деякі слова, проте очі ніяк не могли сфокусуватися. Напевно, Аліша теж утекла з дому.

— Я поговорю з кількома знайомими в управлінні, — запропонувала Енджі. — Побачимо, чи зможу я їх розворуши-

ти. Прохання від мене вони виконають швидше, ніж від якогось мудака з ДжБР.

— Дякую.

Вілл закрив телефон і подивився на дисплей.

Настав час відвідати з візитом матір Аліші Монро.

Вілл рідко їздив машиною на роботу, лише коли знав, що доведеться їздити самому. Переважно він брав мотоцикл, щоб за кермо сідав той, хто був того дня його напарником. Якщо він не їхав по місцях частих відвідин — бакалійний магазин, місцевий кубинський ресторан, кінотеатр, то посадити його за кермо машини було рівнозначно запрошенню зникнути. Зрештою він міг прочитати дорожні знаки, але що відчували при тому водії машин, що їхали за ним. Карти з написами крихітним шрифтом, що стрибає по сторінках, могли бути написані хоч на суахілі, і коли Вілл втрачав самовладання (а з машинами, що сигналізували навкруги, це ставалося доволі часто), він забував ще й де право, а де ліво.

Поїздка до будинку Міріам Монро виявилася вправою на терпіння. Вілл повільно просувався по Дікеб-авеню, не звертаючи уваги на розлючені погляди й злі вигуки. Монро жили в Декатурі поблизу коледжу імені Агнес Скот, у багатому райончику, де стояли будинки у вікторіанському стилі та будинки, про які більшість людей можуть лише мріяти. На щастя, район був невеликий, і методом проб та помилок Вілл зумів знайти потрібний будинок до заходу сонця.

Вілл ударив по гальмах, коли проїжджав розвилиною через залізничну колію на Коледж-авеню. Він спробував не брати близько до серця, коли сухорлява бабуса за кермом блідо-блакитного «кадилака» промчала повз нього, розмахуючи в повітрі кулаком.

З величезним зусиллям Вілл заборонив собі думати про Енджі. Йому потрібно було опрацювати справу з самого початку, щоб побачити, чи не пропустив він чогось.

Будинок за адресою Пейзлі-авеню, тридцять два, був великим і старим, з панорамним ґанком. Перед ним росла масивна верба, гілки якої спускалися на газон. Дім було зведено з цегли, обробленої піскоструменем, угорі його прикрашала галька, фарбована у темний колір. Вкритий черепицею дах був засипаний хвоєю. Вілл міг лише уявити собі цю вічну боротьбу сім'ї Монро за чисті ринви, бо ж дерев на подвір'ї росло чимало.

Він поставив машину на вулиці й уважно подивився на напис на поштовій скриньці. На щастя, прізвище «МОНРО» було на ній виведено жирними чорними літерами. Та Вілл таки звірив номер будинку з номером на конверті.

Дверний дзвінок був старомодний, у вигляді справжнього дзвоника, підвішеного вгорі посередині одвірка над важкими вхідними дверима. Вілл повернув шматок металу у вигляді краватки-метелика, і пронизливий дзвінок луною пронісся будинком.

Пролунав стукіт по кахляній підлозі: кроки жінки й собаки.
— Хто там?

Вілл здогадувався, що до вічка дверей притислося обережне око. Район був хороший, та однаково розташований занадто близько до Атланти, тому мешканці не поспішали відчиняти двері незнайомцям.

— Агент Вілл Трент з Бюро розслідувань Джорджії, — назвався Вілл, підносячи вгору своє посвідчення. — Я шукаю Міріам Монро.

Жінка за дверима завагалася, здавалося, навіть зітхнула, потім засувка зрушила з місця і двері відчинилися.

Міріам Монро була точнісінько така сама, як її дочка. Тобто її дочка була б саме така, якби жила іншим життям. Аліша недоїдала і скидалася на скелет, а її мати була пухкенька жіночка, з довгим кучерявим волоссям і манерою триматись відкрито, яка, здавалося, одразу прихиляла до себе людей. На щокорках у неї грав рум'янець, в очах були іскорки, і навіть попри те, що вона дивилася на Вілла недовірливо й, суворо стиснув-

ши губи, чекала, що він скаже, він бачив, що вона — із тих оптимісток, які шукали в житті лише позитивне.

Він опустил погляд на чорного пуделя, що стояв біля її ніг, і знову подивився на жінку.

— Я з приводу вашої дочки.

Її рука злетіла до грудей. Жінка вхопилася за двері, щоб триматися рівно.

— Ешли?..

— Ні, — запевнив він її і простягнув руку, щоб підтримати її. Він навіть не подумав про те, що в неї може бути ще одна дочка. — Аліша. Я прийшов, щоб поговорити з вами про Алішу.

Вона кілька разів спантеличено блимнула очима.

— Що?

Вілл сам відчув себе не дуже впевнено. Може, він помилився, неправильно прочитав напис на поштовій скриньці? Може, це не та вулиця?

— Ви Міріам Монро?

Жінка кивнула. Собака, відчувши недобре, загавкав.

— Пробачте, — перепросив Вілл. — Мені сказали, що у вас є дочка, яку звать Аліша.

— У мене справді була дочка, — кивнула Міріам. Її голос звучав відсторонено, наче вона давно втратила дитину. Наступні ж її слова підтвердили, що так вона й почувалася насправді. — Аліша пішла від нас, коли була підлітком, офіцере. Ми не бачили її майже двадцять років.

Вілл не знав, що сказати.

— Можна зайти?

Міріам усміхнулася і відступила від дверей, ніжно посуваючи ногою собаку.

— Даруйте за мою нечемність.

— Пусте, — запевнив її Вілл, а сам подумав, що, попри весь свій величезний досвід у цій справі, він ніколи не здатен передбачити, якою буде реакція батьків на новину про те, що вони втратили дитину.

— Ходімо у вітальню? — запросила вона.

Вілл намагався не витріщатися на всі боки у передпокої — найбільшому з тих, які він бачив у приватних будинках. На горішній поверх вели величезні гвинтові сходи, а над головою висіла люстра, що була б більш доречною в оперному театрі.

— Ми купили її в Болоньї, — пояснила Міріам, ведучи Вілла в сусідню кімнату. — Мій чоловік, Тобаяс, — колекціонер-аматор.

— А, — мовив Вілл, наче йому було все зрозуміло.

Він згадав помешкання, в яких побував за останні кілька днів: Алішині убогі дві кімнати, тісну квартирку, де Еліно́р Еллісон виховувала своїх онуків. А це був розкішний особняк. Усе: від товстих килимів на підлозі до яскравих африканських масок на стінах, — вказувало на те, що тут живуть люди, для яких гроші — не проблема.

Міріам відкинулася на спинку зручного на вигляд крісла, собака примостився в неї біля ніг.

— Хочете лимонаду?

— Ні, дякую.

Вілл сів на канапу. Подушки були тверді, тому він зробив висновок, що цією кімнатою користувалися нечасто. Йому стало цікаво, грали на великому фортепіано, що стояло під еркером, чи воно стоїть тут для краси. Також він подумав, якого біса тут робить. Вілл уже давно засвоїв урок: батькам про смерть дитини треба повідомляти швидко. Якщо затягувати, це зробить тяжчим той момент, коли інформацію нарешті почують. Вілл не був другом Міріам Монро, він просто мусив розказати їй правду і піти.

То чому ж не розказував?

Може, у жінчиному голосі, у її зовнішності було щось заспокійливе. Її обличчя могло б слугувати ілюстрацією до словникової статті «мама». У дитинстві Вілл думав, що чорних дітей люблять більше, ніж білих, просто тому, що зі ста з чимось дітей, які жили в дитячому будинку, лише двоє були афро-аме-

риканцями. Дивно, як стереотипи вкоріняються у тебе в голові, коли ти маленький.

— Чим я можу вам допомогти? — нагадала Міріам.

Голос у неї був спокійний та інтелігентний, і вона примудрялася дивитися на годинник, не вдаючи роздратування.

— Перепрошую, що налякав вас. Я думав, що жінка, з якою я розмовляв сьогодні по телефону, попередила вас.

— Вона казала, що хтось дзвонив, але я не очікувала побачити на порозі поліцейського.

— Перепрошую, — повторив Вілл, витягаючи блокнот на спіралі й ручку. Цей прийом був у нього радше розрахований на зовнішній ефект, здебільшого щоб дати людям знати, що він уважно їх слухає. Насправді ж, коли Вілл витягав ручку з нагрудної кишені, то натискав на кнопку диктофона. — Здається, ви не здивовані, що я прийшов до вас з приводу Аліші.

— Не здивована. Аліша обрала для себе спосіб життя, з яким я та її батько були категорично не згодні. Думаю, вас не здивує, коли я скажу, що ви не перший поліцейський, який постукав до нас у двері. — Жінка усміхнулася, та в її манері триматися з'явилось щось сторожке. — Якщо ви думаєте, що ми вам підкажемо, де її можна знайти, то, на жаль, ви помиляєтеся.

Попри жінчину врівноваженість (а може, й через неї), Вілл розумів, що повідомити новину буде нелегко.

— А де ваш чоловік?

— Читає лекцію в Нью-Йорку. Він спеціалізується на проблемах жіночого здоров'я.

Вілл нашкрывав щось у записнику.

— Зрозуміло.

— Правда ж, іронія долі: чоловік, який усе своє життя присвятив тому, щоб допомагати жінкам, має дочку — проститутку і наркоманку?

— Так, — кивнув Вілл. — Справді.

Міріам відкинулася на спинку крісла. Їй помітно полегшало від того, що вони проговорили цей момент.

— Ми зробили все, що могли, щоб їй допомогти.

— Я в цьому не сумніваюся.

— Правда? — запитала вона, неначе хотіла його підловити. — Ми витрачали тисячі доларів на лікування, сімейного психолога, індивідуальні сеанси терапії. Ми зробили все, що від нас залежало, щоб її врятувати. — Вона зчепила руки на колінах. — Але все було до болю просто: Аліша не хотіла нашої допомоги. Вона тікала з дому, коли їй ще й тринадцять не виповнилося.

— Не можна допомогти людині, яка сама не хоче, щоб їй допомагали, — повторив Вілл слова Енджі про Алішу.

— Це правда, — погодилася її мати. — А у вас є діти?

— Ні, мем. Дітей у мене нема.

— Здатність привести в цей світ дитину — найдивовижніше благословення, яким наділив нас Господь. — Вона зігнула руки, наче притискала до себе уявне немовля. — Ти вперше пригортаєш її до себе і думаєш, що це цінніше за золото. Кожен твій вдих, кожен видих, який ти після цього робиш, — лише для дитини. Ви розумієте, про що я кажу?

Вілл кивнув, відчуваючи, що в грудях у нього так само порожньо, як і в неї в руках. Може, його мати й пригортала його до себе, але легко віддала його чужій людині невдовзі по тому.

— Аліша сплуталася з одним хлопцем, — вела далі Міріам. Її вії вже намокли від сліз. — Ми з доктором Монро росли в бідних родинях. Проте ми обоє знали ціну хорошої освіти й дуже важко працювали, щоб скористатися тими можливостями, заради яких воювали й навіть гинули інші люди.

— Бачу, ви досягли значних успіхів, — зробив їй комплімент Вілл.

Міріам подивилася на нього промовистим поглядом, який казав, що матеріальне навряд чи можна вважати мірилом успіху.

— Ми думали, якщо наші діти ростимуть у цьому районі, це захистить їх. Декатур завжди був маленькою оазою.

— Наркотики мають здатність проникати у будь-які райони.

— Мабуть, ваша правда, — зітхнула вона. — Ми хотіли для неї набагато більшого. Ти живеш у своїх дітях. Хворієш, коли вони хворіють, приймаєш на себе їхній біль, дихаєш замість них, коли можеш. Вона втекла з якимось чоловіком, з яким познайомилася у реабілітаційному центрі. Через кілька тижнів її впіймали з наркотиками. Аліша сіла в тюрму, а чоловік здимів. Мабуть, знайшов собі іншу дурненьку дівчинку.

Коли Вілл тільки починав кар'єру в ДжБР, його вражало, скільки жінок опинялися за ґратами тільки тому, що їхні хлопці відправляли їх на діло, переконавши, що до прекрасної статі копи ставляться більш поблажливо. Тюрми були переповнені закоханими юними дівчатками.

Потік думок перервала Міріам.

— Мало-помалу ми з доктором Монро усвідомили, що наркотична залежність — це смертельна хвороба. Це рак, що їсть сім'ї живцем. — Вона підвелася й пішла до великого фортепіано. — Та рано чи пізно настає така мить, коли сідаєш і замислюєшся: «А як це діє на інших моїх близьких? Якої шкоди я завдаю іншим своїм дітям, коли всі свої сили кидаю на те, щоб урятувати єдину дитину, яка не хоче бути врятованою?»

На фортепіано вишикувалися фотографії в рамках, і жінка над кожною з них по черзі потримала руку.

— Аліша була найменшенькою дівчинкою. Ми називали її середульшою дитиною¹, бо вона стільки клопоту нам завдавала. — Вона перейшла до наступної рамки, наступної дитини. — Ешлі найстарша. Вона гінеколог, як і її батько. — Жінка показала на ще одну фотографію. — Клінтон — лікар-ортопед. Джеральд — психіатр. Гарлі — класичний піаніст. Мейсон... — Вона взяла з фортепіано маленьку рамку у формі собаки і розсміялася. — Він собачий перукар, хай Бог його благословить. —

¹ Синдром середульшої дитини — найчастіше середня дитина в сім'ї має психологічні проблеми, пов'язані з боротьбою за увагу батьків.

Вона дуже обережно поставила фото на місце, і Вілл подумав, чи Мейсон, бува, не мамин улюбленець.

Шестеро дітей. Затишний будинок. Багато одягу, їжі й батьки, які дбають про тебе. Як то воно, рости в такій сім'ї? І чому Аліша повернулася до цього всього спиною?

Авжеж, Вілл занадто довго працював у правоохоронних органах, щоб приймати це все за чисту монету. З досвіду він знав, що наркомани починають вживати наркотики не від того, що вони найнещасніші люди на Землі. Вони звертаються до наркотиків, бо мають на те вагому причину: від бажання не відставати від однолітків до прагнення забутися. Батько, який перебував у Нью-Йорку, міг виявитися садистом. Братики у своїх перших сексуальних перемогах могли дійти не далі, ніж до коридору власного будинку. Найстарша сестра могла бути суперрозумницею, у тіні якої нічого не росло.

Але Вілл прийшов не для того, щоб гриміти скелетами в шафі сімейки Монро. Він прийшов сказати цій жінці, що її дочка, яку вона так давно втратила, тепер пішла назавжди.

— Ви не бачили дочки двадцять років? — запитав він.

— Щонайменше.

— І не передзвонювалися? Не надсилали листівок чи листів?

— Кілька років тому був один дзвінок, — пригадала Міріам. — Аліша була в тюрмі. Їй потрібні були гроші.

Майкл казав, що як особу, з якою можна зв'язатися, Аліша вказала тільки Малого Джі, коли її заарештували, але черговий поліцейський занотував би, кому вона дзвонила і хто її відвідував, якщо її тримали довше, ніж одну добу.

— З нею розмовляли ви? — спитав Вілл.

— Так. Розмова тривала хвилину, не більше. Я сказала дочці, що не дам їй грошей, і вона кинула слухавку, — пояснила Міріам. — Більше вона з нами не контактувала. Я навіть не знаю, де вона тепер живе.

— Ви не знаєте, з ким вона спілкувалася? Хто були її друзі?

Вона похитала головою.

— Мені дуже шкода, полісмене. Я вас попереджала, що на-вряд чи зможу чимось допомогти в її пошуках. — Вона подивилася на свою руку, що досі лежала на кришці фортепіано. — Можете сказати, що вона накоїла? Вона ж не... — Жінка швидко глянула на Вілла і знову опустила погляд. — Сподіваюся, вона нікого не вбила?

Вілл відчув, що в горлі з'являється клубок.

— Інші ваші діти живуть близько до вас?

— Не досить близько. — У кутиках губ Міріам заграла усмішка. — Мейсон живе трохи далі по вулиці, але це так далеко, коли в тебе є троє внуків, яких можна балувати.

— Думаю, вам варто йому подзвонити.

Її усмішка згасла.

— Навіщо?

— Місіс Монро, я б дуже хотів, щоб ви подзвонили своєму сину чи ще комусь, хто міг би прийти й побути з вами.

Вона сперлася на піаніно, щоб не втратити рівновагу, так само, як спиралася на двері. Вілл підвівся, і собака тихо загарчав.

Міріам проковтнула слину.

— Мабуть, ви мені скажете, що вона врешті-решт прийняла забагато наркотику.

— Ні, мем. — Він знову показав на диван. — Будь ласка, сідайте.

— Я не зомлію, — сказала вона, хоча її шоколадний колір обличчя суттєво посвітлішав. — Скажіть, що сталося з моєю донькою.

Вілл мусив би розказати й залишити наодинці з її горем, але він не міг. На свій власний подив, коли він заговорив, його голос звучав мало не благально.

— Місіс Монро, будь ласка, сядьте.

Вона дозволила йому підвести себе до канапи і всадовити поруч із собою. Вілла варто було взяти її за руку, зробити щось, щоб заспокоїти, але він відчував, що не зможе цього

зробити. Хоча й розумів, що відтягування неминучого — це найбільш егоїстичний вчинок у його житті.

— У неділю вночі Алішу вбили на сходах біля її квартири, — нарешті сказав він.

Міріам розтулила рот і ковтнула повітря.

— Вбили?

— Я думаю, вона знала вбивцю, — сказав Вілл. — Думаю, що вона пішла слідом за ним на сходи, і там він заподіяв їй тілесне ушкодження... — Він нерішуче замовк. — Завдана травма призвела до її смерті.

— «Завдана травма», — луною відгукнулася Міріам. — Що це означає? Вона страждала?

Він мусив би збрехати (нічого страшного б не сталося, якби мати почула, що її дитина померла швидко), але не міг.

— Ми точно не знаємо, чи розуміла вона, що з нею відбувається. Сподіваюся, не розуміла... — Він замовк. — І ще сподіваюся, що в її тілі було досить наркотиків, щоб вона гадки не мала, що з нею роблять.

Зненацька Міріам охнула.

— Я читала про це в газеті. У Грейді вбили жінку. Їм'я не вказували, але... Я навіть подумати не могла, що...

— Мені дуже шкода, — сказав Вілл нещасній жінці й подумав, що за останні кілька днів повторив цю фразу більше разів, ніж за все своє життя. Він витяг ксерокопію Алішиного листа. — Ми знайшли це в її поштової скриньці. Листа повернули, бо на ньому було недостатньо марок.

Мати вхопилася за листа, неначе за рятівну линву. Вона дивилася на слова, і щоби їй заливали сльози. Прочитавши листа з десятків разів, вона пробурмотіла:

— Парія.

— Ви не могли би пояснити, про що йшлося?

Міріам поклала листа на коліна. Її руки тремтіли.

— Через дорогу був один будинок — його від нас відділяло всього троє дверей, а відчуття було таке, наче ціла прірва. —

Вона довгим поглядом подивилася у вікно, неначе могла той будинок побачити. — Ми були єдиною темношкірою сім'єю в цьому районі. Ще сміялися з Тобаясом, коли люди казали: «Району гаплик», — бо на їхній вулиці вже жили чорти.

— Та сім'я досі там живе?

Вона похитала головою.

— Відколи Карсони виїхали, у тому будинку вже з десяток сімей змінилося. Його добудували, перетворили на палац, але в ті часи то була скромна халупка — з кублом всередині. Кожен район має такий будинок, правда ж? Поганий будинок, де живе поганий хлопчисько.

— Так, мем.

Вона знову подивилась у вікно.

— Щовихідних — гулянки. Дорогою туди-сюди літають машини. Той хлопчисько псував усіх, хто з ним зв'язувався. Ми називали його Парією Пейзлі-стрит.

Вілл згадав, що Аліша називала себе в листі парією.

— Його матері ніколи не було вдома, — провадила Міріам. — Вона була юристом, ви уявляєте? — Вона повернулася обличчям до Вілла. — Мабуть, я могла б її звинувачувати до посиніння, але насправді вона так само не могла контролювати свого сина, як і ми.

— Аліша втекла з цим хлопцем?

— Ні. Вона втекла з тридцятидев'ятирічним чоловіком, якого звали Маркус Кіт. Він був консультантом у її програмі лікування. Згодом ми дізналися, що він уже сидів за розбещення неповнолітніх. — Вона невесело розсміялася. — З таким самим успіхом у кожній тюрмі Америки можна поставити обертові двері.

— У листі вона неначе звинувачує вас у чомусь, — спробував промацати Вілл.

Міріам натягнуто всміхнулася.

— Коли Аліші було одинадцять, я покинула сім'ю. Я пішла тоді до іншого чоловіка. Яка мати, таке й дитя. — Вона підняла

листа. — Чи то «гріхи батьків», як красномовно написала моя дочка.

— Але ж ви повернулися.

— Ми з Тобаясом зрештою помирилися, але пристрасті ще довго не вщухали. Через ці проблеми ми геть занедбали Алішу, а потім вона зв'язалася з тим хлопцем, який жив через дорогу. — Жінка піднесла руку до комірця й потягнула за хрестик, що висів на золотому ланцюжку.

Вілл поклав руку в кишеню й витяг хрестик з Алішиного конверта.

— Ми теж такий знайшли.

Міріам подивилася на хрестик, але в руки не взяла.

— Такі є в усіх моїх дітей.

Вілл не хотів їй казати, що Аліша надіслала його назад. Досить було з матері й листа. Та все ж він мусив запитати:

— З цим хрестиком пов'язано щось важливе?

— Тобаяс купив їх, коли я повернулася в сім'ю. Ми всі зібралися за столом, і він їх роздав кожному. Вони означали нашу єдність, нашу віру в те, що ми знову можемо бути сім'єю.

Вілл узяв її за руку, поклав хрестика на долоню і склав пальці.

— Я думаю, вона б хотіла, щоб він був у вас.

Він залишив її саму в кімнаті й пішов коридором, повз картини, фотографії, повз усе, що Міріам і Тобаяс Монро збирали протягом багатьох років, щоб перетворити свій будинок на дім. Біля вхідних дверей стояв високий стіл, на який Вілл саме вирішив покласти свою візитну картку, коли почув з вітальні голос Міріам. Очевидно, вона розмовляла по телефону.

— Це мама, — сказала вона котромусь зі своїх численних дітей. — Ти мені потрібен.

Розділ 30

21:16

На той час, коли закінчилася її зміна, Енджі була смертельно змучена. Завдяки її невтомній праці двійко заїжджих продавців пропану, водій вантажівки й безробітний батько трьох дітей відпочивали в камері й сушили собі голови, як вони пояснять дружинам свій арешт за користування послугами проститутки. Якщо їхні пояснення будуть схожі на ті, що їх чула Енджі — «Жінка мене не розуміє... У дорозі мені стає самотньо... Діти ненавидять мене...» — то ночувати їм у холодній камері.

Загалом те, що робила Енджі щоночі, здавалося їй безглуздими зусиллями. Клієнти виходили на волю й поверталися, дівчата виходили на панель. До кореня проблеми ніхто добиратися не хотів. За останні шість років Енджі зблизилася з цими жінками. У них у всіх були спільні історії в минулому — сексуального знущання, байдужості батьків, усі вони від чогось тікали. Не потрібно бути економістом з гарвардською освітою, щоб зрозуміти, що стократ дешевше витратити гроші на безпечне середовище для дітей у юному віці, ніж саджати їх у дорослому віці за ґрати. Але то було по-американському. Викидати мільйони доларів на порятунок дитини, яка впала в колодязь, але Боже збав витратити сто баксів наперед, щоб накрити той колодязь і діти в нього не падали.

Джезмін Еллісон була, мабуть, з тих пропалих дітей, які ніколи не знайдуться. Зрештою вона опиниться на вулиці з новим ім'ям, новими пріоритетами, новими згубними звичками, за допомогою яких сутенер буде її контролювати. З того,

як Вілл говорив про дівчинку, Енджі зробила висновок, що він стурбований. І він мав на те вагомі причини, зважаючи, що Джемін заплатили, щоб вона подзвонила в поліцію тієї ночі, коли вбили Алішу. Енджі також знала, що з дому вона могла піти через мільйон інших, менш вагомих причин. Та все ж подзвонила кільком знайомим в управління й попросила приділити увагу цій справі.

Енджі подивилася на маршрут, який нашкрябала на сторінці, вирваній з телефонного довідника. Кен Возняк жив у будинку для інвалідів на шосе Лоренсвіль. Старша медсестра, яка пояснювала Енджі дорогу, дуже зраділа, коли почула, що до нього хтось прийде. Енджі зустрічалася з Кеном лише двічі й сумнівалася, що він її пам'ятав.

Години відвідин закінчувалися о десятій. Судячи з порожньої парковки, Кен був не єдиною людиною, до якої майже ніхто не навідувався. Вестибюль був маленький, проте чистий, зі звичними білими кахлями й лампами денного світла. У невеликій зоні очікування на столі стояли штучні квіти. Коли Енджі йшла до стійки адміністратора, забулькав кулер.

Адміністратор відкинувся на спинку стільця. Він обмацав Енджі поглядом згори донизу, і на обличчі в нього заграла значуща усмішечка, яка говорила, що він знає, хто вона і скільки може коштувати. Він сплів пальці на потилиці, і його сорочка піднялася, оголюючи роздуте волохате черево.

— Скільки? — облизнувши губи, спитав він.

Енджі засунула руку в сумку й витягла посвідчення.

Чоловік аж упав зі стільця. Він метушливо зіп'явся на ноги й пробурмотів:

— Я просто...

— Я прийшла до Кена Возняка.

— О Боже. — Він намагався вирівняти стілець, і його голос дрижав. — Мені потрібна ця робота.

Енджі подумала, що вона йому потрібна, щоб стромляти бабусям, поки вони міцно сплять у своїх ліжках.

— Спокійно, Клітусе¹, я прийшла не для того, щоб забрати тебе в камеру.

— Я просто...

— Возняк, — повторила вона. — Де він?

Тремтячими руками чоловік щось набрав на клавіатурі комп'ютера.

— Далі по коридору і ліворуч. Палата триста десять. Господи, жіночко, пробачте мені. Я ще ніколи такого не робив.

— Ага, аякже. Я теж.

Цокаючи гострими шпильками, Енджі рушила коридором. Перед очима досі стояв хтивий вираз козла-адміністратора, яким він її нагородив, коли вона зайшла через парадний вхід. Той досвідчений вираз промовляв, що вона — лише дівка, яку він збирається трахнути. Коли вона дійшла до палати триста десять, почувалася так, наче її зріст зменшився до рівня колін.

— Можна? — спитала вона, стукаючи в двері.

Крізь гучний звук телевізора пробилосся приємне буркотіння, яке вона сприйняла за запрошення увійти.

— Еен, — промовив Кен, побачивши її.

Кутик його рота піднявся, бо він спробував усміхнутися. Сидячи у візку, він схуд на шістдесят фунтів². «Як він взагалі прокидається вранці, знаючи, що попереду в нього — таке життя й більше нічого?» — подумала Енджі.

— Ти мене пам'ятаєш? — спитала вона.

Він коротко засміявся — знаючим смішком, наче хотів сказати: «Як я міг забути?»

Енджі підтягнула стілець і сіла навпроти нього. Кен намагався взяти неслухняною рукою пульт дистанційного керування, що лежав у нього на колінах, щоб вимкнути звук телевізора. Будинки для літніх людей вона ненавиділа не менш, ніж лікарні. А цього дня довелося побувати в обох цих закла-

¹ Напевно, йдеться про персонажа мультсеріалу «Сімпсони».

² 60 фунтів ≈ 27 кг.

дах. Хімічний сморід засобу для дезінфекції, білі простирадла і лампочки, що блимали, нагадали їй той перший раз, коли вона побачила свою матір після передозу. Дідра нерухомо лежала в ліжку, з відвислою нижньою щелепою, неначе їй було дивно, що вона в лікарні. Незворотна кома. Енджі була ще дитиною, але вже дивилася серіали «Головна лікарня» і «Дні нашого життя», тому точно знала, що це означає: крихітко, тобі гаплик.

— Де, — вимовив Кен.

Йому нарешті вдалося вимкнути звук.

Енджі спробувала зробити так, щоб її голос звучав весело й безтурботно:

— Ну як ти?

Одне плече піднялося вгору. Йому, безперечно, бувало й краще.

— Дурне запитання, так?

Кен усміхнувся тією половиною обличчя, яка ще слухалася його.

— Не можеш як слід говорити?

— П'гано, — визнав він.

— Я прийшла поговорити про Майкла Ормвуда.

Кілька хвилин Кен дивився на мовчазний телевізор. Та зрештою пирхнув.

Енджі одразу перейшла до суті.

— Я знаю, що він козел, тому цього ти можеш мені не казати.

Кен кивнув.

— Ти знав, що він б'є свою жінку?

В очах у Кена промайнув вираз шоку.

— Мабуть, не знав, — сказала Енджі. — Я її бачила сьогодні вранці. У неї такий вигляд, наче її побили бейсбольною биткою.

Його щелепа стислася, пальці на здоровій руці, що лежала на колінах, зібралися в кулак. Досі поліцейський, хоча він, мабуть, і зад собі підтерти не міг без сторонньої допомоги.

Енджі нахилилася вперед і сперлася на коліна ліктями.

— Я знаю, що тобі він не подобався. Чому? За що ти його не любив?

У відповідь Кен шумно видихнув повітря.

Енджі похитала головою.

— Я не розумію.

Він знову видихнув.

— А, — нарешті зрозуміла Енджі. — Занадто самовпевнений.

Кен радісно кивнув, і вона відчула, що доведеться грати у важку гру розгадування шарад.

Та зупинитися тепер вже не могла.

— Коли Майкл працював у «моралі», — зізналася вона, — то вимагав від дівчат, щоб вони розплачувалися з ним за звільнення натурою.

Кен низав плечем.

— Ти хочеш сказати «а чого ти чекала?» чи «мене це не дивує»?

Він подивився на свою руку, що лежала на колінах. Вказівний і середній пальці повільно піднялися вгору, щоб показати: *друге. Мене це не дивує.*

— Я сказала йому, щоб звільнявся, інакше про нього доповім. Тому він пішов з відділу.

— Ін еі аася... — Його рот стулився. Вона бачила, як йому важко було говорити. — Ін ісаася ені.

— Так, — сказала вона. Майкла призначили Кеновим напарником. — Він дістався тобі.

Якийсь час вони сиділи мовчки. Рот Кена розтулявся і стулявся, проте беззвучно. Енджі щосили намагалася не показувати, як їй нестерпно важко бачити його таким.

Нарешті він сказав:

— Ти. — Прозвучало це так чітко, що зрозуміти його зміг би будь-хто.

— Що «ти»?

Він мовчав, тільки пильно кудись дивився, і Енджі збагнула, що погляд цей скеровано їй у виріз блузки. Вона випростила спину і розсміялася.

— Господи, Возняк. Ах ти ж старий бабій.

— Не. — Він відмахнувся від неї рукою. — Не е.

Він роззирнувся навколо, наче шукав опори. Потім урешті-решт знову подивився на свої руки. Енджі спостерігала, як він через силу підняв правий вказівний палець, а тоді склав у кружальце лівий великий і вказівний палець. Потім кілька разів вставив палець у кружальце.

Енджі схрестила руки на грудях.

— Що з тобою таке, чорт забирай?

— Не, — наполягав він. *Ні*.

— Так, — відрубала вона й повторила жест трахання своїми руками. — Я зрозуміла тебе, Кене. Я знаю, про що тобі йдеться. Мушу сказати, я вражена, що тебе досі на це тягне, але чорта з два ти це від мене матимеш.

— Ти! — прокричав він їй у відповідь і сердито тицьнув у неї пальцем. — Ма-ал. — Він знову повторив той жест.

— Аааа. — До неї нарешті дійшло, що він мав на увазі. *Ти і Майкл*. — Ти про це знав?

Кен здивовано підвів брови. *А хто не знав?*

— Ну так, — визнала Енджі. — Я з ним трахалася.

— Він... ені... аав.

— Не сумніваюся. — *Господи, усі були в курсі*.

— Ее, — протягнув Кен. *Гей*.

Енджі подивилася на нього. Він простягнув руку і підняв плече, запитуючи її, що ще вона хоче знати.

— Одну з моїх дівчат убили.

Кен показав на телевизор.

— Ейді. — Очевидно, він бачив сюжет у новинах.

— Так, вона жила в Домівці Грейді, — сказала Енджі. — Їй відкусили язика. Вона захлинулася на смерть власною кров'ю.

— Ма-ал?

Спочатку Енджі подумала, що він питає, чи Майкл її вбив. А потім зрозуміла, про що йдеться Кену.

— Я не знаю, чи Аліша була серед тих дівчат, які спали з ним, щоб вийти з камери, — відповіла Енджі. — Я не працюю в Домівці приблизно тоді, коли ви з ним стали напарниками. Мене викрили.

— Хто?

Енджі розсміялася сама з себе. Вона ніколи навіть не замислювалася над цим питанням, просто думала, що піти з клієнтом і повернутися без нього можна лише обмежену кількість разів, а тоді люди запідозрять, що ти коп.

— Мабуть, Майкл мене здав, — припустила вона. — Може, він думав, що у мене будуть неприємності, але мене просто перевели на іншу точку. Нові дівчата. Нові клієнти. — Їй згадався один конкретний клієнт, на ім'я Джон. — Кілька місяців тому Майкл приперся на моє нове місце роботи. Я думала, він просто вкотре показує, який він козел, але він сказав нам стеретися одного типа, якого щойно випустили умовно-достроково, сказав, що він небезпечний.

Кен зневажливо пирхнув. Видно, йому довелося чимало вислухати Майклової самохвальби.

— Так, про це я теж не думала, — зізналася Енджі. — Аж поки не натрапила на хлопця, про якого він нас попереджав. Його звали Джон Шеллі.

Кен знизав плечем. *Ніколи про нього не чув.*

— Хай там як, — сказала Енджі, розуміючи, що ходить колами, — наступного дня після того, як померла Аліша Монро, Майклову сусідку знайшли мертвою на власному подвір'ї.

— Як?

— Так, — підтвердила Енджі. І розповіла йому деталі, яких він не почув би в новинах. Та Енджі й сама б їх не знала, якби не Вілл. — Сусідці язик відрізали. У Монро він був відкушений, та однаково...

Кен сидів і дивився на неї. Енджі почувалася препогано. Старий паскудник і без того розгублений, а вона йому ще й душу виливає.

— Даремно я тебе цим усім навантажую.

— Ше. — Кен покрутив рукою. Він хотів почути більше.

— Майкловій сусідці було всього п'ятнадцять. — Раптом Енджі замовкла. А чи не казала їй Джина, що, коли вони познайомилися з Майклом, їй було п'ятнадцять? — Коли була війна у Перській затоці? У дев'яностому році? Дев'яносто першому?

Кен підняв один палець.

— Як ти думаєш, скільки Майклу років? Сорок, правильно? Торік йому влаштовували якусь вечірку. Пам'ятаю, скрізь були розвішані чорні кульки.

Кен кивнув.

Енджі дуже погано рахувала. Вілл би полічив подумки, а їй потрібен був папірець, щоб усе записати. У сумочці вона знайшла клаптик паперу і нашкрябала цифру олівцем для повік, бурмочучи: «Майкл народився у шістдесят шостому, дві тисячі шість мінус тисяча дев'ятсот шістдесят шість». Вона перевірила цифри, щоб ніде не закралося помилки. І повільно підвела погляд на Кена.

— Джині було п'ятнадцять, коли вона з ним познайомилася. Вона казала, що спочатку він клеївся до її двоюрідної сестри, яка була на рік молодша.

Вона піднесла аркуш ближче до очей Кена, щоб він сам побачив.

— А йому було двадцять п'ять. Що двадцятип'ятирічному мужику було робити з п'ятнадцятирічною дівчинкою?

Кен звуком дав зрозуміти, що саме, і значення цього звуку було чітким і виразним.

— А скажи мені, Кене, ти коли-небудь їздив з Майклом рибалити в гори?

Вираз його обличчя був промовистіший за будь-які слова.
Чорта з два.

Намагаючись ухопити нитку того, що вона зрозуміла з розмови з Кеном, Енджі проїхала повз свій будинок. Те, що Майкл Ормвуд майже п'ятнадцять років тому переслідував дівчинку-підлітка й оженився на ній, не доводило, що він і тепер вплутаний у подібні справи, але менше з тим — збіг є, а Енджі занадто довго була копом, щоб вірити у випадкові збіги.

Вона розвернула машину в кінці вулиці й знову проїхала повз свій будинок, прямуючи до Підмонт. У голові народжувався сценарій. На світлофорі вона повернула ліворуч, потім знов ліворуч, на Понс-де-Леон, а в думках без упину крутилися різні можливості. Майкл досі примушував дівчат до халявного сексу, користуючись службовим становищем. Малий Джі його вираховував. Може, Аліша Монро була однією з тих дівчат, яких використовував Майкл, а Джі не сподобалася дірка в прибутку. Він убив Монро, а потім прикінчив Майклову суїдку — щоб наука була.

Але навіщо Малому Джі вбивати Синтію Баррет? Навіть якщо Майкл і мав слабкість до дівчаток-підлітків, це не означало, що він спав з сусідкою. Та й узагалі така розбещеність не була чимось незвичним для сорокарічних чоловіків. Щоб зрозуміти це, достатньо просто подивитися на глянсовий журнал чи в найближчому кінотеатрі на майже роздягнених дівчат на екрані, які висли на чоловіках, що за віком їм у батьки годилися. Чорт, та навіть місцевим торговельним центром не пройдеся, щоб не натрапити на зграйку дванадцятирічних дівчат у футболках, що ледь прикривали соски, й джинсах, які спускалися до проміжжя. І їхні матері зазвичай були вдягнені так само.

Енджі проминула Східний муніципалітет і повернула праворуч, на Понсі-Хайлендс. Скинула швидкість і подивилася,

чи Віллів мотоцикл стоїть перед будинком, і тільки тоді припаркувала машину на вулиці.

Вона вийшла з машини, не даючи собі часу передумати. Постукала кулаком у двері, а потім для впевненості кілька разів натиснула на кнопку дзвінка.

Проминула майже ціла вічність, перш ніж він відчинив двері. Енджі побачила, що він опустил рукави, проте не застібнув манжетів. На ньому досі була жилетка, і він ніжно притискав лівою рукою до грудей, наче пакет з цукерками, ту дурну маленьку собачку.

— Чому вічно доводиться так довго чекати, коли ти відчиниш ці кляті двері? — вимогливо запитала Енджі.

— Що сталося?

Вона кинула сумочку біля дверей і пройшла повз нього в будинок. Десь фоном звучала аудіокнижка, а на робочому столі лежав розібраний кишеньковий годинник, що його саме ремонтував Вілл. Вона подивилася на крихітні пружинки й шестерні, що їх він вставив у корок, на різні інструменти, за допомогою яких він лагодив механізм заводу. Енджі приголомшувало те, що Вілл за десять секунд міг розібратися у тому, як працює годинник, але щоб прочитати й зрозуміти сторінку в книжці, йому потрібно півгодини.

Вілл поставив собаку на підлогу, і він побіг у кухню. Енджі почула, як він там хлебче воду.

— Що сталося? — повторив Вілл, вимикаючи звук стереосистеми.

— Тобі треба поговорити з Алішиним сутенером.

— З Малим Джі? Він помер.

— Що?

— Помер сьогодні вдень, — сказав Вілл. — Його двоюрідним братам набридло, що ними попихають.

— Ану повільніше, — попросила вона, хоча серце шалено билосся саме в неї. — Розкажи детальніше.

Він звузив очі, проте розповів:

— Того дня, коли ми з Майклом розмовляли з Малим Джі, на капоті його «БМВ» сиділо двоє малих. Джі сказав, що то його двоюрідні брати.

Енджі сіла на канапу.

— Зрозуміло. Далі.

— Він зігнав їх бейсбольною биткою. Здається, їм це не сподобалося. Вони влаштували йому засідку і вистрелили в нього тричі.

— Сядь, — сказала йому Енджі. Вона терпіти не могла, коли він над нею нависав. — Ти точно знаєш, що все було саме так? Його застрелили кузени?

— Настільки точно, наскільки це взагалі можливо з цими відморозками. — Вілл сів біля неї. — Сьогодні вдень я розмовляв з поліцейським, який проводив арешт. Напевно, малих судитимуть як дорослих. Один уже настукав на другого. У нього є судимості — зберігання наркотиків, хуліганство. Це буде його третє потрапляння. Він намагається відкрутитися від довічного ув'язнення.

— Ти впевнений, що вони не причетні до вбивств?

— Жоден з них не був знайомий з Алішею.

Енджі кивнула, даючи йому знати, що почула. Говорити вона не могла, бо була занадто шокована. Усе, що Малий Джі міг знати про Майкла Ормвуда, піде разом з ним у могилу.

— Ти маєш поганий вигляд, — відзначив Вілл.

— Ну дякую.

— Я серйозно. Що з тобою відбувається?

— У мене був дуже важкий день, — сказала Енджі, зненацька відчувши, як на неї навалюються всі його події. — Довелося з'їздити в лікарню.

Він сів рівно і взяв її за руку.

— Ти захворіла?

— Не я. — Вона збрехала, бо це було легше, ніж витримувати його гнів, якби він дізнався, що цього ранку вона їздила

в Підмонт, щоб залякати дружину Ормвуда. — Водила до лікаря одну з дівчат. Нічого страшного. Жіночі проблеми.

Вілл кивнув, і вона знала, що наполягати на подальших подробицях він не буде.

Господи, який кошмар. Їй треба було багато йому сказати, але вона не знала, з чого почати. Та й що вона могла сказати? Що тієї ночі після Кенової вечірки Майкл зробив їй боляче? Що Майкл був з тих чоловіків, з якими не можна змінювати думку? Що, коли він уже почав, зупинити його неможливо?

Вона досі пам'ятала, як їй боліло наступного дня, ті синці на стегнах, те відчуття, що глибоко всередині у неї щось порвалося. Чорт, вона була п'яна до нестями, але промовисті сліди на шкірі розповіли їй усю історію.

— Ти як? — Вілл заправив їй пасмо волосся за вухо.

Цей ніжний жест був чимось новим. Він ще ніколи так до неї не торкався, а може, вона йому не дозволяла.

— Мені там було важко, — сказала вона, не конкретизуючи, де це — там. — Весь час згадувала про маму.

Вілл погладив її по волоссю, і їй захотілося заплющити очі й покласти йому голову на плече. Енджі кілька разів водила його з собою провідати матір. Ходити на могилу до матері їй було б легше, ніж бачити Дідру на лікарняному ліжку і не знати, чи не ховається за її заплющеними очима крик про допомогу. Чому Енджі любила ту єдину людину, яку мала б найбільше ненавидіти?

— Іди сюди, — Вілл пригорнув її до себе й разом з нею відхилився на спинку дивана. — Посидь так хвилину.

Енджі хотілося плакати, але вона не могла дозволити собі розкиснути перед Віллом. Вона притислася обличчям до його плеча, відчуваючи запах прального порошку і соєвого соусу, який він розлив собі на краватку. Якби вона могла посидіти так, якби могла просто дозволити йому тримати себе в обіймах, можливо, все б змінилося на краще. Може, вони змогли б зробити одне одного цілісними.

Вона повернулася до нього обличчям і поцілувала в шию. Його шкіра відреагувала, і Енджі поцілувала його в кадик, коли він проковтнув слину.

— Ми не мусимо... — сказав він.

Вона обняла його за шию і притулилася губами до його губ. Вілл не хотів, але вона язичком і зубами розпалила в ньому пристрась, аж поки він не поцілував її по-справжньому. Його руки напружилися, коли він ніжно підняв її й поклав спиною на диван. Він сперся на лівий лікоть і провів рукою по її обличчю, цілючи її в шию.

Манжета сорочки зісковзнула вниз, і Енджі побачила на внутрішньому боці його зап'ястя яскраво-рожевий шрам. Тієї ночі вона відвезла його в лікарню й сиділа біля його ліжка, чекаючи, коли він отямиться і зрозуміє, що нічого не вийшло, що він досі живий.

Вона обережно торкнулася його зап'ястка і провела пальцем по лінії, якою рухалося лезо бритви, коли розпорювало йому шкіру.

Вілл смикнувся і шоковано подивився на неї.

— Пробач, — перепросила вона.

Він хотів сісти, але вона міцно вхопила його обома руками за жилетку і зупинила.

— Я ж вибачилася.

— Енджі...

Він знову спробував відсторонитися, але вона не відпускала. Вони боролися, проте Вілл нізащо не застосував би проти неї всю свою силу. Їй вдалося притягнути його до себе й притиснутися губами до його губів. Енджі вигнулася під ним дугою, притулилася до його тіла, і він припинив опиратися. Енджі поцілувала його — міцніше, грубіше, ніж зазвичай, і, на її подив, він відповів їй так само пристрасно.

Вона відчула, як її дихання пришвидшується, перед очима все пливе. Його ваги зверху було достатньо, щоб на очах їй виступили сльози. І вона ковзнула рукою до пояса його штанів,

бо їй потрібно було зробити все швидко, щоб не втратити над собою контроль.

— Господи, — пробурмотіла вона, розстібаючи йому жилетку, витягаючи зі штанів сорочку, потім майку, щоб мати змогу просунути руку.

Він підняв її блузку і знайшов губами голі груди. Коли вона охопила його член рукою, він збився з ритму. Вона перебрала його на себе, вільною рукою спустивши трусики. І перш ніж Вілл зміг зупинити її, ввела його в себе.

Йому перехопило дух, коли вона рвучко підвелася йому назустріч, стискаючи м'язи, намагаючись примусити його кінчити.

— Ні, — прошепотів він і спробував уповільнити темп.

Його очі були міцно заплющені, він здригався від зусилля, намагаючись стриматися. Енджі лизнула його у вухо, вкусила за мочку, зробила все, що могла, аби спровокувати його оргазм. І зрештою він здався, гучно застогнав і затремтів від насолоди.

— О Господи, — видихнув він. — Енджі...

Вона дозволила йому ще трохи себе цілувати й зупинила лише тоді, коли його губи стали спускатися нижче.

— Ні, — сказала вона йому й примусила його повернутися до її обличчя. — Мені треба йти.

Його тіло вкривав піт, він важко дихав, цілуючи її груди.

— Дозволь мені відчутти твій смак.

Від грубого гарчання його голосу в неї по всьому тілі побігли мурашки. Вона закусила губу, намагаючись не думати про те, як приємно було б відчувати його губи внизу, коли він ніжно цілував би її живіт.

— Ні, — спромоглася сказати вона, ніжно відштовхуючи його. — Мені треба йти.

— Залишся зі мною.

У його голосі звучали благальні нотки — так їй чомусь стало легше піти.

— Мені завтра на роботу.

— Мені теж.

Цього разу вона відштовхнула його грубіше.

— Вілле.

Він скотився з неї і зі стогоном (тільки цього разу далеким від утіхи) відкинувся на спинку дивана.

Енджі встала й натягла трусики. Потім нахилилася, поправляючи задерту сорочку.

Вілл узяв її рукою за ногу.

— Нащо ти це робиш?

Вона відійшла від нього подалі й знайшла свою сумочку на столі біля входних дверей.

— А нащо ти мені дозволяєш?

Розділ 31

9 лютого 2006 року

9:58

Очевидно, Марта Лем зробила не один, а декілька телефонних дзвінків. Джон отримав повне відшкодування орендної плати за нічліжку, а щомісячна платня за кімнату в містера Еплбаума була на тридцять доларів менша. Якщо додати до цього п'ятдесят баксів, які Джон отримав за те, що повзав по цистерні вакуумної системи, то в поточному місяці він міг не голодувати.

— Чорт, — сказав Рей-Рей, дивлячись на жінку, що саме під'їхала в «Тойоті Камрі», повній верескучих дітлахів. — Така страшна, нічого не вдієш, могла б і дома сидіти.

Джон зиркнув на нього скося.

— Коли вже ти навчишся розмовляти повними реченнями?

— Я крутіший, ніж здається, — відповів Рей-Рей.

Він залишив Джона біля сушарки й пішов допомагати мити машину. Нетривкий мир між Джоном і Рей-Реєм переріс у щось на кшталт дружби з боку Рей-Рея, коли Джон відвіз його в лікарню. Джон точно не знав, що спричинило ці зміни, проте й нарікати не збирався. І без того було забагато людей, настроєних проти Джона. Тож він не заперечував, що Рей-Рей перейшов з табору ворогів у приятелі.

Похід у лікарню теж обернувся для нього приємною несподіванкою. У нього й досі тьохкало в грудях серце, коли згадував, як побачив Робін у приймальні. Вона була у робо-

чій одежі, проте він бачив тільки її м'яку шкіру, повні губи, те, як вона стояла, переніши вагу на одну ногу й випнувши стегно. Яке б це було відчуття — провести рукою по цьому стегні, пригорнути її до себе? Такі думки загрожували чоловіку безсонням.

Того дня Джон так рано прийшов на роботу (навіть раніше за Арта) не через Робін. Переїхати з однієї квартири на іншу було не так уже й важко. Джон використав холодильник як валізу — покидав туди свої речі і переніс через шість кварталів до будинку містера Еплбаума. Облаштувавшись, Джон повернувся на Ешбі-стрит і викопав ножа, якого зарив під деревом. Усю дорогу в автобусі він пропотів, боячись, що його піймають зі зброєю. На автомийці Джон вкинув його у вакуумну цистерну і сів на підпірну стіну під магнолією. Так він сидів, аж поки на своєму «кадилаку» не приїхав Арт і не спитав:

— Що з тобою, Шеллі? Підвищення заробляєш?

Джон намагався мислити логічно, придумати, що робити далі, та попри всі свої спроби зосередитися, відчував лише одне — палючий гнів. Майкл підклав йому під матрац у нічліжці ножа, так само, як багато років тому підкинув кухонний ніж, так зване знаряддя вбивства, у Джонову шафу. Що, у біса, він проти нього мав? Що Джон зробив Майклу, щоб накликати це на свою голову? І не лише на свою голову, а й на всю свою сім'ю.

Одна річ — що багато років тому він підставив Джона, і зовсім інша — що він не вгавав, використовував Джонові особисті дані, поки той сидів... То вже більше скидалося на хворобу, одержимість. Майкл ненавидів його. Людина не стала б стільки років користуватися прізвиськом іншого, якби не відчувала до нього страшної ненависті. А ще цей гад користувався своїм службовим становищем у поліції, щоб дістатися до міс Лем і змусити її запроторити Джона назад у «Коустел»

разом з педофілами та гвалтівниками. Йому не досить було його підставити. Він хотів, щоб Джон страждав.

За роки ув'язнення Джон змирився з думкою про втрату свободи, згодом навіть думав, що йому місце з такими людьми, як Бен Карвер. Він був поганою дитиною, поганим сином. Річард Шеллі міг би це засвідчити. Та навіть без батькового обвинувачувального вироку, у своїх власних очах Джон був не зовсім безневинним, коли думав про вбивство Мері-Еліс. Це він запросив її на вечірку. Він був під кайфом. Він дав їй алкоголь. Він пішов до неї додому, заліз у спальню. Він нюхнув спідбол і вирубався. Він усе це допустив.

Але знаття про те, що це Майкл, тобто його двоюрідний брат Вуді, зарізав Мері-Еліс, змушувало Джона шаленіти від гніву. За себе він так не сердився б, але за те, що Майкл не лише згвалтував Мері-Еліс, не лише вбив її, а розтерзав, як скажений звір, Джон був на нього лютий, як чорт.

Фотографії з місця злочину, що їх виставили в залі суду, шокували, проте Джон сам там був, на власні очі бачив її тіло. Сліди від укусів на її маленьких грудях. Темні синці й глибокі порізи на внутрішньому боці стегон. Її розплющені очі, що дивилися на двері, наче вона думала, що от-от може зайти її мати й розбудити її до церкви. Рот був до країв наповнений кров'ю, закривавлене волосся прилипло до подушки.

Кінчений виродок. Клятий хворий козел.

Але на Мері-Еліс він не зупинився. Майкл досі полював, досі робив, що хотів, прикриваючись Джоновим іменем. А ще він був копом. Поліцейським! Він міг засадити Джона, коли заманеться, може, навіть уже сидить і вигадує ще один спосіб його підставити, повісити на нього свої збоченські злочини. Від думки про минулий вечір, про те, як кінчики пальців торкнулися складаного ножа, про те, що його мало не піймали зі зброєю в руках, його кидало в холодний піт. Майкл міг збити що завгодно. Він міг хоч цієї миті заарештувати Джона, і той би нічого не зміг удіяти.

Та, може, Джон заслуговував на це. Після того, що він зробив з Майкловою сусідкою, його слід було кинути назад у тюрму, до решти хворих виродків. Він понівечив тіло дитини. Власними руками опоганив ту дівчинку. Таке просто не могло зійти йому з рук.

І судячи з того, як розвивалися події, не зійде.

Сушарка зупинилася, і Джон почав згортати рушники, складаючи їх у великий сміттевий бак на колесах, щоб відвезти їх для роботи з машинами. Йому потрібно знову поговорити з Беном. Джон зростав і мужнів у тюрмі, проте мислення у нього було як у в'язня, не як у злочинця. Йому потрібно було, щоб хтось йому казав, що робити.

— Ти Джон?

Жінка, що стояла перед ним, була струнка, на зріст п'ять футів і вісім чи дев'ять дюймів¹. Її темне волосся було коротко підстрижене, з нерівними кінчиками, що стирчали навколо голови, а вдягнена вона була в короткий приталений жакет і обтислі джинси.

— Я можу вам допомогти? — запитав він, шукаючи поглядом красномовно випнутого місця в неї під жакетом.

На копа вона була йому не схожа, надто гарний був у неї жакет, проте Джон ніколи не вмів відрізнити поганих від хороших.

— Ти Джон Шеллі? — запитала жінка.

Він глянув понад її плече. Хоча Рей-Рей смоктав льодяника на паличці, але Джон бачив, що очима він прикипів до сцени, що саме розігрувалася.

— Я вас знаю? — спитав Джон.

— Ти переїхав, — сказала вона. — Я думала, ти живеш на Ешбі-стрит.

Джон спробував усміхнутися, хоча насправді йому кортіло кинути рушники і дати драла.

¹ 5 футів 9 дюймів $\approx$ 1 м 80 см.

— А в чому річ?

Вона тримала руки на стегнах, і він подумав про міс Лем. Він нічого не міг з собою вдіяти. Кинув погляд на металеву кришку, що накривала вакуумну цистерну.

— Я Кеті Кінан. Подруга твоєї сестри.

Він кинув рушники на землю.

— А Джойс...

— Вона в порядку, — запевнила його жінка. — Просто тобі треба з нею поговорити.

— Я...

Він опустил погляд на купу рушників і перевів його на жінку. Він не знав, хто вона така і навіщо прийшла, проте вона була божевільна, якщо думала, буцімто змусить Джойс робити щось проти її волі.

Джон став на коліна, щоб позбирати рушники.

— Вона не хоче зі мною розмовляти.

— Я знаю, що не хоче, — кивнула Кеті. — Але їй це потрібно.

— Хто ви така?

— Я ж кажу, її подруга.

— Мабуть, ви не дуже добре її знаєте, якщо думаєте, що це спрацює.

— Джонє, я останні дванадцять років сплю з нею в одному ліжку. Я знаю її краще, ніж будь-хто на Землі.

Отже, Джойс була лесбійкою. Джону стало цікаво, що з цього приводу думав Річард. Одне дитя — засуджений гвалтівник і вбивця, друге — «рожеве», як світанок. На думку про масштаби Річардового невдоволення Джон не зміг стримати усмішки.

— Тебе турбує, що твоя сестра — лесбійка? — запитала Кеті.

— Думаю, не мені її судити, — визнав Джон, а в голові крутилася одна думка: «Господи, Річард, мабуть, сказився від люті, коли довідався про це. Його ідеальна Джойс грала в іншій команді».

Кеті їздила на чорному «порше» — машині, яку Джон міг бачити лише стоячи на колінах і руках, коли вичищав з неї сміття. Вона повезла його по Підмонт-роуд, повернула праворуч на Сідні-Маркус і припаркувалася перед маленьким будинком на Ленокс-роуд, північніше автостради. На табличці химерними золотими літерами було написано «Кінер, Роуз і Шеллі». Машина поряд з «порше», графітно-сірий «БМВ», стояла на місці, зарезервованому для Джойс Шеллі.

Джойс працювала на відстані не більше від двох миль від автомийки. Вона могла навіть проминати його щодня, їдучи на роботу.

— Вона там закриває угоду, — сказала Кеті. — Скоро звільниться.

У Джона затріщали коліна, коли він вилазив з низької машини. Знову і знову доводилося нагадувати собі, що йому вже під сорок. А він чомусь досі почувався п'ятнадцятирічним, наче в «Коустелі» був інший Джон, там сидів його розум, а тіло тим часом залишалося на волі, не старіло, чекало, коли він повернеться і пред'явить на нього свої права.

— Зачекаймо у неї в кабінеті, — запропонувала Кеті й повила його в будівлю.

Секретарка провела Джона поглядом, коли він проходив повз її стіл, і він подумав, що вона не звикла бачити таких, як він (окрім хіба що прибиральника), у цих чистеньких стінах.

— Сюди. — Кеті взяла кілька аркушків нотаток із коробки зі своїм прізвищем і на ходу прочитала.

Кабінет у Джойс був гарний, точнісінько такий, яким його уявляв би Джон, якби дозволяв собі думати про сестру та її життя без нього. На підлозі темно-синій з бордовим перський килим, штори з тонкої тканини, що пропускала сонячне світло, стіни пофарбовані в шоколадно-бежевий. Кольори здавалися чоловічими, проте було щось жіночне у тому, як Джойс їх використовувала. Чи, може, її кабінет оформлював дизайнер, якась дорога штучка з Бакгеда, якій платили за те, щоб

вона витрачала гроші багатіїв. Ще там висіло кілька східних за стилем картин, які Джону не сподобалися, проте від вигляду фотографій, що стояли на низькій шафі, у нього заболіло серце.

Маленька Джойс і Джон сплавляються на колоді в Сикс-Флег'з. Немовля Джон на колінах у Річарда, який годує його з пляшечки. Десятирічна Джойс на пляжі в роздільному купальнику, у кожній руці — по фруктовому морозиву. Ще було кілька порівняно недавніх фотографій. Кеті й Джойс у зоопарку. Кеті на коні, за спиною в неї гірський пейзаж. Два лабрадори-ретривери качаються на траві.

Погляд зупинився на фото матері. Емілі у хустці, пов'язаній довкола голови, запалі очі та щоки. Але вона всміхалася. У його матері завжди була найпрекрасніша усмішка. Спогади про цю усмішку, про те, як легко мама її дарувала, якою щирою добротою та світилася, допомогли Джону пережити багато ночей. Сльози потекли йому з очей, і він відчув фізичний біль від думки про те, що більше ніколи її не побачить.

— Емілі була дивовижною людиною, — сказала Кеті.

Джон примусив себе поставити фото в рамці на місце. Тільним боком долоні витер очі.

— Ти її знала?

— Так, — кивнула Кеті. — Вони з Джойс були дуже близькі. Нам усім було дуже погано, коли вона захворіла.

— Я не... — Джон не знав, як це сказати. — Я не пам'ятаю, щоб ти була на похороні.

— Я була, — сказала вона, і Джон помітив, що її повіки трохи напружилися. — Твій батько не надто схвалює наші з Джойс стосунки.

— Так. Не сумніваюся. — Річард завжди був залізно певен того, що вміє розрізняти правильне і хибне, добро і зло. Кожного, хто перетинав цю межу, він легко відрізав від свого життя, мов ракові пухлини, що він видаляв у себе в операційній. — Мені дуже шкода, — відчув потребу сказати Джон. — Він завжди любив Джойс.

Кеті якось дивно на нього глянула.

— Ти що, виправдовуєш свого батька?

— Мабуть, мені це допомагає, коли я намагаюся поглянути на все з його боку, зрозуміти, чому він міркує саме так, а не інакше.

Вона перетнула кімнату і відчинила двері. Джон думав, що за ними туалет, проте виявилось, що там комірчина, у якій стояли три шафи для документів. На кожній охайними стосами було складено записники на спіралях — у цілому близько п'ятдесяти штук.

— Усе це — матеріали твоєї справи зі слухань у суді, аж до відмови у перенесенні справи в інший суд, аж до останньої апеляції. — Говорячи, вона показувала на різні шухляди. — Це твої медичні записи. — Вона поклала руку на ручку горішньої шухляди в найближчій до Джона шафці. — Твоє перше передозування, перебування в лікарні після того, як тебе заарештували, і... — Вона розтулила рот, але нічого не сказала. Проте дивилася йому в очі. — Інформація з санчастини в «Коустелі».

Джон ковтнув слину. Зебра. Вони знали про Зебру.

— А тут переважно звіти комісії з УДЗ. — Кеті висунула шухляду, у якій було шість чи сім товстих тек. — Копію останнього Джойс отримала приблизно місяць тому.

— Навіщо? — запитав Джон, думаючи про стоси матеріалів, які Джойс зберігала понад двадцять років. — Навіщо їй усе це?

— А це належало твоїй матері, — сказала Кеті. — Ці записники. — Вона взяла один зі стосу. — Тут усі її нотатки. Вона знала твою справу вздовж і впоперек.

Джон розгорнув нотатник і невидючим поглядом подивився на охайний почерк матері. У ті часи, коли зростала Емілі, каліграфія ще мала значення. Її письмо було прекрасним, розквітало на сторінці прегарними візерунками.

Однак слова були не надто гарні.

Снідбол = героїн + кокаїн +??? Чому брадикардія? Чому зупинка дихання? Джон перегорнув сторінку. Чи сліди від укусів

навколо грудей відповідають відбиткам зубів? А ще: Слідів сперми не знайдено. Де презерватив???

— Наприкінці вона намагалася здобути в окрузі фізичні докази, — пояснила Кеті.

— Навіщо?

— Вона хотіла, щоб зробили аналіз зразка ДНК з ножа й довели, що то була її кров, але зразок був такий маленький, що вдалося зробити тільки аналіз мітохондріальної ДНК. — Джон похитав головою, і Кеті пояснила: — Мітохондріальна ДНК походить від матері, тож навіть якби то була кров Емілі, ніхто б не зміг довести, що кров не могла належати тобі. Чи Джойс, але у справі б це не допомогло.

— «Сліди від укусів»? — прочитав він.

— Вона думала, що можна довести, що твої відбитки зубів не відповідали слідам укусів, але у Верховному суді вже слухали справу, у якій докази у вигляді відбитків зубів було визнано такими, що не приймаються судом. — Кеті помовчала і додала: — Та вона гадала, що це могло б допомогти з... з відокремленням.

— З чим?

— Державного ортодонта не викликали давати свідчення. За три роки до смерті Емілі подала клопотання, щоб отримати всі матеріали твоєї справи. Вона була рішучо настроєна почати все спочатку, подивитися, чи не пропустила чогось. Знайшла звіт, у якому державний дантист свідчив, що, на його думку, язик... що його відкусили, а не відрізали.

— Відкусили? — луною озвався Джон.

У голові спалахнула згадка про Синтію Барретт — яким до нудоти слизьким був її язик, коли він узявся за нього великим і вказівним пальцями. Його й відрізати було нелегко, а що вже казати про відкушування? Яке чудовисько могло відкусити дівчині язика?

— Джоне?

Він прокашлявся і змусив себе говорити.

— Ніж був їхнім головним доказом. Був експерт, який за-свідчив, що язика відрізали саме ним. І це доводило, що вбив-ство було умисним.

— Так. Емілі хотіла заявити про порушення у веденні слідства. Вони стверджували, що під час досудового слідства передали Лідії звіт лікаря про укуси, проте Емілі так і не знайшла письмо-вих свідчень цього. А це могло бути підставою для апеляції.

Джон прогортав сторінки, дивлячись на дати.

— Мама вже була хвора, коли працювала над цим.

— Вона не могла зупинитися, — сказала Кеті. — Дуже хоті-ла тебе витягти.

Джон не зміг дійти до кінця матиного записника, одного з багатьох. Сторінки за сторінками, заповнені жакливими подро-бицями, про які його мати ніколи навіть чути не повинна була. Уже вдруге того дня він заплакав перед сестриною коханкою.

— Навіщо? — спитав він. — Навіщо вона все це робила? Апеляцій більше не приймали.

— Був мізерний шанс, — відповіла йому Кеті. — І вона не хотіла його втрачати.

— Вона була дуже хвора. — Він розгорнув записник наприкін-ці й побачив, що останній запис датовано тижнем до того, як во-на востаннє потрапила в лікарню. — Вона не повинна була цьо-го робити. Їй треба було старатися відновити сили, одужувати.

— Емілі знала, що вона вже не одужає, — сказала Кеті. — Останні дні свого життя вона провела, роблячи саме те, що хотіла.

Тепер він розплакався по-справжньому, великими сльоза-ми, бо уявив, як його мама зосереджено обмірковує щоночі всю цю інформацію, намагається щось знайти, за щось заче-питися, щоб витягти його з-за ґрат.

— Вона ніколи мені не казала, — пробурмотів Джон. — Ні-коли не казала, що займається цим.

— Не хотіла завчасно давати тобі надію, — відповіла йому Джойс.

Джон рвучко розвернувся. Чи довго сестра стояла у нього за спиною, він не знав.

Джойс не була сердитою, але спитала:

— Кеті, ну що це ти робиш?

— Лізу не у своє діло. — І Кеті всміхнулася так, як всміхаються, коли знають, що нашкодили, проте не сумніваються, що їм пробачать. — Залишу вас наодинці.

Проходячи повз Джойс, Кеті на мить стисла її руку. І зачепила за собою двері.

Джон досі тримав у руках записник, справу життя Емілі.

— Гарний у тебе кабінет, — відзначив він. — І Кеті...

— Як тобі це? — криво всміхнувшись, спитала вона. — Справжнє гомо в клані Шеллі.

— Зуб даю, тато зрадів.

Джойс пирхнула зі сміху.

— Ага. Такий радий був, що аж заповіт змінив.

Джон стиснув зуби. Він не знав, що на це сказати.

— Мама взяла з мене обіцянку не викидати ці записи. — Джойс показала рукою на комірчину. — А я хотіла. Хотіла викинути їх на подвір'я й запалити величезне багаття. Мало не зробила цього. — Вона невесело засміялася, наче їй самій було дивно, що вона не спалила всіх цих паперів. — І варто було. Варто було принаймні заховати їх кудись подалі чи закопати. — Джойс важко зітхнула. — Але я цього не зробила.

— Чому?

— Бо в цьому — вона. Усі ці папки, усі ці дурні записники. Ти знав, що вона ніколи нікуди не виходила без нотатника? — З відтінком іронії Джойс додала: — Звісно, ти не знав. Коли вона їздила до тебе, то не брала їх з собою, але вона працювала над ними, думала про них дорогою туди й назад. Іноді вона дзвонила мені серед ночі й просила подивитись якийсь незрозумілий закон, який вона знайшла і думає, що на його підставі можна розраховувати на нове слухання твоєї справи. — Джойс подивилася на шафки для документів, записни-

ки. — Вони наче крихітні шматочки її серця, її душі, і якщо я їх викину тепер, то це означатиме, що я її викидаю теж.

Джон провів рукою по обкладинці записника. Його мати віддала йому своє життя, усю себе присвятила тому, щоб витягти його з «Коустела».

І в усьому цьому був винен Майкл Ормвуд.

З таким самим успіхом Майкл міг би вбити Емілі, коли покінчив з Мері-Еліс. Міг пробити Джойс груди й вичавити життя з її серця. Господи, як Джон хотів його вбити. Забити його до непритомності, потім ухопити Майкла руками за шию і дивитися йому в очі, бачити, як до нього доходить, що він вмирає. Потім, на межі смерті, Джон би відпустив його шию, а потім знову стиснув, аби тільки побачити страх, цілковитий, бляха, жах, коли Майкл збагнув би, що він безпорадний. А тоді Джон би просто його покинув. Самого, у безлюдному місці, щоб він там здох на самоті, як собака.

— Джоне? — Джойс завжди інтуїтивно відчувала, коли його щось тривожило.

Він знову розгорнув записник, швидко проглянув материнні записи.

— Що це? — спитав він. — Брадикардія? Що це означає? Джойс зайшла в комірчину й висунула одну з шухляд.

— Коли тебе заарештували, — сказала вона, — ти був надто слабкий і не тримався на ногах.

— Так. — Він був у стані шоку.

— Тебе відвезли в лікарню. Мама наполягала, що з тобою щось не так. — Джойс щось шукала в шухлядах. — Вона змусила їх зробити тобі ЕКГ, ЕЕГ, аналіз крові, МРТ.

Джон щось невиразно пригадував.

— Чому?

— Бо вона розуміла, що з тобою щось не так. — Джойс на решті знайшла те, що шукала. — Ось.

Він узяв звіт медика й уважно прочитав його, а Джойс тимчасом чекала. Цифри аналізів не казали йому нічого, але Джон

працював у тюремній санчастині. Він знав, який розділ шукати. Тож прочитав уголос написані від руки слова лікаря в полі під написом «Висновки».

— «Частота серцевих скорочень у стані спокою — нижче шістдесяти, атаксичне дихання і загальний фізичний стан свідчать про наркотичну інтоксикацію». — Він подивився на Джойс. — Я приймав наркотики, Джойс. Але я цього й не заперечував.

— Ні. — Вона похитала головою. — Дочитай до кінця.

Цього разу Джон прочитав про себе. Лікар вказав, що Джоніві симптоми не відповідають передозуванню кокаїном і героїном. Він підозрював, що Джон вживав інший наркотик. Подальші аналізи крові були недостатніми, проте рекомендовано було провести аналіз порошкоподібної субстанції, знайденої на місці злочину.

Порошкоподібна субстанція. Майкл дав йому мішечок. Джон ніколи в житті не вживав героїну. Він думав, що добрий старий Вуді хотів зробити йому добре, а насправді той намагався його вирубити. І не просто вирубити. Може, у тому мішечку було ще щось окрім кокаїну і героїну. З тюремних балачок Джон знав, що в лабораторії могли знайти лише те, що шукали. А Майкл міг набодяжити спідбол з чогось потужнішого, з того, що довершило б справу, почату більш легкою сполукою.

— Що таке? — спитала Джойс.

Мабуть, Джонове здивування відбилося в нього на обличчі. Він весь цей час зосереджувався на Мері-Еліс. А чи не хотів Майкл і Джона вбити? Чи не думав він спростити собі завдання — зробити все, що заманеться, з Мері-Еліс, і всю провину звалити в ногах Джонової могили?

Через два дні після того, як знайшли тіло Мері-Еліс, Майкл з матір'ю зайшли його навідати. Джон заліг у себе в кімнаті, почувуючись, як останній шматок лайна, прикриваючись брехнею про тяжку застуду, яку він розповів матері, тоді як

насправді він ледве міг дихати щоразу, як думав про труп Мері-Еліс, який лежав біля нього в ліжку.

Майкл був такий самий, як і завжди, принаймні так пригадував Джон. Двоюрідний брат посидів з ним у кімнаті, розмовляв. Про що? Джон уже не міг згадати. Про щось дурне, він був цього певен. Джон заснув. Це тоді Майкл підкинув йому в шафу ножа? Це тоді у Майкла сформувався план? Чи хтось інший розробив його з самого початку, відправив Майкла нагору з ножем, наказав покласти його в Джонову шафу, щоб чимось конкретним прив'язати його до спальні Мері-Еліс?

— Джонні? — покликала його Джойс. Так вона не називала його, відколи вони були дітьми. — Що таке?

Він згорнув папку.

— Що ти пам'ятаєш про тітку Лідію?

— Вона була твоїм адвокатом. Після того, що з тобою сталося, вона покинула кримінальне право і зайнялася корпоративним. Сказала, що втратила смак до кримінального. Вона так і не пробачила собі, що не зуміла тебе витягти.

— Ще б пак.

Ненависть, що прозвучала в його голосі, вразила Джойс.

— Джоне, я серйозно. Вона приходила до мами в лікарню.

— Коли це було?

— Здається, за день до того, як мами не стало. Їй у горло щойно вставили трубку, щоб вона могла дихати. — Джойс помовчала, набираючись духу. — Їй було дуже боляче. Їй поставили морфінову крапельницю. Навряд чи вона розуміла, що ми з Кеті поряд, не кажучи вже про Лідію.

— Що їй сказала Лідія?

— Гадки не маю. Ми залишили їх наодинці. — Помовчавши, Джойс додала: — Вона мала дуже поганий вигляд. Тітка Лідія. Вона багато років не бачила мами, але плакала не перестаючи. Я й не думала, що вони були близькі. Може, суд їх зблизив... Не знаю. Я тоді була така засмучена, що ні на кого не звертала уваги.

— Ти нічого не чула?

— Ні, — сказала Джойс. — Ну хіба що трохи наприкінці. Я надто рано повернулася. Лідія тримала маму за руку. Ми сказали їй, що, на думку лікарів, жити їй лишилося недовго — щонайбільше один день. — Джойс замовкла, згадуючи ту сцену. — Очі у мами були заплющені, може, вона й не усвідомлювала, що Лідія поряд. — Джойс нахилила голову. — Але Лідія ридала. Справді ридала, Джоне, наче в неї було величезне горе. Вона вся тряслася і повторювала: «Мені так шкода, Емілі. Мені так шкода». Вона так собі й не пробачила, — завершила Джойс. — Так і не змирилася з тим, що програла твою справу.

Аякже, подумав Джон. Тітка Лідія цілком нормально з усім змирилася. Нема нічого кращого, ніж сповідатися у своїх гріхах людині, яка перебуває на порозі смерті.

— І що було з мамою після того, як вона пішла? — спитав він.

— Вона була під дією ліків. Весь час спала. Їй важко було тримати повіки розплющеними.

— Вона щось казала?

— Не могла, Джоне. У неї в горлі була трубка.

Джон кивнув. Тепер усе стало на свої місця. Перше, що як адвокат зробила тітка Лідія, — всадовила Джона і змусила детально переповісти їй усі події тієї ночі. Джон був нажаханий. Він розповів їй усю правду, пославши до біса кодекс честі, який не дозволяв «стукати» на інших дітей. Розказав їй, як Майкл кинув йому мішечок з кокаїном (принаймні він думав, що то кокаїн), як проводжав Мері-Еліс додому і залазив через вікно її спальні. Про поцілунок і про те, як вибухнув його мозок, наче в ньому підірвалася ракета. Розповів, як наступного ранку прокинувся в калюжі крові Мері-Еліс.

Коли Джон закінчив свою розповідь, в очах у тітки Лідії стояли сльози. Вона взяла його за руку (ухопила, якщо бути точним) і міцно, до болю стисла.

— Не хвилюйся, Джоне, — сказала вона. — Я про все подбаю.

І подбала. От сука.

Джойс досі вичікувально дивилася на нього. Він бачив, що вона втомлена, може, навіть змучена. Косметика не приховувала темних кіл під очима. Плечі опущені. Утім, Джон помітив, що вона вже півгодини розмовляла з ним у себе в кабінеті, ні разу не накричавши й ні в чому не звинувативши.

— А наркотик той перевіряли? Білий порошок?

— Авжеж. Лідія відправляла його в приватну лабораторію. Мама цілий тиждень прожила як на голках. Але нічого незвичного там не знайшли. То був кокаїн з героїном.

Джон відчув різкий біль у щелепі. Він знову міцно стиснув зуби.

— Джонні, — промовила Джойс втомленим голосом. Дуже втомленим. — Розкажи мені все.

Він згорнув материн записник, останній з тих, які вона використовувала для його справи, останнє, що вона тримала в руках з того, що пов'язувало її з сином.

— Поклич сюди Кеті, — сказав Джон. — Я думаю, вона теж має це почути.

Розділ 32

21:22

Вілл сидів у себе в кабінеті й намагався не байдикувати. Він уже відвідав Лютера Морісона, який доводився Джезмін Еллісон... ким? Як назвати тридцятирічного чоловіка, який займався сексом з чотирнадцятирічною дівчинкою? Клятий хворий на всю голову виродок — от як його означив про себе Вілл. Йому знадобилася неабияка витримка, щоб не зацідити тварюці в пику.

Після цього приємного візиту Вілл повернувся в Східний муніципалітет і посвятив Аманду Вагнер у нові деталі справи. Жодних разючих ідей вона не запропонувала, але й по рогах не надавала за те, що в нього мало нової інформації. Аманда була вимогливою, але на важкі справи мала нюх.

Єдине, що вона йому порадила, — не надто зацікловуватися на зниклій дівчинці. Вілловим завданням було розслідувати вбивство Аліші Монро і його зв'язок з іншими дівчатами, а не з утікачкою на ім'я Джезмін Еллісон. Усе, що в нього було на руках, — розповідь десятирічного хлопчика і погане передчуття. Аманда поважала його чуйку, проте не збиралася марнувати час і ресурси на дитячі історії та інтуїцію. Свої висновки вона йому виклала зі звичним прагматизмом, що зігрівав душу: дівчинка вже неодноразово тікала з дому; зустрічалася з чоловіком, удвічі старшим за неї; її мати сиділа в тюрмі, батько був бозна-де, бабуса не могла встати з крісла без сторонньої допомоги. За таких обставин дивно було б, якби вона *не* втекла.

Поліцейські округи Дікеб ні на дюйм не просунулися у справі Синтії Баррет, але й ділитися напрацюваннями з Віллом не

хотіли. ДНК, отримана з вагінального мазка, який узяв Піт, була надто забруднена, щоб її аналізувати. Результати токсикологічної експертизи ще не прийшли, але Вілл не покладав особливих надій на дивовижне відкриття.

Що ж до Аліші Монро, у звітах криміналістів про її квартиру не фігурувало нічого сенсаційнішого за те, що Вілл бачив на власні очі: там було навдивовижу чисто. Він навіть відправив експертів назад, щоб проаналізували плямку, яку він знайшов на порозі квартири Монро тієї ночі, коли зникла Джез-мін. Але зразка виявилось недостатньо, визначити вдалося лише те, що кров належала людині.

Тепер Віллу лишалося проглянути стос паперів, які Лео Донеллі лишив йому на столі. Вілл уже порахував сторінки, тому знав, що в нього попереду. Близько шістдесяти поліцейських протоколів, по дві-три сторінки кожен, усі з моторошними подробицями злочинів, скоєних нещодавно випущеними на свободу гвалтівниками столичної округи.

Але до такого відчаю він ще не дійшов.

Вілл розгорнув флуоресцентно-рожеву папку, що лежала в нього на столі, й знайшов у задній кишенці диск DVD, на який можна було записувати інформацію. Вклав його в лоток комп'ютера і натиснув на кнопку відтворення.

На моніторі з'явилися двоє жінок і чоловік, який сидів за столом з дівчинкою-підлітком. Чоловік заговорив першим, назвався детективом Дейвом Сендерсом з поліційного відділку Таке-ра, потім назвав імена двох жінок, які перед ним сиділи, і сказав: «Свідчення Джулі Рене Купер. Справа номер шістнадцять-сорок-три-сім. Сьогодні десяте грудня дві тисячі п'ятого».

Джулі Купер нахилилася до мікрофона. Кут об'єктива камери був широким, і Вілл міг бачити, як ноги дівчини розгойдуються туди й назад понад долівкою.

— Я пішла в кіно, — почала дівчина. Її слова важко було розібрати. Вілл знав, що на ту мить, коли було зроблено той запис, їй нещодавно пришили язик. — У провулку був один чоловік.

Вілл так багато разів дивився свідчення дівчинки-підлітка, що міг би зачитувати його разом з нею. Він знав, коли вона замовкала, щоб заплакати, клала голову на стіл, і те місце, де вона так рознервувалася, що запис довелося зупинити.

Викрадач затягнув її в провулок. Джулі була надто налякана, щоб закричати. На ньому була чорна маска з прорізами для рота й очей. Коли він приклав свого рота до її губ і просунув між них язик, вона відчула смак крові. Коли вона спробувала відвернутися, він ударив її кулаком в обличчя.

— Поцілуй мене, — повторював він. — Поцілуй.

Задзвонив телефон, і Вілл підскочив од несподіванки. Узяв слухавку і сказав:

— Вілл Трент.

На іншому кінці дроту мовчали.

— Алло? — Вілл притишив звук на колонках комп'ютера.

— Привіт, — сказав Майкл Ормвуд. — Не думав, що ти так пізно будеш на роботі.

Вілл відкинувся на спинку крісла, дивуючись, чому Майкл подзвонив, якщо думав, що Вілла не буде.

— Чому ти не набрав мій мобільний?

— Номера не знайшов, — пояснив Майкл.

Як таке могло бути, Вілл не знав. Він диктував усі свої номери, навіть домашній, у кожному повідомленні, яке залишав для Майкла з вечора понеділка. Спочатку Вілл просто хотів з ним поговорити про Джемін. А тепер стало цікаво, чому Майкл не відповідав на його дзвінки.

— Усе в порядку? — спитав Вілл.

— Так. Дякую, що спитав. — Вілл почув клацання запальнички. Майкл затягнувся і сказав: — Я тут намагався бути корисним. Зробив дещо вдома, Джина мені вже всю голову продовбла.

— Добре. — Вілл замовк, знаючи, що Майкл неодмінно щось скаже.

— Як ти й просив, я поговорив з Барбарою, — сказав детектив. — З тещею своєю. Вона сказала, що ніколи не бачила, щоб

Синтія прогулювала школу. Може, того дня дитині було погано?

— Логічно, — погодився Вілл.

Він не звик розмовляти з такими людьми, як Майкл, хіба що на допитах, тож тепер щосили намагався не показати свою ненависть. Ось що це було — ненависть. Чоловік бив свою дружину. На думку Вілла, гвалтував проституток. Лише Бог знав, що він робив з Енджі.

— Як твоя сім'я? — спитав Вілл.

Майкл завагався.

— А що?

— Днями ти сказав, що не почуваєшся в безпеці. Я просто хотів знати, чи все гаразд удома.

— Так. Я всіх завіз до тещі, як і казав. — Він засміявся. — Ох і балує вона Тіма, скажу тобі. Коли повернеться додому, доведеться проводити з ним виховну роботу.

Вілл подумав про Міріам Монро, про ту величезну різницю між любов'ю, з якою вона говорила про своїх дітей, і тим, як про Тіма говорив Майкл. Він просто запудрював мізки, кажучи слова, які, на його думку, міг би сказати хороший батько. Цей чоловік бив дружину. А розумово відсталого сина він теж кривдив?

— Чувак, ти там? — спитав Майкл.

— Так.

— Я кажу, у поліції Дікеба мені нічого не кажуть. — Він помовчав, мабуть, хотів дати Віллу час на відповідь. А коли той не відповів, Майкл запитав: — Ти від них нічого не чув?

Він випитував про судову заборону. Вілл дав йому ухильну відповідь.

— Взагалі-то вони не дуже люблять викладати всі карти на стіл.

— Так, так, — погодився Майкл. І видихнув струмок диму. — Філ просто розчавлений цим усім. Я намагався розпитати, чи він, бува, чогось не знає, але він геть розклеївся, розумієш?

— Я вдячний тобі за спроби. — Вілл вирішив ризикнути. — Детектив Поласкі сказала, що допомагала тобі переглядати деякі твої справи з відділу моралі.

Майклова мовчанка на частку секунди затяглася.

— Ага, точно. Класна дівка. Ти з нею спав?

— Ти щось знайшов у матеріалах?

Майкл помовчав, видихнув ще трохи диму.

— Нічого. Як і сказала Поласкі, я кілька разів заганяв її в мавпятник.

— Алішу?

— Так. Кілька разів, може, три. Я записав дати. Хочеш, подивлюсь і скажу тобі? Вона потрапляла в наші облави, як я й казав. По двадцять-тридцять дівчат за раз. Не дивно, що я її не пам'ятав.

— А як щодо Малого Джі?

— На нього нема нічого. У Домівці він з'явився порівняно недавно. Я міг зустрічати його раніше, проте в моїх матеріалах на нього нічого нема, і я ні фіга не пам'ятаю. Може, нам знову його притиснути? Заберемо у відділок і побачимо, що він знає?

Віллу стало цікаво, чи в курсі Майкл, що сутенер мертвий.

— Отож, — вів далі Майкл, — як там усе просувається? Про Алішу щось нове налив?

— Нічого особливого, — відповів Вілл. — Розкажи мені про Джебзмін.

— Це одна з повій?

— Це та дівчинка, яка подряпала тобі лице.

— А, ця. — Майклів смішок видався Віллу трохи силуваним. — Так. Male чортеня.

— Вона тобі нічого не казала, перед тим як побігти вгору сходами?

— Нічого такого, що я міг би повторити перед своєю жінкою.

— А твоя жінка вдома, з тобою?

Знову той сміх.

— А де ж їй іще бути?

Запала довга мовчанка. Менш ніж хвилину тому Майкл сказав, що вся його сім'я у тещі. Чому він брехав?

— Гаразд, — сказав Майкл. — Та дівчинка... як її там? Вона нічого не сказала. Думаєш, вона щось бачила тієї ночі, коли вбили Алішу?

— Не знаю. — Чому він збентежився? Це тому він збрехав?

— Якщо хочеш її допитати, я привезу її у відділок, нема питань. Я не вказую тобі, як і що робити, але тобі не треба, щоб якась мала чорношкіра зараза висунула проти тебе обвинувачення. Мені ще пощастило, я відбувся ляпасом.

— Я про це пам'ятатиму. — Віллу було цікаво, чи знав уже Майкл, що Джезмін зникла. Якщо він збрехав про одне, то збрехати про інше йому було б неважко. — Майкле, я тут подумав. Як дивно, що Аліша набагато старша за інших жертв.

— Тобто?

— Вона доросла жінка. А інші дівчатка були підлітками. А ще язик. Твоїй сусідці язика відрізали, а решті дівчат відкусили.

— Так, — стримано погодився Майкл. — Якщо подумати, це трохи дивно.

Вілл дивився на екран комп'ютера, де давала свідчення Джулі Купер. Тепер вона попросить детективів вимкнути камеру, щоб трохи зібратися з силами. Як молоденька дівчинка змогла таке пережити? Як вона ходила до школи, виконувала домашні завдання, як решта її однолітків, знаючи, що пережите завжди затьмарюватиме її свідомість?

— Може, він ходив до повій, щоб випустити пару перед тим, як іти переслідувати дівчаток? — висунув припущення Майкл. — Пам'ятаю ще з тих часів, коли працював у «моралі», що ці дівчатка самі на себе накликають неприємності з клієнтами. Іноді вони посеред усієї забави підвищують ціну. Іноді погоджуються на певні дії, пози чи ще щось, аби лише заманити клієнта до себе, а там уже міняють правила, відмовляють щось робити чи хочуть більше грошей.

З такого боку Вілл на справу не дивився, але напрям був правильний. Та це однаково не пояснювало того, що сталося з Синтією Баррет.

— Майкле, ти впевнений, що нікого не розлютив? Може, цього було достатньо, щоб з Синтією скоїли імітацію такого вбивства у тебе на задньому подвір'ї?

Майкл розсміявся.

— Це ти серйозно?

— Ти мені скажи.

— Чувак, це якась дурня.

— Чому?

— Бо вбивця мав би до фіга всього знати про справу, — зауважив Майкл. — Про язик Монро ми пресі не повідомляли. Про це знали тільки поліцейські. — Майкл затулив слухавку рукою, але Вілл почув, як він сказав: — Так, кицю, йду. — А тоді до Вілла: — Слухай, тут Джина просить, щоб я допоміг із Тімом. Можна я тобі передзвоню хвилин через десять?

— Ні. Мені більше нічого не потрібно.

— Ну дзвони, якщо потрібно буде.

Вілл поклав слухавку. Відкинувся на спинку стільця і подивився у вікно. Стемніло вже доволі давно, але ліхтарі відкидали якесь неприродне світло на покинуту сортувальну станцію, що була поряд з будівлею муніципалітету. Вілл потроху звикав до депресивного краєвиду.

Комп'ютер засвистів, наче паротяг, і Вілл згорнув програму перегляду DVD та відкрив електронну пошту. Державний комп'ютер був дуже простий: версія словника була обмежена, програма перевірки орфографії не знала й половини слів, які пересічний правоохоронець вживав щодня. Навіть якби Вілл попросив, то йому б не дозволили ставити на жорсткий диск якісь сторонні програми, тому він задовольнявся тим, що було. Тим більше, що, як і на більшості комп'ютерів, там була програма читання тексту.

Він прокрутив спам і натрапив на лист від Піта Генсона. Виділив текст, клацнув панель меню і вибрав команду «Говорити». Гордовитий голос зачитав йому Пітове повідомлення. Прийшов звіт токсикологічної експертизи по Синтії Баррет. Її останньою їжею були яєчня й тости. В організмі виявлено високий рівень нікотину, в крові — сліди алкоголю й кокаїну.

Ще один глухий кут.

Вілл узяв копію листа Аліші Монро до матері й розгорнув на столі, притискаючи кутики, щоб аркуш лежав рівно. Її кривульки були кошмарні, проте Вілл уже вивчив листа напам'ять, тому читати було легше, ніж якби він вперше його бачив. Тепер же він пройшовся по ньому рядок за рядком, звіряючи кожне речення зі своєю пам'яттю. Окрім любові Монро ставити велику літеру де треба й не треба, Вілл не знайшов для себе нічого нового.

Він згорнув листа і поклав його собі в кишеню. Потім глянув на форми з УДЗ, які відібрав Лео. У кутку кожного досьє була фотографія, кожен злочинець дивився в камеру, тримаючи перед собою чорну табличку, на якій вказано його дані: прізвище, злочин, дата винесення вироку, дата умовно-дострокового звільнення.

Вілл неохоче висунув горішню шухляду стола. Знайшов антистеплер і від'єднав фотографію від досьє першого злочинця. Двері в його кабінет було зачинено, світло в коридорі — вимкнено. Та все ж він намагався говорити лиш трохи голосніше, ніж пошепки, коли вимовляв перше ім'я.

Минула година, а стос досьє ледве зрушив з місця. У Вілла розколювалася голова, і він, не запиваючи, проковтнув жменю таблеток аспірину, думаючи, що ліпше вже вмерти від отруєння ліками, ніж від головного болю, що відбійним молотом гатив по очах. Лео Донеллі взяв на себе половину. Він зі своєю групою, мабуть, впорався швидше, ніж за годину.

Вілл підвівся й надів піджак, думаючи, що завдання, швидше за все, було безглуздим. Якби в базі даних був злочинець, який мав звичку відкушувати язика, Вілл би знайшов його

досьє, коли вперше читав про справу Монро й виконував пошук за ключовими словами в комп'ютері. Звіти, які отримав Лео, були з різних районів і часом — різних штатів, тож узгодженості в описі злочинів не було. Деякі полісмени, що проводили затримання, вказали лише тип правопорушення і вік жертви, інші не поскупилися на моторошні деталі, ретельно описали хижацькі дії засудженого. Якщо на фотографії не було зображено чоловіка, який стояв з відкушеним язиком у руці, Вілл боявся, що це буде пошук голки в копиці сіна.

І таки прихопив з собою папки, коли спускався на ліфті в гараж. Він їхав додому, а вони лежали на пасажирському сидінні. Вілл упіймав себе на тому, що часто на них зиркає, наче не розуміє, навіщо вони там. Він поставив машину на під'їзній алеї біля свого мотоцикла і, ще навіть не дійшовши до ґанку, почув вітальний гавкіт Бетті. Щойно він відімкнув двері, як собачка кинулася йому назустріч. Вілл ухопив поводок, готуючись ганяти-ся за нею, але вона зробила своє діло прямо на газоні й прожогом побігла в будинок, перш ніж він встиг спуститися ґанком.

У будинку Вілл знайшов її в обрамленні диванних подушок.

— І тобі доброго вечора, — привітався він, зачиняючи двері.

Згадав, що досьє лишилися в машині, і повернувся. Вдома кинув їх на стіл і глянув на автовідповідач. Лампочка повідомлень не блимала, але він взяв слухавку, щоб переконатися, що телефон працює.

У вусі зазвучав сигнал зумера.

Вечеря була така сама, як і сніданок, — миска молочної каші, яку він з'їв, стоячи над раковиною. Усе, чого йому насправді хотілося, — лягти на диван і заснути під телевизор. Але йому не давали спокою досьє. Чоловік, який добре вмів читати, уже б давно закінчив роботу й забув. Поліцейський, який виконував свій службовий обов'язок, переглянув би їх за обідом, розуміючи, що марнує час, але для хорошої слідчої роботи слід розробляти до кінця кожну зачіпку.

Вілл не міг покинути все на півдорозі.

Він зняв піджак і накинув його на спинку поворотного крісла. Це не мусило забрати багато часу, ще три години щонайбільше. Вілл не збирався здаватися тільки тому, що було важко, і вже точно не збирався їхати завтра на роботу, знаючи, що чогось не зробив. Слід було прийти додому раніше й взятися за ці звіти всерйоз. Деяких речей він просто не міг робити на роботі, щоб себе не виказати.

Антистеплер лежав у нього в кишені піджака, і він дістав його і поклав на стіл біля стосу звітів. Потім витяг з шухляди стола дві лінійки й відрегулював торшер на настільній лампі таким чином, щоб лампочка світила на стіну й відкидала на робочу поверхню лише вузьку смужечку світла.

— Ну, красунчику, поїхали, — пробурмотів Вілл, дивлячись на фотографію, пришпилену до першої сторінки чергового звіту.

У типа було близько трьох зубів і жирне тонке волосся, яке можна було побачити хіба що у мешканців малих трейлерних парків.

Вілл зняв фотографію і відклав її вбік. Поклав дві лінійки нагорі сторінки й відділив перший рядок тексту. Кінчиками вказівних пальців він відділяв окремі слова, щоб вивчати їх по одному. Зазвичай він читав ззаду наперед, а відокремлювання слів пальцями допомагало зосередити погляд на потрібному місці. На диво, розбирати довгі слова було найлегше. А щось просте, на зразок «ніколи», Вілл завжди розбирав як «наколи», тому, коли він доходив до кінця речення, воно здавалося йому беззмістовним.

Він розібрав три слова вгорі сторінки й прочитав ім'я та прізвище вголос, щоб краще його зрозуміти.

— Картер, Айзея Генрі.

Але розібрати було не так легко. Спочатку він сказав Кеш, потім Форд (напевно, тому, що на початку прізвища стояло

слово «машина»¹). З «Азеєю» було простіше. А «Генрі» знову завдав йому клопоту.

Господи, який же він був дурний.

Вілл подивився поперед себе на порожній екран монітора, кліпнув очима, щоб зір прочистився. Він увімкнув комп'ютер, просто для того, щоб відтягти час, поки розум грав з ним у свої звичні ігри, казав йому, що він, мабуть, відсталий, що, напевно, у нього з головою щось не так, а йому ніхто про це не каже. Бачить Бог, його достатньо били по голові, щоб там щось розхиталося. Та зрештою, жодна з можливих причин його проблеми не мала значення і не змінювала того, що деякі третьокласники читали краще, ніж Вілл. Третьюокласники, яких вважали дурними і які сиділи на задніх партах.

Комп'ютер завантажився, вентилятор дзижчав, як пропелер на моделі літака. Вілл розгорнув поштову програму і кілька хвилин дивився на папку «Вхідні», перш ніж видалити пропозицію збільшити гарантійний термін приладу, про який він і не чув. Більше ніщо не відвертало його увагу.

Він повернувся до стосу злочинців і спробував перетворити роботу на гру. На фотографії був тип років шістдесяти. Сиве волосся було охайно зачесане на проділ, а сині очі робили його звичайне неприкметне обличчя цікавішим. Ще б капелюха надіти, і він міг би зійти за комівояжера. Дати йому в руки Біблію — і став би священиком місцевої церкви.

Вілл повільно посував лінійки сторінкою вниз, читав рядок за рядком. Менеджер із продажу продуктів харчування за професією був гвалтівником, який полюбляв мучити своїх жертв. Його засудили на дванадцять років, але випустили через сім за взірцеву поведінку. У чому полягала взірцева поведінка чоловіка, котрий вирвав нігті у двадцятидворічної студентки, Вілл так і не розумів.

¹ Car — машина (англ.).

Ще одне фото він відчепив від досьє, ще один аркуш паперу потрапив під лінійки. З цими досьє Вілл проморочився багато годин: читав моторошні подробиці діяльності сексуальних хижаків, які відсиділи й вийшли за хорошу поведінку. Жоден з них не відсидів свого терміну до кінця, усі, крім хіба що декількох, були схожі на людей, яким усміхаєшся, коли бачиш на вулиці. Йшов час, але Вілл усе працював, аж поки не лишилося три досьє.

Вілл потягнувся, відчувуючи, що хребет вріс у тверду спинку стільця. Коліно вдарилося об стіл, і монітор комп'ютера блимнув.

Було вже по півночі. Він цілком міг зробити перерву і перевірити пошту, перш ніж братися за розшифровування матеріалів по трьох останніх злочинцях.

У скриньці лежав новий лист від Аманди, але Вілл не мав бажання його читати. Ще було два запити від Керолайн, Амандиної секретарки, про докази у справі. Вілл запустив голосову програму і надиктував у мікрофон відповідь, потім виконав перевірку орфографії, і комп'ютер прочитав цю відповідь сам. Коли нарешті результат Вілла задовольнив, він виділив текст і вставив його в лист, потім знову перевірив орфографію і відправив Керолайн.

А тимчасом йому надійшла гаряча біржова пропозиція, і Вілл спокійно відправив її у кошик. Потім розгорнув вікно кошика і почистив його від сміття.

Якби за марнування часу давали олімпійську медаль, подумав Вілл, то він за рівнем міг би претендувати щонайменше на срібло. Авжеж, на цьому його трудові подвиги не закінчилися. Він розгорнув папку «Спам», виділив усе і перевів курсор на кнопку «Видалити». Вискочило якесь повідомлення. Судячи з його форми, комп'ютер запитував, чи він справді хоче це зробити. Вілл натиснув на синю кнопку (що означало «Гаразд») і дивився, як спам поволі зникає зі списку.

Він повернувся до непрочитаної пошти, подумавши, що може приділити хвилинку тому, що хотіла від нього Аманда.

Прийшов новий лист від Керолайн. Мабуть, вона просто жартувала про те, що вони обоє так пізно сидять за роботою, але Вілл уже був у такому стані, що й пропозицію віагри на трав'яній основі читав би, хоч би на секунду відкласти читання звітів.

У листі Керолайн було вкладення у вигляді файлу jpeg, і він клацнув на кнопку «Відкрити», навіть не виділивши текст листа і не відправивши його в голосову програму. Бетті поворухнулася на дивані, тихо гавкнула, і він розвернувся подивитися, що з нею. Собачка лежала на спині й ворушила в повітрі лапками, бо їй снилося... те, що сниться маленьким собачкам. Може, сир?

Вілл повернувся до монітора, і усмішка сповзла з його обличчя. Фотографія нарешті завантажилася. Хлопчику з виду було років шістнадцять, довге волосся спускалося на комір, на обличчі блукала напівусмішка, що вигулькувала автоматично, коли тобі в лице тицяли фотоапаратом на кожному святі чи родинному пікніку. Перед вузькими грудьми він тримав табличку. Шкіра навколо нігтів у нього була згризена до м'яса. Вілл навіть не намагався прочитати табличку: він знав, що на ній ім'я, прізвище, дата винесення вироку, обвинувачення. Хлопчика виказували очі. З п'ятнадцяти до тридцяти п'яти могло багато змінитися, але очі залишалися незмінними: мигдалеподібної форми, з райдужними оболонками різного кольору, довгими-предовгими віями, майже дівчачими.

Фото з поліцейського протоколу, який збирався прочитати Вілл, лежало біля його ліктя. Він підняв його, думаючи, що хлопчик на екрані виріс у злочинця на фото — у цьому жодних сумнівів бути не могло.

Вілл загнав листа Керолайн у голосову програму. Збільшив звук колонок, потім клацнув панель меню і прокрутив униз, щоб вибрати команду «Промовити». Слова лунали поволі й металево, їхнього змісту було достатньо, щоб він почувався так, наче його вдарили в живіт.

Програма закінчила роботу. Слухати вдруге Віллу не потрібно було.

Він ухопив ключі від машини.

Лейтенант сказав Віллу, що Енджі біля горілчаного магазину на Чешир-бридж-роуд. Магазин він відшукав доволі легко, але Енджі не було серед повій, що попритулялися до будівлі.

— Я декого шукаю, — сказав він.

— Я теж, красунчику.

— Ні, — сказав Вілл. Він знав, що Енджі працює повією не під справжнім ім'ям, але вона ніколи не називала йому свого псевдоніма. — На зріст вона приблизно п'ять футів вісім дюймів¹. Каштанове волосся, карі очі. Оливкова шкіра.

— Схоже на мене, красунчику. — Це сказала низенька платинова білявка з таким широким проміжком між передніми зубами, що, розмовляючи, вона присвистувала.

— Котику, ти Робін шукаєш? — спитала інша.

— Не знаю, — зізнався Вілл, повертаючись до старшої жінки. У неї під оком був синець, а невміло накладений макіяж робив іще помітнішим.

— Я Лола. — Повія відлипла від стіни. — Ти її братик?

— Так, — збрехав Вілл, бо не хотів пояснювати. — Я маю з нею поговорити.

— Зачекай, сонечко, — заспокоїла його Лола. — Хвилин із десяти тому вона пішла з клієнтом, ось-ось уже має закінчувати.

— Дякую, — сказав Вілл і сховав руки в кишені, раптом зрозумівши, що холодно. Він так швидко вилетів з дому, що забув надіти пальто.

У нього за спиною грюкнули дверцята машини. Звідти вийшла жінка. На очах у Вілла вона залізла собі рукою під спідницю, обтерлася і обтрусилася рукою. Потім побачила Вілла і запитально озирнулася на дівчат.

¹ ≈ 1 м 70 см.

— Це братик Робін, — пояснила їй Лола.

Жінка пройшлася ходою повії повз Вілла й змірила його оцінювальним поглядом.

— Мені б такого братика, я б узагалі з дому не виходила.

Вілл глянув на годинник. І почав крокувати, щоб розігнати напруту, яка стискала кожен його м'яз у тугий клубок, але кожна секунда, що минала за відсутності Енджі, лише погіршувала його стан.

Вона це обожнювала — встрягати у неприємності, й байдуже, що відбувати за це доводилося Віллу. Скільки він її знав, Енджі штовхала людей до краю, перевіряла їх на міцність. То була її гра, яка рано чи пізно мала вилізти їй боком і скінчитися її смертю. І тоді Вілл сидітиме на канапі, а якийсь інший коп, бідолаха, триматиме його за руку й розказуватиме, що її знайшли придушеною, побитою, зґвалтованою, вбитою.

Дівчата мололи дурниці, але Вілл помітив, що вони якось притихли. Він почув з лісу шелест, і звідти з ліхтариком у руці виїшла Енджі.

Вона зиркнула на Вілла, перевела погляд на дівчат, потім знову на Вілла. Її губи були міцно стиснуті, очі горіли від люти. Вона круто розвернулася на підборах і попрямувала назад у ліс, і Вілл пішов слідом.

— Стій, — сказав він, намагаючись її наздогнати. — Ти можеш зупинитися?

Але вона не слухала. Єдине, що йому лишалося, — йти за променем її ліхтарика.

Заглибившись у ліс на двадцять футів, вона розвернулася до нього лицем.

— Якого хріна ти приперся? — різонула вона наче ножем.

— Я твій брат, прийшов тебе навідати.

Енджі озирнулася через плече, і Вілл простежив за її поглядом. З місця, де вони стояли, було добре видно дівчат перед горілчанним магазином. Вони навіть не намагалися приховати свою цікавість.

Вона хрипко зашепотіла, щоб не підвищувати голосу.

— Вілле, бляха, тут не місце. Лола вже щось запідозрила.

Він тицьнув їй під ніс поліцейський протокол на Джона Шеллі. Побачивши фотографію, Енджі уважно на неї подивилася, і Вілл міг би поклястися, що її погляд пом'якшав.

— Прочитай це, — сказав він. — Прочитай мені вголос, щоб я знав, що правильно все зрозумів.

Енджі посвітила ліхтариком на першу сторінку. Він побачив, як її очі сканують сторінку, читають слова. А тоді вона підвела погляд і сказала: «Вілл», таким тоном, наче він поводився нерозумно.

— Прочитай.

Енджі затисла ліхтарик під пахвою, скерувавши промінь на першу сторінку, потім перегорнула на другу і на третю.

Нарешті вона підвела погляд.

— І що?

Йому хотілося взяти її за плечі й добряче струснути.

— Ти читала, що там написано?

Неквапом вона повернулася до першої сторінки й знудженим тоном уголос прочитала:

— «Джонатан Вінстон Шеллі, шість-один¹, сто дев'яносто п'ять фунтів, каштанове волосся, карі очі. Попередній злочин: крадіжка. Прийнято 10 травня 1986 року, державна в'язниця «Коустел», суворий режим, окреме крило, вік: шістнадцять років. Звільнений умовно-достроково 22 липня 2005 року, вік: тридцять п'ять. Зареєстрована особа, яка скоїла злочин на сексуальному ґрунті, педофіл». — Енджі знову підвела очі й повторила запитання: — І що?

— Прочитай останню сторінку, — сказав він, маючи на увазі надрукований лист від Керолайн.

Протокол на Шеллі був короткий, у ньому лише було перелічено його злочини, але матеріал, який знайшла Керолайн, ряснів кошмарними подробицями.

¹ 6 футів 1 дюйм ~ 1 м 85 см.

— Читай, — вимогливо сказав Вілл.

Енджі не хотіла. Це сказав йому сталевий вираз її очей.

— Хочеш, я тобі прочитаю?

— Моя перерва на вечерю триває лише годину.

Він вирвав їй з рук сторінки, спробував знайти потрібну. І злився, що слова розпливаються на сторінці, їхні обриси перетікають один в одний. «Ка...» — і Вілл відчув гострий, мов лезо, біль у скроні. Прокляття, принаймні два слова він знав.

— Джонатан Шеллі. — Він спробував розібрати ще слово. — Марний. Ні, він... мертвий. Він убив...

Енджі накрила його руку своєю. Спробувала забрати протокол, але він не віддавав.

— Ну віддай, — примирливо сказала вона, делікатно витягаючи сторінки з його руки.

Вілл стиснув кулаки і втупився в землю. Господи. Не дивно, що вона не могла бути з ним.

— Пробач, — заговорила вона м'яко.

Йому хотілося провалитися крізь землю, просто взяти й телепортуватися кудись.

— Пробач.

— Я прочитав цей лист раніше.

— Я знаю, що прочитав. — Енджі знову взяла його за руку. — Вілле, подивися на мене. Мені правда шкода.

Він не міг на неї дивитися.

— Хочеш, я прочитаю вголос?

— Роби, що хочеш, мені начхати.

— Вілле.

Він розумів, що вередує, але нічого не міг з собою вдіяти.

— Це правда.

Ліхтарик упав на землю, і, не відпускаючи Віллової руки, вона нахилилася, щоб підняти його. Потім посвітила на сторінки й прочитала:

— «П'ятнадцятого червня тисяча дев'ятсот вісімдесят п'ятого року Шеллі скоїв сексуальний напад на Мері-Еліс Фінні,

п'ятнадцятирічну білу особу жіночої статі, й видалив їй язика ножем з зазубленим лезом, що призвело до смерті жертви. Крім того, Шеллі завдав кількох глибоких укусів плоті жертви й допомігся на тіло. Криваві відбитки пальців Шеллі було знайдено на місці злочину й на трупі. Знаряддя вбивства знайдено в шафі у спальні Шеллі. Відома наркотична залежність: героїн, кокаїн».

— Енджі, — тільки й зміг сказати Вілл.

Вона мовчала. Кілька машин проїхало, перш ніж вона сказала:

— Пам'ятаєш, я казала тобі, що Майкл Ормвуд якось приходив сюди?

Його вже нудило від згадок про Ормвуда. Якби Вілл більше ніколи не почув його імені, то помер би щасливою людиною.

— Він сказав нам шукати нещодавно звільненого гвалтівника, якого звуть Джон Шеллі. Сказав, що це дуже поганий хлопець і щоб ми трималися від нього подалі. — Вона подивилася на поліцейський рапорт. — Майкл вчився у середній школі Декатура. Напевно, він виріс у тих районах.

— Ти розпитувала його про дитинство, коли робила йому мінет?

— Хочеш, щоб я й тобі мінет зробила, Вілле? До цього ти ведеш?

Він рвучко скинув з себе її руку.

— Годі.

— Я читала його особову справу.

— Щось ти дуже цікавишся Майклом. Що в ньому такого? Чому він такий особливий?

— Ти мене не слухаєш. — Вона розмовляла з ним, як з дитиною, і йому це не подобалося. — Майкл ходив у середню школу Декатура, отже, жив у тому районі. Він був на кілька років старший за Джона, але про той злочин мусив чути. І про язик теж мав знати. Чому ж він не згадав про це тобі? Чому не сказав: «Слухай, а це нагадує мені те, що сталося двадцять років тому, буквально по сусідству зі мною»?

Вілл був надто сердитий, щоб замислюватися над цим запитанням.

— Джон сказав мені, що його хтось шантажує.

Вілл розсміявся.

— Ти думаєш, Майкл Ормвуд знає про маніяка, який гвалтує, вбиває жінок і відкушує їм язика, але замість заарештувати шантажує його? За що? Що в цього Джона Шеллі такого є, що потрібно Майклу?

— А як ти поясниш те, що Майкл сказав мені остерігатися Джона Шеллі? Що він не згадав випадок із дівчиною в тому районі, де виріс?

Вілл спробував звернутися до її здорового глузду.

— А як ти поясниш інших жертв?

— Яких інших жертв?

— Торік на двох дівчат напав чоловік у чорній лижній масці. Їм обом він відкусив язика.

Її губи розтулилися від подиву.

— Джон Шеллі вже сім місяців на свободі, — сказав Вілл. — Обидві дівчини жили за тридцять-сорок хвилин звідси. — Енджі мовчала, тому він додав: — Джулі Купер — п'ятнадцять років. Іншій дівчинці було всього чотирнадцять. Що поєднує ці злочини? Що між ними спільного?

— Ти ж знаєш, у всіх злочинців свої методи. Навіщо йому від них відходити? Навіщо б він комусь язика відкушував, а комусь відрізав? Навіщо би переходив від дівчаток до дорослої жінки?

Вілл згадав Майклову відповідь на це запитання, проте з Енджі нею не поділився.

— Чому ти раніше не сказав мені про інші випадки?

— Коли, Енджі? За вечерею? А може, коли ми трималися за руки й довго гуляли в парку?

— Ти міг би мені сказати.

— Навіщо? Хто міг знати, що ти докотишся до того, що злягатимешся з засудженим педофілом?

Вона задержувато задерла підборіддя.

— Я з ним не спала.

— Поки що.

Енджі важко зітхнула.

— Є один беззаперечний факт: Шеллі згвалтував і вбив п'ятнадцятирічну дівчинку. А потім відрізав їй язика.

— Він не... — Вона знову подивилася на фотографію Джона Шеллі. — Хай там що він зробив, він уже не той.

— Джулі Купер було п'ятнадцять, — нагадав їй Вілл. — Він згвалтував її у провулку за кінотеатром. І відкусив їй язика.

Енджі похитала головою.

— Анні Ліндер було чотирнадцять. Її знайшли у Стоун-Маунт-парку наступного дня. Вона тримала свій язик у руці, наче страховий поліс. Її пальці довелося розтискати силоміць.

Енджі все не відповідала.

— Синтія Баррет, Енджі. Синтії Баррет було п'ятнадцять.

— Майклова сусідка.

Вілл знизав плечима.

— То й що з того?

— Скажи мені, звідки вони знайомі? Чому Майкл взагалі попередив мене про нього? — Вона сердито махнула в бік горілчаного магазину. — Тебе там не було, коли він приходив. Між ними щось відбувається. Майкл ненавидить цього хлопця.

— Може, я ще чогось не розумію? — спитав Вілл. — Бо мені здається, ти така сердита на Майкла Ормвуда, що не можеш тверезо мислити. Чому, Енджі? Чому ти не можеш викинути цього козла з голови?

Вілл побачив, як у її очах спалахує лютя, і зрозумів, що вона згадує ті незліченні рази, коли він запитував у неї те саме.

Моторошно спокійним тоном Енджі спитала:

— А ти не поцікавився у Майкла, скільки років було його дружині, коли вони познайомилися? — Відповісти вона йому не дала. — П'ятнадцять, Вілле. А йому було двадцять п'ять.

— Він її згвалтував і відкусив язика? — спитав Вілл. — Якщо ні, то я не розумію, що в цьому такого.

— Кажу тобі, Джон цього не робив.

— Я сам у нього запитаю, коли заарештую.

— Ні. — Вона вхопила його за руку так, наче могла зупинити. — Я сама.

Вілл недовіжливо подивився на неї.

— Ти що, знущаєшся?

— Щойно ти надягнеш на нього наручники, він закриється.

— Не факт.

— Він зек. Звісно, закриється. Він і не пердне до приходу свого адвоката, а вже адвокат пошле тебе подалі.

— Я не дозволю тобі контролювати цю справу.

— А яке ти йому висунеш обвинувачення? Перехід вулиці у неналежному місці? — Вона звела брови, неначе відповіди чекала. — Ти можеш привезти його на допит, але що ти йому пред'явиш? Ти можеш обшукати його квартиру, але що ти скажеш судді, коли проситимеш про ордер? «Ваша честь, він зробив це двадцять років тому, тож, можливо, ймовірно, мабуть, міг це зробити й тепер»? — Енджі схрестила руки на грудях. — Наскільки мені відомо, щоб кинути людину в тюрму, потрібні якісь докази — якщо ти, звісно, не президент Штатів.

Вілл мовчав, бо розумів, що вона має рацію.

— У тебе є Джонові відбитки на чомусь? Свідки? Хто-небудь щось бачив?

Джезмін, подумав Вілл. Може, вона щось бачила. А якщо бачила, то, напевно, лежить на дні озера.

— Жодних судових доказів, жодних доказів і справа не тримається купи, — підсумувала Енджі. — Правильно, Вілле. Ходімо заарештуємо його негайно.

— Може, він переслідує нову жертву, — сказав Вілл, промовчавши, що наступною жінкою, на яку маніяк уже навів приціл, може виявитися Енджі.

— Якщо ти його негайно заарештуєш, то за добу доведеться випустити, а якщо маніяк — це Шеллі, то він знатиме, що ти за ним стежиш, заляже на дно, і тоді ти вже точно до нього не доберешся.

— А що ти пропонуєш? Чекати, поки згвалтують наступну дівчину? Чи, може, вб'ють? Енджі, може, він уже впіймав нову жертву. А якщо Джезмін у нього? Мені що, сидіти склавши руки, поки відлік її життя йде на хвилини?

— Зі мною він поговорить. Він не знає, що я коп.

— Енджі, що в тебе з цим типом? Чому ти вперто не хочеш бачити, хто він?

— Може, це й добре, що я не суджу чоловіків за їхнім минулим.

— На це я мав би образитись?

— Ну дозволь я з ним побалакаю, — попросила вона. — Можеш до ранку постежити за його будинком, щоб перевірити, чи він не виходить. Якщо та дівчинка в нього, то ти знатимеш, якщо він з нею щось зробить. А завтра вранці я поїду на автомийку, ми з ним сядемо і поговоримо.

— Думаєш, він тобі відкриє душу?

— Якщо він не винен... — Вона кивнула. — Так, я зможу його розговорити.

— А якщо винен?

— Тоді поряд будеш ти. — Вона його піддражнювала. — Ти ж захистиш мене, правда, Віллі?

— Це не те, про що можна жартувати.

— Я розумію. — Вона знову подивилася понад його плече на дівчат. — Мені треба вертатися на роботу.

— Мені це не подобається, — сказав він. — Категорично не подобається, і я цього не робитиму.

— А ні для кого з нас це не новина. — Вона притулила руку йому до щок и легенько торкнулася губами його губ. — Іди, Вілле.

— Я не хочу тебе залишати.

— У тебе нема вибору.

Розділ 33

10 лютого 2006 року

7:22

Джон сидів на стільці біля барної стійки забігайлівки «Імперія». У двері він зайшов голодний, як вовк, але чомусь, коли принесли його замовлення, зміг проковтнути лише кілька шматків. Він чекав, коли почнеться його життя, і від нервів шлунок йому скрутило в тугий клубок.

Більшу частину ночі вони з Кеті та Джойс обговорювали план дій. Кеті хотіла піти в поліцію, але єдине, у чому діти Шеллі були однастайні, — поліції довіряти не можна. Майкл нізащо не розколовся б. І він був надто розумний, щоб залишати неприкритими тили. Джонів кредитний звіт спричинив би якісь запитання, проте відповіді на них могли обернутися проти самого Джона. Врешті-решт вирішили, що Джойс звернеться до своїх знайомих у окружному архіві, щоб дізнатися, де живе тітка Лідія. Дядько Баррі загинув, проживши з нею в шлюбі всього кілька років, і знайти щось за прізвиськом Карсон у них не вийшло. Але слід мусив десь бути. І щойно діти Шеллі його знайдуть, вони притиснуть Лідію до стінки і спитають, якою була її роль у тому, щоб підставити Джона. Якимось чином вона вже зізналася у своїх гріхах. І вони не дадуть їй спокою, поки вона знову не зізнається — цього разу для протоколу.

Щодо Джонового зізнання, то він розповів сестрі та її коханці не все. Він був відвертий, але до певної межі — про Майклову сусідку їм не розказував. Від думки про те, що він накоїв, на яке дно опустився, його нудило. Джон вважав Майкла тварюкою,

проте, щойно випала нагода, показав себе таким самим мстивим садистом, як і його двоюрідний брат. Чи за це боролася Емілі? Чи для цього годинами просиджувала над своїми записниками — щоб її маленький Джонні міг вийти з тюрми й скалічити п'ятнадцятирічну дівчинку? Вперше в житті Джон був радий, що його мати померла, радий, що йому ніколи не доведеться дивитися в її прекрасні очі й знати, що її син здатен на таке звірство.

— Ще? — спитала офіціантка, вже наповнюючи Джонову чашку свіжою кавою.

— Дякую, — промимрив він.

Відчинилися двері, він глянув у дзеркало за барною стійкою і побачив, що в залі стоїть, узявши руки в боки, Робін і роззирається в пошуках вільного столика. У забігайлівці було доволі людно, тому його вона не помітила.

Джон придушив у собі бажання розвернутися. Йому хотілося її гукнути, показати на вільний стілець поряд з собою і послухати, як вона йому щось розповідатиме. Але з ним забагато всього відбувалося тепер. На руках у нього була кров, у душі — провина. Він подивився в чашку, втупився в темну рідину, шкодуючи, що вона не може показати його майбутнє. Чи коли-небудь у його житті з'явиться жінка? Чи знайде він людину, яка, почувши все, що з ним сталося, що він накоїв, не втече з криком світ за очі?

— Привітик.

Робін прослизнула на сусідній стілець. Вона була по-іншому вдягнена. Волосся зібране у хвостик, а замість звичного одягу повії на ній були джинси й футболка.

— Привіт, — відповів Джон. — Не на роботі?

— Ага. — Вона перевернула свою чашку й знаком поклікала офіціантку.

Щось у ній змінилося, щось було не так, проте Джон ніяк не міг вловити, у чому зміна. Річ була не в одязі й не в тому, що тепер її обличчя не вкривав товстий шар косметики. Якби він знав її краще, то сказав би, що вона нервується.

— Ти коли-небудь думав про те, що ненавидиш свою роботу? — спитала вона. — Що непогано було б утекти з дому й не озиратися.

Джон усміхнувся. Втекти й не озиратися йому хотілося весь час, поки він сидів у «Коустелі».

— Ти в порядку?

Вона кивнула і хитро йому всміхнулася.

— А ти що, переслідуєш мене? Спочатку лікарня, тепер отут.

Він роззирнувся навколо.

— А ти що, купила це кафе?

— Ні, я тут завжди снідаю.

— Пробач. Мені просто здалося, що тут можна добре посидіти. — У нього вперше за довгий час були в кишені гроші, і йому захотілося чимось себе потішити.

— Я збрехала тобі, — сказала вона.

— Про що?

— Про свій перший поцілунок. То було не з другом мого меншого братика.

Він спробував перевести все на жарт, хоча йому стало прикро.

— Будь ласка, скажи, що це був не твій менший братик.

Вона всміхнулася і налила в каву вершків.

— Мої батьки сиділи на спіді, — сказала вона. — Ну, тобто моя мама і той, з ким вона трахалася. — Робін узяла ложечку й помішала каву. — Держава забрала мене від неї, коли я була ще малою.

Джон не знав, що сказати.

— Шкода це чути, — зрештою промовив він.

— Ага. Я довгенько потрапляла в різні прийомні сім'ї. З багатьма прийомними татусями познайомилася, а вони дуже раділи, що під їхнім дахом житиме маленька дівчинка.

Джон мовчав і дивився, як вона помішує каву. Руки в неї були мініатюрні. І чому жіночі руки завжди привабливіші за чоловічі?

— А ти? — спитала вона. — Ти теж з дому розбитих сердець?

Ці слова вона сказала з сарказмом. Джон зустрічав багатьох злочинців, які стверджували, що вони жертви обставин, що їхні неблагополучні сім'ї штовхнули їх на шлях злочинів. Вони так усе розказували, що складалося враження, буцімто вибору в них не було взагалі.

— Ні, — сказав він. — Я з цілком нормального дому. Чудова мама, яка пекла печиво і керувала скаутами. Тато був трохи стриманий, але він завжди ночував удома і цікавився тим, що я роблю.

Він подумав про Джойс. Мабуть, вона сиділа на телефоні й дзвонила знайомим. Джон не знав, прийме тітка Лідія правильне рішення чи ні, але твердо знав, що тепер він зможе прожити життя спокійно, тому що Джойс повірила в нього, вперше за двадцять років.

Робін двічі постукала ложкою об чашку і поклала її на стійку.

— То що з тобою сталося, Джоне? Як ти опинився у в'язниці? Він здвигнув плечима.

— З поганою компанією зв'язався.

Вона розсміялася, хоча помітно було, що смішним їй це не здалося.

— Мабуть, ти був не винен?

Вона вже запитувала про це два дні тому в лікарні, і він дав їй чергову відповідь.

— У тюрмі всі не винні.

Робін мовчала й дивилася в дзеркало за барною стійкою.

— То з ким був твій перший поцілунок? — запитав він, щоб змінити тему.

— Мій перший справжній поцілунок? — уточнила Робін. — Перший хлопець, з яким я поцілувалася, бо справді хотіла поцілуватися? — Здавалося, вона замислилася. — Я познайомилася з ним у дитбудинку, — нарешті сказала вона. — І ми були разом двадцять п'ять років.

Джон подмухав на каву і відпив.

— Довго.

— Ну так. — Вона знову взяла в руку ложечку. — Я з багатьма трахалася в нього за спиною.

Джон поперхнувся кавою.

Вона всміхнулася, але більше з себе, ніж з нього.

— Ми розійшлися два роки тому.

— Чому?

— Бо коли знаєш когось так довго, коли ростеш і дорослішаєш разом з кимось, ти просто... — Вона замислилася, підшукуючи потрібне слово. — Оголений. Занадто вразливий. Я знаю все про нього, а він знає все про мене. Не можна когось так сильно кохати. Ні, звісно, можна... він як частина мене, частина мого серця. Але з ним не можна бути так, як тобі того хочеться. Чи любити його як коханця. — Вона здвинула плечима. — Якщо я справді хотіла, щоб йому було добре, то мусила піти від нього, щоб він міг жити далі.

Джон не знав, що на це сказати.

— Він геть дурний, якщо відпустив тебе.

— Ну, моя думка — це тільки половина історії, — зізналася вона. — Якщо ти не помітив, я справжнє стерво. А як у тебе?

— У мене? — здивовано перепитав Джон.

— Дівчина є?

Він розсміявся.

— Жартуєш? Я сів, коли мені було шістнадцять. Єдиною жінкою, яку я бачив відтоді, була моя мати.

— А як щодо... — Вона замовкла. — Ти ж був дитиною? Коли потрапив за ґрати?

Джон відчув, як стискається в нього щелепа. Він кивнув, не підводячи на неї очей, щосили забороняючи собі згадувати Зебру, ті чорно-білі зуби, ті руки, що тиснули йому на потилицю.

Якщо вона й помітила його терзання, то не дала взнаки. Натомість подмухала на каву і нарешті відпила, а тоді вилаялася:

— Чорт, вона холодна.

Джон підкликав офіціантку.

— Як у вас тут справи? — запитала вона.

— Дякую, добре, — сказав Джон, підставляючи їй свою чашку, щоб долила кави.

Він не звик до такої кількості кофієну зранку, тому в нього пітніли руки. А може, він просто нервувався, бо поряд була Робін. Вона розмовляла з ним, наче вони були добре знайомі. Джон не пригадував, щоб з ним взагалі хтось у житті так розмовляв.

— Кличте, як буде щось потрібно, — сказала офіціантка. Робін дочекалася, коли жінка піде, і лише тоді спитала:

— А що ти робив, відколи вийшов?

— Налагоджував стосунки з сім'єю, — відповів він. І не втримався, додав: — Шукаю свого двоюрідного брата. Нам з ним треба дещо обговорити.

Робін кинула понад його плечем погляд на чоловіка, який сидів сам-один в кутку. Джон глянув на відображення того типа в дзеркалі й подумав, чи то, бува, не один з її клієнтів. На чоловікові був костюм-трійка. Мабуть, він працював адвокатом чи лікарем, а вдома його чекали дружина й діти.

— Джоне? — Він повернувся до Робін. І здивувався, коли вона запитала: — У що ти вляпався?

— Ні в що.

— Ти казав, тебе хтось шантажує.

— Казав, — кивнув він.

— Хто?

Джон обома руками взявся за чашку. Він хотів їй відповісти, розказати про все, що сталося, але Робін і так мала вдосталь клопоту в житті, щоб ще він її обтяжував своїми проблемами. До того ж він не поділяв оптимізму Джойс щодо здатності тітки Лідії зробити правильний вибір. Як не крути, Майкл був її сином, хай навіть садистом і вбивцею. Не можна було передбачити його наступний вчинок. Джон не зміг би собі пробачити, якби через нього щось погане сталося з Робін.

— Я не хочу тебе в усе це вплутувати, — сказав він.

Вона поклала руку йому на стегно.

— А якщо я хочу вплутатися? — Джон затамував віддих, коли її рука перемістилася вище. — Я знаю, ти хороший хлопець. Джон розтулив рота, щоб мати змогу дихати.

— Може, не варто...

— Я знаю, що тобі нема з ким поговорити, — сказала вона, міцно стискаючи його ногу. — Я просто хочу, щоб ти знав, що ти можеш поговорити зі мною.

Він похитав головою і прошепотів:

— Робін...

Вона провела рукою вгору і вниз.

— Давно вже такого не було, так?

«Ніколи, — подумав Джон. — Ніколи такого не було».

— Хочеш піти кудись поговорити?

— Я не... — Він не міг думати. — Я не маю грошей, щоб...

Вона присунулася ближче.

— Я ж тобі казала, я не на роботі.

Якби її рука піднялася вище, йому б довелося просити офіціантку принести рушника. Він міцно стиснув повіки, намагаючись віднайти трохи сили.

І накрив її руку своєю.

— Я не можу.

— Не хочеш мене?

— Серед живих нема такого чоловіка, який би тебе не захотів, — сказав він щиро правду. — Ти мені подобаєшся, Робін. Я розумію, це тупо. Я навіть не знаю тебе. Але я не можу втягувати тебе у свої проблеми, розумієш? Забагато людей вже постраждало. Якщо з тобою щось станеться, якщо ти теж постраждаєш... — Він похитав головою. Просто не міг про це думати. — Коли все це скінчиться... Коли все скінчиться, я тебе знайду.

Робін прийняла руку. Потім піднесла чашку до рота і повторила запитання:

— Хто тебе шантажує?

Її тон змінився. Він не зміг би точно сказати, що в ньому було не так, але йому згадалися наглядачі у в'язниці, як вони ставили запитання, знаючи, що ти мусиш їм відповісти, інакше тебе кинуть у карцер.

— Скоро все владнається, — сказав він.

— Яким чином?

— Я про це подбаю. А більше поки що сказати не можу.

— То ти так нічого мені й не скажеш?

— Ні.

— Точно, Джоне?

Вигляд у неї був дуже серйозний. Він запитально їй всміхнувся і запропонував поговорити про щось інше.

— Мені потрібно, щоб ти мені все розповів, — сказала Робін. — Потрібно знати, що відбувається.

— Чому?

— Ідеться про твоє життя, Джоне. Невже ти не можеш бути зі мною відвертим?

Волосся в нього на потилиці стало сторч.

— Мені не подобається ця розмова.

Робін поставила чашку. Підвелася, і на її обличчі з'явився жорсткий вираз.

— Я намагалася тобі допомогти. Запам'ятай це.

— Чого ти? — спитав він, не розуміючи, що зробив не так. — Робін...

Джон відчув, що йому на плече лягла чиясь рука, і подивився вгору. Над ним за спиною височів чоловік у костюмі-трійці.

— Що відбувається? — спитав Джон.

Чоловік подивився на Робін, Джон теж.

— Мені шкода, Джоне, — сказала вона, і схоже було на те, що щиро, проте він не розумів причини.

Вона відкрила сумочку і витягла звідти гаманець. Джону спало на думку дурне — наче вона хоче заплатити за каву. Він розтулив рота, щоб сказати, що він заплатить, але око вихопило блиск золотого жетона, коли вона розгортала посвідчення.

І неначе він сам не бачив, Робін сказала:

— Я коп.

— Робін...

— Насправді мене звати Енджі. — Чоловік за спиною міцніше стиснув Джонове плече. — Ходімо надвір.

— Ні... — Джон відчув, що його починає трусити і підкошуються ноги.

— Надвір, — скомандувала Енджі й підхопила його попід пахву, щоб він не впав.

Він ішов, як інвалід, сперся на неї, поки чоловік відчиняв двері. Так само колись поліцейські в Декатурі витягли його з ліжка і повели поперед себе. Вони змусили його спуститися сходами, вивели на передній двір і перед усіма сусідами наділи наручники. Хтось закричав, і, озирнувшись, Джон побачив, що то його мати. Емілі впала на коліна й ридала, а Річард навіть не зробив спроби допомогти їй підвестися і підтримати.

Сонце заливало паркувальний майданчик за забігайлівкою нещадним жаром, і Джон заблимав очима. Він зрозумів, що задихається. Тюрма. Його повезуть у тюрму. У нього заберуть одяг, влаштують особистий огляд, знімуть відбитки пальців, кинуть у камеру до гурту чолов'яг, які тільки й чекають нагоди показати Джону, що вони думають про гвалтівника дітей, якому не жилося спокійно на волі.

— Вілле. — Вона зверталася до чоловіка, що йшов за Джоном. — Не треба.

Джон побачив у руці в чоловіка сріблясті наручники.

— Будь ласка... — промимрив Джон.

Він не міг дихати. Ноги підкосилися. Останнє, що він побачив, — як до нього підходить Робін і намагається втримати його, щоб не впав.

Розділ 34

8:55

Енджі почувалася брудною. Навіть після пекучо-гарячого душу їй здавалося, що вона ніколи не виміє того бруду, що всередині.

Вираз Джонового обличчя, страх, відчуття зради — усе це розкраяло їй серце, мов гострий шмат металу. Вілл відвів Джона в машину й допоміг сісти на заднє сидіння, немов дитині, яку беруть із собою в супермаркет. А Енджі стояла й думала: «Ось вони, двоє чоловіків, яким я найбільше перепаскудила життя».

Вона пішла, перш ніж Вілл встиг її зупинити.

Що ж було в цьому Джоні Шеллі, чому вона так хотіла його врятувати? Може, через те, що він був на світі сам-один. А може, тому, що він носив свою самотність, як броню, і її могла бачити лише вона? Він був такий, як Вілл. Точнісінько такий, як Вілл.

Попри те, що кілька днів тому Енджі видраїла свій будинок згори донизу, вона знову натягла рукавички й узялася до роботи. У ванній вилила півгалона хлорки й почала шкребти блискучу затирку між швами плитки зубною щіткою. Плитку клав Вілл — по діагоналі, бо інтуїтивно здогадався, що так ванна кімната здаватиметься більшою. Стіни він помалював у кремово-жовтий і відтінив по краях кремовим, а Енджі ще бурчала, що з нього поганий декоратор.

Їй варто було б йому подзвонити. Вілл лише виконував свою роботу. Він був хорошим поліцейським, але й хорошою людиною теж, тому вона неправильно чинила, коли карала його за те, що Джон Шеллі вляпався у якусь фігню. Як закінчить

вимивати будинок, вона йому подзвонить на мобільний і скаже, що злиться на саму цю дурну ситуацію, а не на Вілла.

Енджі перейшла в кухню й стала виймати з шафок каструлі й сковорідки, щоб повитирати всередині. У голові без упину крутилися думки про вранішню подію, вона все намагалася збагнути, чи не було якогось іншого, легшого способу це зробити.

— Бляха, — вилаялася Енджі.

Їй потрібно було поміняти клейонку. Який сенс прибирати в шафках, якщо під клейонкою назбиралося повно різного сміття? Вона підчепила кутик клейкого вінілу на дні раковини й роздерла навпіл. Під нею було чисто, але сама клейонка була зіпсована. Енджі встала, щоб взяти нову, але навіть до комори ще не дійшла, як згадала, що клейонка закінчилася.

— Бляха, — знову лайнулася вона, рвучко знімаючи рукавички.

Вона жбурнула їх у раковину і ще кілька разів матюкнулася, шукаючи ключі.

Через десять хвилин вона вже була в машині, але їхала не в крамницю, а прямо по Понс-де-Леон у бік Стоун-Маунтін. Вона знала, де жив Майкл. Після того, як вони потрахалися (точніше, після того, як він відтрахав її), Енджі стала трохи одержима. Вона кілька разів проїжджала повз його будинок, бачила дружину й малого на під'їзній доріжці, мигцем помітила Майкла, який мив машину. Так тривало тиждень, а потім вона збагнула, що поводить ся, як психічно хвора. Вона ж була сердита не на Майкла, а на себе, за те, що знову влізла в погану ситуацію.

Ормвуди мешкали в одноповерховому будинку на одну сім'ю, такому самому, як і решта будинків на вулиці. Енджі поставила машину на порожній під'їзній алеї. Якщо хтось із сусідів і помітив, що її чорний «Монте-Карло СС» не належав хазяям будинку, надвір з криками ніхто не вибіг. Коли Енджі виходила з машини, кожен дюйм шкіри поколювало.

Вона була у своєму звичному одязі для прибирання: обрізані шорти, стара сорочка Вілла і рожеві в'єтнамки, які вона взула, коли виходила. Капці хльоскали її по ступнях, коли вона йшла в гараж. Було вітряно, і Енджі обхопила себе за талію, щоб не мерзнути. Потім стала навшпиньки й зазирнула в гараж.

Шибки у вікнах були пофарбовані чорною фарбою.

Повз будинок проїхала машина, і Енджі провела її поглядом, щоб упевнитися, що вона не гальмує. А тоді пішла до східних дверей. Подзвонила й стала чекати, наперед смакуючи думку про те, як Майкл відчинить і побачить її на порозі. Вона хотіла сказати йому, що Джона Шеллі заарештували, а потім хотіла спитати, звідки Майкл знав Джона, чому він сказав їй та іншим дівчатам стерегтися вбивці, який вийшов на свободу.

Енджі постукала, знову подзвонила.

Нічого.

Вона натиснула на дверну ручку, але було замкнено. Щосили намагаючись не озиратися через плече і не робити інших різких рухів, щоб не скидатися на злодійку, вона неквапом пішла за ріг будинку на заднє подвір'я, зазираючи у вікна, наче вона приятелька, яка заїхала в гості. Вона шкодувала, що залишила вдома мобільний заряджатися — його можна було б використати для замилювання очей.

У задніх дверях побачила отвір для собак. Двері на вигляд старі, й Енджі здогадалася, що їх не міняли, відколи було зведено будинок. Майкл терпіти не міг собак. Це вона запам'ятала з першої спільної облави. В одній з дівчат був песик, який безупину гавкав, і Майкл витяг зброю, коли собака на нього кинувся. Проститутка тоді ще розсміялася, і Енджі разом з нею. А якщо замислитися, то саме від цієї повії Енджі й почула про те, що Майкл любить халяву.

Енджі стала на коліна і скрутила плечі так, щоб мати змогу пролізти у двері. Її широкі стегна застрягли — спасибі, матусю, —

але вона якось спромоглася пропхатися всередину. Тихо заповзла і підвелася на ноги, одночасно нашорошуючи вуха, щоб почути, чи нема когось у будинку. Вперше, відколи ви-йшла зі свого власного дому, вона замислилася над тим, що робить. Нащо вона вдерлася до Майкла? Що сподівалася тут знайти?

Може, Вілл і мав рацію. Майкл був козлом, безперечно, і бив дружину, і, напевно, згвалтував Енджі тієї ночі, коли вона була занадто п'яна, щоб щось розуміти, але це не означало, що він мав стосунок до вбивств. То навіщо вона сюди приїхала?

— Чорт, — просичала вона і розвернулася, щоб повзти назад через собачі дверцята.

Та раптом, уже майже пригнувшись до землі, почула якийсь звук. Скавчання? Саме його вона чула? Невже Майкл завів собаку?

Енджі застигла і прислухалася. Звук не повторився, і на якусь мить їй здалося, що вона збожеволіла. Лише те, що вона залізла до когось у будинок, ставило під сумнів її психічну нормальність.

Та все ж Енджі підвелася. Вона вирішила довести задумане до кінця. В'єтнамки залишила біля дверей. Вона терпіти не могла ходити боса, але не хотіла, щоб її скрізь супроводжувало лопотіння в'єтнамок.

Енджі зупинилася посеред кухні й, нашорошивши вуха, прислухалася до звуків машини. Відчинилися й зачинилися дверцята, але то було через дорогу. Хтось привітався, почалася розмова, і Енджі розслабила сідниці. Господи, єдине, чого їй бракувало тепер, — щоб Майкл приперся додому і побачив, що вона рознюхує щось у нього вдома.

У вітальні було приблизно так, як вона собі й уявляла: занадто м'який диван і величезний телевізор. Енджі окинула поглядом коридор, але в спальню йти не хотіла. Їй не хотілося бачити місце, де Майкл трахав свою жінку, й знати, що побив він її, мабуть, там само.

А чи прикладав він руку до самої Енджі? Цього вона не знала. Наступного дня на руках у неї були синці, лоно пекло вогнем. Вона зомліла в машині, і він робив усе, що хотів. Дурний засранець. Хіба й так не видно, що вона може робити все? Йому не треба було вичікувати, коли вона знепритомніє.

У задній стіні вітальні були двері, які прикрашав накладний замок. Енджі спробувала зорієнтуватися і зрозуміла, що по той бік дверей мав бути гараж. Навіщо Майклу такий серйозний замок на гаражних дверях, коли хто завгодно міг пролізти через собачі дверцята? І чому там вікна зачорнені?

Енджі підійшла до дверей і приклала вухо до прохолодного металу. Відімкнула замок, і в ньому скригнула пружина. Енджі поклала руку на ручку і відчинила двері. У приміщенні було темно, хоч око виколи, тому вона обмацала стіну в пошуках вмикача. Заблимали лампи денного світла, і око вихопило з темряви верстат, газонокосарку, більярдний стіл.

Лампи загорілися рівним світлом. До більярдного стола була прив'язана гола дівчинка. З рота в неї стирчав кляп, на обличчі була кров. Від вигляду Енджі її очі широко розкрилися, білки навколо райдужних оболонки показали повністю. Але вона не рухалася, тільки груди швидко здіймалися й опадали.

Раптом Енджі забило дух. Вона відчула гострий різкий біль у потилиці, й перед очима виник сліпучий спалах вибуху, коли вона падала на підлогу. Вона почула, як схлипує дівчина і сміється чоловік, а після цього настала темрява.

Розділ 35

10:13

Вілл відхилився на спинку крісла і подивився на гнітючий пейзаж з вікна свого кабінету. Він узяв телефон, знову набрав мобільний Енджі й чекав, поки гудки змінить голосове повідомлення, а потім зв'язок роз'єднають. Ось уже годину він намагався до неї додзвонитися, спочатку на домашній, потім на мобільний. Вона сказала, що поїде одразу додому, та й не відповідати на його дзвінки було не схоже на неї. Навіть якщо Енджі сердилася на Вілла, то взяла б слухавку — хоча б для того, щоб висварити його й сказати, щоб не дзвонив їй більше.

Вона мала рацію щонайменше в одному. Джон Шеллі не сказав ні слова, відколи Вілл посадив його в машину.

У двері кабінета постукав Лео Донеллі й зайшов, не чекаючи запрошення.

— Адвокат прийшов.

— Дякую.

— Каже, вона подруга його сестри.

Вілл підвівся, надів піджак.

— Ти їй не віриш?

Лео простягнув Віллу візитну картку.

— Вона адвокат у справах нерухомості. — Він стишив голос. — Гарненька ціпочка.

Вілл не знав, що на це сказати. Він дивився на картку рівно стільки, скільки вважав за доречне, а потім поклав її в кишеню жилета.

Лео пройшовся з Віллом по коридору.

— Скажу тобі, для нас вона великий програш. Розумієш, про що я?

Вілл не хотів продовжувати цю розмову, тому спитав:

— Ти коли-небудь чув, щоб Майкл згадував про Джона Шеллі?

— Про затриманого? — Лео склав губи бантиком і замислився. — Ні.

— Є одна жінка, працює у відділі моралі. Енджі Поласкі. На губах Лео заграла знаюча усмішка.

— Ага, знаю її.

Вілл відчинив двері на сходи. Лео був не надто задоволений, що вони не сіли в ліфт, щоб спуститися на два поверхи вниз до кімнати допитів, але він мав би радіти, що Вілл не стер кулаком йому ту усмішечку з обличчя.

— Детектив Поласкі сказала, що кілька місяців тому Майкл попереджав її та деяких дівчат, щоб стереглися злочинця на ім'я Джон Шеллі.

Усмішка Лео зів'яла, коли вони дійшли до сходового майданчика.

— Майк знав про нього?

— Схоже на те.

Лео спускався сходами, ведучи пальцями по поруччю. На майданчику він зупинився, і Вілл розвернувся.

— Слухай, — сказав Лео. Він зиркнув через поруччя і стиснув голос: — У Майка з цією Поласкі був секс, давненько вже. Ти ж знаєш, він жонатий і жінку свою дуже любить, але ніколи не відмовиться пополювати свій держак, особливо з такою, як вона. Розумієш, про що я?

— І що було далі?

— Поласкі не розуміла правил. Захотіла більш серйозних стосунків. Майк хотів, щоб вона попустилася, але вона вчепилася в нього мертвою хваткою.

Вілл мало не розсміявся від думки про те, що хтось вважає, буцімто Енджі могла прагнути серйозних стосунків. Спускаючись сходами, він спитав:

— Думаєш, вона все вигадує?

— Я думаю, пекельна фурія не зрівняється з жінкою, яку покинули.

— Так, — погодився Вілл. — Але навіщо їй таке вигадувати?

Лео кілька секунд не відповідав — обмірковував відповідь. І зрештою здвигнув плечима.

— Жінки...

— А хіба не ти днями мені казав, що Джина написала заяву на Майкла за те, що побив її?

— Ну... — Лео знову завагався. — Так. І що?

Вілл не зупинявся.

— Ти ж не думав, що вона це все вигадує.

— Ні, — визнав Лео і потер підборіддя великим пальцем — то був промовистий жест, який Вілл помітив за ним ще в перші хвилини знайомства. Він сподівався, що детектив ніколи не сідав грати в покер. — Слухай, — сказав нарешті Лео. — Майкл подзвонив мені й спитав, як просувається розслідування.

— Мені теж дзвонив.

— І що ти йому сказав?

Вілл відчинив двері на другий поверх.

— Мабуть, те саме, що й ти. Нам нема за що зачепитися.

— Так, але потім я сказав, що ти просив мене зібрати досьє на гвалтівників. Він весь аж затрясся. Сказав, що це, бляха, геніально. — Лео винувато всміхнувся. — Не думай, що я жаліюся, але переглядати ті досьє — то був кошмар.

Вілл кивнув. Шеллі був у його групі колишніх ув'язнених, проте у звіті УДЗ бракувало деталей, які знайшла для нього Керолайн. Якби Енджі не попросила Вілла з'ясувати минуле цієї людини, Шеллі й досі розгулював би по вулицях.

Та звісно, першим про Шеллі сказав Енджі Майкл Ормвуд.

Кроки Лео були дрібніші за Віллові. Детектив силкувався встигати за ним, поки вони йшли коридором, і дорогою говорив:

— Просто Майкл працює в поліції так само давно, як і я. Він теж знає, що діло ризиковане. — Вілл уповільнив ходу. — І знає, що наркоманка-проститутка, яка живе в соціальній квартирі, не може підтримувати в домі чистоту й порядок.

Вілл зупинився й подумав, що, напевно, недооцінив Лео Донеллі.

— Зуб даю, квартиру вишарували перед тим, як ми туди приїхали, — сказав Лео.

— Ти казав про це Майклу?

— Він зі мною сперечався. Майкл в принципі зговірливий хлопець. Але коли я сказав, що в квартирі все вимили, він осатанів. Навіть не хотів про це у звіті згадувати.

— Може, він просто виявляв обережність.

— Обережність — це коли ти опускаєш той факт, що твоє ім'я — у записнику повії, а не коли забуваєш помітити, що хтось пройшовся по квартирі з галоном хлорки.

Вілл поклав руки в кишені.

— А чим ти займаєшся?

Лео знизав плечима.

— У мене є ще кілька справ, над ними й працюю. А що?

— Не проти з'їздити до Майкла?

— Навіщо?

— Просто навідати, — сказав Вілл. — Побачити, як він там.

— Скажу тобі так — після того, що він наробив, мені якось начхати, як він там.

— Просто заїдь до нього, — не вгавав Вілл і поклав руку на плече Лео. — Мені треба знати, де він.

Лео пильно дивився на нього кілька секунд, потім кивнув.

— Так, — нарешті погодився він. — Добре.

Вілл узявся рукою за ручку дверей, що вели до кімнати допитів, але не відчинив їх. Заплющив очі, намагаючись зібратися. У тій кімнаті йому не можна думати про Енджі, Майкла,

Джезмін чи ще щось, що може вибити його з колії. Його метою був Джон, і Вілл не міг задовольнитися чимось меншим, ніж пряме влучання.

Він один раз стукнув у двері й зайшов, не чекаючи запрошення. За столом сидів Джон Шеллі. Його адвокат нахилилася до нього з протилежного боку столу й тримала його руки у своїх.

Коли зайшов Вілл, вони дуже швидко розчепили руки й відсунулися одне від одного.

— Даруйте, що заважаю, — сказав Вілл.

Жінка підвелася. В її сильному голосі зазвучали нотки обурення. Нехай вона спеціалізувалася на нерухомості, та вона таки була адвокатом.

— Мого клієнта заарештовано?

— Я спеціальний агент Вілл Трент, — представився він. — А вас як звати?

— Кетрін Кінан. Ви мені скажете, чому мого клієнта привезли сюди?

— Ви адвокат у справах нерухомості, якщо не помиляюся. Ви представляєте містера Шеллі внаслідок злиття фірм?

Її очі звузилися.

— То він під арештом чи ні?

— Ви не проти? — сідаючи, спитав Вілл.

— Детективе, мені байдуже, будете ви сидіти, стояти чи левітувати в повітрі. Перестаньте морочити мені голову й відповідайте на запитання.

Джон опустил погляд на стіл, але Вілл встиг помітити його усмішку.

— Гарзд. — Вілл сів навпроти них і сказав адвокатесі: — Але мушу зауважити, що я не детектив, а спеціальний агент Трент. Детективи працюють у місцевому відділку поліції. А я працюю на уряд. Бюро розслідувань штату Джорджія. Ви, мабуть, дивилися сюжети про нас у новинах?

Помітно було, що Кінан не розуміє, до чого тут це, але Джон добре збагнув, що означала ця різниця. Те, що до справи підключилося бюро розслідувань, означало підвищений рівень уваги з боку держави. Або місцеві правоохоронці не могли самі розплутати справу, або вона стосувалася кількох юрисдикцій.

— Я не відповідатиму на жодні запитання, — сказав Джон.

— Нічого, містере Шеллі, — запевнив його Вілл. — Я не маю до вас запитань. Якби мав, то запитав би: «Де ви були увечері третього грудня минулого року?» А може, запитав би про тринадцяте жовтня. — Якщо ці дати щось і означали для Джона, він не показав цього. — А потім я міг би поцікавитися, де ви були минулої неділі. — Ці слова вже викликали певну реакцію. Вілл вирішив ще трохи натиснути. — Ви б неодмінно запам'ятали ту неділю, бо то був день Суперкубка. І наступний день, шосте. То був понеділок. Може, я б запитав у вас, де ви були минулого понеділка.

— Він не мусить відповідати на ваші запитання, — зауважила Кінан.

Але Вілл звертався безпосередньо до Джона.

— Ви маєте мені довіряти.

Джон дивився на Вілла, як на пусте місце.

Вілл відкинувся на спинку стільця. І зачитав свій перелік:

— У мене на руках мертва повія, мертвий підліток і дві маленькі дівчинки на півночі звідси, які намагаються збагнути, як їм тепер жити далі з відкушеними язиками.

Кажучи це, Вілл спостерігав за реакцією адвоката. Вона була ще не така тренована, як Джон, ще не навчилася так само добре приховувати емоції.

— А ще в мене є зникла дівчинка, — вів далі Вілл. — Її звати Джезмін. Їй чотирнадцять років. Живе в Домівці зі своїм молодшим братиком, Седриком. Минулої неділі якийсь білий чоловік з каштановим волоссям заплатив їй двадцять доларів за те, щоб вона зробила один телефонний дзвінок.

Джон стиснув руки на столі.

— Що дивно — цей чоловік дав їй десять центів для таксофона. — Вілл витримав паузу. — Здається, десять центів дзвінок із таксофона коштував ще до тисяча дев'ятсот вісімдесят п'ятого.

Джон стиснув і розтиснув руки.

— Міс Кінан, мене турбує одне питання, — звернувся Вілл до адвоката. — Звідки Джон Шеллі знає Майкла Ормвуда?

Вона буквально охнула, почувши це ім'я.

— Кеті, — застережливо промовив Джон.

Вілл пояснив ситуацію.

— Минулого понеділка загинула п'ятнадцятирічна дівчинка. Хтось вирізав їй язик. І от тепер, містере Шеллі, я постійно думаю про те, що двадцять років тому ви вирізали іншій дівчині язика.

Кінан більше не могла це слухати.

— Язик був не вирізаний!

— Кеті, — сказав Джон. — Зачекай у коридорі.

— Джоне...

— Будь ласка. Просто почекай за дверима. Спробуй знайти Джойс.

Помітно було, що їй не хочеться йти.

— Будь ласка, — повторив він.

— Ну, добре, — сказала вона. — Але я тут, неподалік.

— Взагалі-то, міс Кінан, — мовив Вілл, підводячись, — вам не можна перебувати в коридорі. Урядова установа, терористи, ви ж розумієте. — Він розчинив перед нею двері. — Поверхом нижче, одразу біля торговельного автомата, є кімната для адвокатів. Там ви можете подзвонити. І перекусити теж.

Погляд, яким вона обдарувала Вілла, вергав громи й блискавки, але з кімнати вона вийшла. Хай там як, її відсутність посилила напругу, а не зменшила.

Вілл без поспіху зачинив двері й знову сів. Схрестив руки на грудях і чекав, коли Джон Шеллі заговорить. Так у мовчан-

ці минуло п'ять хвилин. Вілл почекав ще трохи й вирішив здатися.

— Звідки ви знаєте Майкла?

Джон досі тримав кулаки на столі. Пальці стислися.

— Що він вам наговорив?

— Я запитую не в нього, а у вас.

Увесь свій гнів Джон вилив у погляді, яким подивився просто в очі Віллу.

— Джойс — це ваша сестра? — спитав Вілл.

— Не вплутуйте її в це.

— Мабуть, важко їй було всі ці роки. Ви сиділи в тюрмі, вона — на волі.

— Вона знає, що я не винен.

— Від цього ще важче.

— Не треба діймати мене своїми психологічними заморочками.

— Мені просто цікаво, яке це відчуття.

— Яке це відчуття? — повторив Джон. Гнів уже поволі просочувався назовні. — Яке це відчуття — розбити свою сім'ю, загнати матір молодю в могилу? Яке це відчуття — коли твій рідний батько ставиться до тебе як до клятого виродка? А ти як думаєш? Як ти, бляха, собі думаєш?

Джонові слова зависли в повітрі, голос відлунював у Вілла у вухах. Що Вілл думав? Він думав, що шматочки пазла нарізні складаються.

— Я хочу, щоб ви дещо для мене зробили, — сказав Вілл. Джон у невизначеному жесті підняв плечі.

У кишені Вілл носив з собою копію листа Аліші Монро, наче талісман, що мав допомогти йому в розслідуванні. Він розгорнув аркуш і посунув його по столу до Джона.

— Ви можете це прочитати? Уголос, будь ласка.

Шеллі дивно на нього подивився, але цікавість узяла гору. Він нахилився над столом, не торкаючись паперу, і спершу прочитав про себе.

Збентежений, Джон підвів очі на Вілла.

— Хочете, щоб я прочитав це вголос?

— Коли ваша ласка.

Джон прочистив горло. Він вочевидь не розумів, що відбувається, але коли почав читати, Вілл сприйняв це за знак довіри.

— «Мамусю», — почав Джон, але Вілл його зупинив.

— Пробачте. Третій рядок згори, — сказав він. — Почніть з нього.

Джон знову промовисто подивився на Вілла, даючи зрозуміти, що довго він у ці ігри не гратиме.

— «У Біблії сказано, що гріхи батьків упадуть на дітей. Я парія, недоторканна, яка може жити тільки з іншою Парією через твої гріхи». — Він спинився і подивився на слова, неначе розумів, що прогавив щось очевидне, те, що було в нього перед самісіньким носом.

— Хто така Алісія? — спитав Джон.

— Аліша Монро, — відповів Вілл, і вираз на Джоновому обличчі розповів усе, що йому треба було знати. — Вчора вранці я розмовляв з її матір'ю. Я мусив повідомити про смерть дочки.

Джон помітно проковтнув слину.

— Смерть?

— Алішу Монро зґвалтували. Побили. Їй відкусили язика.

— Це було... — прошепотів Джон, радше до себе самого.

Він узяв листа, уважно подивився на Алішині слова до матері.

— Вона двічі вжила слово «парія», — сказав Вілл, розуміючи, що це його єдиний шанс здобути Джонову довіру. — Першого разу вона написала його з маленької літери. А вдруге — з великої. «З Парією», а не «з Паріями». Вона мала на увазі одну людину, а не кількох.

Джон пробіг очима сторінку, і Вілл зрозумів, який рядок він читає. *Недоторканна, яка може жити тільки з іншою Парією.*

Вілл перехилився через стіл, щоб перебрати на себе увагу Джона.

— Хто ця Парія, Джоне?

Той не відводив погляду від листа.

— Не знаю.

— Це хтось, кого Аліша знала давно. Хтось, з ким вона вимушена жити тепер. — У кишені у Вілла задзвонив телефон, але він не звертав уваги. — Мені потрібно, щоб ти сказав мені, хто ця Парія, Джоне. Я маю це почути від тебе.

Джон знав відповідь. Здогадався. Вілл бачив це по його очах. Та все, що він сказав:

— У вас телефон дзвонить.

— Нехай, — відповів Вілл. — Хто ця Парія?

Джон похитав головою, та Вілл бачив, що він уже на межі.

— Розкажи мені, про що вона говорить.

Телефон не вгавав. Але Вілл не поворухнувся, щоб вимкнути його. Він побачив, що Джон вислизає, що дзвінок діє на нього мов застережний дзвін, який нагадує колишньому ув'язненому, щоб тримав рота на замку.

— Джоне, — підштрикнув його Вілл.

Джон підвівся, зіжмакав листок і жбурнув його Віллу в обличчя з криком:

— Я ж сказав, не знаю!

Вілл сперся на спинку стільця, подумки проклинаючи Енджі за те, що обрала не той час, щоб йому передзвонити. Розкрив телефон і сердито сказав:

— Що?

— Трент, — сказав Лео Донеллі. — Я у Майкла.

— Зажди, — сказав Вілл, притис телефон до грудей і сказав Джону: — Я вийду на хвилину і відповім на дзвінок, добре?

Джон похитав головою.

— Робіть, що хочете.

Вілл вийшов з кімнати, приклав телефон до вуха і зачинив двері.

— Що таке, Лео?

— Я поїхав до Майкла, як ти й просив.

Вілл відчув спалах гніву. Джон от-от мав розколотися. Якби дурний телефон не задзвонив, він уже викладав би усю історію їм.

— Я постукав у двері, бо знав, що Майкл удома, — його машина стоїть на вулиці перед будинком.

Вілл сперся на стіну, відчуваючи, як на нього накочує втома безсонної ночі.

— І?

— Ніхто не відчинив, але потім під'їхала патрульна машина округи Дікеб, а за нею їхала Джина. Джина — це його жінка. Вона викликала їх для захисту, поки забиратиме з дому речі.

— Зрозуміло.

— Вона здала назад на під'їзну алею, і не міг же я сховатися за кущем. Довелося підійти до неї, спитати, як вона. Вона подивилася на мене, як на гівно в каші. Мабуть, через те, що я Майклів друга.

Вілл подумав про Джона, котрий сидів у кімнаті для допитів.

— Ти ж мені це не просто так розказуєш?

— Думаєш, я тебе подрочити надумав, салаго? У мене, між іншим, досвіду на десять років більше, ніж у тебе.

— Твоя правда, — кивнув Вілл і знову сперся на стіну, не знаючи, скільки ще часу забере ця розмова. — Валяй.

— Отже, — повів далі Лео. — Хлопці з Дікеба були не дуже раді мене бачити. Видно, Майкл їм добряче насолить з загиблою сусідкою. Не схотів з ними говорити, не схотів давати свідчення, не пустив оглянути свій будинок.

Тепер уся Віллова увага цілком належала йому.

— Я так собі думаю, вони відгукнулися на Джинин дзвінок, щоб усе добре роздивитися.

— І?

— Після того як вона зрозуміла, що Майкла нема вдома, вона не схотіла пускати їх у будинок. — З деякою гордістю Лео

додав: — Нехай вона його ненавидить до сказу, та вона таки жінка копа. Знає, що не можна дозволяти абикому пхати носа у твій дім, якщо нема папірця від судді.

— Я чогось не розумію?

— Дай договорити, — застеріг Лео. — Цей коп, Барклі, розлютився за те, що його лишили з носом. Тому зігнав злість на мені, сказав, щоб я забирався на хрін з приватної власності. — Вілл почув, як клацнула запальничка, — Лео запалив сигарету. — Ну, я собі й почвалав на вулицю. У нас же вільна країна, так? Вулиця Барклі не належить.

Вілл уявляв собі цю сцену. Не можна наказувати копу забиратися, якщо не хочеш, щоб він наступав тобі на п'яти до кінця твого життя.

— Я собі покрутився коло Майклової машини, подумав ще, чого це вона стоїть через дорогу, а не на його доріжці, а тоді прийшла сусідка, яка збиралася їхати в супермаркет. Діставуча сучка, скажу я тобі, але я спитав у неї, де Майкл, і вона сказала... — Лео зробив паузу, щоб затягнутися сигаревою. — Вона сказала, що Майкл приїхав десь із годину тому. Вона саме забирала пошту, коли він під'їхав. Він запитав її про машину, яка стояла на його доріжці.

Вілл раптом відступив від стіни.

— Яка машина?

— Якась машина на під'їзній доріжці, — відповів Лео. — Майкл хотів знати, чи давно вона там стояла. Вона сказала, хвилин п'ять, може, десять, і він пішов, навіть не подякував.

— А далі що?

— Сусідка зайшла до себе, взяла список покупок і знову виїшла надвір. — Лео знову затягнувся. — Та тільки цього разу вона помітила, що та машина на доріжці розвернута в інший бік, стоїть задом до гаража. І побачила Майкла, який замикав гаражні двері.

— Чорт.

— Він помахав їй ручкою, зачинив багажник, сів і поїхав.

Зачинив багажник, луною промчало у Вілла в голові. Майкл поклав щось у багажник.

— А вона не сказала, яка то була машина? — спитав Вілл.

— Чорна. У моделях вона не тямить.

Віллове серце перестало битися.

— Лео, коп і досі там?

— Ага.

— А Джинина машина стоїть на доріжці?

— Ага.

— Піди на доріжку і зазирни під багажник. Мені треба знати, чи є на бетоні свіжі сліди оливи.

— Хочеш, щоб мені член відстрелили?

— Ти мусиш це зробити, — наполягав Вілл, а горло йому вже боліло, бо говорити було понад силу. — Скажи мені, чи є там свіжі плями.

— Господи, — пробурмотів Лео. Вілл почув, як він видихає струмок диму. — Гаразд, зачекай.

Вілл міцно заплющив очі й уявив, як Лео йде через вулицю в бік Майклової доріжки. Зазвучав чоловічий голос, мабуть, копа, якого звали Барклі, потім було кілька стогонів — то, мабуть, Лео нахилився до землі. Знову закричав місцевий коп, Лео щось крикнув йому у відповідь. І нарешті він знову озвався в трубці.

— Так, є свіжі сліди. Не може бути, щоб від Джининої тачки, бо вона заїжджала на доріжку...

Вілл з розмаху закрив телефон, засунув його в кишеню і влетів у кімнату допитів.

Побачивши його, Джон позадкував.

— У чому...

Вілл різко викрутив йому руку за спиною і вдарив обличчям об стіну. Наблизив губи на дюйм до вуха Джона, щоб виродок чув кожне слово.

— Кажи, де він.

Джон закричав від болю й став навшпиньки.

— Кажи, де він, — повторив Вілл, ще сильніше натискаючи на руку.

Джонове плече вже потроху зміщувалося.

— Я не...

— У нього Енджі, паскудо. — Вілл ще більше викрутив його руку. — Скажи мені, де він.

— Теннессі, — прохрипів Джон. — У нього є будинок у Теннессі.

Вілл відпустив руку, і Джон упав на підлогу.

— Де саме в Теннессі?

Джон похитав головою, силкуючись встати.

— Візьми мене з собою.

— Кажи адресу.

Джон підвівся, кривлячись від болю в плечі.

— Візьми мене з собою.

— Питаю ще раз і востаннє. — Коли Джон не відповів, Вілл ступив крок у його бік.

— Добре, я скажу! — закричав Джон, прикриваючись рукою, якою ще міг поворохнути. — Елтон-роуд, двадцять один, Дактаун, Теннессі.

Розділ 36

Енджі знудило, але кляп затримав блювоту всередині. Судячи з різкого запаху в багажнику, вона обмочилася. Голова розколювалася, тіло боліло так, що вона не могла й поворухнутися без стогону. Руки й ноги в неї були зв'язані за спиною. Навіть якби вона й могла ворухнитися, то допомогти собі не змогла б. Цілковито безпорадна.

Вона спробувала зосередитися на диханні, на тому, щоб не втрачати орієнтації, щоб знову не знудило. Це був не перший струс мозку, який вона пережила, і не найгірший, але темрява в багажнику лише підсилювала паніку. І щоразу, коли машина зупинялася на світлофорі чи на стоп-сигнал, Енджі не могла вгамувати страх, який кислотою пропалював їй груди.

Машина знову пригальмувала, і вона напружилася, дослуховуючись, як шини шелестять по гравію. Вони з'їхали з асфальту. Енджі гадки не мала, чи довго вона пробула в багажнику. Вона не бачила, хто вдарив її по голові, але знала, що то Майкл. Його сміх досі дзвенів у неї у вухах. Так само він сміявся тієї ночі після Кенової вечірки, коли кинув її на заднє сидіння її машини.

Дівчинка.

До більярдного стола була прив'язана дівчинка. Її тендітне тіло було в синцях і крові. Джезмін. То мусила бути Джезмін.

Машина повільно зупинилася. Енджі лічила секунди. На дванадцятій секундці дверцята відчинилися. Машина трохи піднялася, бо з переднього сидіння прибрали вагу. Грюкнули дверцята. Під ногами захрускотів гравій. Відчинилися двер-

цята з боку пасажирського сидіння, потім їх з грюкотом зачичили ногою.

Двадцять секунд. П'ятдесят. Сто. На ту мить, коли в замку багажника зашкряботів ключ, Енджі втратила лік секундам.

Сонячне світло засліпило її. Енджі міцно заплющила очі від болю. Свіже повітря було мов манна небесна, і вона широко розтулила рота з кляпом, роздула ніздрі, аби тільки побільше вдихнути.

Тінь затулила собою сонце. Енджі повільно розплющила очі. Згори їй усміхався Майкл. На щоці в нього, наче бойова фарба, видніла подряпина, яку залишила три дні тому Джезмін.

— Виспалася?

Енджі напружилася й натягнула мотузки.

— Спокійно, — попередив він.

Енджі крізь кляп спробувала крикнути «пішов ти».

Він витяг з чохла довгого мисливського ножа, сказав: «Тільки без фокусів», — і розрізав мотузку в неї за спиною.

Вона застогнала від полегшення і простягнула ноги якнайдалі. Руки ще були зв'язані, та принаймні вона могла рухатися.

— Виходь з машини.

Енджі спробувала сісти. Майкл сховав ніж у чохол і витяг службову зброю. Націлив їй у голову, і вона вклякла.

— Повільно, — наказав він. — Навіть не думай, що я тебе не застрелю.

Мотузка врізалася в зап'ястя, коли вона сперлася долонями об дно багажника. Після кількох невдалих спроб вона нарешті спромоглася підвестися. Перекинула ноги через борт. Стогнувши, вибралася назовні й заточилася, коли ноги торкнулися землі, та якось спромоглася не впасти.

Вона стала рівно, роззирнулася навколо, намагаючись зорієнтуватися.

— Непогано, непогано, — сказав Майкл. — Я вже й забув, яка ти гнучка.

Їй хотілося голими руками вирвати йому очі.

— Роззирнися, — сказав він. Вона побачила круті пагорби й гори з шапками снігу, що маячили над грубо збитою хижкою. — Кричи, хоч лусни, тебе ніхто не почує.

Він витяг їй з рота кляп, і вона жадібно заковтнула повітря. Було таке відчуття, що у неї зламаний ніс, і коли вона сплюнула на землю, то побачила між решток сніданку згусток крові.

Енджі набрала повітря і закричала.

Майкл стояв спокійно і дивився. Енджі зігнулася мало не навпіл від зусиль, відчуваючи, як тріпочуть у грудях легені. Вона безсило опустила на землю. Гострий гравій болюче врізався в ноги.

Майкл притис дуло «глока» їй до скроні й наблизив обличчя майже до неї впритул.

— Енджі, запам'ятай: ти у мене тут у резерві.

Джезмін.

— Де вона?

Він смикнув її за волосся й потягнув у бік хатини. Енджі боролася з ним, тягла за мотузки, підстрибуючи на сходах.

— Пустити мене! — заверещала вона. — Пустити, виродку!

Майкл відчинив двері й заштовхнув її всередину.

— Іди туди. — Він ухопив її за руку й штурхонув у ванну кімнату.

Енджі впала у ванну і стукнулася головою об пластикову стіну. Майкл досі тримав у руці пістолет. Іншою рукою він увімкнув душ. Енджі спробувала встати, але послизнулася, коли в обличчя вдарив струмінь холодної води.

— Знімай шорти, — наказав Майкл. Вона силкувалася встати, а він пирснув на неї шампунем. — Знімай.

Навіть якби й хотіла, зі зв'язаними за спиною руками Енджі не змогла б нічого зробити. І Майкл, схоже, це розумів. Він простягнув руку, зірвав гудзик з її обрізних шортів і рвучко потягнув униз змійку.

— Труси теж, — наказав він. — Швидко.

Її пальці заціпили. Та вона таки підчепила великими пальцями шорти за пояс і потягла вниз. Ногами відкинула їх від себе.

— Що ти зробив з дівчинкою? — вимогливо спитала вона, стягаючи трусики. — Що з Джезмін?

— Не турбуйся. — Майкл всміхнувся, наче почув якийсь смішний жарт. — Вона нічого не скаже.

Енджі рвонулася вперед і вдарила головою йому в живіт. Майкл вивалився в коридор, пістолет полетів на мокру підлогу. Одним спритним рухом він ухопив Енджі й жбурнув її через усю ванну кімнату. Вона незграбно приземлилася, простягаючи руки назад, щоб зменшити силу удару. Права рука вигнулася, усю вагу Енджі прийняло на себе зап'ястя, пролунав хрускіт, і руку простромило нестерпно гострою блискавкою болю.

— Вставай, — скомандував Майкл.

Рука наливалася болем, угору й униз побігли голки. Енджі перекотилася на бік і схлипувала. Господи, вона поламала руку. Що вона тепер робитиме? Як вибиратиметься звідси?

З сусідньої кімнати долинули якісь звуки. Майкл вийшов. Де була дівчинка? Що він зробив із Джезмін?

Енджі притислася лобом до підлоги, силкуючись звестися на коліна, потім на ноги. У голові запаморочилося, перед очима поплив туман, і вона прихилилася до стіни. Глибоко вдихнула, опанувала себе і відсунулася від стіни. Мокрі трусики обмоталися довкола щиколотки, і вона відкинула їх геть, коли покульгала в кімнату.

Майкл сидів на канапі, закинувши ногу за ногу й ворушаючи ступнею. «Глок» лежав на подушці поряд. Він знав, що вона не встигне до нього дістатися.

— Сядь. — Він показав на крісло-гойдалку біля каміна.

Енджі обережно сіла на край, силкуючись не завалитися назад.

— Що ти робила у мене вдома?

Енджі обвела поглядом кімнату, завбільшки десять на двадцять футів¹, з маленькою кухнею в глибині. Згадала гори, що оточували хатину, сувору ізоляцію цього місця. Він правду казав: її криків ніхто не почує.

— Що ти задумав? — спитала вона.

Він все ще всміхався, тією самою дурною і самовдоволеною усмішкою, яку вона бачила на Кеновій вечірці й прийняла за флірт.

— А як ти думаєш?

Нижня губа Енджі мимоволі трусилася. Рука вже зааніміла, довкола зап'ястя крутилися вогненні кільця болю. Мотузка, мокра після душу, від води потовщала й обважніла. Шкіра горіла, наче її обпекли вогнем.

Енджі подивилася на пістолет, що лежав на канапі.

— Не дурій.

Вона прочистила горло, бо почувалася так, наче проковтнула шматок вати.

— Джон усе мені розповів, — сказала вона, гадаючи, як далеко може зайти, щоб Майкл її не прикінчив.

Ніхто не знав, де вона. Вілл, мабуть, досі допитував Джона Шеллі, намагався витягти з нього правду. Якщо Джон чогось і навчився в тюрмі, то це тримати язика за зубами. Минуть години, а може, й дні, перш ніж Вілл здогадається її пошукати, та навіть коли це нарешті станеться, про цю хижку в горах він не дізнається ніколи.

— Що тобі Джон розповів? — поцікавився Майкл.

— Про Мері-Еліс, — сказала Енджі, подумки молячись, щоб правильно запам'ятала ім'я дівчини. — Він розказав, що сталося насправді.

Майкл розреготався, але усмішки вже не було.

— Джон не знає, що там було насправді.

¹ 3 × 6 м.

— Він здогадався.

— Джон занадто тупий, щоб до чогось додуматися.

— Я всім розказала.

— Не бреши мені, — попередив він. — Я поки що добрий, але ми обоє знаємо, на що я здатен.

— Вілл. Я сказала Віллу.

Вілла він злякався. Страх промайнув у його очах.

— Тренту?

— Він мій хлопець.

Майкл уважно дивився на неї — помітно було, що він намагається вирахувати, правду вона каже чи бреше. І зрештою похитав головою.

— А-а. — Він їй не повірив.

— Це правда. Я знаю його все життя.

Він обмацав поглядом її тіло. Нижче пояса вона була гола й розставила ноги, щоб не впасти з крісла.

— Не забувай, що для тебе є багато різних способів померти, — сказав він їй.

— Шрам у Вілла на лиці, — сказала вона. — Він спускається через щелепу на шию.

Майкл здвигнув плечима.

— Це всім видно.

— Його рука. У нього вистрелили пневматичним молотком. Я возила його в лікарню.

У його очах спалахнув гнів. Він повільно підвівся з канапи й пройшов до того місця, де сиділа вона. Поклав руки на обидва бильця крісла, і Енджі спробувала відхилитися назад. Його голос прозвучав як тихе гарчання:

— Що ти йому сказала?

Страх тісною стрічкою охопив їй горло.

— Усе... — Вона почула, що в її голосі звучить жах, розуміла, що він теж це чує, але не могла зупинитися: губи ворухилися, слова виривалися назовні. — Джон розказав мені... а я розказала... розказала Віллу.

Він так міцно стискав бильця, що все крісло, здавалося, вібрувало.

— Розказав тобі що?

— Що ти знав Алішу!

— Бля! — Майкл так люто відштовхнув від себе крісло, що воно мало не перевернулося. Енджі безпомічно розкинула ноги, стараючись не впасти. — Прокляття!

Він підняв ногу, щоб перекинути кавовий столик, але останньої миті схаменувся. Повільно опустил ногу, та кулаків не розтискав. Його аж трусило від люті.

Енджі дивилася на його спину й від страху не могла дихати. Вона обережно вирівняла крісло-гойдалку й присунулася на дюйм ближче до краю крісла. Підлога зарипіла під її вагою.

Майкл розвернувся і вдарив її навідліг, так сильно, що вона звалилася на підлогу.

Кілька секунд Енджі просто лежала. Вона не могла поворухнутися. У голові досі гуло від удару.

— Вставай.

Йому не треба було їй погрожувати. Енджі силкувалася сісти, проте не могла. Вона притислася обличчям до підлоги й заплющила очі, чекаючи на покарання.

Але його не було.

— Батько покинув мене, коли мені було десять.

Енджі розплющила очі. Вона, мабуть, знепритомніла і щось пропустила. Майкл стояв біля кухонної раковини. З шафки він витяг бляшанку.

— Знаєш, як воно? — спитав він.

Енджі не відповіла. Вона мовчки дивилася, як він відкриває бляшанку й перевіряє, що там всередині.

— Джон думав, що це йому важко було. Він не знав, що таке важко. — Майкл помахав у повітрі пакетиком з білим порошком. Він знову надів на себе ту машкару нормального хлопця, яку показував усьому світу, щоб люди не здогадались, яке він чудовисько.

— Забійна штука. Будеш? — спитав він.

Енджі спробувала похитати головою.

— Ти й ту останню чарку тоді не хотіла пити. — Він усміхнувся, наче сказав щось смішне. — Пам'ятаєш, Енджі? Кенова велика гулянка? Я приніс тобі випити.

Вона не пам'ятала, проте кивнула.

— «Рогіпнол»¹, кицю. — Він сів на канапу й поставив бляшанку на кавовий столик між ними. — Ти проковтнула жменю «Рогіпнолу».

«Рогіпнол». Він підсипав їй наркотик.

Побачивши вираз її обличчя, Майкл засміявся. Потім витяг із бляшанки лезо і маленьке дзеркальце та висипав трохи порошку на скло. Енджі дивилася, як він дрібнить кокаїн лезом.

— У тебе є діти? — не дивлячись на неї, спитав він. — Ти, мабуть, уже шістдесят абортів робила. — Він по-діловому кришив кокаїн. — У мого сина проблеми. Ти ж знаєш.

Енджі вольовим зусиллям змусила себе поворухнутися. А коли нарешті спромоглася сісти, хапала ротом повітря від болю. Та принаймні їй це вдалося. Принаймні вона більше не лежала безпорадною ганчіркою на підлозі.

— Він відсталий, — сказав Майкл, розділяючи порошок на чотири доріжки. З бляшанки він витяг скручену в трубочку доларову банкноту і вдихнув одну доріжку. Сказав «аах!» і звернувся до Енджі: — Кльова штука. Точно не хочеш?

Вона знову похитала головою.

— Не любиш втрачати контроль? Це ти мені сказала на Кеновій вечірці, коли я простягнув тобі випивку. — Він захотів. — Але таки ж випила. Могла б поставити, але ні, ти заковтнула її, як риба. — Він простягнув дзеркало і знову запропонував: — Точно?

¹ Рогіпнол, на слензі «руфі» — заборонене снодійне без кольору, запаху і смаку; часто маніяки підсипають його заради сексу з жертвою «у відключці».

— Ти мені ніс зламав.

— Твої проблеми. — Він поставив дзеркало на стіл.

— Відпусти мене. — Енджі так тремтіла, що ледве могла говорити. — Я нікому не розкажу.

— Ти ж не сподіваєшся всерйоз, що вийдеш звідси.

— Де Джезмін?

— Скоро дізнаєшся. — Він сперся потилицею на спинку дивана й уважно подивився на Енджі. — А про Джона нічого не хочеш дізнатися?

— А що про Джона?

— Півтюряги стромляло йому в зад. Думаю, у нього СНІД.

Енджі кілька разів глибоко вдихнула і закашлялася від зусилля. З кожним ударом серця зап'ястя немилосердно пульсувало болем. Мотузка, висихаючи у жаркій хатині, стискала-ся на шкірі.

— Отже, ми говорили про Тіма, так? — Він коротко видихнув. — Діагноз нам поставили шість років тому.

Енджі спробувала трохи розсунути мотузку, перевірити, чи та не піддається.

— Мабуть, це було... важко.

— Річ завжди у грошах, так? — Він показав на дзеркало на столі, на доріжки коксу. — Ось як я за це платив. Давав дівчатам трохи кайфу, дозволяв їм платити за те, щоб мій малий навчився зав'язувати чортові шнурки. Державної страховки не вистачає й на половину тієї фігні, яка йому потрібна. А що я маю робити, дати сину загнутися в якомусь притулку?

Енджі не відповідала. Її мозок обробляв інформацію, отриману з його слів, намагався побачити в них логіку. Майкл продавав наркотику дівчатам чи обмінював її на секс, коли хотів? У відділі моралі він працював щонайменше десять років. Його сину було не більше восьми. З Тімом це ніяк не було пов'язано.

— А тоді в мене зібралось стільки готівки, що треба було її кудись подіти. На свій рахунок у банку я покласти не міг, бо дядько Сем міг зацікавитися. І вдома залишити теж не міг, бо

Джина могла спитати. — Він показав пальцем на Енджі. — І я вирішив, чому б не відкрити кілька рахунків на свого любого братика Джонні? Його номер соціального страхування я знав з тих судових папірців, які в мамі були розкидані повсюди.

Братик. Енджі не знала, чи Майкл мав на увазі, що вони родичі, чи то був тільки його сленг.

— Але знову ж таки, я не думав, що він вийде, — вів далі Майкл.

Енджі відчула, що в неї злипаються очі, й боролася з бажанням заснути.

— А де ж твої запитання, Енджі? — Після кокаїну Майкл став більш жвавим, балакучим. — Нумо, дівчинко. Розпитуй мене.

Енджі відчула, що в голові все переплуталося. І не змогла вигадати нічого путнього, крім сказати:

— Ти знав Алішу Монро.

— Так, знав, і давно.

Енджі чекала, коли він здогадається, що вона збрехала, але він був надто заглиблений у свою розповідь, щоб аналізувати її слова.

— Першого ж дня, коли заступив на службу, мене викликали в Домівку — і я застряг у клятому ліфті. Місцеві животи собі понадривали, коли мене витягли. І там була Ліша, реготала разом із ними. Реготала, поки не впізнала мене. — Він похитав пальцем. — Ніхто не сміє реготати з Майкла Ормвуда, Енджі. Реготати й відмовляти йому.

Енджі відчула, як по горлу спускається струмок крові. І на силу стримала блювотний рефлекс.

— Вона була шльондрою в старших класах і через п'ятнадцять років теж стала шльондрою. За ложку вінта сучка й собаці відсмоктала б. — Він знову посміхався, тією посмішечкою, яка виявляла його вищість. — Вони не розуміють єдиного: це треба контролювати. Приймати, коли хочеться, а не коли тобі треба. — Він мав на увазі кокаїн. — Не кури його, не колися, не будь ненаситним.

Майкл був дурніший, ніж вона думала, якщо вважав, бущімто залежність можна контролювати.

— Навіщо ти вбив Алішу? — спитала вона.

— Вона мене бісила. Хотіла змінити правила.

— Ти не хотів їй платити. — Енджі чимало часу провела з проститутками, щоб знати, що до чого. — Джезмін теж тебе бісила?

— Джезмін... — Він посміхнувся. — Цікаво, що подумав би твій друг, якби дізнався, що я переховував її у квартирі Аліші, поки відвозив його назад у відділок? — Він уважно спостерігав за Енджі, наче хотів підживитися її реакцією. — Пам'ятаєш той день, коли ми переглядали мої звіти? На тобі була вузька коротка спідниця аж до щілини, і ти світила цицьками щоразу, коли нахилилася. А вона лежала у мене в багажнику, Енджі. Весь час, поки ти терлася об мене, вона лежала в багажнику моєї машини, мочилася під себе й думала, що з нею буде далі.

Енджі розтулила губи, щоб витекло трохи крові. Сильно болів один з задніх зубів. Мабуть, він зламав їй його.

Майкл замовк, і Енджі подумала, що дія кокаїну слабшає. Вона не могла сказати, скільки часу минуло, відколи він нюхав доріжку. Можливо, він був із тих, хто має протилежну реакцію на стимулятор. Може, він так добре себе контролював, що це не мало значення.

Він так довго мовчав, що Енджі відчула, як злипаються повіки й тіло розслабляється, наче западаючи в сон. Але тут Майкл заговорив, і вона, смикнувшись, прокинулася.

— Вони тримаються так, наче вони, бляха, нереально круті, але все, що треба, — це одна доза, один раз нюхнути, і вони на гачку. Постійно вертаються і валяються у тебе в ногах, вимолюючи дозу. Усі вони. Особливо Джон.

Щоб заговорити, Енджі довелося прокашлятися.

— Це тому ти його підставив?

— То була мамина ідея, але він дістав по заслугі. Вони всі дістали по заслугі. — Він зиркнув на неї згори вниз. — Як і ти.

Енджі відчула, що очі знову заплющуються, а м'язи розслабляються. Вона боролася щосили, закушувала розбиту губу, поки знову не відчула в роті смак крові, але біль підтримував у ній життя.

— Щойно ти увійдеш у смак, — говорив Майкл тихим, задумливим голосом, — інакше вже не можеш. Тобі потрібен цей страх, те, як вони чіпляються за тебе, страх у їхніх очах.

Енджі знову потай посмикала мотузку. Кістки у зламаному зап'ястї змістилися й клацнули, від чого в голові прокотилася луна.

— Я відкрив на Джонні декілька кредитних карток, — вів далі Майкл. — Купив цей будиночок. — Він говорив про хатину. — Ти вважаєш мене дурним, але я не дурень. — Він постукав себе кісточками пальців по голові. — Думай, так? Що найперше треба зробити, щоб пов'язати злочинця і місце злочину? Перевірити квитанції по його кредитках: рахунки за бензин, за готелі, усю таку фігню. Доведи, що злочинець був близько до місця злочину в той самий день, той самий час — вуаля, він у тебе в руках. — Він похитав головою. — На Майкла Ормвуда нічого не знайдуть, це точно. Ні в Алабамі, ні в Теннессі, і сто пудів не в Атланті. Я зразковий сім'янин, який піклується про свого нещасного відсталого сина, дбає про дружину, щовечора протирає штани перед телеком.

— Ти продавав їм наркотики.

Енджі подумала про всіх тих дівчат, яких зустрічала на вулицях, усіх тих наркоманок, ладних на все, аби тільки підживити свою залежність. І наркотики їм постачав поліцейський. Поліцейський використовував їхні потреби, щоб задовольнити свої. Скількох він згвалтував? Скількох убив?

— Я мав би сердитися на тебе, але я не серджуся. — Він потер підборіддя і пильно подивився на неї. — Дурні люди дозволяють емоціям узяти над собою гору. Ось чому вони роблять помилки. Я контролюю ситуацію, Енджі. Я та людина, яка вирішуватиме, як ти помреш.

Він встав з канапи, й Енджі приготувалася до болю, але він пішов до каміна й поклав руку на камінну полицю. Енджі згадала, як три дні тому була з Віллом. Він стояв біля каміна у неї вдома, вона дивилася на його спину, могутні плечі й хотіла одного — підійти й обійняти. Такої миті з ним у неї більше ніколи не буде. Він ніколи не дізнається, що вона відчувала.

— Ти не знаєш, як це — мріяти про ідеальне життя, ідеальну родину, а потім народжується Тім, і ти почуваєшся сраним невдахою, — сказав Майкл.

Вона вдихнула якомога більше повітря, щоб прояснилося в голові.

— З чого це все почалося?

— Ти знаєш про Мері-Еліс.

— Я про інших. — Мали бути й інші.

— На який час ти хочеш повернутися в минуле? До вісімдесят п'ятого? Дев'яносто п'ятого? До минулого року? — На його обличчі знову грала посмішка. — Чорт, я не можу згадати, у яких то було штатах. Твій хлопець — фанат складати досьє, так? Він би сказав, що я розгулявся, коли старий Джонні виїшов на свободу. Я зняв рукавички, так би мовити, бо знав: коли стане жарко, єдине, що мені доведеться зробити, — тицьнути в нього пальчиком.

— То були діти.

— Повір мені, вони були набагато досвідченіші, ніж видавалося на перший погляд. Дуже зрілі, як на свій вік. — Він похитав головою, наче не міг стримати іронію. — Усі вони однакові, крутять динамо і думають, що це їм зійде з рук.

Зненацька Енджі відчула, як усередині наростає хвиля сорому. Скільки материних коханців казали те саме про Енджі? Скільки разів вона приймала від них подарунки: м'які іграшки, смачний обід у ресторані чи гарний одяг, — а потім чула, що мусить відпрацювати за це ротиком.

— Більшість тих дівчат так часто трахали, що вони навіть нічого не відчували, якщо їм з силою не заганяти. — Майкл зно-

ву на неї подивився, оцінюючи. — Ти була зовсім як Мері-Еліс. Ти це знаєш? Дразнила мене, дозволяла себе поцілувати, помацати, а тоді відштовхнула, наче ти краща за мене. — Він з огидою пирхнув. — Ти розігруєш із себе цілку-невидимку, але коли я був у тобі, то здавалося, мій член у клятому вакуумі.

Енджі уважно подивилася на пістолет, що лежав на канані.

— Шльондри для цього добре підходять. З ними можна робити все, що завгодно, так? Тобто ти ж за це платиш.

Він повернувся до неї спиною й притис обидві руки до камінної полиці. Енджі не відводила погляду від «глока», сподіваючись, що зброя — це не злий жарт, який зіграла з нею уява.

— Я хотів лише трохи розслабитися з Алішею перед грою. А вона раптом знахабніла й погнала з квартири на сходи, наче я шмаркач якийсь. Я за таке лайно не плачу. Вона все напирала і напирала, тому я мусив її провчити. Майкл Ормвуд не платить.

Енджі притислася лобом до підлоги й покликала на допомогу всю свою силу волі, щоб витримати це.

— Так, я дозволив їй себе розіслити. — Вона почула кроки, відчула, що його ноги від її обличчя відділяло всього кілька дюймів. — Але всім пофігу, коли вмирає якась шльондра, правда ж? Усім до цього байдуже.

Вона міцно заплющила очі. Дозволила йому залізти собі в голову, дозволила контролювати себе, бо він цього хотів.

— Джону треба було зробити лише одне — розказати, — ризикнула Енджі. І додала: — Ти його двоюрідний брат.

— Та ну, кицюню, — цокнув язиком Майкл. — Ти справді думаєш, що у Джона був би шанс розтулити рота в залі суду? — Він похитав головою. — Я весь час ним грався, тягнув за мотузочки, коли мені цього хотілося. — Він захихотів сам до себе. — Звісно, я мало у штани не наклав, коли відчинив ящик з інструментами й побачив, що він туди поклав, але це дрібничка порівняно з шоком, який я для нього приготував. Я збирався побавитися з тією дівчинкою, а потім підкинути її Джонні — у ту смердючу діру, де він живе.

— Це не спрацювало б, — сказала вона, сама розуміючи, що це неправда.

— «Поліцейський-герой ловить серійного вбивцю на гарячому». Моя ДНК по всій кімнаті від того, що я тримав мертву бідолашку на руках. Влітає спецзагін, бачить Джонні мертвим, я ридаю від горя. Та мене б підвищили за те, що вбив виродка. Ти знаєш, скільки коштує привести у виконання смертний вирок? Я б легко заощадив місту двадцять мільйонів баксів.

— Правда однаково впливля б.

— Як? Усі його друзі розказали б? Турботливі рідні? Його віддана покійна мати?

— Тебе люди запам'ятали б.

— Мене ніхто не запам'ятовує, — відрізав Майкл, і Енджі зрозуміла, що зачепила за живе. — На першому плані завжди був Джон. А я так, на тлі, завжди на других ролях. Мене ніхто ніколи не помічав, і знаєш що? Тепер єдине, за що люди пам'ятатимуть свого дороженького Джонні, — що він був серійним убивцею.

— Але ж Джон не вбивця, правда? — Він не відповів, і Енджі підвела погляд.

Майкл стояв перед зачиненими дверима, які, на думку Енджі, вели у гардеробну. Він підняв руку, промацав одвірок угорі й дістав ключа.

Енджі побачила врізний замок. Її серце впало.

— Що ти робиш?

— Балачки скінчилися. — Він вставив ключ у замок.

Енджі намагалася встати, хоча м'язи в ногах тремтіли. Вона відступала від нього спиною вперед, просуваючись до канапи.

Майкл наче думки її прочитав. І підхопив пістолет.

— Пішла. — Дулом він підштовхнув її до шафи. — Ворушися.

Енджі йшла маленькими кроками, шафа наближалася. І враз вона зрозуміла, що то зовсім не шафа. Вниз — найпевніше, у підвал — вели сходи.

— Ти все перепаскудила, — сказав Майкл. — Ми з дівчиною непогано проводили час разом.

Сходи все ближче. Енджі розуміла: якщо він запроторить її в той підвал, їй кінець.

— Ворушися.

Вона різко зупинилася, і він налетів на неї ззаду.

— Не роби так.

Його гаряче дихання лоскотало їй вухо.

— Я відтрахаю тебе, Енджі. Відтрахаю в усі твої дірки. — Він штовхав її до підвалу. — Сядь там десь і чекай мене. Думай про те, що я з тобою зроблю.

— Ні!

Вона вперлася босими ногами в підлогу, чинила йому опір. Ступні ковзали по дереву. Вона спробувала викрутитися, але він ухопив її за талію, підхопив і за два кроки подолав відстань до дверей підвалу.

— Ні! — знову закричала вона, чіпляючись ногами за одвірок, опираючись, скільки було сили.

— Припини! — заволав Майкл і смикнув її за талію вгору, а потім жбурнув її вниз сходами.

Вона втратила рівновагу, б'ючись об стіни, полетіла вниз і приземлилася біля підніжжя сходів, схлипуючи від болю.

Спалахнуло світло. Гола лампочка під стелею освітила приміщення, яке колись, певно, слугувало льохом для зберігання овочів. У кутку, скрутившись у клубок, сиділа Джезмін. Енджі хотіла підповзти до дівчинки, але щось не давало їй зрушити з місця. Вона подивилася вниз і побачила уламок скла, що прохромив їй руку вище ліктя. З нижньої сходинки, мов акулячі зуби, стирчали зацементовані розбиті пляшки.

Коли Енджі спробувала поворухнутися, пролунав звук, наче щось всмоктували.

— Подумай про це! — гукнув Майкл з відчинених дверей. — Подумай про те, що з тобою буде.

Світло згасло. Двері зачинилися. Клацнув замок.

Енджі зрозуміла, що помре.

Розділ 37

Вілл вів машину, тримав мобільний біля вуха й молився, щоб Аманда була в офісі. Джона він узяв із собою, бо хотів почути його історію, хотів знати, з якою тварюкою матиме справу, коли приїде в Теннессі. Джон, зі свого боку, був надзвичайно радий посприяти. Де й поділася його впертість, і у Вілла голова йшла обертом від його гіпотез.

— Офіс Аманди Вагнер, — нарешті відповіла Керолайн.

— Мені потрібна Аманда, негайно. Це терміново.

Вона перевела дзвінок в режим очікування. Вілл не зводив очей з дороги, гнав машину по трасі 75 смугою для автомобілів з багатьма пасажирями, перевищуючи на тридцять миль дозволений ліміт швидкості.

— Вілле? — прозвучав у трубці Амандин голос. — У чому річ?

— Я їду в Теннессі.

— Не пригадую, щоб підписувала заяву про відпустку.

— Я думаю, що вбивця — Майкл Ормвуд.

— Так, Вілле, — сказала Аманда. — Поясни для тих, хто не в курсі.

Вілл розповів їй історію Джона, про те, як Майкл намагався вплинути на офіцера з УДЗ, як Джонова сестра розказала йому про хатину в Теннессі. Закінчив він плямами оливи на під'їзній доріжці у Майкла і тим, що сусідка розповіла Лео Донеллі.

— Будинок Поласкі перевіряли?

— Я відіслав туди патрульного на машині. Її там нема. Машини перед будинком теж.

Аманда замовкла. Якось Вілл познайомив її з Енджі — не з власної волі. Вона возила його в лікарню, коли Аманда влучила в нього з пневматичного молотка. Неймовірно, але жінки знайшли спільну мову.

Врешті-решт вона заговорила.

— Тобто ти хочеш сказати, що на підставі якихось телефонних дзвінків без відповіді й кількох плям на доріжці ти везеш засудженого через кордони штатів, щоб шукати детектива з управління поліції Атланти, який міг чи не міг серед білого дня викрасти іншого поліцейського?

— Ви повинні обшукати його будинок.

— Цей будинок у юрисдикції округу Дікеб. І яким чином ви пропонуєте мені отримати ордер, докторе Трент? Не те щоб ваші загадкові плями оливи на доріжці були непереконливими, просто я сумніваюся, що якийсь суддя при своєму розумі підпише такий папірець.

— Амандо, — Вілл щосили намагався контролювати свій голос, — ви жадлива людина з поганим характером, але ви завжди мене підтримували, у кожному моєму розслідуванні. Не відвертайтеся від мене.

— Що ж, Вілле, — парирувала вона. — Ти високофункціональний дислексик, який вміє читати на рівні другокласника, але давай не будемо кидатися камінням.

У Вілла моментально пересохло в роті. Коли вона дізналася?

— Вілле, у мене мало знайомих у Теннессі, — сказала Аманда. — Я не можу до них звертатися по допомогу тільки тому, що в тебе погане передчуття. А Їп Гомес радше з'їсть своє лайно, ніж простягне тобі руку. — Їп був колишнім босом Вілла у північно-західному офісі. — Ось чому я постійно тобі повторюю: не спалюй мостів, — додала вона повчальним тоном, неначе то був вдалий час для одного з її уроків.

— Я не знаю, що ви хочете від мене почути. Ваша правда. Може виявитися, що інтуїція мене підвела. Може, я приїду

туди, а там нікого нема і я тільки згаю час. Але, Амандо, я не можу сидіти склавши руки.

— Ти оголосив машину Поласкі в розшук?

— Так.

— Ой, тільки погляньте! — удавано здивованим тоном вигукнула Аманда. — Керолайн поклатала мені на стіл повідомлення. Анонімне. Стурбований громадянин помітив, що в будинок детектива Ормвуда хтось заліз через задні двері. Здається, мені варто перевірити це самій, правда ж?

Вілл відчув величезне полегшення. Аманда вирішила йому допомогти. На відстані багатьох миль, через телефонну слухавку він майже чув її думки — вона вже прокручувала варіанти.

— Дякую, — видихнув він. — Спасибі велике. Я подзвоню тобі, коли доберуся.

Вілл натиснув на кнопку відбою. Але телефону з рук не випускав. Він так рвучко викрутив кермо, виїжджаючи на трасу 575, що Джон Шеллі мусив ухопитися за ручку дверцят, наче боявся, що вони перевернуться. Вілл так поспішав, що навіть не подумав про те, як шукатиме ту хатину, поки Джон не запитав про карту. П'ятихвилинний заїзд на АЗС здався нескінченним. Якщо те, що сусідка сказала Донеллі, було правдою, Майкл випереджав їх приблизно на годину. Але з іншого боку, він, мабуть, не перевищував швидкості, щоб його не засік радар. Вілл таким обережним не був.

— Що вона сказала? — спитав Джон.

— Ти міг би запобігти цьому, — сказав Вілл. — Міг би зупинити ще чотири дні тому.

— Я не розумію, про що ти.

— Коли померла Синтія Баррет, Майкл був зі мною.

Джон подивився на карту, яку розклав собі на колінах.

— Я чув, вона бігла подвір'ям і перечепилася. Вдарилася головою об камінь і померла.

— А потім вирізала собі язика?

Джон не відповів.

— Ти мав ще тоді щось зробити.

— Зробити що? До тебе піти? Ти навіть цієї миті не віриш у те, що я кажу. Що б я зробив? Здав поліції поліцейського? Хто повірить колишньому зеку, який працює на автомийці?

Вілл міцно стиснув руки на кермі. Це Джон накликав усе на Енджі. Якби не його впертість і зарозумілість, вона була б у безпеці.

— Ти його дражнив. Ти чудово усвідомлював, що робиш.

Джон рвучко згорнув карту по лінії згину, складаючи в менший квадрат, і знову спробував виправдатися.

— Скажи мені, що я мав зробити, і я залізу у свою чарівну машину часу і зроблю це. Але знаєш, не розмінюймося на дрібниці, які там чотири дні. Повернімося на двадцять років. Поверни мені мою молодість. Поверни матір, дідусів, бабусь і мою сім'ю. А ще, чорт забирай, докинь дружину і кількох діточок, якщо вже ти такий добрий.

— Вона від когось тікала там, на тому подвір'ї.

Джон не пропікав поглядом карту, та коли заговорив, Вілл почув у його голосі страждання.

— Думаєш, я цього не знаю?

Вілл перевів погляд на дорогу і дивився, як пролітають дорогою розмиті знаки, вказівники миль, що то тут, то там вигулькували з добре помітними цифрами вздовж дороги. Він про це не думав, не думав, що наражає Джона на небезпеку.

— Перетинаючи кордон штату, ти порушуєш правила свого умовно-дострокового звільнення.

— Я знаю.

— Тебе можуть заарештувати. У Теннессі я тобі нічим не допоможу.

— В Атланті ти мені теж не допоможеш.

Вілл закусив губу і втупився у чорний асфальт, пильнуючи за іншими машинами на дорозі. Останні два роки він катався туди-сюди між Атлантаю і горами, тому точно знав, де розташовані радары. На відрізку Елліджей він скинув швидкість

і додав газу лише тоді, коли перетнув річку Місіак. Промчав повз новий і старий «Волмарти», повз кілька блошиних ринків просто неба і декілька горілчаних магазинів. Біля містечка Блу-Рідж повернув ліворуч. Машина саме летіла по шосе Кут-Мейсон (вони саме проминули яблуневий сад), коли зазвонив телефон.

Вілл відкрив його об стегно.

— Так, Амандо?

Тон у неї був похмурий.

— У гаражі ми знайшли кров. Двох різних груп. Багато крові.

— Енджі.

— Її тут нема, Вілле.

Він розтулив рота, але не зміг промовити ні слова.

— Ось що ми зробимо, — сказала Аманда. — Я подзвонила Бобу Бергу в Те-Бе. — Бюро розслідувань штату Теннессі. — Він уже збирає загін. До хатини їм їхати сорок хвилин.

— Мені ближче.

— Я так і подумала. Дай-но слухавку педофілу. Я знаю, як проїхати на Елтон-роуд.

Розділ 38

Енджі мало не зомліла, коли підняла руку, щоб витягти уламок скла, зацементованого в нижню сходинку, — не так від болю, як од відчуття, що скло вислизає з плоті. Крові було небагато, а біль, порівняно з болем у зап'ясті, був стерпний. Їй пощастило. Вона зламала праве зап'ястя і приземлилася якимось дивом на праве плече. Як і Вілл, Енджі була шульгою.

— Джезмін? — прошепотіла вона. Голос луною рознісся в чорноті підвалу. — Джезмін?

Відповіді не було.

Енджі сперлася здоровим плечем на стіну і підвелася. Перевела дух і обережно почовгала босими ногами по земляній долівці, шукаючи дівчинку.

— Джезмін? — повторила вона, коли нога торкнулася тіла. — Ти як?

Дівчинка була або занадто налякана, щоб говорити, або мертва.

Енджі стала навколішки, приклала голову до того місця, де мав би бути рот і ніс Джезмін, і прислухалася, чи дівчинка жива.

Нічого. Жодних ознак життя.

Енджі розвернулася і наосліп помацала пальцями. Вона провела пучками по голому тілу дівчинки, намацала липку кров і зрештою відчула-таки, що груди Джезмін слабенько здіймаються і опускаються — вона ледве дихала. Енджі рідко торкалася своєї матері, але ті кілька разів, коли вона провідувала Дідру в притулку, вона відчувала те саме: оболонка, схожа на тіло.

— Джезмін? — прошепотіла Енджі.

Вона торкнулася її обличчя, волосся, та дівчинка не поворухнулася. Пальці Енджі ковзнули під волосся, і вона відсахнулася.

— О Господи!

Енджі зігнулася навпіл, стримуючи блювоту. Бо під пальцями відчула роздроблену кістку черепа і м'яку вологу сіру речовину.

Їм треба вибиратися, щоб звернутися по допомогу.

Енджі знову підвелася. Кроками виміряла ширину підвалу. Десять футів завширшки, близько дванадцяти вглиб. Перед тим, як згасла лампочка, вона встигла помітити грубі дерев'яні полиці, що йшли вздовж стін. З руками, зв'язаними за спиною, важко обшукувати горішні полиці, а на нижніх її пальці не намацали нічого, що могло б зійти за зброю.

Підвал порожній. Навіть земляна долівка була чисто виметена.

Можливо, її зап'ястя й не до кінця зламане. Енджі могла ворухнути пальцями, хоч вони й набрякли й горіли вогнем, неначе інфекція вже потроху проникала у кров. Вона звикала до болю, майже чекала його, бо він відвертав увагу від стукоту в голові й вирування в шлунку. Темрява теж допомагала. Очам не було за що зачепитися, ніщо не порушувало її рівноваги.

Майкл був нагорі. Енджі думала, що він, мабуть, готує собі їсти — обід чи вечерю. Вона не знала, яка пора дня і скільки вона пробула в цій клятій дірі.

Кожен звук, який долинав згори, — пересування стільця по підлозі, рипіння дощок під ногами у Майкла — ще більше розпалював її лютю. Енджі аж стікала ненавистю. Він її дістає. Він заліз їй у голову і змусив почуватися нікчемним шматком лайна. У ній перебувало більше чоловіків, ніж вона могла полічити, але ніхто з них ще так її не діяв.

Якби він повернувся тепер, вона вбила б його. Вбила його чи спровокувала, щоб він убив її. Виходів було тільки два.

Енджі опанувала себе й просунулася вздовж стіни, щоб зіп'ястися на коліна. Два кроки до сходів, бите скло, вмуроване в сходинок. Вона повернулася і пошукала його руками, щоб не порізати свої багатостраждальні пальці, коли наближала товсту мотузку з вузлами до скла. Втягнула повітря крізь зуби і намагалася не думати про біль, поки терла мотузку об скло.

Майклові наручники були на Джемін. Енджі він зв'язав мотузкою.

— От гандон, — просичала вона як мантру до самої себе.

Майкл Ормвуд не робив помилок. Він завжди верховодив і все тримав під контролем. Усе, крім того, що скло могло перерізати мотузку.

— Тупий гандон.

Кров заливала руки, просякала мотузку, яка міцно притискала одне до одного її зап'ястя. Енджі зупинилася, щоб віддихатись, і вирішила діяти повільно. Першого разу вона мало не зомліла, коли намагалася перетяти мотузку, але з кожною новою спробою її техніка вдосконалювалася, вона дізнавалася більше про вузли, які він нав'язав, про те, яким чином мотузка зв'язувала її зап'ястя. Енджі відчувала, що мотузка трохи ослабла і натирала тепер іншу ділянку шкіри. Хоча усе змащувала її кров.

Вона вибереться звідси. І якщо для цього потрібно відрізати собі руку, вона її відріже.

— Ой! — зойкнула Енджі.

Мотузка ковзнула вниз по склу, і гострий, мов бритва, край розпорів їй пальці.

Енджі затамувала дух, прислуховуючись, що робить Майкл. Господи, вона ще ніколи в житті не відчувала такого болю. Вона не могла цього витримувати, то було нестерпно — відчувати, як скло пропорує плоть до кісток. Енджі нахилилася вперед, притулилася лобом до підлоги й розплакалася.

— Вілле, — прошепотіла вона. Вона зробила чимало поганого, тому Богу помолитися не могла, і помолилася Віллу. — Я виберуся, — пообіцяла вона йому. — Я неодмінно виберуся і тоді... — Цих слів вона не вимовила, проте вони прозвучали у неї в душі. Вона покине Вілла назавше. Вона нарешті його відпустить.

Над головою зачовгали. Енджі подалася назад, руками намагаючись скло. Вона несамовито взялася терти мотузку. Страх зробив її нечутливою до болю.

— Енджі? — гукнув Майкл. Він стояв з іншого боку замкнених дверей. — Відповідай. Я знаю, ти мене чуєш.

Вона напнула мотузку, викрутила плечі, відчайдушно прагнувши звільнитися.

— Пішов ти, мудак!

— Енджі, відійди від сходів. Я відчиню двері, а в мене пушка націлена прямо на тебе.

Вона не відповіла — просто не могла. Швидше, швидше, вона терла мотузкою об уламок скла.

У замку зашкряботів ключ.

— Ні, — прошепотіла Енджі, примушуючи себе поквапитись. — Не тепер, ще не час.

— Відійди від сходів, — повторив Майкл. — Я серйозно.

— Ні! — закричала вона і відскочила від скла в ту мить, коли розчахнулися двері.

Сліпучим променем спалахнуло світло. Енджі глянула на Джезмін і побачила, що обличчя дівчинки повернуте до неї, очі розплющені, але невидючі. Довкола голови натекла калюжа крові.

— Не здумай викинути якогось коника, — застеріг Майкл. Він стояв у дверях з пістолетом у руці. Груді в нього були оголені, на ньому було тільки джинси й кросівки.

— Пішов ти, — сказала йому Енджі.

Вона відчула, що мотузка ослабла, проте недостатньо. Кров заливала її руки. Вона була досі в пастці, досі безпорадна.

Майкл засунув пістолет за пояс джинсів і сягнув рукою в задню кишеню.

— Забирайся, — сказала Енджі.

Він натягнув на голову чорну лижну маску з прорізами для очей і рота.

— Не підходь! — пронизливо закричала Енджі, задкуючи до стіни й силкуючись зіп'ястися на ноги.

Він витяг пістолет і пішов сходами вниз. Повільно, не поспішаючи, ступаючи зі сходинок на сходинок.

Плечі Енджі напружилися на розрив, щоб розтягнути мотузку. Вона ж відчувала, що волокна ослабли. Відчувала, що ослабли.

Майкл неквапом спускався. Лижна маска навіювала жах, лякала більше, ніж усі його слова, разом узяті. Пістолет було націлено на її груди, а збоку на поясі висів у чохлі ніж.

Енджі відчула, як стискається горло. Страх відібрав її мову.

— Ні...

Майкл переступив через останню сходинок і зупинився. Його очі були темні, майже чорні. Довкола прорізу для рота на масці Енджі бачила засохлу кров.

Побачивши його, вона мимоволі задрижала всім тілом.

Він кинув погляд на Джезмін, що лежала в кутку, і підступив до Енджі. Вони стояли й дивилися одне на одного. У підвалі запала тиша, яку порушувало тільки уривчасте дихання Енджі.

Його голос прозвучав так тихо, що вона ледь почула його.

— Майкл зробить тобі боляче.

— Я тебе вб'ю, — видихнула вона. — Тільки спробуй мене торкнутися, і я тебе вб'ю.

— Лягай.

Вона спробувала вдарити його ногою.

— Ти хворий виродок.

Він не підвищував голосу.

— Лягай на підлогу.

— Пішов ти!

Він підняв пістолет і вдарив її по голові.

Енджі впала на долівку. Вона не могла підвести голову, на хвилину втратила зв'язок з реальністю й забула, де вона.

Він узяв її за підборіддя і заговорив, так само тихим голосом і м'яким, докірливим тоном, яким вичитують дитині, коли та не слухається:

— Тільки не здумай знепритомніти. Чуєш мене?

Вона побачила Джексона, її тіло без жодних ознак життя лежало в нього за спиною. Що Майкл з нею зробив? Що ця дитина пережила, перш ніж її тіло відмовилося жити далі?

— Подивися на мене, — сказав Майкл, ніжно, наче хотів її звабити. — Дивися на мене, Енджі. Дивися на Майкла.

Її голова завалилася набік. Вона ніяк не могла сфокусувати зір, перед очима все пливло.

— Не треба, кицю, залишайся при тямі. — Він знову підняв її підборіддя. — Як ти, нормально?

Вона кивнула, передусім для себе, щоб довести собі, що ще може контролювати принаймні якусь частину свого тіла.

— Це добре, — протуркотів він і поклав пістолет на полицю вище її голови, туди, де його не можна було дістати.

Потім витяг з чохла ніж і став навколішки, наближаючи лезо до її обличчя, щоб вона могла бачити.

— Ні... — благально промовила вона.

Ножем він розрізав на ній сорочку — Віллову сорочку — і відгорнув її на плечі. Енджі намагалася стежити за його рухами, побачити його руку, коли він проводив пальцями по її грудах, але могла тільки відчувати, що він робить.

— Ні, — благала вона. — Не треба.

— Лягай, — умовляв він. — Лягай, і я буду з тобою ніжний.

Вона закинула голову назад, щоб подивитися йому в обличчя. Хто був за тією маскою? Джон? Вона сама себе обманювала тим, що то був Майкл, коли насправді під маскою ховався Джон?

— Енджі?

Він був такий спокійний. Як Вілл. Він знав, що це найкращий спосіб її розлютити. У неї станеться істерика, а він просто стоятиме і терпляче чекатиме, втупившись у підлогу. О Господи, Вілле. Як він з цим житиме? Як житиме, знаючи, що не зумів зупинити цього вирока?

— Ен-джі, — проспівав він. — Дивися на мене.

Вона знала цей голос, знала це тіло.

— Ен-джі...

Вона міцно заплющила очі, й перед внутрішнім зором постала рука Вілла, червоний шрам на тому місці, де бритва розрізала шкіру.

— Добре, — сказала вона. — Добре.

Вона повалилася на бік і вдарилася неушкодженим плечем об земляну долівку. Він допоміг їй лягти на спину й розправив сорочку там, де вона обкрутилася довкола її рук. Уся її вага припала на кисті рук, а стегна піднялися вгору, наче вона виставлялася йому напоказ.

— Це добре, — прошепотів він, широко розсуваючи її ноги.

Вона побачила, як висолоплюється його язик, коли він провів кінчиком ножа їй по животі, зупинившись лише біля її кучериків.

Де був пістолет? Куди він поклав пістолет?

— Дивися на мене. — Він схилився над її тілом і притис ножа їй до шиї.

Полиця. Він поклав його на полицю.

— Дивися на мене.

Вона послухалася, поглянула на нього.

— Поцілуй мене.

Надто високо. Полиця була надто високо.

— Поцілуй мене, — повторив він.

Усе її тіло задрижало, проте вона підвелася, щосили розтягуючи мотузку, і притулилася губами до його рота. Він усе ще

вдавав із себе ніжного, торкався м'якими губами. Вона відчувала смак власної крові, відчувала, як б'ється його серце біля її грудей, коли він притисся до неї. Коли він просунув язика їй у рот, їй не вдалося стримати блювотний рефлекс, хотілося відсахнутися, проте він міцніше притис ножа їй до горла, і Енджі нічого не лишалось, крім дозволити йому цілувати себе.

Він задоволено поплямак губами і, відсторонившись від неї, сів.

— Якби ти так мене поцілувала тоді в машині, усе могло бути інакше.

Енджі подивилася на нього знизу вгору. Гола лампочка створювала навколо його голови ореол. Вона повернулася, побачила Джезмін, побачила кров у дівчинки в роті й мертвий погляд її очей.

— Енджі, — прошепотів Майкл, проводячи пальцями по її обличчю й нижче, по тілу.

Віл так торкався до неї дуже давно. Чому він перестав до неї торкатися? Відколи вона його відштовхувала?

Майкл знову схилився над нею, і його вага притисла її до землі.

— Будь ласка... Прошу тебе, не треба...

Він знову її поцілував. Вона перенесла вагу на праву руку й потягнула якомога сильніше лівою, щоб розтягти мотузку. М'язи в животі затремтіли, у легенях забракло повітря, а шкіра полізла з руки, мов рукавичка. Він заштовхував язик далі їй у горло, зуби стукалися об її зуби. Енджі відчувала, як труться одна об одну потрощені кістки у правому зап'ястку. Біль був такий нестерпний, що вона врешті піддалася йому, пропустила цю червону хвилю через усе своє тіло.

Майкл сів на п'яти і придивився до неї.

— Ні, — на видиху промовила Енджі. — Господи, ні...

Вона відчувала, що от-от знепритомніє. Не могла з цим боротися. Повіки затремтіли. Перед очима все попливло.

Він притисся до неї міцніше. Його збуджував її біль.

— Зніми її, — важко дихаючи, прошепотіла вона. — Зніми маску.

Він похитав головою.

— Я хочу тебе бачити.

— Ні.

— Вілле, — пробурмотіла вона.

Де був Вілл?

— Що?

Вона потрусила головою, закліпала повіками, зробила все, щоб лишатися при тямі.

— О, Вілле...

— Це не Вілл. — Вільною рукою Майкл стягнув з себе маску і жбурнув на землю. — Це Майкл. Це я з тобою таке роблю.

— Вілле.

Він крутонув її голову, примусив дивитися собі в очі.

— Хто з тобою таке робить, Енджі?

— Вілл...

— Дивися на мене, — жорстко повторив він. — Дивися на мене, Енджі.

Він іще міцніше притис її до підлоги. Енджі застогнала, відчувши, як зсуваються поламані кістки.

— Допоможи... — прошепотіла вона.

Голос уже погано слухався.

— Нумо, — сказав Майкл. — Клич на поміч.

— Ні... — Енджі заборсалася під ним, застогнала: — Будь ласка, не чіпай мене... будь ласка...

Він кинув ножа і заходився розстібати ґудзик на джинсах. Він саме засовував руку в штани, аж раптом вона підвелася і з силою вгатила його лобом у лоб.

Удар Майкла приголомшив, і поки він приходив до тями, Енджі встигла підхопити ножа лівою рукою. За мить вона повалила Майкла на долівку і тепер тримала ножа біля його горла.

— Ти, тупий гандон, — просичала вона, бризкаючи йому на обличчя слиною і кров'ю. — Скло на сходах. Я перерізала мотузку об скло.

Він мовчав, але вона бачила відповідь у його очах. *Ні.*

Її тіло тряслося від люті, коли вона сильніше притиснула лезо до його шкіри. Майкл не відсахнувся, не опирався. Брутальний гвалтівник, несамовитий убивця — і отак просто здався.

Скільки чоловіків, подумала Енджі. Скільки чоловіків закарбувалися в її свідомості, з їхніми викривленими в посмішках ротами, коли вони їй засаджували, з їхніми великими руками, якими вони так стискали їй зап'ястя, що наступного дня руки в неї боліли чи не більше, ніж між ногами?

Навіть якби Джезмін пощастило вибратися звідси живою, у неї усе життя стояло б перед очима лице цього виродка, вона б відчувала на собі його руки щоразу, коли її торкався інший чоловік. Навіть якби вона того чоловіка кохала. Навіть якби вона хотіла того чоловіка більше за всіх на цілому світі, то однаково, заплющуючи очі, бачила б Майкла.

Найгірше було не згвалтування. Найгірше було жити після нього.

— Енджі!

Угорі пролунав гучний удар, полетіли тріски. Хтось виламав вхідні двері.

— Енджі! — заволав Вілл. — Де ти?!

Вона наблизилася обличчя впритул до Майкла, змусила його дивитися в очі й зашепотіла:

— На тобі, оце поцілуй, гівнюк смердючий, — і загнала ножа йому під ребра.

Майкл розтулив рота, Енджі зробила те саме. Вона закричала так, що кров холола у венах, витягла ножа й знову засадила його по саме руків'я. І заводала:

— Рятуйте! Я тут, унизу!

Вона витягала лезо й заганяла його знову і знову, і кричала, поки не захрипла.

— Вілле! Ми тут! Унизу!

— Енджі! — Двері в підвал вигнулися, бо Вілл намагався висадити їх ногою.

— Вілле! — благально застогнала вона, прокручуючи лезо в животі у Майкла. — Рятуй!

Три постріли, й замок вилетів з дверей. Енджі скористалася ножем, як важелем, щоб посунути Майкла, і саме тоді по сходах загупали кроки.

Вілл ухопив Майкла ззаду і жбурнув його об стіну, як мішок зі сміттям.

— Енджі! — Вілл так важко дихав, що майже не міг говорити. — Він тебе поранив? Як ти? — Він намагався забрати в неї ножа, але її пальці не розтискалися. — Тобі боляче? Маленька, скажи хоч щось.

— Вілле, — прошепотіла вона, бажаючи торкнутися його обличчя, стерти сльози, що градом лилися з очей.

— Усе добре, — сказав він, ніжно розтискаючи її пальці, щоб забрати ножа. — Тепер усе буде добре. Я з тобою.

— Вілле...

— Твої руки, — шоковано промовив він. — Що він зробив з твоїми руками?

У підвал зайшов ще хтось. Вона побачила чоловіка, який біг сходами униз. Джон Шеллі. Він зупинився перед нижньою сходинкою. Подивився на Майкла й перевів погляд на Джезмін, наче не міг вирішити, що робити.

— Енджі. — Вілл ніжно пригорнув її до себе. І вона його не зупинила, хоча біль від цього був нестерпний. — Ох, Енджі.

Джон підійшов до дівчинки. Перевірив пульс, оглянув рану на голові.

А Енджі не могла відвести погляд від Майкла. Вона хотіла, щоб він її бачив, хотіла, щоб її обличчя переслідувало його.

Він лежав, розплющивши очі. Кліпнув — раз, двічі. На підлозі перед ним збиралася кров, неначе з його тіла витікала річка. Легені наповнювалися повітрям, і на губах виступали рожеві прозорі пухирці. Повітря свистіло крізь дірки, що їх Енджі пробила у нього в грудях.

Він знав, що з ним відбувається.

Його це жахало.

Вілл притисся губами до її лоба.

— Усе добре, — прошепотів він. — Усе буде добре.

Майклові повіки затремтіли. Він закашлявся власною кров'ю, і підвалом покотилося булькання. Нижня щелепа безсило відвисла, підборіддям униз поплив тонкий струмок крові.

Енджі склала губи бантиком і послала йому прощальний поцілунок.

Розділ 39

13 лютого 2006 року

— Ти, — все, що змогла сказати Лідія Ормвуд, коли відчинила двері й побачила на порозі Джона і Джойс.

Майклова мати добре збереглася на старості років (чи принаймні витратила для цього достатньо грошей). Джон знав, що їй під сімдесят, але шкіра в неї на обличчі була гладенька і здорова на вигляд. Навіть шия та руки, що зазвичай виказували вік, були рівні й молоді, як у Джойс.

Лідія вочевидь була улюбленицею долі. Вона жила у Вайнінг-сі, одному з найдорожчих передмість Атланти, у новісінькому триповерховому будинку. Усюди були білі стіни, підлогу з вибіленого дуба вкривали білі килими. У вітальні стояв блискучий білий рояль, а біля мармурового каміна красувалися один навпроти одного два дивани, обтягнуті чорною шкірою. На вікнах висіли кремові шовкові штори. Стіни прикрашало абстрактне мистецтво у зухвалих основних кольорах — усі картини, найпевніше, були оригіналами. Сама Лідія була монохромна, вбрана у чорне. Джон не знав, чи то був її звичний одяг, чи вона носила жалобу за сином.

Коли Джона заарештували, Джойс саме була в суді округи Дікеб, сторінку за сторінкою переглядала старі архіви — шукала Лідію. Відтоді вона брала на роботі багато відгулів і переривала всі громадські архіви, які тільки могла знайти. Після смерті свого чоловіка Баррі Лідія ще двічі виходила заміж і розлучалася. І щоразу міняла прізвище, але Джойс врешті-решт вистежила Майклову матір через знайомого, який працював у фонді соцстрахування. На момент смерті дядько Баррі

був повністю застрахований, і чотири роки тому Лідія почала отримувати чеки.

Через три дні Джойс мала на руках її адресу.

Тепер вони сиділи перед каміном: Джон і Джойс на одному незручному дивані, Лідія — на іншому. Їхня тітка сиділа прямо, тримаючи коліна разом, відставивши ноги вбік, наче фотографувалася для журналу для справжніх леді. На Джона вона дивилася з відвертою неприязню.

Він знав, що схожий на чорта. Міс Лем постукала до нього в двері о п'ятій ранку. Вручила чашку для аналізів і взялася нищпорити по кімнаті у пошуках недозволених предметів. Він повернувся з туалету й побачив, що вона тримає в руці фотографію його матері. Джон стояв з власною сечею в руках і відчував, як його палить зсередини сором. Ще одне приниження, яке він заподіяв Емілі. Коли вже буде цьому край? Коли його матері дадуть спочити з миром?

— Ми прийшли поговорити про Майкла, — сказала Джойс.

— Він був моїм сином, — відповіла Лідія, наче це все пояснювало.

Джойс відчутно напружилася, та Джон похитав головою, наче закликав її бути терплячою. Він любив свою сестру, але вона жила в чорно-білому світі. Що робити з напівтонами, вона не знала.

— Дівчинка, яку він викрав, одужає, — повідомив Джон Лідії.

— Добре. — Вона байдуже знизала вузькими плечима.

Джон чекав, але про Енджі Поласкі вона не запитала — стан здоров'я останньої жертви її сина вочевидь не надто її цікавив. Здавалося, її взагалі ніщо не цікавило.

Джон прочистив горло.

— Якби ви могли просто...

— Він тебе ненавидів, ти ж знаєш.

Джон уже й сам здогадався, але спитати мусив.

— За що?

— Я не знаю, — відказала вона, розрівнюючи складку на спідниці. На пальці у неї була велика золота каблучка з діамантом, щонайменше півдюйма завширшки. — Він був тобою наче одержимий. Вів альбом, куди вклеював вирізки з газет. — Зненацька вона встала. — Я принесу.

Лідія вийшла з кімнати, ковзаючи капцями по білому килиму.

Джойс засичала.

— Заспокойся, — сказав їй Джон. — Вона не мусить цього робити.

— У її руках — усе твоє життя.

— Я знаю.

Але Джон зник до того, що в його житті верховодять інші люди, байдуже, хто то був: його батько, наглядачі в тюрмі чи Марта Лем. Джон не пам'ятав жодної миті у своєму дорослому житті, щоб він не намагався когось задовольнити, аби нормально прожити ще один день.

На очі Джойс знову навернулися сльози. Він і забув, яка вона плаксіка.

— Джоне, я ненавиджу її. Я так її ненавиджу. Як ти можеш взагалі поруч із нею в кімнаті сидіти?

Тильним боком пальця він витер їй сльози.

— Нам від неї дещо потрібно. А їй від нас — нічого.

Повернулася Лідія. До грудей вона притискала великий фотоальбом. Поклала його на низьку шкіряну отоманку, що стояла між диванами, і сіла.

На обкладинці альбому Джон побачив власну фотографію. Принаймні він думав, що то його фотографія. Обличчя було перекреслено чорнильною ручкою.

— Господи, — пробурмотіла Джойс, підсуваючи до себе альбом.

Вона розгорнула його на першій сторінці, потім на другій, а Джон зазирає їй через плече. Обом відібрало дар мови, коли вони побачили фото Джона з середніх класів — знімки

з класом, з командою, Джон, який біжить у спортивній формі. Майкл каталогізував кожну мить Джонового життя.

— А Баррі тільки підливав олії у вогонь, — сказала Лідія. Дядько Баррі, її чоловік, брат їхньої матері. — Баррі весь час про тебе говорив, ставив тебе за взірець.

— Взірець чого? — різко спитала Джойс.

Помітно було, що альбом її нажахав.

— Після того як його батько покинув нас, Майкл пішов хибною стежкою. Скотився у школі. Наркотики... я не знаю. У школі був старший хлопець, який втягнув його в погану компанію. Сам би Майкл нізащо такого не робив.

Джойс розтулила рота, але Джон міцно стис її руку, попереджаючи, щоб нічого не казала. Від такої людини, як Лідія Ормвуд, не можна чогось домогтися, вказуючи їй, що робити. До неї можна було тільки прийти з капелюхом у руці й чекати. Він знав, що одне необережне слово все зіпсує.

— Баррі думав, що ти будеш для Майкла хорошим взірцем для наслідування, — провадила Лідія. — Ти завжди так добре встигав у школі. — Вона зітхнула. — Майкл був хорошим хлопчиком. Просто не з тією компанією зв'язався.

Джон кивнув, наче все розумів. А може, в певному сенсі так і було. Джон і сам дав себе затягти у Майклову компанію. Аліша Монро — теж. Вона весь час тусувалася у Майкла вдома, була там і в ніч вечірки. У неї були хороші батьки, брати, які завжди були першими учнями в класі. Чи Джон скінчив би, як Аліша, якби не померла Мері-Еліс? Чи його життя теж зішло б на пси попри все?

Груди Лідії здійнялися й спали — вона знову зітхнула.

— Я змусила його піти в армію, — сказала вона. — Не дозволила валандатися абиде після того, як тебе посадили. Він воював. Намагався захищати той арабський народ, і за це отримав кулю в ногу.

Джойс сиділа така напружена, що Джон чув, як вона гуде, мов струна піаніно.

Лідія зняла пушинку зі спідниці.

— А потім він повернувся в Атланту, став вести спокійне життя, сім'ю завів. — Вона підвела очі на Джойс. — У тієї дівчини, з якою він одружився, явно були якісь проблеми. Тім такий не через Майкла, ні, ні і ще раз ні. — Вона говорила несамовито переконано, і Джон роззирнувся навколо, шукаючи фотографій Майкла чи його сина. Полиця над каміном була порожня, за винятком скляної вази зі штучними шовковими квітами. На металевому столику біля стіни не було нічого, крім стосу журналів і старомодного телефонного апарата, такого, який стояв у Джойс у кімнаті, коли вони були ще дітьми. Навіть товстий телефонний шнур звисав рівно, неначе боявся невдоволення Лідії.

Будинок нагадував склеп.

— Йому оголосили подяку за те, що врятував жінці життя, — сказала Лідія. — Ви знали про це?

Відповідь застрягла у Джона в горлі.

— Ні, не знав.

— Вона потрапила в аварію. Він витяг її з машини перед самісіньким вибухом.

Джон не знав, що сказати. Може, одну жінку Майкл і врятував, але знищив незліченну кількість інших: дівчат, яким продавав наркотики, яких гвалтував і вбивав заради власної збоченої втіхи.

— Майкл був хорошим, — твердила Лідія. — Те його інше «я»... — Вона махнула рукою, наче хотіла перекреслити все зло, яке накоїв її син. — ...то був не мій Майкл. Мій Майкл був хорошим хлопчиком. У нього було дуже багато друзів.

Дуже багато друзів, яких він підсадив на важкі наркотики, подумав Джон. Як Лішу.

— У нього були такі перспективи, — додала мати.

— Як ви можете? — Голос Джойс тремтів від люті. — Як ви можете сидіти й розводитися про те, яким янголом був ваш Майкл? Та він був тварюкою!

— Джойс, — застеріг Джон.

Вона не розуміла правил, не знала, як важливо контролювати себе. Їй ніколи не кидали в лице фекалій тільки за те, що вона не туди подивилася. Вона ніколи не намагалася заснути, тоді як у сусідній камері шістдесятирічний мужик шепотів, яке в неї прекрасне тіло, і в деталях розписував, що він з цим тілом зробить.

Лідія звела тонку брову.

— Слухайте свого брата, юна леді.

— Не смійте говорити про мого брата.

В очах у Лідії промайнув подив. І Джон зрозумів, що вони програли. В одну мить вони втратили все.

— Ви погрожуєте мені? — поцікавилася Лідія.

Джойс зірвалася з канапи і закричала:

— Ви знали, що Джон не вбивав Мері-Еліс!

— Нічого такого я не знала.

— Як ви можете його захищати? — Джон намагався всадити її назад на диван, але Джойс рвучко відкинула його руку. — Як ви можете сидіти і...

— У тебе нема дітей, тому ти не знаєш, — відрубала Лідія. — У тебе і твоєї... подружки.

Джойс стиснула кулаки.

— Ні, — відповіла вона. — У мене дітей нема, ваша правда. Я не виховала дитини. Але й убивці та ґвалтівника я не виховала.

У Лідії був такий вигляд, наче їй дали ляпаса.

— Ти не маєш права розмовляти зі мною в такому тоні.

— Ви розказали про все мамі? — жорстко запитала Джойс. — Коли приходили в лікарню, ви розказали їй, що це не її син, а ваш убив Мері-Еліс?

— Нехай мертві спочивають з миром, — сказала Лідія.

Джон не знав, кого вона має на увазі: Емілі чи Майкла. І не був певен, що Майклова смерть дала йому мир і спокій. Стоячи там, у підвалі, він кожною часткою свого єства хотів упас-

ти на коліна, трусити й лупцювати Майкла, поки до того не повернеться життя, зробити все від нього залежне, щоб той жив, а потім знову вбити його — власноруч.

Але він цього не зробив. А натомість врятував Джебмін. Вона перестала дихати, і Джон дихав за неї, сорок хвилин робив їй штучне дихання і непрямий масаж серця, поки до хатинки, яку Майкл купив на Джонове ім'я, приїхала «швидка». Ті самі руки, що вирізали язик Синтії Баррет, подарували життя іншій дівчинці. Було в цьому якесь торжество справедливості. Принаймні почасти це дало Джонові спокій.

Він дивився, як сестра йде на інший кінець кімнати, щоб віддалитися від жінки, яка зруйнувала їхню сім'ю. Джайс лише намагалася захистити його. Він це розумів. А також розумів, що вона знищила всі шанси відмити його ім'я від бруду.

Та не спробувати він не міг. Джон засвоїв науку терпіння в такий спосіб, з яким Джайс ніколи не довелося стикатися. Він також навчився розмовляти з людьми, які стоять вище за тебе.

— Вона засмучена, — сказав він Лідії. То було напіввибачення, якого (він точно знав) чекала Лідія. — Їй важко довелося.

— Ти вийшов на свободу, — зауважила Лідія. — Не розумію, чого ви від мене хочете. Я стара жінка. Я просто хочу, щоб мені дали спокій.

— Усе не так просто.

— Ти ж на волі.

Вона так це сказала, наче все було елементарно, наче Джоноу не доводилося повсякчас озиратися через плече, боятися, що в нього на руках от-от зімкнуться наручники, а наглядачі кинуть його в камеру до Зебри. Він уже наклав у штани, коли Вілл Трент жбурнув ним об стіну. Були такі тюрми, з яких не виходили вже ніколи.

Джон глибоко вдихнув і взявся пояснювати колишньому фахівцю з кримінального права, як влаштована система правосуддя.

— Я засуджена особа, яка скоїла злочин на сексуальному ґрунті. Педофіл. Я не можу влаштуватися на пристойну роботу, купити собі житло. У мене ніколи не буде нормального життя.

— А Майкл? — суворо запитала Лідія. — Він теж не живе.

Джойс гидливо пирхнула. Вона стояла біля рояля, схрестивши руки на грудях, точнісінько як їхній батько.

Джон повернувся до Лідії й заговорив — спокійно, закликаючи до здорового глузду.

— Майкл убив жінку, яку звали Аліша Монро.

— Вона була проституткою.

Отже, Лідія дивилася новини.

— Викрав офіцера поліції, — вів далі Джон. — У неї ушкоджені кістки в зап'ясті, переламані, вона може назавжди лишитися інвалідом.

На це Лідія не відповіла.

— Він викрав маленьку дівчинку, зґвалтував її й мало не забив до смерті.

— Судячи з того, що я чула, — уїдливо вставила Лідія, — дівчинка була не така вже й недосвідчена.

— Він відкусив їй язика.

Лідія знову розправила спідницю і промовчала.

— Майкл відкусив їй язика так само, як колись — Мері-Еліс.

Якби Джон не дивився на Лідію, він би не помітив її реакції. А так він міг дати руку на відсіч, що в її очах промайнув подив.

— Я знаю про звіт, який написав державний експерт-стоматолог, — сказав Джон.

Вона виклично скинула вгору підборіддя.

— Не розумію, про що ти.

— Думаю, розумієте.

— Не пригадую ніякого звіту. Та навіть якби й пригадувала, зробити вже нічого не можна.

— Ви можете повернути мені життя, — сказав Джон. — Усе, що для цього потрібно, — дати свідчення під присягою...

— Не сміши.

— Це все, чого я хочу, Лідіє. Присягніться, що Мері-Еліс убив Майкл, а не я. Переконайте їх виправдати мене, і я просто...

— Юначе, — знову різко урвала його вона. З її постави він зрозумів, що розмову закінчено. Лідія показала на двері. — Я хочу, щоб ви й ваша сестра негайно залишили мій дім.

Джон одразу ж підвівся, бо завжди виконував накази. Джойс біля рояля не поворухнулася. Її очі наповнилися слізьми поразки. Вона так віддано за нього боролася і от тепер на решті збагнула, що більше нічого не може вдіяти.

— Пробач, — самими губами промовила вона.

Джон роззирнувся навколо. Будинок був мавзолеєм, що його Лідія побудувала на гроші, які заробила, подаючи позови проти корпорацій, лікарів та взагалі проти всіх, хто припустився помилки, на якій вона могла заробити. Вона годинами просиджувала з Джоном в окружній тюрми, фарбуючи його захист. Двадцять років тому вона сказала йому не свідчити на свою користь. У неї в руках були лабораторні аналізи, звіти експертів, свідки, які давали свої відгуки про його характер. Це Лідія приїхала в «Коустел» того дня й повідомила йому, що все скінчено, більше юридичних лазівок не лишилося. Вона ще тоді розплакалася, і він намагався її втішити.

А ще Джон згадав той день у «Коустелі», коли мама вперше відвідала його після того, як його порвав Зебра.

«Ти не здасися, — наказала йому Емілі, так міцно стискаючи його руки на столі, що пальці заніміли. — Джонатане, ти розумієш мене? Ти не здасися».

Прожити двадцять років у пеклі й не навчитися чогось неможливо. В'язниця була нічим іншим, як великим годинником, який ніколи не переставав цокати. Усе, що було в їхньому розпорядженні, — це час, і цей час вони витрачали на розмови. Деякі балачки були дурні: про плани втечі, плани підрізати мудака, який виявив до тебе неповагу в обідній черзі, — але довго

тріпатися про несуттєве вони не могли. Усі розмови незмінно повертали до того, як кожен з них опинився на зоні. Усі ув'язнені були не винні, кожного або лягавий підставив, або система до тюрми довела. Усі собі щось комбінували, кожен хотів вийти на свободу з чистою совістю.

1977 року Верховний суд Сполучених Штатів ухвалив рішення, яке призвело до належного укомплектування бібліотек у державних і федеральних тюрмах юридичною літературою. Ніхто точно не знав, яким це «належне» укомплектування мало бути, але бібліотека в «Коустелі» могла позмагатися з будь-яким юрфаком, і кожен ув'язнений рано чи пізно брався читати якийсь фоліант, шукаючи якийсь нечіткий параграф, загадкову ухвалу, бодай якусь лазівку, щоб за неї вчепитися. Більшість зеків знали закони краще, ніж адвокати, яких держава призначила їх захищати, але це було й добре, бо ти завжди отримувеш те, за що заплатив.

Джон узяв з камінної полиці вазу.

Лідія стояла, тримаючи спину рівно, наче шпагу проковтнула.

— Постав на місце.

Він зважив вазу в руці. Кришталь, важкий, мов цегла. Мабуть, коштував стільки ж, скільки його вага у золоті. То було єдине, що хвилювало Лідію, — гроші: скільки вона може заробити, скільки може нагребти. Чотири шлюби, син, онук, і все, чим вона могла похизуватися, — ці холодні предмети, розкидані по її бездоганному особняку.

— Гарний у вас будинок, тітко Лідіє, — сказав він.

— Ви обоє. Геть з мого дому, негайно.

— З вашого дому, — повторив Джон, витягаючи квітки й одну за одну кидаючи їх на підлогу, на дорогий білий килим. — Цікаво ви сказали.

— Я викличу поліцію.

— Спочатку пригніться.

— Що... — Вона була стара, проте спритно ухилилася, коли побачила, як Джон піднімає вазу.

Він жбурнув її високо над головою в Лідії, але скалки кришталю, що полетіли від удару об стіну, дощем пролилися на диван, де вона сиділа.

— Як ти смієш! — заверещала Лідія.

Ваза, напевно, коштувала більше, ніж він заробив, відколи вийшов з тюрми, але Джону було начхати на гроші. В усьому світі були багатії, які жили у власних в'язницях, у пастках власної жадібності, відрізані від навколишнього світу. Усе, чого він хотів, — мати справжню свободу, і ладен був на все, аби її повернути.

— Як ти думаєш, скільки коштує цей будинок? — запитав він у сестри.

Джойс заклала з роззявленим ротом, вона мов закам'яніла. Усі конфлікти в її житті обмежувалися палкими суперечками й тонко завуальованими погрозами за полірованим столом у конференц-залі чи за мартіні в клубі. Та в державній в'язниці «Коустел» завуальовані погрози ніхто погрозами не вважав.

— Чверть мільйона доларів? — висловив припущення Джон. — Півмільйона?

Джойс похитала головою, надто налякана, щоб відповісти.

— Ти! — вигукнула Лідія пронизливим від люті голосом. — Ти маєш рівно одну хвилину, щоб забратися з цього будинку, перш ніж я викличу поліцію і тебе заарештують!

— Мільйон баксів? — не вгавав Джон. — Ну скажи, Джойс. Ти ж постійно працюєш з нерухомістю. Маєш знати, скільки коштує такий будиночок.

Джойс похитала головою, наче не розуміла, про що йому йдеться. Та потім здивувала його. Вона нервово роззирнулася кімнатою, оцінила височезну стелю на два поверхи, гігантські вікна, що виходили на ретельно доглянутий газон. Потім перевела погляд на Джона, і він побачив, що вона досі збентежена. Але вона йому довіряла. Довіряла достатньо, щоб сказати:

— Три.

— Три мільйони, — не ймучи віри, протягнув Джон. А він думав, що він став багатий, коли зняв три тисячі вісімсот доларів з рахунку, який Майкл відкрив на його ім'я. — Поділити це на двадцять років, і що ми отримаємо? Близько ста п'ятдесяти тисяч баксів на рік?

До Джойс поволі доходило.

— Так, Джонні. Десь так.

— По-моєму, на такий будиночок не вистачить, правда?

У Джойс загорілися очі. Вона всміхнулася.

— Правда.

— А як думаєш, скільки у неї в банку? — Він знову повернувся до Лідії. — Чи, може, мені варто запитати про це у вас?

— Тобі варто забиратися звідси, якщо тобі дорога твоя свобода.

— А на якій машині ви їздите? «Мерседес»? «БМВ»?

Він почувався адвокатом у телешоу. Якби Майкл Ормвуд не втрутився в його життя, Джон Шеллі міг би стати лікарем, чи юристом, чи вчителем, чи... ким? Ким він міг стати? Цього він ніколи не дізнається. І ніхто не дізнається.

— Джоне? — стривожено озвалася до нього Джойс.

Він притих. Уже не таким впевненим голосом запитав у Лідії:

— А цей перстень у вас на пальці — скільки він коштує?

— Геть з мого дому.

— Ви адвокат, — сказав Джон. — Ви добре заробляли, відбираючи у людей у суді все їхнє майно. — Він обвів рукою вітальню, усі її нікчемні речі.

— Я хочу, щоб ви звідси пішли, — наказала Лідія. — Негайно.

— Я хочу мати цей будинок, — сказав він їй, обходячи кімнату й міркуючи над тим, що змусить її зламатися. Зупинився і зняв монохромну картину зі стіни. — Хочу це. — Скинув картину на підлогу і пішов далі. — Хочу цей рояль.

Він підійшов до Джойс, думаючи: хай там що станеться, для нього ніколи не буде нічого більш цінного, ніж знати, що вона вірить у нього. Майкл намагався знищити Джона, а тепер

його не стало. Змінити минуле їм не під силу. Єдине, що вони могли, — зосередитися на майбутньому.

— Скільки разів на нас мама кричала, щоб ми розучували гами?

— Постійно.

Джон провів рукою по клавішах.

— Їй би це сподобалося. — Він узяв кілька нот, які вивчив ще мільйон років тому. — Сподобалося б, що я знову сів за піаніно.

— Так, — кивнула Джойс і сумовито всміхнулася. — Думаю, сподобалося б.

— Ти ні на що не здатен, — гавкнула Лідія.

— Я попросив би вас не розмовляти зі мною в такому тоні, — застеріг Джон.

Лідія поклала руку на талію.

— У тебе нема підстав для скасування кримінальної судимості. Навіть із цими... інсинуаціями... якими ти паплюжиш пам'ять мого сина, ти не маєш доказів.

— У цивільному суді вимога доказів не така вагома. І ви це знаєте.

— Ти хоч уявляєш, скільки років я зможу витримувати свідчення й слухання? — Вона вишкірилася, мов крокодил, показуючи два ряди перлисто-білих зубів. Її голос став тихим і тремтячим. — Я стара жінка. Пережила страшний шок. У мене бувають хороші дні й погані...

— Я можу заморозити все ваше майно, — сказав Джон. — Тоді ви проведете багато поганих днів у однокімнатній квартирі на Б'юфорд-Хайвей.

— Не смій мені погрожувати.

— А як щодо преси? — запитав він. — Джойс вас знайшла. Не сумніваюся, що репортери теж знайдуть. Особливо, якщо вона їм трохи допоможе.

— Все, я викликаю поліцію, — попередила його Лідія і на тремтячих ногах пішла до телефону.

— Усе, чого я від вас хочу, — щоб ви дали свідчення під присягою. Просто зізнайтеся, що Майкл мене підставив, що він убив Мері-Еліс, і ви більше ніколи мене не побачите.

— Я негайно викликаю поліцію, і тебе виведуть з мого будинку.

— А як вам сподобається, якщо на вашому ґанку отабориться кагал репортерів? Коли доведеться пояснювати, чому ви, знаючи, що ваш син — убивця, не зупинили його?

Вона зняла велику золоту кліпсу і приклала слухавку до вуха.

— Я нічого подібного не знала.

— Тітко Лідіє, у тому підвалі Майкл розповів мені одну дивну річ. — Її пальці застигли над кнопками, але номер вона не набрала. — Він знав, що помирає. Був цілковито впевнений, що помирає, тому й розповів мені дещо.

Слухавка сповзла Лідії на плече, і шнур хльоснув об металевий столик.

— Майкл розказав, що це він убив Мері-Еліс і що ви все про це знали. Він сказав, що то була ваша ідея — підставити мене. Сказав, що ви все це спланували від самого початку. — Він їй підморгнув. — А зізнання на порозі смерті не вважається неперевіреною інформацією, правда ж? Особливо якщо людина точно знає, що помре.

Лідія стиснула слухавку кістлявою рукою.

— Тобі ніхто не повірить.

— Пам'ятаєте ту поліцейську, котру він викрав, мало не забив до смерті, хотів зґвалтувати і вбити? — Він притишив голос, наче звирявся їй. — Здається, вона теж це все чула.

Столик грюкнув об стіну, коли вона сперлася на нього руками. Її очі палали люттю.

— Як думаєте, кого послухає прокурор, коли прийматиме рішення, чи висувати обвинувачення проти вас у перешкоджанні правосуддю, незаконне позбавлення волі й змову за фактом?

Зі слухавки долинув голос робота, який повідомляв, що зробити дзвінок вона зможе, якщо покладе слухавку і знову її зніме.

— Прокурор прийде до нас, — вів далі Джон. — І запитає у мене та Джойс, хочемо ми висунути кримінальне обвинувачення проти вас чи облишимо все, як є? — У слухавці залунали гучні сигнали «зайнято» й розляглися печероподібною кімнатою. — Я зрозумів одну річ, Лідіє. Майкл був хижак, але ви відчиняли йому хвіртку. Ви знали, що він чудовисько, і однаково випускали його у світ.

— Ні...

— Уперед, — підохотив він її. — Набирайте номер. Дзвоніть. Лідія люто витріщалася на нього. Її ніздрі роздimalися, а очі були мокрі від безсиливих сліз люті. Джон відчував, що вона гарячково все обмірковує: адвокатський розум пропрацьовує всі можливі виходи, усі варіанти. Десь у цій недоторканно чистій білій в'язниці цокав годинник. Джон вичікував і подумки лічив секунди.

— Гаразд, — нарешті погодилася вона. — Гаразд.

Джон знав, що вона має на увазі, але він хотів почути це від неї, хотів бути тим, хто змусив її це вимовити.

— Що гаразд?

Рука Лідії так тремтіла, що вона насилу поклала слухавку на важіль. Вона не наважувалася поглянути на нього. Голос звучав здушено від приниження.

— Кажи, що я маю робити.

Розділ 40

18 лютого 2006 року

Вілл розчісував собаку і слухав Брюса Спрінгстіна, «Дияволи-енд-пил». Він до кінця так і не зрозумів, чому сусідка наполягала, щоб Бетті розчісували. Шерсть у неї була коротенька. Вона не дуже линяла. Довелося взяти за аксіому, що це завдання якось пов'язане з чистою насолодою для псинки. Хоча Вілл ніколи не помічав за сусідкою, щоб вона якось особливо дбала про комфорт для тварини.

Не те щоб він наділяв цю істоту рисами особистості, проте й заперечувати не міг: вона любила, коли її розчісували.

Подзвонили в двері, й Віллова рука з щіткою застигла. Подзвонили знову, і залунало стакато стукоту в двері.

Вілл зітхнув. Поклав щітку, опустив засукані рукави, узяв Бетті під пахву і пішов відчиняти.

— Чого ти, бляха, так довго не відчиняєш?

— Бо я знав, що це ти.

Енджі скорчила гримаску, хоча це й було важко, бо її обличчя досі не загоїлося. На лобі в неї красувався пластир, а щоки з чорних стали жовтими. Пластир на пальцях приховував шви. Праву руку підтримувала рожева пластикова шина, довкола зап'ястя, де лікарям довелося збирати кістки докупи, виднілися металеві болти.

Він глянув їй через плече й побачив її машину, що стояла на вулиці.

— Ти сюди на машині приїхала?

— Заарештуй мене.

— Чому? — спитав він. — Мені що, замкнути тебе, щоб ти не втекла з міста?

— Цього разу ні.

— Ти не покинеш мене заради Джона?

Вона розсміялася.

— Йому один гад уже поламав половину життя. Я подумала, що дам йому дожити іншу половину в спокої.

— Ти з ним не спала?

— Аякже, звісно, спала.

Віллові груди опустилися, але сказати, що здивований, він не міг.

— Зайдеш?

— Тут поговорімо, — запропонувала вона і незграбно опустилася на ґанок.

Віл неохоче, але приєднався. Собаку він притиснув до грудей, і Бетті сховала мордочку йому в жилет.

— Сьогодні субота, — сказала Енджі. — Нащо ти натягнув цей костюм?

— Я в ньому маю гарний вигляд.

Вона грайливо підштовхнула його плечем.

— Думаєш?

Він спробував перевести все на жарт.

— Ти ж знаєш, я не ношу білизни.

Енджі голосно й непристойно розреготалася.

Віл усміхнувся, радіючи, що між ними вже нема напруги.

— А чому, коли ти це кажеш, це звучить сексуально, а коли я, то ні?

— Бо чоловіки, які не носять трусів, зазвичай ошиваються довкола дитячих гральних майданчиків з цукерками в кишенях.

— А в мене є цукерки в кишенях. Хочеш покласти туди руку й перевірити?

Енджі знову засміялася.

— Та ви все тільки обіцяєте, містере Трент, тільки обіцяєте.

— Так, — сказав він. — Мабуть, твоя правда.

Обоє подивилися на вулицю. Вітерець доніс з Понс-де-Леон звуки транспорту: гудіння клаксонів, крики людей. Десять віддалік Вілл чув дзеленчання дзвіночків на вітрі. Повз будинок проїхав велосипедист.

— Я люблю тебе, — дуже тихо промовила Енджі.

Бетті поворухнулася. Вілл відчув, як у грудях щось затріпотіло.

— Я знаю.

— Ти все моє життя. Ти завжди був зі мною.

— Я досі з тобою.

Вона важко зітхнула.

— Я говорила до тебе, коли була в тому підвалі. Перед тим, як ти з'явився. — Енджі замовкла, і він зрозумів, що вона згадує те кошмарне місце. — Я пообіцяла тобі, що дам тобі спокій, якщо виберуся звідти живою.

— Я ніколи не очікував, що ти виконуватимеш свої обіцянки.

Вона знову притихла. Їх проминув ще один велосипедист. Металева дзижчання спиць у колесах навіювало думки про поле і цвіркунів. Вілл хотів був обійняти її за плечі, та вчасно згадав про поріз. І вже збирався обійняти її за талію, коли вона повернула до нього обличчя й сказала:

— Я тобі тільки шкодитиму.

— Мені багато всього шкодить. Шоколад, наприклад. Штучний підсолоджувач. Пасивне куріння.

— Пристрасть, — сказала Енджі й притисла кулак йому до серця. — Вілле, я хочу, щоб у тебе була пристрасть. Я хочу, щоб ти знав, що таке закохатися в когось і не спати ночами, думаючи, що помреш, якщо ця людина не буде твоєю.

— Я багато ночей не спав, бо думав про тебе, — тільки й зміг сказати він.

— Переживав за мене, — виправила вона. — Я не пара черевиків, які ти можеш носити до кінця життя тільки тому, що вони зручні.

Вілл не знав, що поганого в зручності, але прикусив язика і натомість спитав:

— Ну і де я знайду іншу жінку з такими низькими стандартами, як у тебе?

— А хіба Аманда Вагнер не вільна?

— Ой, — простогнав він. — Ти мене образила.

— Так тобі й треба, неграмотний засранцю.

Він розреготався, і Бетті неспокійно заворушилася.

— Господи, яке ж воно бридке. — Вона погладила Вілла по нозі. — Поможи встати.

Вілл узяв її за лікоть здорової руки, щоб поставити на ноги.

— Куди ти?

— Шукати роботу. — Вона показала на поламане зап'ястя, порізані руки. — За столом наступні двадцять років я сидіти не збираюся, а пістолет мені не дасть навіть місто Атланта, хоч яке воно відчайдушне. — Вона здвигнула плечима. — До того ж приємно працювати на такій роботі, куди не доведеться вдягатися як повія, хіба що дуже захочеться.

— Тобі не обов'язково працювати, — натякнув Вілл.

Вона здивовано реготнула.

— От ти дурень. Невже ти справді думаєш, що я сидітиму вдома, готуватиму й прибиратиму, поки ти ходитимеш на роботу?

— Буває й гірше.

— Сумніваюся.

— Бетті потрібна мати.

— Їй потрібен поліетиленовий пакет на голову.

— Я...

Енджі спритно встала навшпиньки й притулилася губами до його шиї. Її губи були м'які й ніжні. Він відчував тепло її віддиху, ніжний дотик кінчиків її пальців на своєму плечі.

— Я кохаю тебе, — сказала вона.

Вілл дивився, як вона йде під'їзною доріжкою, притискаючи до боку руку в рожевій шині. Вона розвернулася, помахала йому, потім сіла в машину і поїхала.

У певному сенсі Енджі пишалася шрамами, що вкривали тепер її лице і руки. Вони наче допомагали їй нарешті показати всьому світу, що вона відчувала всередині. Він не запитував у неї, що було в тому підвалі й не хотів надто пильно придивлятися до кута, під яким було завдано Майклові рани, рахувати, скільки разів вона вдарила його ножем. Вілл просто хотів обійняти її, взяти на руки, віднести нагору й оберігати якнайдовше.

І принаймні на кілька годин вона йому дозволила.

Вілл точно не знав, як довго він стояв і дивився на порожню вулицю. Гурт «Зе Босс» співав пісню «Лія», Бетті мирно хропла в нього на грудях, коли на сусідську під'їзну доріжку заїхав жовто-коричневий «Шеві Нова».

Грюкнули дверцята, і Бетті прокинулася.

Вілл пішов подвір'ям назустріч жінці, що підбором черевики забивала дерев'яний кілок у землю.

— Вам допомогти? — спитав він.

Вона аж підскочила і затулила горло рукою.

— Господи, ви мене до смерті налякали.

— Я Вілл Трент. — Він показав на свій будинок. — Ваш сусід.

Жінка подивилася на собаку і скривила губи від огиди.

— Мати наче казала, що ця потвора здохла.

— Бетті?

— Так, Бетті. Ми поселили її в будинку для старих.

Вілл мимохіть насупився.

— Вибачте, що?

— Бетті, мою матір. — Розмова дратувала жінку. Вона не хотіла тут бути й тим паче щось пояснювати Віллу. — Вона тепер живе в притулку. А цей будинок ми продаємо.

— Але ж, — обережно сказав Вілл, — я чув... — Він опустив погляд на собаку. — Іноді, вночі, вона... ваша мати... кричала на когось, кого вона називала Бетті.

— Вона кричала сама на себе, містере Трент. Невже ви ніколи не помічали, що моя мати не сповна розуму?

Він згадав ті крики серед ночі, те, як вона часом наспівувала популярні пісеньки, поливаючи штучні квіти в себе на ганку. Але Вілла це не надто дивувало, особливо з огляду на те, що всі його сусіди трохи ексцентричні. Важко було тицяти в когось пальцем на вулиці, де шестеро хіпі жили в будинку з однією спальнею, розмальованому кольорами веселки, де перед церквою менонітів стояла покинута яскрава сосисочна на колесах і де жив практично неграмотний чоловік зростом шість футів чотири дюйми¹, який вигулював іграшкову собачку на рожевому повідку.

У жінки в руках був степлер, яким вона хотіла прикріпити виготовлену вдома табличку з написом «Продається власником» до дерев'яного кілка.

— Отак, — задоволено сказала вона. — Має бути нормально. — Вона повернулася обличчям до Вілла. — Через день сюди хтось приїде, щоб вивезти речі.

— Ага.

Жінка взяла туфлю й закинула степлер у машину.

— Чекайте, — гукнув її Вілл.

Вона вже сіла в машину, опустила скло і завела двигун.

— Що таке?

— Собака, — сказав він, піднімаючи Бетті (якщо її справді так звали). — Що мені з ним робити?

— А я знаю? — відповіла жінка і знову скривилася на вигляд собаки. — Мати терпіти не могла цього малого пацюка.

— Вона просила мене її розчісувати, — сказав Вілл, так, наче це могло змінити її спогади.

¹ ≈ 1 м 90 см.

— Мабуть, ви неправильно зрозуміли і вона просила її роздерти.

— Але...

— Та ради Бога, завезить її в собачий притулок! — заверещала жінка.

Вона озирнулася через плече і різко здала назад, мало не збивши джоґера, що саме пробігав по тротуару. Обидва чоловіки спостерігали, як машина виїхала на проїжджу частину, зачепивши Віллів бак для сміття.

Бігун усміхнувся Віллу і спитав:

— Важкий день?

— Ага. — Віллу варто б бути чемнішим, але його дещо турбувало.

Він подивився на Бетті. Вона притулила голову йому до грудей, наполовину заплющила оченята-намистинки, вивалила язик набік і дивилася на нього з обожнюванням. Якби вона була кицькою, то вже б хурчала.

— От блін, — пробурмотів він і пішов до свого будинку.

Він згадав, що сказала йому жінка, її пронизливий вереск досі відлунював йому у вухах. Та натомість поставив Бетті на підлогу, і вона звично подріботіла до канапи та вмостилася на улюбленій подушці.

Важко зітхнувши, Вілл зачинив входні двері. Чоловік, який виріс у сиротинці, не міг завести собаку в притулок.

Навіть якщо то була чихуахуа.

Післямова автора

Будучи письменником, я мала безцінну нагоду подорожувати й відвідувати найпрекрасніші у світі місця. Але немає такого міста, яке я б любила більше за свою рідну Атланту. Я завжди вважала, що письменники — свого роду професійні дурисвіти, а хороші ошуканці, як на мене, вміють поєднувати факти й фікцію, щоб їхня історія прозвучала як правда. У цьому романі я намагалася відтворити дух мого міста — тих районів, які я люблю, тих, якими я не хотіла б ходити після настання темряви, і всіх, які між ними. А ще я дуже вільно повелася з географією вулиць, будівель і районів, тож якщо ви збираєтеся відвідати наше місто, раджу придбати карту.

У будівлі Східного муніципалітету колись розташовувався універмаг «Сірз». Там працюють декілька міських служб, але так, як я описала, її не використовують. На час написання цього роману район Домівки Грейді вирішили знести. Як і в більшості великих міст, ми повільно, але впевнено знищуємо все субсидоване житло для малозабезпечених. Схема «Кредити до зарплати» іноді містить від 300 до 500 відсотків. Щомісячна платня за оренду житла є поточною, як і державний штраф. Усі ціни — на автобусні квитки, одяг та інші предмети розкошів для низькооплачуваного працівника — перевірені.

На щастя, я ніколи не мала нагоди відвідати державну в'язницю «Коустел», тож більшу частину інформації про цю установу я взяла з Інтернету (www.dcor.state.ga.us). Згадані в романі в'язні-смертники були реальними особами, і їхній вік, наскільки мені відомо, вказано точно. Атланта рік за роком потрапляла в десятку міст з найвищим рівнем злочинності

в Америці. За минулий рік у самій Атланті та її передмістях було скоєно понад тисячу зґвалтувань (www.ganet.org/gbi). По всій країні приблизно 44 відсотки жертв зґвалтування молодші за дванадцять років (www.ncvc.org). У Сполучених Штатах Америки щохвилини відбувається 1,3 зґвалтувань.

На Підмонт-роуд є автомийка, на якій стоїть горила, що махає рукою, але на цьому вся подібність закінчується. «Фолконз» не брали цього року участі в Суперкубку. Дактаун — таке місто справді є у штаті Теннессі. Колишнього шерифа округи Дікеб Сідні Дорсі справді засудили за замовлення вбивства свого обраного наступника, Дервіна Брауна. Мер містечка Блу-Рідж справді мав своє особисте крісло біля арени на півнячих боях. Часто цитують його висловлювання про те, що він старіє і скоро «відійде від політики й курей».

А ще... повірте мені, собакам справді не можна їсти сир.

Подяка

Два роки тому я вирішила написати книжку, в якій дія відбувалася б не в окрузі Грент. Задум був вельми ризикований. Я розуміла, що люди вважатимуть мене або дуже розумною, або навпаки — дуже дурною. Тож найперше хочу подякувати Кейт Елтон, Кейт Місіак і Вікторії Сендерс за те, що не відправили мене на примусове лікування (поки що) і дали змогу написати цей роман.

Доктор Девід Сендерс, як завжди, надав мені свою неоціненну допомогу в перевірці медичних деталей. Тріш Гокінс відповіла на незліченну кількість запитань щодо труднощів у навчанні, а Деббі Тіг поділилася знаннями з перших рук про те, як живуть з дислексією. Джей-Ес розповів мені про біг з перепонами, яким є життя засудженого, і пояснив деякі факти щодо наркотиків. Жанін Інґліш розказала про цю загадкову тваринку, ім'я якій — чихуахуа.

Також хочу подякувати Ірвіну Еплбауму, Ніті Таубліб, Барбу Берґу, Сюзен Коркоран, Бетсі Галсебош, Синтії Ласкі, Стіву Меддоку, Паоло Пере, Шерон Свейдос, Дону Вайсберґу, Кейтлін Александер, Келлі Чіан, Лоял Коулз у «Делакорте» і всьому відділу збуту видавництва «Рендом гауз». Лізо Джордж, дякую тобі за те, що примусила довіряти друзям.

У британському офісі «Рендом гауз» дякую Майку Ебботу, Рону Берду, Фей Брустер, Майку Бродеріку, Річарду Кейблу, Джорджині Готрі-Вур, Клер Лоулер, Саймону Літлвуду, Дейву Перрішу, Ґейл Рібак, Еммі Роуз, Клер Раунд, Сюзен Сендон, Тріш Слеттері та Робу Веддінгтону.

Також мене підтримували друзі: Біллі Беннет-Ворд, Ребека Кейпер, справжня Марта Лем, Фіделіс Морган і Колін Вінтерс. Мій тато піклувався про мене в горах, і вдома мене завжди чекала свіжа випічка.

Літературно-художнє видання

СЛОТЕР Карін

Лють

Роман

Головний редактор *С. С. Скляр*
Відповідальний за випуск *Г. В. Сологуб*
Редактор *С. С. Скляр*
Художній редактор *О. О. Глоба*
Технічний редактор *А. Г. Верьовкін*
Коректор *І. М. Хижняк*

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: corp@bookclub.ua

Видавництво Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
www.trade.bookclub.ua

ГУРТОВИЙ ПРОДАЖ КНИГ ВИДАВНИЦТВА

ХАРКІВ

ДП з іноземними інвестиціями
«Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»»

61140, г. Харків-140, просп. Гагаріна, 20-А
тел/факс +38 (057) 703-44-57
e-mail: trade@bookclub.ua
www.trade.bookclub.ua

КИЇВ

ПП «Букс Медіа Тойс»

04655, м. Київ, просп. Московський, 10-Б, оф. 33
тел. +38 (044) 351-14-39,
+38 (067) 572-63-34,
e-mail: booksmt@rambler.ru

ЗАПОРІЖЖЯ

ФОП Савчук Ю.Д.

69057, м. Запоріжжя, вул. Седова, 18
тел. +38 (050) 347-05-68
e-mail: vega_center@i.ua

ДОНЕЦЬК

ТОВ «ІКЦ «Кредо»»

83096, м. Донецьк, вул. Куйбишева, 131-Г
тел. +38 (062) 345-63-08, +38 (062) 348-37-92, +38 (062) 348-37-86
e-mail: fenix@kredo.net.ua
www.kredo.net.ua

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»

служба роботи з клієнтами:

тел. +38 (057) 783-88-88
e-mail: support@bookclub.ua
Інтернет-магазин: www.bookclub.ua
«Книжковий клуб», а/с 84, Харків, 61001

Слотер К.

С48 **Лють** : роман / Карін Слотер ; пер. з англ. О. Любенко. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2012. — 480 с.

ISBN 978-966-14-4439-2 (PDF)

Коли ним керує лють, він стає нещадним. Йому однаково, повія перед ним чи безневинна дівчинка. Одним жадливим розчерком він ставить свій підпис на жіночих тілах. Він почав двадцять років тому із зовсім юної Мері Еліс. Але покарання за його злочин відбував інший. Опинившись на волі, цей учорашній в'язень розшукує людину, яка вкрала в нього життя. Але як упізнати того, хто, нападаючи, надягає лижну маску, а відступаючи — маску добропорядного громадянина?

УДК 821.111(73)
ББК 84.7СПО